

ТОКТОМ
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2024-жылдын 1-июлу, № 344

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын социалдык-
экономикалык өнүктүрүүнүн болжолу жөнүндө

Кыргыз Республикасын орто мөөнөттүү мезгилге өнүктүрүүнүн макроэкономикалык параметрлерин аныктоо максатында, Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 74-беренесине, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети токтом кылат:

1. 2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн болжолу тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги 2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын фискалдык саясатынын негизги багыттарын түзүүдө 2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн бекитилген макроэкономикалык параметрлерин негиз катары алсын.

3. Аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдары, Кыргыз Республикасынын Президентинин облустардагы ыйгарым укуктуу өкүлдөрү, Бишкек жана Ош шаарларынын мэриялары, Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Инвестициялар боюнча улуттук агенттик, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (макулдашуу боюнча):

1) экономикалык өсүштүн темптеринин максаттуу көрсөткүчтөрүн камсыз кылуу үчүн тейлеген багыттары боюнча өндүрүштүн жана ресурстардын кошумча резервдерин табуу боюнча толук чараларды көрсүн;

2) Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн максаттуу көрсөткүчтөрүнүн аткарылышына мониторинг жүргүзсүн жана ай сайын, отчеттук мезгилден кийинки айдын 15инен кечиктирбестен Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн болжолу тиркемеге ылайык бекитилсин.

КОНТРОЛЬ

ТОКТОМ
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

от 1 июля 2024 года № 344

О прогнозе социально-экономического развития
Кыргызской Республики на 2025–2029 годы

В целях определения макроэкономических параметров развития Кыргызской Республики на среднесрочный период, в соответствии со статьей 74 Бюджетного кодекса Кыргызской Республики, статьями 13, 17 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Кабинете Министров Кыргызской Республики» Кабинет Министров Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Прогноз социально-экономического развития Кыргызской Республики на 2025–2029 годы согласно приложению.

2. Министерству финансов Кыргызской Республики при формировании Основных направлений фискальной политики Кыргызской Республики на 2025–2029 годы принять за основу утвержденные макроэкономические параметры развития Кыргызской Республики на 2025–2029 годы.

3. Государственным органам исполнительной власти, полномочным представителям Президента Кыргызской Республики в областях, мэриям городов Бишкек и Ош, Национальному агентству по инвестициям при Президенте Кыргызской Республики, Национальному банку Кыргызской Республики (по согласованию):

1) принять исчерпывающие меры по изысканию дополнительных резервов производства и ресурсов по курируемым направлениям для обеспечения целевых показателей темпов экономического роста;

2) осуществлять мониторинг выполнения целевых показателей социально-экономического развития Кыргызской Республики и ежемесячно, не позднее 15 числа месяца, следующего за отчетным периодом, предоставлять в Министерство экономики и коммерции Кыргызской Республики информацию о ходе выполнения целевых

экономикалык өнүктүрүүнүн максаттуу көрсөткүчтөрүн аткаруунун жүрүшү жөнүндө маалымат берсин.

4. Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги:

1) квартал сайын Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн максаттуу көрсөткүчтөрүнүн аткарылышына мониторинг жүргүзүүнүн натыйжаларын жалпыласын жана Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына отчеттук мезгилден кийинки айдын 30унан кечиктирбестен отчеттук мезгил үчүн Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн максаттуу көрсөткүчтөрүнүн аткарылышы жөнүндө маалымат берсин;

2) 2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн болжолун Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин расмий веб-сайтына жарыяласын.

5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 8-сентябрындагы № 454 “2024–2028-жылдарга Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн болжолу жөнүндө” токтому күчүн жоготту деп таанылсын.

6. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

7. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетинин
Төрагасы

А.У. Жапаров

показателей социально-экономического развития Кыргызской Республики.

4. Министерству экономики и коммерции Кыргызской Республики:

1) ежеквартально обобщать результаты мониторинга выполнения целевых показателей социально-экономического развития Кыргызской Республики и предоставлять в Администрацию Президента Кыргызской Республики информацию о выполнении целевых показателей социально-экономического развития Кыргызской Республики за отчетный период не позднее 30 числа месяца, следующего за отчетным периодом;

2) опубликовать Прогноз социально-экономического развития Кыргызской Республики на 2025–2029 годы на официальном веб-сайте Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики.

5. Признать утратившим силу постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О Прогнозе социально-экономического развития Кыргызской Республики на 2024–2028 годы» от 8 сентября 2023 года № 454.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на управление контроля исполнения решений Президента и Кабинета Министров Администрации Президента Кыргызской Республики.

7. Настоящее постановление вступает в силу по истечении семи дней со дня официального опубликования.

Председатель
Кабинета Министров
Кыргызской Республики

А.У. Жапаров

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн болжолу

1. Киришүү

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн болжолунун негизги максаты болуп социалдык-экономикалык процесстерди жана тенденцияларды талдоо, өлкөнүн экономикасын өнүктүрүүнүн колдо болгон ресурстарын жана мүмкүн болуучу тобокелдик факторлорун аныктоо жолу менен орто мөөнөттүү мезгилге макроэкономикалык өнүктүрүүнүн сандык багыттарын жана параметрлерин аныктоо саналат.

Болжолдо 2024-жылга экономиканын негизги тармактарын өнүктүрүүнүн негизги багыттары жана тармактык министрликтердин, ведомстволордун жана региондордун расмий болжолдорунун базасында түзүлгөн 2025–2029-жылдарга өлкөнүн экономикасын өнүктүрүүнүн келечеги аныкталган.

Болжол 2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын фискалдык саясатынын негизги багыттарын жана кезектеги бюджеттик жылга жана кийинки пландык мезгилге республикалык бюджеттин долбоорун иштеп чыгуу үчүн негиз болуп саналат.

2. 2023-жылы жана 2024-жылдын январь–мартында Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн негизги тенденциялары

2.1 2023-жылдын кыскача жыйынтыктары

Глобалдык белгисиздик шарттарында 2023-жылы Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн жыйынтыктары жогорку натыйжаларды көрсөттү. Акыркы үч жылдагы орточо 6,9%га (2021-ж. – 105,5%, 2022-ж. – 109,0%, 2023-ж. – 106,2%) экономикалык өсүш экономиканын туруктуулугун жана анын экономиканын секторлоруна дем берүү боюнча чаралардын комплексин ийгиликтүү ишке ашыруу, ресурстарды жана фискалдык реформаларды натыйжалуу башкаруу менен шартталган ковидден кийинки жана учурдагы түзүлгөн геосаясий кырдаалга акырындык менен адаптацияланышын күбөлөндүрөт.

2023-жылга Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн негизги натыйжасы болуп макроэкономикалык туруктуулукту камсыз кылуу жана социалдык коргоо жана пенсиялык

Прогноз социально-экономического развития Кыргызской Республики на 2025–2029 гг.

1. Введение

Основной целью Прогноза социально-экономического развития Кыргызской Республики на 2025–2029 гг. является определение количественных ориентиров и параметров макроэкономического развития на среднесрочный период путем анализа социально-экономических процессов и тенденций, выявления имеющихся ресурсов и возможных факторов риска развития экономики страны.

В Прогнозе определены основные направления развития ключевых отраслей экономики на 2024 г. и перспективы развития экономики страны на 2025–2029 гг., построенные на базе официальных прогнозов отраслевых министерств, ведомств и регионов.

Прогноз является основой для разработки основных направлений фискальной политики Кыргызской Республики на 2025–2029 гг. и проекта республиканского бюджета на очередной бюджетный год и последующий плановый период.

2. Основные тенденции социально-экономического развития Кыргызской Республики в 2023 г. и январе–марте 2024 г.

2.1. Краткие итоги 2023 г.

Итоги социально-экономического развития Кыргызской Республики за 2023 г. в условиях глобальной неопределенности показали высокие результаты. Экономический рост за последние три года в среднем на 6,9% (2021 г. – 105,5%, 2022 г. – 109,0%, 2023 г. – 106,2%) свидетельствует об устойчивости экономики и ее постепенной адаптации к постковидной и нынешней сложившейся геополитической ситуации, который обусловлен успешной реализацией комплекса мер по стимулированию секторов экономики, эффективным управлением ресурсами и фискальными реформами.

Основным результатом социально-экономического развития Кыргызской Республики за 2023 г. является обеспечение макроэкономической стабильности и своевременное выполнение всех запланированных обязательств государства в области социальной защиты и пенсионного обеспечения.

По предварительной оценке Национального статистического комитета Кыргызской Республики за 2023 г. объем валового

камсыздоо жаатында мамлекеттин бардык пландалган милдеттенмелерин өз убагында аткаруу саналат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин алдын ала баалоосу боюнча 2023-жылы ички дүң продуктунун (мындан ары – ИДП) көлөмү 1 228,9 млрд сом суммасында түзүлдү жана реалдуу өсүү темпи 106,2 %ды түздү (2022-жылы – 109,0 %). ИДПнын дефлятору 113,4 % деңгээлинде түзүлдү.

Экономикалык өсүш экономиканын бардык секторлору тарабынан камсыз кылынды: курулушта өндүрүштүн көлөмү 10,3 %га, кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүндө – 6,2 %га, өнөр жайда – 2,7 %га, айыл чарбасында – 0,6 %га өстү.

1-таблица

ИДПны түзүүчү секторлор боюнча түзүм жана өсүш темптери¹

Көрсөткүчтөр	2022-ж., иш жүзүндө			2023-ж. январь–декабрь, алдын ала иш жүзүндө			
	(млн сом)	Өсүш темпи (%)	ИДПга карата % менен	(млн сом)	Өсүш темпи (%)	ИДПга карата % менен	ИДПнын өсүшүнө салымдын үлүшү, п.п.
ИДП	1 020 744,6	109,0	100,0	1 228 898,8	106,2	100,0	6,2
Өнөр жай	174 816,1	111,9	17,1	196 417,8	102,7	16,0	0,5
Айыл чарбасы	112 249,3	107,3	11,0	118 646,5	100,6	9,7	0,1
Курулуш	72 144,3	109,1	7,1	81 748,6	110,3	6,6	0,7
Кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсү	520 738,4	106,8	51,0	624 165,4	106,2	50,8	3,1
Продукттарга таза салыктар	140 796,5	115,2	13,8	207 920,5	112,7	16,9	1,8

2023-жылдын экономикалык жыйынтыктары күтүлүүчү болжолдорго каршы келет. Өткөн 2023-жыл дүйнөлүк экономика үчүн тынч болгон жок, бирок чоң даражада пессимисттик болгон болжолдорду актаган жок. Пайыздык ставкалардын кескин жогорулашына карабастан, айрым экономисттер күткөн АКШ рецессиясынан качууга мүмкүн болду. Глобалдык инфляция 2023-жылы болжолдонгондон кыйла басаңдады; фондулук рыноктор өстү, ал эми облигациялардын кирешелүүлүгү төмөндөдү – бирок негизинен тескерисинче болжолдонгон.

¹ Өсүш темпи ДКН боюнча келтирилди

внутреннего продукта (далее – ВВП) сложился в сумме 1 228,9 млрд сомов и реальный темп роста составил 106,2 % (за 2022 г. – 109,0 %). Дефлятор ВВП сложился на уровне 113,4 %.

Экономический рост обеспечен всеми секторами экономики: в строительстве объемы производства возросли на 10,3 %, сфере услуг – на 6,2 %, промышленности – на 2,7 %, сельском хозяйстве – на 0,6 %.

Таблица 1

Структура и темпы роста по секторам, формирующим ВВП¹

Показатели	2022 г. факт.			январь–декабрь 2023 г. предв. факт			
	(млн. сомов)	Темп роста (%)	в % к ВВП	(млн сомов)	Темп роста (%)	в % к ВВП	Доля вклада в рост ВВП, п.п.
ВВП	1 020 744,6	109,0	100,0	1 228 898,8	106,2	100,0	6,2
Промышленность	174 816,1	111,9	17,1	196 417,8	102,7	16,0	0,5
Сельское хозяйство	112 249,3	107,3	11,0	118 646,5	100,6	9,7	0,1
Строительство	72 144,3	109,1	7,1	81 748,6	110,3	6,6	0,7
Сфера услуг	520 738,4	106,8	51,0	624 165,4	106,2	50,8	3,1
Чистые налоги на продукты	140 796,5	115,2	13,8	207 920,5	112,7	16,9	1,8

Экономические итоги 2023 г. прсимушественно противоречат ожидавшимся прогнозам. Прошедший 2023 г. не был спокойным для мировой экономики, но не оправдал прогнозов, которые были в большей степени пессимистичны. Рецессии в США, которую ожидали некоторые экономисты, удалось избежать несмотря на резкий рост процентных ставок. Глобальная инфляция существенно замедлилась в 2023 г., чем предполагалось; фондовые рынки выросли, а доходность облигаций снизилась – хотя предполагалось в основном ровно противоположное.

Таблица 2

Темпы реального прироста ВВП мировой экономики и государств-членов ЕАЭС, в %

№	Страны	2022 г.	2023 г.
		факт	предв. факт
1	Мировая экономика	3,5	2,7
2	Китай	3,0	5,2
3	США	2,1	2,5
4	ЕС	0,3	0,5
5	Республика Армения	12,6	8,7
6	Республика Беларусь	-4,7	3,9

¹ Темпы прироста приведены по ВЛС.

2-таблица

**Дүйнөлүк экономиканын жана
ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин ИДПсынын реалдуу өсүш
темплери, % менен**

№	Өлкөлөр	2022-жыл	2023-жыл
		иш жүзүндө	алдын ала иш жүзүндө
1	Дүйнөлүк экономика	3,5	2,7
2	Кытай	3,0	5,2
3	АКШ	2,1	2,5
4	ЕБ	0,3	0,5
5	Армения Республикасы	12,6	8,7
6	Беларусь Республикасы	-4,7	3,9
7	Казакстан Республикасы	3,1	5,1
8	Кыргыз Республикасы	9,0	6,2
9	Россия Федерациясы	-1,2	3,6

2023-жыл ичинде ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин экономикасында 2022-жылдын экинчи жарымында – 2023-жылдын башында түзүлгөн оң тенденциялар сакталды. Өзгөргөн геосаясий шарттарга түзүмдүк адаптация, региондогу ички суроо-талаптын жана инвестициялык активдүүлүктүн калыбына келиши экономикалык активдүүлүктүн өсүшүнө өбөлгө түздү жана ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин көпчүлүк экономикаларында экономикалык өсүш 2023-жылдын башында түзүлгөн болжолдук маанилерден жогору болду. Ошол эле учурда Арменияда 2022-жылы жетишилген жогорку өсүш темптеринин фонунда ишкердик активдүүлүктүн басаңдашы байкалууда.

Жылдын жыйынтыгы боюнча бардык ЕАЭБге мүчө мамлекеттерде инфляциянын деңгээли басаңдады. Инфляциялык процесстердин интенсивдүүлүгүнүн төмөндөшүнө бир катар факторлор өбөлгө түздү: азык-түлүк рыногунда дүйнөлүк баалардын өсүшүнүн басаңдашы (ФАО бааларынын индекси 2023-жылы 13,7 % га төмөндөдү, 2022-жылга салыштырмалуу) жана товардык рыноктордогу кырдаалдын турукташуусу.

Жалпысынан мүчө мамлекеттер үчүн реалдуу эмгек акынын, үй чарбаларына кредит берүүнүн көлөмүнүн көбөйүшүнүн (дээрлик бардык мүчө мамлекеттерде байкалат) жана фискалдык дем берүүнүн натыйжасында керектөө суроо-талабынын тез өсүшү саналат.

7	Республика Казахстан	3,1	5,1
8	Кыргызская Республика	9,0	6,2
9	Российская Федерация	-1,2	3,6

В течение 2023 г. в экономиках государств – членов ЕАЭС сохранялись положительные тенденции, сформировавшиеся во второй половине 2022 г. – начале 2023 г. Структурная адаптация к изменившимся геополитическим условиям, восстановление внутреннего спроса и инвестиционной активности в регионе способствовали подъему экономической активности и экономический рост в большинстве экономик государств – членов ЕАЭС сложился выше прогнозных значений, которые были сформированы в начале 2023 г. При этом в Армении на фоне высоких темпов роста, достигнутых в 2022 г., наблюдается замедление деловой активности.

По итогам года уровень инфляции замедлилась практически во всех государствах – членов ЕАЭС. Снижению интенсивности инфляционных процессов способствовал ряд факторов: замедление роста мировых цен на продовольственном рынке (индекс цен ФАО снизился в 2023 г. на 13,7 % по сравнению с 2022 г.) и стабилизация ситуации на товарных рынках.

Общим для государств – членов является быстрый рост потребительского спроса вследствие увеличения реальной заработной платы, объема кредитования домашних хозяйств (наблюдается практически во всех государствах – членах) и фискальное стимулирование.

Таблица 3

**Индекс потребительских цен в государствах – членах
ЕАЭС в 2022–2023 гг. (в % к декабрю предыдущего года)**

№	Страны	2022 г.	2023 г.
		факт	факт
1	Республика Армения	108,3	102,0
2	Республика Беларусь	112,8	105,8
3	Республика Казахстан	120,3	109,8
4	Кыргызская Республика	114,7	107,3
5	Российская Федерация	111,9	107,4

В 2023 г. в Кыргызской Республике индекс потребительских цен, характеризующий уровень инфляции, составил 107,3 % и замедлился вдвое (январь–декабрь 2023 г. к декабрю предыдущего года), тогда как аналогичный показатель в 2022 г. составлял 114,7 %. Среднегодовое значение инфляции (январь–декабрь 2023 г. к январю–декабрю 2022 г.) составило 110,8 % (за январь–декабрь 2022 г. к январю–декабрю 2021 г. составляло 113,9 %).

Доля объема доходов государственного бюджета за 2023 г. в объеме ВВП увеличилась до 31,9 %, против 23,8 % в 2020 г.

3-таблица

2022–2023-жылдарда ЕЭАБге мүчө мамлекеттердеги керектөө бааларынын индекси (өткөн жылдын декабрына карата % менен)

№	Өлкөлөр	2022-жыл	2023-жыл
		иш жүзүндө	иш жүзүндө
1	Армения Республикасы	108,3	102,0
2	Беларусь Республикасы	112,8	105,8
3	Казакстан Республикасы	120,3	109,8
4	Кыргыз Республикасы	114,7	107,3
5	Россия Федерациясы	111,9	107,4

2023-жылы Кыргыз Республикасында инфляциянын деңгээлин мүнөздөөчү керектөө бааларынын индекси **107,3 %**ды түздү жана эки эсеге басаңдады (өткөн жылдын декабрына карата 2023-жылдын январь–декабры), ал эми 2022-жылы ушундай көрсөткүч **114,7 %**ды түзгөн. Инфляциянын орточо жылдык мааниси (2022-жылдын январь–декабрына карата 2023-жылдын январь–декабры) **110,8 %**ды түздү (2021-жылдын январь–декабрына карата 2022-жылдын январь–декабры үчүн **113,9 %**ды түздү).

2023-жылга мамлекеттик бюджеттин кирешелеринин көлөмүнүн үлүшү ИДПнын көлөмүндө 2020-жылдагы **23,8 %**га караганда **31,9 %**га чейин көбөйдү. 2023-жылы мамлекеттик бюджет ИДПга карата **1,0 %** өлчөмүндө **12,7 млрд сом** суммасында профицит менен аткарылган.

Жүргүзүлүп жаткан фискалдык реформалардын аркасында 2023-жылы салыктарды жыйноону олуттуу жакшыртууга жетишилди. Алдын ала маалыматтар боюнча 2023-жылы салыктык кирешелердин көлөмү **294,4 млрд сомду** түзүп, 2022-жылга салыштырмалуу **28,6 %**га көбөйгөн.

2023-жылдын 31-декабрына карата мамлекеттик карыздын ИДПга карата деңгээли **45,5 %**ды түздү.

2.2 Учурдагы кырдаал – 2024-жылдын январь–марты үчүн жыйынтыктар

2024-жылдын башынан бери экономикалык өсүш жалпысынан жогорку деңгээлди көрсөтүүнү улантууда. Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин алдын ала баалоосу боюнча 2024-жылдын январь–мартында ИДПнын көлөмү **248,8 млрд сом** суммасында түзүлдү жана реалдуу өсүш темпи **108,8 %**ды түздү (2023-жылдын январь–мартында – **102,8 %**).

Иш жүзүндө экономиканын бардык секторлорунда оң динамика байкалууда жана көрсөткүчтөр төмөнкүдөй түрдө түзүлдү: курулушта өндүрүштүн көлөмү **1,5 эсеге**, кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүндө – **8,0 %**га, өнөр жайда – **4,7 %**га, айыл чарбасында – **1,4 %**га өстү.

Государственный бюджет в 2023 г. исполнен с профицитом в размере **1,0 %** к ВВП в сумме **12,7 млрд сомов**.

Благодаря проводимым фискальным реформам удалось достичь значительного улучшения собираемости налогов в 2023 г. По предварительным данным за 2023 г. объем налоговых доходов составил **294,4 млрд сомов**, по сравнению с 2022 г. увеличился на **28,6 %**.

По состоянию на 31 декабря 2023 г. уровень государственного долга к ВВП составил **45,5 %**.

2.2. Текущая ситуация – итоги за январь–март 2024 г.

С начала 2024 г. экономический рост в целом продолжает демонстрировать высокий уровень. По предварительной оценке Национального статистического комитета Кыргызской Республики за январь–март 2024 г. объем ВВП сложился в сумме **248,8 млрд сомов** и реальный темп роста составил **108,8 %** (за январь–март 2023 г. – **102,8 %**).

Фактически во всех секторах экономики наблюдается положительная динамика, и показатели сложились следующим образом: в строительстве объемы производства возросли в **1,5** раза, сфере услуг – на **8,0 %**, промышленности – на **4,7 %**, сельском хозяйстве – на **1,4 %**.

Таблица 4

Структура и темпы роста по секторам, формирующим ВВП²

Показатели	Январь–март 2023 г.			Январь–март 2024 г.			
	Предв. факт (млн. сомов)	Темп роста (%)	в % к ВВП	Предв. факт (млн. сомов)	Темп роста (%)	в % к ВВП	Доля вклада в рост ВВП, п.п.
ВВП	210 822,5	102,8	100,0	248 821,6	108,8	100,0	8,8
Промышленность	37 590,6	108,7	17,8	46 152,6	104,7	18,6	0,9
Сельское хозяйство	11 082,7	100,0	5,3	11 824,0	101,4	4,8	0,1
Строительство	7 011,0	102,2	3,3	11 091,2	153,8	4,5	1,8
Сфера услуг	114 656,5	101,5	54,4	126 518,0	108,0	50,7	4,3
Чистые налоги на продукты	40 481,7	101,4	19,2	53 235,8	109,0	21,4	1,7

² Темпы прироста приведены по ВДС.

4-таблица
ИДПны түзүүчү секторлор боюнча түзүм жана өсүш
темплери²

Көрсөткүчтөр	2023-жылдын январь–марты			2024-жылдын январь–марты			
	Алдын ала иш жүзүндө (млн сом)	Өсүш темпи (%)	ИДПга карата % менен	Алдын ала иш жүзүндө (млн сом)	Өсүш темпи (%)	ИДПга карата % менен	ИДП өсүшүнө салымдын үлүшү, п.п.
ИДП	210 822,5	102,8	100,0	248 821,6	108,8	100,0	8,8
Өнөр жай	37 590,6	108,7	17,8	46 152,6	104,7	18,6	0,9
Айыл чарбасы	11 082,7	100,0	5,3	11 824,0	101,4	4,8	0,1
Курулуш	7 011,0	102,2	3,3	11 091,2	153,8	4,5	1,8
Кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсү	114 656,5	101,5	54,4	126 518,0	108,0	50,7	4,3
Продукттарга таза салыктар	40 481,7	101,4	19,2	53 235,8	109,0	21,4	1,7

2024-жылдын I кварталында өсүштүн негизги драйвер кызмат көрсөтүүлөр жана курулуш сектору болду.

Кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсү мурдагыдай эле ИДПнын түзүмүндө 50 %дан ашык басымдуу үлүштү ээлейт. Дүң жана чекене соода жүгүртүүнүн, автомобилдерди жана мотоциклдерди ондоонун көлөмү 2023-жылдын январь–мартына салыштырмалуу 25,2 %га (мында негизинен чекене сооданын көлөмү 12,5 %га жана дүң соода – 45,1 %га өскөн), транспорт иши жана жүктөрдү сактоо – 5,7 %га жана байланыш кызматтары – 8,6 %га көбөйгөн. Мейманканалар жана ресторандар көрсөткөн кызматтардын көлөмү мурдагыдай эле жогорку көрсөткүчтөрдү көрсөтүп, 16,5 %га көбөйдү.

Курулуш сектору ири инвестициялык долбоорлорду ишке ашыруунун эсебинен улуттук экономиканын өсүшүн камсыз кылуучу маанилүү багыттардын бири болуп саналат. Алдын ала маалыматтар боюнча 2024-жылдын январь–мартында негизги капиталга инвестициялардын көлөмү бардык каржылоо булактарынын эсебинен 66,6 %га көбөйгөн (2023-жылдын январь–мартында өсүш 3,1 %) жана 27,7 млрд сомду түзгөн. Негизги капиталга инвестициялардын көлөмүнүн көбөйүшү ички каржылоо булактарынын (64,4 %га), ошондой эле тышкы булактардын (83,9 %га) өсүшүнүн эсебинен камсыздалган. Экономиканы капиталдаштыруунун көлөмүнөн улам курулуштун дүң продукциясынын жалпы көлөмү

Ключевым драйвером роста за I квартал 2024 г. стал сектор услуг и строительства.

Сфера услуг по-прежнему занимает доминирующую долю в структуре ВВП, более 50 %. Увеличился объем оборота оптовой и розничной торговли, ремонта автомобилей и мотоциклов по сравнению с январем–март 2023 г. на 25,2 % (где, в основном, ростом объема розничной торговли на 12,5 % и оптовой торговли – на 45,1 %), транспортной деятельности и хранение грузов – на 5,7 % и услуг связи – на 8,6 %. Объем услуг, предоставленных гостиницами и ресторанами, по-прежнему показывает высокие показатели и увеличился на 16,5 %.

Сектор строительства является одним из значимых направлений, обеспечивающих рост национальной экономики за счет реализации крупных инвестиционных проектов. По предварительным данным за январь–март 2024 г. объем инвестиций в основной капитал за счет всех источников финансирования увеличился на 66,6 % (за январь–март 2023 г. рост на 3,1 %) и составил 27,7 млрд сомов. Увеличение объемов инвестиций в основной капитал обеспечено за счет роста как внутренних источников финансирования (на 64,4 %), так и внешних источников (на 83,9 %). Исходя из объемов капитализации экономики, общий объем валовой продукции строительства составил 26,9 млрд сомов и увеличился в 1,5 раза (за январь–март 2023 г. рост на 2,2 %). Значительный рост объемов строительства обусловлен улучшением учета ранее построенных и введенных отдельных объектов жилищного строительства.

Объем валового производства промышленной продукции за январь–март составил 114,5 млрд сомов и увеличился на 4,5 % (за январь–март 2023 г. рост на 9,4 %).

За январь–март 2024 г. рост объемов валовой продукции сельского хозяйства составил 101,4 %, который в основном обеспечен увеличением производства продукции животноводства на 1,4 % за счет увеличения производства яиц на 10,0 %, молока – на 1,9 % и мяса – на 0,6 %. Продолжается оказание государственной поддержки субъектам сельского хозяйства для развития животноводства, растениеводства, сектора переработки сельскохозяйственной продукции, ежегодно на эти цели направляются финансовые средства в размере 5–6 млрд сомов. С начала 2024 г. в рамках реализации ФСХ-12 выделены 1454 получателям в сумме 656,8 млн сомов льготных кредитов. Также для развития агропромышленных кластеров продолжается реализация проекта «Кредитование агропромышленного комплекса» с ежегодным выделением более 3 млрд сомов.

По итогам за январь–февраль 2024 г. наблюдается положительная динамика экономического роста во всех государствах – членах ЕАЭС. Наиболее высокие темпы роста экономики отмечены в Армении (на 13,6 %) и Кыргызской Республике (на 8,6 %).

² Өсүш темпи ДКН боюнча келтирилди.

26,9 млрд сомду түздү жана 1,5 эсеге көбөйдү (2023-жылдын январь–мартында өсүш 2,2 %). Курулуштун көлөмүнүн олуттуу өсүшү мурда курулган жана киргизилген турак жай курулушунун айрым объектилерин эсепке алуунун жакшырышы менен шартталган.

Өнөр жай продукциясын дүң өндүрүүнүн көлөмү январь–мартта 114,5 млрд сомду түздү жана 4,5 %га көбөйдү (2023-жылдын январь–мартында өсүш 9,4 %).

2024-жылдын январь–мартында айыл чарбасынын дүң продукциясынын көлөмүнүн өсүшү 101,4 %ды түздү, ал негизинен жумуртка өндүрүүнү 10,0 %га, сүттү 1,9 %га жана этти 0,6 %га көбөйтүүнүн эсебинен мал чарба продукциясын өндүрүүнүн 1,4 %га көбөйүшү менен камсыздалды. Мал чарбачылыгын, өсүмдүк өстүрүүчүлүктү, айыл чарба продукциясын кайра иштетүү секторун өнүктүрүү үчүн айыл чарба субъекттерине мамлекеттик колдоо көрсөтүү улантылууда, бул максаттарга жыл сайын 5–6 млрд сом өлчөмүндө финансылык каражат жумшалат. 2024-жылдын башынан бери АЧК-12 ишке ашыруунун алкагында 1454 алуучуга 656,8 млн сом суммасында жеңилдетилген кредит бөлүнгөн. Ошондой эле агроөнөр жай кластерлерин өнүктүрүү үчүн жыл сайын 3 млрд сомдон ашык каражат бөлүү менен “Агроөнөр жай комплексинкредиттөө” долбоорун ишке ашыруу улантылууда.

2024-жылдын январь–февралынын жыйынтыгы боюнча бардык ЕАЭБге мүчө мамлекеттерде экономикалык өсүштүн оң динамикасы байкалууда. Экономиканын кыйла жогорку өсүш темпи Арменияда (13,6 %га) жана Кыргыз Республикасында (8,6 %га) белгиленген.

5-таблица

ЕАЭБге мүчө мамлекеттерде ИДПнын реалдуу өсүш темптери, % менен

Өлкөлөр	2023-ж. январь–февралы, алдын ала иш жүзүндө	2024-ж. январь–февралы, алдын ала иш жүзүндө
Армения Республикасы	10,9 ¹	13,6 ¹
Беларусь Республикасы	-3,6	4,0
Казакстан Республикасы	4,3	4,2
Кыргыз Республикасы	3,7	8,6
Россия Федерациясы	-3,2	6,0

¹ — экономикалык активдүүлүк көрсөткүчү

Азык-түлүккө жана энергия ресурстарына дүйнөлүк баалардын төмөндөшүнүн жана инфляциялык процесстерди кармап турууга багытталган акча-кредит саясатынын курсун сактап туруунун натыйжасында инфляция күтүлгөндөн көбүрөөк төмөндөдү.

Таблица 5

Темпы реального прироста ВВП в государствах – членах ЕАЭС, в %

Страны	январь–февраль 2023 г., предв. факт	январь–февраль 2024 г., предв. факт
Республика Армения	10,9 ¹	13,6 ¹
Республика Беларусь	-3,6	4,0
Республика Казахстан	4,3	4,2
Кыргызская Республика	3,7	8,6
Российская Федерация	-3,2	6,0

¹ — показатель экономической активности

Инфляция снизилась сильнее, чем ожидалось, благодаря понижению мировых цен на продовольствие и энергоресурсы и сохранению курса денежно-кредитной политики, направленного на сдерживание инфляционных процессов. Наблюдается, что снижение уровня инфляции приобретает устойчивый характер. Но присутствуют инфляционные риски, рост мировых котировок на растительные масла, молочные продукты и мясо привел к повышению базового индекса мировых цен на продовольственные товары – этот показатель в марте вырос на 1,1 %. Однако в марте среднее значение индекса продовольственных цен Продовольственной и сельскохозяйственной организации (далеко -- ФАО), который позволяет ежемесячно отслеживать колебания мировых цен на продовольственные товары, составило 118,3 пункта, что на 7,7 % ниже соответствующего показателя за тот же период 2023 г. В марте 2024 г. по сравнению с аналогичным периодом 2023 г. во всех странах ЕАЭС наблюдалось замедление инфляционных процессов.

Таблица 6

Индекс потребительских цен в государствах – членах ЕАЭС в марте 2023–2024 гг. (в % к декабрю предыдущего года)

№	Страны	2023 г. факт	2024 г. факт
1	Республика Армения	100,8	100,2
2	Республика Беларусь	102,6	102,2
3	Республика Казахстан	103,2	102,6
4	Кыргызская Республика	103,2	101,2
5	Российская Федерация	101,7	102,0

Индекс потребительских цен в Кыргызской Республике составил 101,2 % (март 2024 г. к декабрю предыдущего года). Среднегодовое значение инфляции составило 105,4 % (за январь–март 2023 г. к январю–март 2022 г. составляло 114,7 %).

По предварительным данным за январь–март 2024 г. объем налоговых доходов составил 69,3 млрд сомов, по сравнению с соответствующим периодом 2023 г. увеличился на 28,8 %.

Инфляциянын деңгээлинин төмөндөшү туруктуу мүнөзгө ээ болуп жатканы байкалат. Бирок инфляциялык тобокелдиктер бар, өсүмдүк майларына, сүт азыктарына жана этке дүйнөлүк котировкалардын өсүшү азык-түлүк товарларына дүйнөлүк баалардын базалык индексинин жогорулашына алып келди – бул көрсөткүч мартта 1,1 %га өскөн. Бирок мартта азык-түлүк товарларына дүйнөлүк баалардын өзгөрүүсүнө ай сайын байкоо жүргүзүүгө мүмкүндүк берген Азык-түлүк жана айыл чарба уюмунун (мындан ары – ФАО) азык-түлүк бааларынын индексинин орточо мааниси 118,3 пункту түздү, бул 2023-жылдын ошол эле мезгилиндеги тиешелүү көрсөткүчтөн 7,7 %га төмөн. 2024-жылдын мартында 2023-жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу бардык ЕАЭБ өлкөлөрүндө инфляциялык процесстердин басаңдашы байкалган.

6-таблица

2023–2024-жылдардын мартында ЕАЭБге мүчө мамлекеттердеги керектөө бааларынын индекси (өткөн жылдын декабрына карата % менен)

№	Өлкөлөр	2023-жыл	2024-жыл
		нш жүзүндө	нш жүзүндө
1	Армения Республикасы	100,8	100,2
2	Беларусь Республикасы	102,6	102,2
3	Казакстан Республикасы	103,2	102,6
4	Кыргыз Республикасы	103,2	101,2
5	Россия Федерациясы	101,7	102,0

Кыргыз Республикасында керектөө бааларынын индекси 101,2 %ды түздү (өткөн жылдын декабрына карата 2024-жылдын марты). Инфляциянын орточо жылдык мааниси 105,4 %ды түздү (2022-жылдын январь-мартына карата 2023-жылдын январь-мартында 114,7 %ды түздү).

Алдын ала маалыматтар боюнча 2024-жылдын январь–мартында салыктык кирешелердин көлөмү 69,3 млрд сомду түзүп, 2023-жылдын тийиштүү мезгилине салыштырмалуу 28,8 %га көбөйгөн.

Мамлекеттик карыздын ИДПга карата катышы 2024-жылдын биринчи кварталында 44,5 %ды түздү.

3. 2024–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн шарттары жана факторлору/тобокелдиктери

Учурдагы кырдаалды төмөнкү негизги аспектер мүнөздөйт: дүйнөлүк экономикалык өсүштүн басаңдоо перспективалары; 2022–2023-жылдары батыш борбордук банктары тарабынан акча-

Соотношение государственного долга к ВВП в первом квартале 2024 г. составило 44,5 %.

3. Условия и факторы/риски социально-экономического развития Кыргызской Республики на 2024–2029 гг.

Текущую ситуацию характеризует следующие ключевые аспекты: перспективы замедления мирового экономического роста; проблемы, стоящие перед странами в связи с возможной реализацией отложенного эффекта от ужесточения денежно-кредитной политики западными центробанками в 2022–2023 гг., фрагментация мировой экономики.

Внешние условия:

1) сохранение геополитической напряженности и конфликтов: – более слабый темп роста мировой экономики, чем ожидалось из-за усиления напряженности;

– деглобализация, растущий популизм, усиление протекционизма, необходимость увеличения расходов на оборону и «зеленый переход» будут удерживать долгосрочные ставки в мировой экономике значительно выше уровней 2012–2021 гг. все следующее десятилетие;

– сильнейшая со времен холодной войны фрагментация мировой экономики. Ее цена не только рост инфляции, но и замедление глобального роста;

– 2024 г. является годом «глобальных выборов» – президентские и парламентские выборы пройдут в 64 странах (в т.ч. в Российской Федерации) и затронут в общей сложности 4,2 млрд человек, более половины населения мира. Столь плотный график выборов создаст дополнительную неопределенность. А их итоги повлияют не только на внутреннюю повестку стран, но и во многом на перспективы глобальной экономики;

2) волатильность на финансовом и сырьевом рынках:

– сохранение высоких реальных процентных ставок может привести к дальнейшему замедлению инвестиционной активности и экономического роста. Банки в ожиданиях скорого завершения цикла повышений ключевой ставки Федеральной резервной системы США (далее – ФРС), разворот в политике регулятора может ослабить обеспокоенность инвесторов по поводу стоимости депозитов и качества кредитов, одновременно побуждая потребителей и компании увеличивать свои заимствования. Но поскольку темпы и масштабы снижения ставок все еще неопределенны, а геополитическая напряженность растет, банки проявляют осторожность в своих прогнозах на 2024 г. Однако Европейский центральный банк и Банк

кредит саясатын катаалдатуудан кечиктирилген натыйжаны ишке ашыруу мүмкүнчүлүгүнө байланыштуу өлкөлөрдүн алдында турган көйгөйлөр, дүйнөлүк экономиканын фрагментациясы.

Тышкы шарттар:

1) геосаясий чыңалуунун жана кагылышуулардын сакталышы:

– чыңалуунун күчөшүнөн улам күтүлгөндөн кыйла начар дүйнөлүк экономикалык өсүш темпи;

– деглобализация, өсүп келе жаткан популизм, протекционизмдин күчөшү, коргоого чыгымдарды көбөйтүү зарылчылыгы жана “жашыл өткөөл” дүйнөлүк экономикадагы узак мөөнөттүү ставкаларды кийинки он жылдыкта 2012–2021-жылдардагы деңгээлден бир топ жогору кармап турат;

– куралсыз согуштан берки эң күчтүү дүйнөлүк экономиканын фрагментациясы. Анын баасы инфляциянын өсүшү гана эмес, глобалдык өсүштүн басаңдашы;

– 2024-жыл “глобалдык шайлоолордун” жылы болуп саналат – президенттик жана парламенттик шайлоолор 64 өлкөдө (анын ичинде Россия Федерациясында) өтөт жана жалпы 4,2 млрд адам, дүйнө калкынын жарымынан көбү катышат. Шайлоолордун мындай тыгыз графиги кошумча белгисиздикти жаратат. Ал эми алардын жыйынтыктары өлкөлөрдүн ички күн тартибине гана эмес, көбүн эсе глобалдык экономиканын келечегине да таасирин тийгизет;

2) финансы жана чийки зат рынокторундагы өзгөрмөлүүлүк:

– жогору реалдуу пайыздык ставкалардын сакталышы инвестициялык активдүүлүктүн жана экономикалык өсүштүн андан ары басаңдашына алып келиши мүмкүн. Банктар АКШнын Федералдык резервдик системасынын (мындан ары – ФРС) негизги ставкасынын жогорулоо циклинин жакын арада бүтүшүн күтүүдө, жөнгө салуу саясатынын өзгөрүшү инвесторлордун депозиттердин наркы жана кредиттердин сапаты боюнча тынчсыздануусун басаңдатып, ошол эле учурда керектөөчүлөрдү жана компанияларды зайым алууну көбөйтүүгө үндөйт. Бирок ставкалардын төмөндөшүнүн темпи жана масштабы дагы эле белгисиз, ал эми геосаясий чыңалуу күчөп жаткандыктан, банктар өздөрүнүн 2024-жылга болжолдоолорунда этият болот. Бирок Европа борбордук банкы жана Англия банкы дагы эле жогорку пайыздык ставкаларды кыйла узак мөөнөткө кармап туруу стратегиясын карманат;

– эгерде Газа секторундагы кагылышуу “Хезболла” жана Иран катышкан кыйла кеңири региондук согушка айланып кетсе, энергия алып жүрүүчүлөргө баанын көтөрүлүшүнөн улам жаңы стагфляциялык шок болушу мүмкүн, экономисттер учурдагы кагылышуу дүйнөлүк экономикага чектелген гана таасирин тийгизет деп эсептейт, бирок Газадагы кырдаал контролдон чыкса, кыйла олуттуу кесепеттерден коркот;

Англия по-прежнему придерживаются стратегии сохранения высоких процентных ставок на более длительный срок;

– возможный новый стагфляционный шок из-за скачка цен на энергоносители, если конфликт в секторе Газа перерастет в более широкую региональную войну с участием «Хезболлы» и Ирана, экономисты считают, что нынешний конфликт имеет лишь ограниченное влияние на мировую экономику, но опасаются более серьезных последствий в случае, если ситуация в Газе выйдет из-под контроля;

– сдерживающими факторами, действующими на рост цены на нефть, может быть замедление роста мировой экономики из-за возможной рецессии в экономиках Европы, продолжения проблем в строительном секторе Китая, роста импортных пошлин на уголь. Уровень цен будет традиционно зависеть от баланса спроса и предложения на нефтяном рынке, на который в 2024 г. окажут влияние фундаментальные факторы, включая предстоящие президентские выборы в США и дальнейшие действия стран ОПЕК+.

В среднесрочном периоде отмечается сохранение следующих рисков, которые могут влиять на формирование ценообразования на нефтяном рынке: растущая геополитическая напряженность на Ближнем Востоке, на долю которого приходится треть мировой морской торговли нефтью; стремительный прогресс электромобилей, ускорение процесса внедрения «зеленых» технологий; ограниченное предложение нефти на мировых рынках в связи экономическими ограничениями и ценовым потолком по российской нефти; ухудшение показателей мировой экономики, в частности Китая, что создаст существенный риск снижения спроса и, в конечном счете мировых цен на нефть; медленные темпы прироста добычи сланцевой нефти в США;

– ожидается замедление роста мировых цен на продовольственные товары после трехлетнего рекордного роста, вызванного региональным конфликтом, неблагоприятными погодными условиями и повышением цен на энергоносители и производственные ресурсы.

По прогнозу ФАО мировые кризисы могут привести к росту цен на продовольствие, в то же время темпы их повышения замедлятся относительно уровней 2023 г. Из-за блокировки движением хуситов Баб-эль-Мандебского пролива и Красного моря возник кризис, который отрицательно сказывается на мировой торговле продовольствием и приводит к росту цен. Стоимость перевозки грузов по этому маршруту выросла почти в четыре раза, а объем грузоперевозок уменьшился на 30 %. Владельцы грузов вынуждены искать альтернативные пути, что увеличивает расходы и продовольственную инфляцию. По оценке аналитиков, текущие кризисы окажут неравномерное влияние на динамику цен. Проблемы с логистикой действительно могут поднять цены у получателей сельскохозяйственной продукции, однако в местах

– мунайга болгон баанын өсүшүнө таасирин тийгизүүчү кармап туруучу факторлор Европа экономикаларындагы мүмкүн болгон рецессиядан, Кытайдын курулуш секторундагы көйгөйлөрдүн уланышынан, көмүргө импорттук алымдын өсүшүнөн улам дүйнөлүк экономиканын өсүшү басандашы мүмкүн. Баанын деңгээли салттуу түрдө мунай рыногундагы суроо-талап менен сунуштун тең салмактуулугуна жараша болот, ага 2024-жылы фундаменталдык факторлор, анын ичинде АКШда боло турган президенттик шайлоолор жана ОПЕК+ өлкөлөрүнүн андан аркы аракеттери таасирин тийгизет.

Орто мөөнөттүү мезгилде мунай рыногунда баа түзүүгө таасирин тийгизиши мүмкүн болгон төмөнкү тобокелдиктердин сакталышы белгиленүүдө: дүйнөлүк деңиз аркылуу мунай соодасынын үчтөн бир бөлүгүн түзгөн Жакынкы Чыгышта геосаясий чыңалуунун күчөшү; электромобилдердин ылдам прогресси, “жашыл” технологияларды ишке киргизүү процессин тездетүү; экономикалык чектөөлөргө жана россиялык мунай боюнча баанын чегине байланыштуу дүйнөлүк рыноктордо мунайдын чектелген сунушу; дүйнөлүк экономикалык көрсөткүчтөрдүн начарлашы, атап айтканда Кытайда, бул суроо-талаптын жана акырында мунайга дүйнөлүк баанын төмөндөшүнүн олуттуу тобокелдигин жаратат; АКШда сланец мунай өндүрүүнүн жай өсүш темпи;

– региондук жаңжалдардан, аба ырайынын жагымсыз шарттарынан жана энергия алып жүрүүчүлөргө жана өндүрүштүк ресурстарга баанын жогорулашынан келип чыккан үч жылдык рекорддук өсүштөн кийин азык-түлүк товарларына дүйнөлүк баанын өсүшүнүн басандашы күтүлүүдө.

ФАОнун болжолу боюнча дүйнөлүк каатчылыктар азык-түлүккө баанын өсүшүнө алып келиши мүмкүн, ошол эле учурда алардын жогорулоо темпи 2023-жылдагы деңгээлге салыштырмалуу басандайт. Хусит кыймылынын Баб-эль-Мандеб куймасы менен Кызыл деңизди бөгөттөөсүнөн улам дүйнөлүк азык-түлүк соодасына терс таасирин тийгизген жана баалардын өсүшүнө алып келген каатчылыкты жаратты. Бул маршрут боюнча жүк ташуунун наркы дээрлик төрт эсеге өстү, ал эми жүк ташуунун көлөмү 30 %га азайды. Жүк ээлери альтернативдүү жолдорду издөөгө мажбур болушууда, бул чыгымдарды жана азык-түлүк инфляциясын жогорулатат. Аналитиктердин баасы боюнча учурдагы каатчылыктар баалардын динамикасына бирдей эмес таасирин тийгизет. Логистикалык көйгөйлөр чындыгында айыл чарба продукциясын алуучуларда бааларды көтөрүшү мүмкүн, бирок аны өндүргөн жерлерде ушул эле көйгөйлөр суроо-талаптын азайышынан улам бааларды төмөндөтөт, анткени дүйнөлүк бааларды жана алардын жыйынды индекстерин эсепке алуу өндүрүүчүлөрдүн бааларына таянат, анда аталган факторлордун таасири астында алардын олуттуу өсүшү күтүлбөйт. Азыр айыл чарба продукцияларынын негизги түрлөрүнө баа пандемия

ее производства эти же проблемы будут снижать цены из-за сокращения спроса, поскольку учет мировых цен и их сводных индексов опирается на цены производителей, то их значительный рост под влиянием названных факторов не ожидается. Сейчас цены на основные виды сельскохозяйственной продукции возвращаются к своим нормальным значениям после пиков 2020–2022 гг., связанных с макроэкономической ситуацией в пандемийные годы. В большинстве развитых стран темпы повышения цен на продукты также замедляются. В частности, в США, согласно февральскому отчету Food Price Outlook by USDA's, в 2024 г. прогнозируется замедление темпа роста цен на продукты до 2,9 % (в 2023 г. цены на продукты питания выросли на 5,8 %).

В период до 2030 г. общий объем потребления сельскохозяйственной продукции в мире будет расти темпами 1,2 % в год. Картина использования сельскохозяйственной продукции в пищу, на корм скоту, для производства топлива и промышленного использования существенно не изменится, т.к. серьезных структурных изменений в потреблении не ожидается. Ожидается, что к 2024 г. потребители могут столкнуться с сокращением поставок из-за неблагоприятных погодных условий, экспортными ограничениями и ужесточением требований к биотопливу.

На цены продовольствия будет влиять: процесс восстановления глобальных цепочек поставок; изменение климата (участились такие явления, как засуха, наводнения, сильная жара и лесные пожары); рост цен на энергоносители, приводящий к росту стоимости удобрений; политика протекционизма отдельных стран – многие страны прекращают поставки зерна и растительного масла (на сегодняшний день почти два десятка государств ввели такого рода экспортные ограничения);

3) сохранение инфляционного давления:

– сохраняется влияние ряда проинфляционных факторов. Общим для государств – членов ЕАЭС (кроме Республики Армения) является быстрый рост потребительского спроса вследствие увеличения реальной заработной платы, объема кредитования домашних хозяйств. По оценкам практически всех национальных (центральных) банков государств – членов ЕАЭС сохраняются повышенные инфляционные ожидания населения (согласно информации ЕЭК).

Инфляция – ключевой фактор, влияющий на стоимость драгметалла в ближайшем будущем. Вероятно, статус золота как главного инструмента хеджирования против инфляции приведет к дальнейшему росту цен. Золото продолжает пользоваться спросом в качестве защитного инструмента на фоне напряженной геополитической ситуации в мире, и поддерживается активными покупками со стороны институциональных инвесторов и центральных

жылдарындагы макроэкономикалык кырдаалга байланыштуу 2020–2022-жылдардагы туу чокусунан кийин кадимки маанисине кайтып келүүдө. Көпчүлүк өнүккөн өлкөлөрдө продукттарга баанын жогорулоо темпи да басандоодо. Атап айтканда АКШда, Food Price Outlook by USDA's февраль отчетуна ылайык 2024-жылы продукттарга баанын өсүш темпинин 2,9 %га чейин басандашы болжолдонууда (2023-жылы тамак-аш азыктарына баа 5,8 %га өскөн).

2030-жылга чейинки мезгилде дүйнөдө айыл чарба продукциясын керектөөнүн жалпы көлөмү жылына 1,2 % темп менен өсөт. Айыл чарба продукциясын тамак-ашка, малга тоютка, отун өндүрүү жана өнөр жайлык пайдалануу үчүн пайдалануу картинасы олуттуу өзгөрбөйт, анткени керектөөдө олуттуу түзүмдүк өзгөрүүлөр күтүлбөйт. 2024-жылы керектөөчүлөр аба ырайынын жагымсыз шарттарынан, экспорттук чектөөлөрдөн жана биоотунга болгон талаптардын катуулашынан улам жеткирүүлөрдүн кыскарышына туш болушу мүмкүн.

Азык-түлүк бааларына төмөнкүлөр таасирин тийгизиши мүмкүн: глобалдык жеткирүү чынжырларын калыбына келтирүү процесси; климаттын өзгөрүшү (кургакчылык, суу ташкыны, катуу ысык жана токой өрттөрү сыяктуу көрүнүштөр көбөйдү); жер семирткичтердин наркынын өсүшүнө алып келген энергия алып жүрүүчүлөргө баалардын өсүшү; айрым өлкөлөрдүн протекционизм саясаты – көптөгөн өлкөлөр дан жана өсүмдүк майын берүүнү токтотушууда (бүгүнкү күндө жыйырмага жакын мамлекет ушундай сыяктуу экспорттук чектөөлөрдү киргизди);

3) инфляциялык басымдын сакталышы:

– бир катар инфляциялык факторлордун таасири сакталат. Жалпысынан ЕАЭБге мүчө мамлекеттер (Армения Республикасынан тышкары) үчүн реалдуу эмгек акынын, үй чарбаларына кредит берүүнүн көлөмүнүн көбөйүшүнүн натыйжасында керектөө суроо-талабынын тез өсүшү жалпы болуп саналат. Дээрлик бардык ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин улуттук (борбордук) банктарынын баасы боюнча калктын жогорку инфляциялык күтүүлөрү сакталууда (ЕЭКтин маалыматы боюнча).

Инфляция – жакынкы келечекте баалуу металлдын наркына таасир этүүчү негизги фактор. Алтындын инфляцияга каршы хеджирлөөнүн башкы инструменти катары статусу баалардын андан ары өсүшүнө алып келет. Алтын дүйнөдөгү чыңалып турган геосаясий кырдаалдын фонунда коргоо инструменти катары суроо-талапка ээ боло берет жана институционалдык инвесторлордун жана Борбордук банктардын активдүү сатып алуулары менен колдоого алынат. Экономикалык шарттарды жана саясий чыңалууну эске алуу менен көпчүлүк эксперттер 2024-жылы алтындын баасы көтөрүлөт деген пикирге кошулат, анткени барган сайын көбүрөөк керектөөчүлөр өз байлыктарын сактоо үчүн коопсуз жай издеп жатышат. Көптөгөн

банков. Учитывая экономические условия и политическую напряженность, большинство экспертов сходятся во мнении, что цены на золото вырастут в 2024 г, поскольку все больше и больше потребителей ищут безопасное место для хранения своих богатств. Многие аналитические агентства и экономические организации на 2024 г. прогнозный диапазон оставляют широким;

4) риски замедления экономик стран – основных торговых партнеров:

– экономика Китая уже растет существенно медленнее привычных высоких темпов и есть признаки проблем в секторе недвижимости и связанном с ним финансовом секторе, который может отразится на всей мировой экономике;

– прогнозируемый сдержанный рост в экономиках государств – членов ЕАЭС после фазы восстановительного роста, экономикам предстоит искать источники роста в условиях жесткой денежно-кредитной политики, дисбаланса спроса/предложения на рынках труда и сохраняющейся геополитической неопределенности;

5) климатические катастрофы, которые могут влиять на экономическую активность, производительность, урожайность:

– эксперты прогнозируют, что 2024 г. может стать самым жарким за всю историю наблюдений из-за Эль-Ниньо. На рекордную температуру будут влиять два фактора: глобальное потепление и явление Эль-Ниньо, колебание температуры поверхностного слоя воды в экваториальной части Тихого океана. Нагрев воды в Тихом океане влияет на повышение температуры поверхности Земли с задержкой, поэтому второй год под влиянием Эль-Ниньо зачастую теплее первого. Обычно Эль-Ниньо оказывает наибольшее влияние на глобальные температуры после своего пика (2023 г.), поэтому высока вероятность усиления жары в 2024 г. Вместе с этим потепление может быть вызвано и активностью Солнца. Предположительно на 2024 г. выпадет пик 11-летнего солнечного цикла, который также может влиять на погоду.

– потепление океана, а также таяние ледников и ледяных щитов могут привести к более сильным штормам в Европе;

– из-за воздействия Эль-Ниньо на Юго-Восточную Азию, особенно на территории вблизи океана, вместе с засухой могут прийти и лесные пожары.

Внутренние условия:

- социально- политическая стабильность в стране;
- реализация крупных национальных инвестиционных проектов в энергетике, ирригации, дорожно-транспортной сфере;
- развитие приоритетных секторов с высоким экспортным потенциалом;
- создание доступа к финансовым инструментам;

аналитикалык агенттиктер жана экономикалык уюмдар 2024-жылга болжолдук диапазонду кеңири калтырууда;

4) негизги соода өнөктөш өлкөлөрдүн экономикаларынын басандоо тобокелдиктери:

– Кытайдын экономикасы адаттагы жогорку темптерден бир кыйла жайыраак өсүп жатат жана кыймылсыз мүлк секторунда жана ага байланышкан финансы секторунда бүткүл дүйнөлүк экономикага таасирин тийгизүүчү көйгөйлөрдүн белгилери бар;

– ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин экономикаларында калыбына келтирилген өсүш фазасынын кийин болжолдонулуучу кармалып турган өсүш, катаал акча-кредит саясатынын, эмгек рыногундагы суроо-талаптын/сунуштардын тең салмаксыздыгынын жана сакталып турган геосаясий белгисиздиктин шарттарында экономикаларга өсүү булактарын издөөгө туура келет;

5) экономикалык активдүүлүккө, өндүрүмдүүлүккө, түшүмдүүлүккө таасирин тийгизиши мүмкүн болгон климаттык кырсыктар:

– эксперттер 2024-жыл Эль-Ниньодон улам тарыхта эң ысык жыл болушу мүмкүн деп болжолдошууда. Рекорддук температурага эки фактор таасирин тийгизет: глобалдык жылуулук жана Эль-Ниньо кубулушу, Тынч океандын экватордук бөлүгүндө суунун үстүнкү катмарынын температурасынын өзгөрүшү. Тынч океандагы суунун ысышы жер бетинин температурасынын кечирээк жогорулашына таасирин тийгизет, ошондуктан Эль-Ниньонун таасири астында экинчи жыл көбүнчө биринчисине караганда жылуу болот. Адатта Эль-Ниньо глобалдык температурага эң көп таасир этет (2023), ошондуктан 2024-жылы ысыктын күчөшү ыктымал. Муну менен бирге күндүн ысышы күндүн активдүүлүгүнөн улам болушу мүмкүн. Болжолдуу түрдө 2024-жылы 11 жылдык күн циклинин туу чокусу болот, ал да аба ырайына таасирин тийгизиши мүмкүн.

– океандын жылышы, ошондой эле мөңгүлөрдүн жана муз катмарларынын эриши Европада катуу бороон-чапкындарга алып келиши мүмкүн;

– Эль-Ниньонун Түштүк-Чыгыш Азияга тийгизген таасиринен улам, өзгөчө океанга жакын аймактарда кургакчылык менен бирге токой өрттөрү да чыгышы мүмкүн.

Ички шарттар:

– өлкөдөгү социалдык-саясий туруктуулук;

– энергетикада, ирригацияда, жол-транспорт чөйрөсүндө ири улуттук инвестициялык долбоорлорду ишке ашыруу;

– экспорттук потенциалы жогору артыкчылыктуу секторлорду өнүктүрүү;

– финансылык инструменттерге жеткиликтүүлүктү түзүү;

– ишкердик үчүн жагымдуу бизнес-чөйрөнү түзүү;

– создание благоприятной бизнес-среды для предпринимательства;

– проводимая работа по полномасштабной цифровизации экономики, принимаемые меры по выводу бизнеса из тени и др.

Возможные макроэкономические риски:

– угроза попадания под вторичные санкции из-за сотрудничества с компаниями, подверженным санкциям;

– сокращение потоков инвестиций из-за ослабления деловой уверенности;

– сокращение денежных переводов из-за ухудшения экономической ситуации;

– сокращение внешнего спроса и предложения, ухудшение условий торговли со странами-основными торговыми партнерами;

– осложнение ситуации на мировых финансовых рынках может создать препятствия в поступлении внешних заимствований, либо привести к удорожанию стоимости привлекаемых ресурсов;

– удорожание цен и рост уровня инфляции (поскольку большинство товаров, имеющих в потребительской корзине, составляют импортные товары), что в свою очередь приведет к увеличению себестоимости затрат в секторах экономики;

– рост объемов внешнего госдолга из-за замедления деловой активности и высокой волатильности на финансовом рынке.

По прогнозам международных финансовых институтов, темп роста мировой экономики замедлится до 2,4 % в 2024 г. по сравнению с 2,7 % в 2023 г. Как отмечают эксперты, темпы роста глобальной экономики до сих пор ниже допандемийных показателей.

Высокие процентные ставки, дальнейшая эскалация конфликтов, вялая международная торговля и учащающиеся климатические катастрофы создают серьезные препятствия для глобального роста.

Международные институты дают разнонаправленную оценку экономическим перспективам.

Таблица 7

Сравнительный обзор прогнозов международных институтов

(в процентах)

	2024 г., прогноз		2025 г., прогноз	
	Июнь 2023 г.	Январь/Апрель 2024 г.	Июнь 2023 г.	Январь/Апрель 2024 г.
ВБ:				
Мировая экономика	2,4	2,4	3,0	2,7
Еврозона	1,3	0,7	2,3	1,6
Китай	4,6	4,4/4,5	4,4	4,3/4,3
США	0,8	1,6	2,3	1,7

– экономиканы толук масштабдуу санариптештирүү боюнча жүргүзүлүп жаткан иштер, бизнести көмүскөдөн чыгаруу боюнча көрүлүп жаткан чаралар ж.б.

Мүмкүн болуучу макроэкономикалык тобокелдиктер:

– санкцияларга дуушар болгон компаниялар менен кызматташуудан улам экинчи санкцияларга кабылуу коркунучу;

– ишкердик ишениминин төмөндөшүнөн улам инвестициялардын агымын кыскартуу;

– экономикалык абалдын начарлашынан улам акча которууларынын азайышы;

– тышкы суроо-талаптын жана сунуштун кыскарышы, негизги соода өнөктөш өлкөлөр менен соода шарттарынын начарлашы;

– дүйнөлүк финансы рынокторунда кырдаалдын начарлашы тышкы карыз алуулардын түшүшүнө тоскоолдуктарды жаратышы же тартылган ресурстардын наркынын өсүшүнө алып келиши мүмкүн;

– баалардын кымбатташы жана инфляция деңгээлинин өсүшү (анткени керектөө куржунунда болгон товарлардын көпчүлүгү импорттук товарларды түзөт), бул өз кезегинде экономика секторлорунда чыгымдардын өздүк наркынын өсүшүнө алып келет;

– ишкердик активдүүлүктүн басаңдашынан жана финансы рыногундагы жогорку өзгөрүлмөлүүлүктөн улам мамлекеттик тышкы карыздын көлөмүнүн өсүшү.

Эл аралык финансы институттарынын болжолу боюнча дүйнөлүк экономикалык өсүш темпи 2023-жылдагы 2,7 %га салыштырмалуу 2024-жылы 2,4 %га басаңдайт. Эксперттер белгилегендей глобалдык экономиканын өсүш темпи дагы эле пандемияга чейинки көрсөткүчтөн төмөн.

Жогорку пайыздык ставкалар, кагылышуулардын андан ары күчөшү, эл аралык сооданын солгундашы жана климаттык кырсыктардын күчөшү глобалдык өсүшкө олуттуу тоскоолдуктарды жаратууда.

Эл аралык институттар экономикалык келечекке ар кандай багытта баа берет.

7-таблица

Эл аралык институттардын болжолдоруна
салыштырмалуу сереп

(пайыздар менен)

	2024-ж., болжол		2025-ж., болжол	
	Июнь 2023-ж.	Январь/Апрель 2024-ж.	Июнь 2023-ж.	Январь/Апрель 2024-ж.
ДБ:				
Дүйнөлүк экономика	2,4	2,4	3,0	2,7
Еврозона	1,3	0,7	2,3	1,6
Кытай	4,6	4,4/4,5	4,4	4,3/4,3

	2024 г., прогноз		2025 г., прогноз	
	Июнь 2023 г.	Январь/ Апрель 2024 г.	Июнь 2023 г.	Январь/ Апрель 2024 г.
Армения	4,8	4,7/5,5	5,0	4,5/4,9
Беларусь	1,4	0,8/1,2	1,3	0,8/0,7
Казахстан	4,0	4,3/3,4	3,6	4,5/4,7
Кыргызская Республика	4,0	4,0/4,5	4,0	4,0/4,2
Российская Федерация	1,2	1,3/2,2	0,8	0,9/1,1
МВФ:	Октябрь 2023 г.	Январь/ Апрель 2024 г.	Октябрь 2023 г.	Январь/ Апрель 2024 г.
Мировая экономика	2,9	3,1/3,2	3,2	3,2/3,2
Еврозона	1,2	0,9/0,8	1,8	1,7/1,5
Китай	4,2	4,6	4,1	4,1
США	1,5	2,1/2,7	1,8	1,7/1,9
Армения	5,0	-/6,0	4,5	-/5,2
Беларусь	1,3	-/2,4	0,6	-/1,1
Казахстан	4,2	3,1/3,1	4,6	5,7/5,6
Кыргызская Республика	4,3	-/4,4	3,9	-/4,2
Российская Федерация	1,1	2,6/3,2	1,0	1,1/1,8

Эксперты Всемирного банка (далее – ВБ) рост глобального ВВП на 2024 г. прогнозируют на уровне 2,4 %, а на 2025 г. снижен с 3,0 % до 2,7 %.

Среднесрочный прогноз для многих стран с развивающейся экономикой ухудшился на фоне замедления темпов роста в большинстве крупных экономик, застоя в мировой торговле и сильнейшего за последние десятилетия ужесточения условий кредитования.

Темпы экономического роста в развитых странах в целом, по прогнозу ВБ, составят 1,2 % в 2024 г. и 1,6 %, в 2025 г., в странах с развивающейся экономикой соответственно 3,9 % и 4,0 %.

ВБ ухудшил прогноз по росту экономики еврозоны в 2024 г. до 0,7 %, что на 0,6 процентного пункта ниже, чем в предыдущей оценке в июне 2023 г. В 2025 г. рост экономики региона ожидается на уровне 1,6 % (прогноз снижен на 0,7 процентного пункта), при этом прогноз роста экономики США в 2024 г. повысил до 1,6 % и понизил до 1,7 % в 2025 г.

Ожидается, что темпы экономического роста Китая снизятся в 2024 г. до 4,5 %, а в 2025 г. – до 4,3 %, что станет самым медленным показателем роста экономики за более чем три десятилетия, за исключением пандемийных лет. Давление на экономическую

	2024-ж., болжол		2025-ж., болжол	
	Июнь 2023-ж.	Январь/Апрель 2024-ж.	Июнь 2023-ж.	Январь/Апрель 2024-ж.
АКШ	0,8	1,6	2,3	1,7
Армения	4,8	4,7/5,5	5,0	4,5/4,9
Беларусь	1,4	0,8/1,2	1,3	0,8/0,7
Казакстан	4,0	4,3/3,4	3,6	4,5/4,7
Кыргыз Республикасы	4,0	4,0/4,5	4,0	4,0/4,2
Россия Федерациясы	1,2	1,3/2,2	0,8	0,9/1,1
ЭВФ:	Октябрь 2023-ж.	Январь/Апрель 2024-ж.	Октябрь 2023-ж.	Январь/Апрель 2024-ж.
Дүйнөлүк экономика	2,9	3,1/3,2	3,2	3,2/3,2
Еврозона	1,2	0,9/0,8	1,8	1,7/1,5
Кытай	4,2	4,6	4,1	4,1
АКШ	1,5	2,1/2,7	1,8	1,7/1,9
Армения	5,0	-/6,0	4,5	-/5,2
Беларусь	1,3	-/2,4	0,6	-/1,1
Казакстан	4,2	3,1/3,1	4,6	5,7/5,6
Кыргыз Республикасы	4,3	-/4,4	3,9	-/4,2
Россия Федерациясы	1,1	2,6/3,2	1,0	1,1/1,8

Дүйнөлүк Банктын (мындан ары – ДБ) эксперттери 2024-жылга глобалдык ИДПнын өсүшүн 2,4 % деңгээлинде болжолдоодо, ал эми 2025-жылга карата 3,0 %дан 2,7 %га чейин төмөндөдү.

Көптөгөн экономикасы өнүгүп келе жаткан өлкөлөр үчүн орто мөөнөттүү болжол көпчүлүк ири экономикалардагы өсүштүн темптеринин басаңдашы, дүйнөлүк сооданын токтоп калышы жана акыркы ондогон жылдардагы кредит берүүнүн шарттары катаалдады.

Өнүккөн өлкөлөрдө экономикалык өсүш темпи жалпысынан ДБ болжолу боюнча 2024-жылы 1,2 % жана 2025-жылы 1,6 %, экономикасы өнүккөн өлкөлөрдө тиешелүүлүгүнө жараша 3,9 % жана 4,0 % түзөт.

ДБ 2024-жылы еврозонанын экономикасынын өсүүсү боюнча болжолун 0,7 % чейин төмөндөттү, бул 2023-жылдын июнундагы мурунку баадан 0,6 пайыздык пунктка төмөн. 2025-жылы региондогу экономикалык өсүш 1,6 % деңгээлинде болушу күтүлүүдө (болжол 0,7 пайыздык пунктка төмөндөгөн), ал эми 2024-жылы АКШнын экономикалык өсүүсүнүн болжолу 1,6 %га жогорулаган жана 2025-жылы 1,7 %га төмөндөгөн.

Кытайдын экономикалык өсүш темпи 2024-жылы 4,5 %га, ал эми 2025-жылы 4,3 %га чейин басаңдашы күтүлүүдө, бул пандемия жылдарын кошпогондо, акыркы отуз жылдан ашык убакыт ичинде экономикалык өсүштүн эң жай көрсөткүчү болгон. Экономикалык

активность оказывают слабые потребительские настроения и продолжающийся спад в секторе недвижимости.

Ожидают, что темпы инфляции продолжат ослабевать в 2024–2025 гг., но будут держаться выше доковидных уровней до конца 2024 г.

Международный валютный фонд (далее – МВФ) улучшил прогноз роста мировой экономики на 2024 г., увеличен на 0,3 процентного пункта – до 3,2 %, а на 2025 г. прогнозирует рост глобальной экономики на 3,2 %. В то же время прогноз на 2024–2025 гг. все же ниже исторического среднего показателя (2000–2019 гг.) в 3,8 %.

По оценкам МВФ экономический рост в еврозоне восстановится с его низких темпов в 0,5 % в 2023 г. до 0,8 % в 2024 г. и 1,5 % в 2025 г. Рост в Китае прогнозируется экспертами МВФ на уровне 4,6 % в 2024 г. и 4,1 % в 2025 г. с пересмотром прогноза на 2024 г. в сторону повышения на 0,4 процентного пункта по сравнению с выпуском в октябре 2023 г. На всекитайском собрании народных представителей в Пекине в марте было объявлено, что целевой показатель роста ВВП в 2024 г. оставлен на уровне около 5 %.

В США экономический рост, по прогнозам МВФ увеличится с 2,5 % в 2023 г. до 2,7 % в 2024 г. и снизится до 1,9 % в 2025 г., при этом запаздывающие последствия ужесточения денежно-кредитной политики, постепенного ужесточения бюджетной политики и смягчения ситуации на рынках труда замедлят совокупный спрос. ФРС существенно улучшила оценки по ВВП США, ожидаемый темп роста экономики в 2024–2025 гг. составит 2,1 % и 2,0 %, соответственно (против декабрьского на уровне 1,4 % и 1,8 %).

Ожидается, что глобальная инфляция снизится до 5,8 % в 2024 г. и до 4,4 % в 2025 г. МВФ отмечает, что в условиях спада инфляции и устойчивого экономического роста вероятность «жесткой посадки» снизилась, а риски для глобального роста в целом сбалансированы.

Прогнозы ВБ и МВФ экономического роста в государствах-членах ЕАЭС на 2024–2025 гг. более сдержанный и показывает положительную восстановительную динамику.

Армения: в апрельском обзоре МВФ прогнозирует рост экономики Армении в 2024 г. на уровне 6 % и 5,2 % в 2025 г. ВБ улучшил прогноз роста экономики Армении на 2024 г., увеличен на 0,8 процентного пункта – до 5,5 %, а на 2025 г. прогнозирует рост на 4,9 %, вместо ранее прогнозируемого в 4,5 %.

Правительство Армении прогнозирует, что экономика страны в 2024 г. вырастет на 7 %. Цель экономического роста следующих двух лет также установлена на уровне 7 %. Увеличение предложения рабочей силы и высокая инвестиционная активность будут способствовать достижению этой цели в среднесрочной перспективе.

активдүүлүккө алсыз керектөөчүлүк маанайы жана кыймылсыз мүлк секторунда уланып жаткан басандоо таасир этүүдө.

Инфляциянын темптери 2024–2025-жылдары басаңдашы күтүлүүдө, бирок 2024-жылдын аягына чейин ковидге чейинки деңгээлден жогору бойдон калат.

Эл аралык валюта фонду (мындан ары – ЭВФ) 2024-жылга карата дүйнөлүк экономиканын өсүү болжолун жакшыртып, 0,3 пайыздык пунктка көбөйүп, 3,2 %ды түздү, ал эми 2025-жылга глобалдык экономиканын өсүшү 3,2 %га өсүшүн болжолдоодо. Ошол эле учурда 2024–2025-жылдарга болжол дагы эле тарыхый орточо көрсөткүчтөн (2000–2019) 3,8 % төмөн.

ЭВФ еврозонадагы экономикалык өсүштү баалоо 2023-жылы 0,5 % төмөн темпинен 2024-жылы 0,8 %га жана 2024-жылы 1,5 %га чейин калыбына келтирилүүдө. Кытайдагы өсүш ЭВФ эксперттери тарабынан 2024-жылы 4,6 % жана 2025-жылы 4,1 % деңгээлинде болжолдонууда, 2024-жылга карата болжолду кароо менен 2023-жылдын октябрь айындагы чыгарылышка салыштырмалуу 0,4 пайыздык пунктка жогорулаган. Мартта Пекинде өткөн бүткүл кытай эл өкүлдөр жыйыны 2024-жылга карата ИДПнын максаттуу өсүү көрсөткүчү 5 % тегерегинде сакталарын жарыялаган.

АКШда ЭВФ экономикалык өсүштүн 2023-жылдагы 2,5 %дан 2024-жылы 2,7 %га чейин көбөйүшү жана 2025-жылы 1,9 %га чейин төмөндөшү болжолдонууда, мында акча-кредиттик саясатты катаалдаштыруунун кечиктирилген кесепеттери, бюджеттик саясатты акырындык менен катаалдаштыруу жана эмгек рыногунун кырдаалын жеңилдетүү жыйынды суроо-талапты басаңдатат. ФРС 2024–2025-жылдары күтүлүп жаткан экономиканын өсүш темпи тиешелүүлүгүнө жараша 2,1 % жана 2,0 % түзөт (декабрга караганда 1,4 % жана 1,8 %) АКШ ИДПсы боюнча баалоону олуттуу жакшыртты.

Глобалдык инфляция 2024-жылы 5,8 %га жана 2025-жылы 4,4 %га чейин төмөндөшү күтүлүүдө. ЭВФ инфляциянын төмөндөшү жана туруктуу экономикалык өсүш шарттарында “кескин төмөндөө” ыктымалдыгы азайды, глобалдык өсүш үчүн тобокелдиктер жалпысынан тең салмактуу экенин белгилейт.

ДБ жана ЭВФ ЕАЭБге мүчө мамлекеттерде экономикалык өсүштүн 2024–2025-жылдарга болжолдору кыйла кармалып турат жана оң калыбына келтирүү динамикасын көрсөтүүдө.

Армения: ЭВФ апрелдин серебинде Армениянын экономикасынын өсүшүн 2024-жылы 6 % жана 2025-жылы 5,2 % деңгээлинде болжолдойт. ДБ 2024-жылга Армениянын экономикасынын өсүш болжолун жакшыртты, 0,8 пайыздык пунктка – 5,5 %га чейин көбөйдү, ал эми 2025-жылга мурда болжолдонгон 4,5 %дын ордуна 4,9 %га өсүштү болжолдоодо.

Армениянын Өкмөтү өлкөнүн экономикасы 2024-жылы 7 % өсөт деп болжолдоодо. Кийинки эки жылдагы экономикалык өсүштүн

Республика Беларусь: в экономике Республики Беларусь МВФ ожидает рост на уровне 2,4 % в 2024 г. и 1,1 % в 2025 г. В сравнении с предыдущим прогнозом от октября 2023 г. оценки на 2024 г. улучшены на 1,1 процентных пункта, и на 0,5 процентных пункта в 2025 г. ВБ улучшил прогноз в отношении белорусской экономики и рост экономики на 2024 г. прогнозируется на уровне 1,2 % вместо ожидавшихся 0,8 % в январе 2024 г. На 2025 г. рост экономики прогнозируется на уровне менее 1 процента – 0,7 %, вместо ранее заявленных в 0,8 %. Вместе с тем Министерство экономики Республики Беларусь прогнозирует рост экономики в 2024 г. на 3,8 %.

Республика Казахстан: МВФ ухудшил прогноз по темпам роста ВВП Республики Казахстана в 2024 г. с 4,2 % до 3,1 % по сравнению с оценками в октябре 2023 г. При этом улучшил прогноз на 2025 г. с 4,6 % до 5,6 %. Пессимистичные оценки МВФ на 2024 г. связаны с риском задержки расширения нефтяного месторождения Тенгиз, снижением цен на нефть, возможными перебоями в экспорте нефти и замедлением роста в странах – торговых партнерах (Европа, Китай). По оценке ВБ рост казахстанской экономики замедлится до 3,4 % в 2024 г., против ранее ожидаемого роста на 4,3 %, из-за более низкого, чем ожидалось, уровня нефтедобычи. При этом на 2025 г. улучшен прогноз с 4,5 % до 4,7 % за счет расширения производственных мощностей на существующих нефтяных месторождениях.

При этом оценка Правительства Республики Казахстана оптимистичны, ожидают рост экономики на уровне 5,3 % по итогам 2024 г.

Российская Федерация: МВФ прогнозирует рост экономики Российской Федерации на 3,2 % в 2024 г. и на 1,8 % в 2025 г. МВФ улучшил октябрьский прогноз на 2024 г. на 2,1 процентных пункта из-за более сильного, чем ожидалось, роста экономики в 2023 г. (на 3,6 %). ВБ в свою очередь тоже улучшил прогноз роста экономики Российской Федерации: в 2024 г. рост на 2,2 % вместо ранее ожидаемого в 1,3 % и на 1,1 % в 2025 г., против ранее прогнозируемого на 0,9 %.

Министерство экономического развития Российской Федерации прогнозирует рост экономики в 2024 г. на уровне 2,3 %. Центральный банк Российской Федерации прогнозирует рост ВВП страны в 2024 г. в диапазоне 1,0–2,0 %.

Экономическим перспективам Кыргызской Республики международные институты дают разнонаправленную оценку. МВФ на 2024 г. прогнозирует рост на 4,4 %, на 2025 г. – на 4,2 %. ВБ свои прогнозы в отношении кыргызской экономики на 2024 г. улучшил и прогнозирует на 2024–2025 гг. рост на 4,5 % и 4,2 % соответственно, вместо ранее прогнозируемых в 4 %; Евразийский банк развития на 2024 г. рост на 4,5 %, на 2025 г. – на 3,5 %; Европейский банк реконструкции и развития на 2024 г. рост на 7,0 %.

максаты да 7 % деңгээлинде белгиленген. Жумушчу күчтүн сунушунун көбөйүшү жана жогорку инвестициялык активдүүлүк орто мөөнөттүү келечекте бул максатка жетүүгө өбөлгө түзөт.

Беларусь Республикасы: Беларусь экономикасында ЭВФ 2024-жылы 2,4 % жана 2025-жылы 1,1 % деңгээлинде өсүштү күтөт. 2023-жылдын октябрындагы мурунку болжолго салыштырмалуу 2024-жылга баалоо 1,1 пайыздык пунктка жана 2025-жылы 0,5 пайыздык пунктка жакшырган. ДБ Беларусь экономикасына карата болжолду жакшыртты жана 2024-жылга экономиканын өсүшү 2024-жылдын январында күтүлгөн 0,8 % ордуна 1,2 % деңгээлинде болжолдонууда. 2025-жылга экономиканын өсүшү 1 пайыздан аз деңгээлде болжолдонууда – мурда билдирилген 0,8 %дын ордуна 0,7 %. Ошону менен бирге Беларусь Республикасынын Экономика министрлиги 2024-жылы экономиканын 3,8 %га өсүшүн болжолдойт.

Казакстан Республикасы: ЭВФ 2024-жылы Казакстан Республикасынын ИДПсынын өсүш темпи боюнча болжолун 2023-жылдын октябрындагы баалоолорго салыштырмалуу 4,2 %дан 3,1 %га чейин начарлатты. Муну менен 2025-жылга болжол 4,6 %дан 5,6 %га чейин жакшырды. ЭВФтин 2024-жылга карата пессимисттик баалоолору Тенгиз мунай кенинин кеңейишинин кечендетүү тобокелдиги, мунайга болгон баанын төмөндөшү, мунай экспортунун мүмкүн болуучу үзгүлтүккө учурашы жана соода өнөктөш өлкөлөрдүн (Европа, Кытай) өсүшүнүн басаңдашы менен байланышкан. ДБ баалоосу боюнча казакстан экономикасынын өсүшү мунай өндүрүү деңгээли күтүлгөндөн төмөн болгондуктан мурда күтүлгөн 4,3 % өсүшкө караганда 2024-жылы 3,4 %га чейин басаңдайт. Ошол эле учурда 2025-жылга болжол иштеп жаткан мунай кендериндеги өндүрүштүк кубаттуулуктарды кеңейтүүнүн эсебинен 4,5 %дан 4,7 %га чейин жакшыртылды.

Ошол эле учурда Казакстан Республикасынын Өкмөтү 2024-жылдын жыйынтыгы менен экономикалык өсүш 5,3 % деңгээлинде күтүлүүдө.

Россия Федерациясы: ЭВФ Россия Федерациясынын экономикасынын өсүшүн 2024-жылы 3,2 % жана 2025-жылы 1,8 % күтөт. ЭВФ 2024-жылга карата октябрь болжолун 2,1 пайыздык пунктка жакшыртты, анткени 2023-жылдагы экономикалык өсүш күтүлгөндөн күчтүү болгон (3,6 %). ДБ өз кезегинде Россия Федерациясынын экономикасынын өсүш болжолун да жакшыртты: өсүш 2024-жылы мурда күтүлгөн 1,3 %дын ордуна 2,2 % жана 2025-жылы мурда болжолдонгон 0,9 %га караганда 1,1 %.

Россия Федерациясынын Экономикалык өнүктүрүү министрлиги 2024-жылы экономикалык өсүштү 2,3 % деңгээлинде болжолдоодо. Россия Федерациясынын Борбордук банкы 2024-жылы өлкөнүн ИДПсынын өсүшүн 1,0–2,0 % диапазондо болжолдоп жатат.

Учитывая сложившиеся мировые тенденции, фактические количественные значения показателей и данные отраслевых министерств, ведомств и регионов, а также предпосылки и возможных влияющих факторов на экономику страны, произведены расчеты прогнозируемого развития экономики.

Рост экономики в Кыргызской Республике на среднесрочный период прогнозируется выше уровня потенциального роста, поскольку наблюдается восстановление деловой активности, запланирован запуск крупных инвестиционных проектов в промышленности, масштабные работы по строительству энергетических, социальных и жилищных объектов, восстановление ирригационных систем водоснабжения.

Несмотря на высокую статистическую базу показателей за предыдущие годы, в оценку включены ожидаемые наилучшие результаты проводимой полномасштабной цифровизации экономики для обеспечения наполнения доходной части бюджета, проводимой работы по переходу на международные стандарты СНС-2008, позволившая улучшение охвата на основе подробных отчетов по отдельным видам деятельности субъектов хозяйствования, что окажет положительное влияние на объем компонентов ВВП.

4. Макроэкономические показатели, ожидаемые в 2024 г.

Основным направлением деятельности на 2024 г. является обеспечение макроэкономической стабильности, включая принятия действенных мер по сдерживанию роста уровня потребительских цен, предотвращению и минимизацию влияния кризисных проявлений.

Принят детализированный План действий Кабинета Министров Кыргызской Республики на 2024 г. (распоряжение Кабинета Министров Кыргызской Республики от 24 января 2024 г. № 14-р), который направлен на обеспечение экономического роста, финансовой стабильности страны, а также на проведение комплекса мер по созданию благоприятных условий для ведения экономической деятельности, увеличению доходной части бюджета путем дальнейшего улучшения налогового администрирования и фискализации налоговых и таможенных процедур, обеспечению ценовой стабильности, устойчивости систем жизнеобеспечения, выполнению всех социальных обязательств и достижению стратегических ориентиров и приоритетов.

Особый фокус придан реализации мер, направленных на развитие стратегических отраслей экономики: агропромышленного сектора, энергетики, строительства, промышленности, горной добычи, транспорта и дорожного сектора, туризма и индустрии услуг, что будет

Кыргыз Республикасынын экономикалык келечегине эл аралык институттар ар тараптуу баа берет. ЭВФ 2024-жылга 4,4 %, 2025-жылга 4,2 % өсүштү болжолдойт. ДБ 2024-жылга кыргыз экономикасына карата өзүнүн болжолун жакшыртты жана 2024–2025-жылдарга карата өсүштү мурда болжолдонгон 4 %дын ордуна тиешелүү түрдө 4,5 %га жана 4,2 %га болжолдоодо; Евразия өнүктүрүү банкы 2024-жылга 4,5 %га, 2025-жылга – 3,5 %га; Европа реконструкциялоо жана өнүктүрүү банкы 2024-жылга 7,0 %га өсүштү болжолдоодо.

Түзүлгөн дүйнөлүк тенденцияларды, көрсөткүчтөрдүн иш жүзүндөгү сандык маанилерин жана тармактык министрликтердин, ведомстволордун жана региондордун маалыматтарын, ошондой эле өлкөнүн экономикасына таасир этүүчү өбөлгөлөрдү жана мүмкүн болуучу факторлорду эске алуу менен экономиканы болжолдуу өнүктүрүүнүн эсептөөлөрү келтирилди.

Кыргыз Республикасында орто мөөнөттүү мезгилге экономиканын өсүшү потенциалдуу өсүштүн деңгээлинен жогору болжолдонууда, анткени ишкердик активдүүлүктүн калыбына келиши байкалууда, өнөр жайда ири инвестициялык долбоорлорду ишке киргизүү, энергетикалык, социалдык жана турак жай объектерин куруу боюнча масштабдуу иштер, суу менен жабдуунун ирригациялык системаларын калыбына келтирүү пландалууда.

Өткөн жылдардагы көрсөткүчтөрдүн жогорку статистикалык базасына карабастан, баа бюджеттин киреше бөлүгүн толтурууну камсыз кылуу үчүн экономиканы жүргүзүлүп жаткан толук масштабдуу санариптештирүүнүн эң жакшы натыйжаларын, ИДПнын компоненттеринин көлөмүнө оң таасирин тийгизген чарбалык субъекттердин ишинин айрым түрлөрү боюнча толук отчеттордун негизинде камтууну жакшыртууга мүмкүндүк берүүчү УЭС-2008 эл аралык стандарттарына өтүү боюнча жүргүзүлүп жаткан иштерди камтыйт.

4. 2024-жылы күтүлүүчү макроэкономикалык көрсөткүчтөр

2024-жылга иштин негизги багыты макроэкономикалык туруктуулукту камсыз кылуу, анын ичинде керектөө бааларынын деңгээлинин өсүшүн кармоо боюнча таасирдүү чараларды көрүү, каатчылык көрүнүштөрүнүн таасирин болтурбоо жана минималдаштыруу болуп саналат.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылга карата Иш-аракеттеринин деталдуу планы (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 24-январындагы тескемеси) кабыл алынды, ал өлкөнүн экономикалык өсүшүн, финансылык туруктуулугун камсыз кылууга, ошондой эле экономикалык ишти жүргүзүү үчүн жагымдуу шарттарды түзүү,

способствовать появлению новых рабочих мест, созданию условий для полноценной реализации экономического потенциала страны.

Экономическое развитие будет происходить в условиях замедления темпов роста мировой экономики на фоне продолжения влияния геополитической напряженности в мире, фрагментации мировой экономики, продолжения влияния санкционной политики.

На основе учета предпосылок и предположений, экономический рост в 2024 г. ожидается на уровне 106,3 %, номинальный объем ВВП в сумме 1 414,7 млрд сомов, а без учета золота – на уровне 106,9 %. Ожидаемые социально-экономические показатели в 2024 г. сложатся следующим образом:

Таблица 8

Структура и темпы роста по отраслям, формирующим ВВП
(темпы роста приведены по ВДС)

	2023 г., предв. факт			2024 г., ожидаемое			
	млн сомов	темп роста, %	в % к ВВП	млн сомов	темп роста, %	в % к ВВП	доля вклада в рост ВВП, в п.п
ВВП	1 228 898,8	106,2	100,0	1 414 726,7	106,3	100,0	6,3
Промышленность	196417,8	102,7	16,0	213 447,9	103,1	15,1	0,5
Сельское хозяйство	118646,5	100,6	9,7	127 206,8	102,5	9,0	0,2
Строительство	81 748,6	110,3	6,6	99 690,6	115,7	7,0	1,1
Сфера услуг	624165,4	106,2	50,8	714 556,4	106,1	50,5	3,1
Чистые налоги на продукты	207920,5	112,7	16,9	259 824,9	108,1	18,4	1,4

В 2024 г. в секторах экономики рост оценивается следующим образом: в сельском хозяйстве – на 2,5 %, промышленности – на 3,1 %; сфере услуг – на 6,1 %, строительстве – на 15,7 %.

Валовой выпуск продукции сельского хозяйства, лесного хозяйства и рыболовства на 2024 г. ожидается в объеме 406,0 млрд сомов, а темп реального прироста – на уровне 2,5 %, за счет прироста в растениеводстве – на 2,8 % и животноводстве – на 2,3 %.

Несмотря на низкую базу 2023 г. (100,6 %), в сельском хозяйстве в 2024 г. ожидается умеренный рост из-за ожидаемого продолжения неблагоприятных природно-климатических условий (маловодье, высокая вероятность усиления жары).

Продолжится меры государственной поддержки аграрного сектора:

– предоставление льготных кредитов по программе «Финансирование сельского хозяйства – 12» (распоряжение Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении проекта

салыктык башкарууну андан ары жакшыртуу жана салыктык жана бажылык жол-жоболорду фискалдаштыруу жолу менен бюджеттин киреше бөлүгүн көбөйтүү, баалардын туруктуулугун, жашоо-турмушту камсыз кылуу системасынын туруктуулугун камсыз кылуу, бардык социалдык милдеттенмелерди аткаруу жана стратегиялык багыттарга жана артыкчылыктарга жетишүүгө багытталган.

Экономиканын стратегиялык тармактарын: агроөнөр жай секторун, энергетиканы, курулушту, өнөр жайды, тоо-кен казып алууну, транспортту жана жол секторун, туризмди жана кызмат көрсөтүү индустриясын өнүктүрүүгө багытталган чараларды ишке ашырууга өзгөчө көңүл бурулду, бул жаңы жумуш орундарынын пайда болушуна, өлкөнүн экономикалык потенциалын толук ишке ашыруу үчүн шарттарды түзүүгө өбөлгө түзөт.

Экономикалык өнүгүү дүйнөдөгү геосаясий чыңалуунун таасиринин уланышынын, дүйнөлүк экономиканын бытырандылыгынын, санкциялык саясаттын таасиринин уланышынын фонунда дүйнөлүк экономиканын өсүш темпинин басандоо шарттарында жүрүп жатат.

Өбөлгөлөрдү жана болжолдоолорду эсепке алуунун негизинде 2024-жылы экономикалык өсүш 106,3 % деңгээлинде, ИДПнын номиналдык көлөмү 1 414,7 млрд сом суммасында, ал эми алтынды эсепке албаганда – 106,9 % деңгээлинде күтүлүүдө. 2024-жылы күтүлгөн социалдык-экономикалык көрсөткүчтөр төмөнкүдөй болот:

8-таблица

ИДПны түзүүчү тармактар боюнча түзүм жана өсүш темпи
(өсүш темпи ДКН боюнча келтирилди)

	2023-жыл, Алдын ала факт			2024-жыл, күтүлүүчү			
	млн сом	өсүш темпи, %	ИДПга карата % менен	млн сом	өсүш темпи, %	ИДПга карата % менен	ИДПнын өсүшүнө салымдын үлүшү, п.п менен
ИДП	1 228 898,8	106,2	100,0	1 414 726,7	106,3	100,0	6,3
Өнөр жай	196417,8	102,7	16,0	213 447,9	103,1	15,1	0,5

«Финансирование сельского хозяйства – 12» от 26 января 2024 г. № 22-р). Участвуют два ведущих коммерческих банка республики, ОАО «Айыл Банк» и «РСК Банк», с общим объемом кредитования в размере 7 млрд сомов;

– реализация проекта «Кредитование агропромышленного комплекса» (Указ Президента Кыргызской Республики «О мерах по развитию агропромышленного комплекса Кыргызской Республики» от 8 февраля 2021 г. № 25), в соответствии с распоряжением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 16 марта 2022 г. № 120-р предусматривает выделение средств в размере 9,9 млрд сомов;

– сельскохозяйственный сектор получает необходимые ресурсы, такие как топливо, сельскохозяйственная техника, удобрения и вода. Планируется выполнение работ по ремонту и очистке более 600 километров каналов, а также ввод в эксплуатацию 17 гидротехнических сооружений. Для текущего и капитального ремонта ирригационных систем выделено 2 млрд сомов на протяжении 250,4 км, а также на ремонт 78 гидротехнических сооружений, 22 гидрометрических постов и 29 насосных станций.

Общая посевная площадь сельскохозяйственных культур в 2024 г. составит 1 232,6 тыс. га, что на 4,0 тыс. га больше, чем в 2023 г.

Рост объемов в растениеводстве будет обеспечен путем расширения производства следующих культур:

– зерновые культуры – на 17,2 % путем увеличения посевной площади до 658,8 тыс. га (на 9,8 тыс. га), с целью обеспечения необходимого объема продукции для производства муки и хлебопродуктов из собственного сырья;

– сахарной свеклы – на 24,0 % за счет увеличения посевной площади до 14,0 тыс. га (на 0,9 тыс. га);

– масличные культуры – на 44,3 % за счет увеличения посевной площади до 22 тыс. га, при этом увеличение производства наблюдается за счет низкой базы 2023 г.

Рост производства продукции животноводства на уровне 2,4 % ожидается за счет обеспечения благополучной эпизоотической ситуации в стране, увеличение поголовья скота, улучшение генофонда племенных животных, а также осуществление мер по воспроизводству стада.

Влияние сельского хозяйства на темпы экономического роста будет нейтральным и составит 0,2 процентного пункта, удельный вес в структуре производства ВВП – 9 %.

В промышленном секторе в 2024 г. ожидается увеличение валового объема производства на 3,1 %, без золота – на 7,4 %. Умеренный рост в целом в данном секторе обусловлен плановым сокращением добычи основного металла на месторождениях Кумтор и

	2023-жыл, Алдын ала факт			2024-жыл, күтүлүүчү			
	млн сом	өсүш темпи, %	ИДПга карата % менен	млн сом	өсүш темпи, %	ИДПга карата % менен	ИДПнын өсүшүнө салымдын үлүшү, п.п менен
Айыл чарба	118646.5	100.6	9.7	127 206.8	102.5	9.0	0.2
Курулуш	81 748.6	110.3	6.6	99 690.6	115.7	7.0	1.1
Кызмат көрсөтүү чөйрөсү	624165.4	106.2	50.8	714 556.4	106.1	50.5	3.1
Продукттарга таза салыктар	207920.5	112.7	16.9	259 824.9	108.1	18.4	1.4

2024-жылы экономика секторлорунда өсүш төмөнкүдөй түрдө бааланат: айыл чарбасында – 2,5 %га, өнөр жайда – 3,1 %га; кызмат көрсөтүү чөйрөсүндө – 6,1 %га, курулушта – 15,7 %га.

2024-жылга айыл чарбасы, токой чарба жана балык уулоо продукцияларынын дүң чыгарылышы 406,0 млрд сом көлөмүндө, ал эми реалдуу өсүш темпи – 2,5 % деңгээлинде, өсүмдүк өстүрүүдөгү өсүштүн эсебинен – 2,8 %га жана мал чарбасында – 2,3 %га күтүлүүдө.

2023-жылдын төмөнкү базасына (100,6 %) карабастан, жагымсыз жаратылыш-климаттык шарттардын күтүлүүчү уланышынан (суунун аздыгы, жылуулуктун күчөшүнүн жогорку ыктымалдыгы) улам айыл чарбасында 2024-жылы орточо өсүш күтүлүүдө.

Агрардык секторду мамлекеттик колдоо чаралары улантылат:

– “Айыл чарбасын каржылоо – 12” программасы боюнча жеңилдетилген кредиттерди берүү (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 26-январындагы № 22-т “Айыл чарбасын каржылоо – 12” долбоорун бекитүү жөнүндө” тескемеси). Кредит берүүнүн жалпы көлөмү 7 млрд сом өлчөмүндө болгон республиканын алдынкы эки коммерциялык банкы “Айыл Банк” жана “РСК Банк” ААК катышат;

– “Агроөнөр жай комплексин насыялоо” долбоорун ишке ашыруу (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 8-февралындагы № 25 “Кыргыз Республикасынын агроөнөр жай комплексин өнүктүрүү боюнча чаралар жөнүндө” Жарлыгы), Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын

Джеруй, которые занимают значительную долю в промышленности (почти 40 %) на 10,0 % по сравнению с фактическими данными за 2023 г. При этом ожидается наращивание объемов производства основных металлов ОсОО «Эти Бакыр Терексай» на руднике Терек-Сай (Чаткальский район Джалал-Абадской области).

Ожидается прирост объемов производства:

– продуктов (включая напитки) и табачных изделий в 2024 г. на уровне 9,2 %;

– одежды, текстиля и обуви, кожи и прочих кожаных изделий – на 9 % (в 2024 г. планируется открытие II этапа строительства текстильной фабрики с увеличением производственной мощности ОсОО «Текстиль Транс», Чуйский район Чуйской области);

– нефтепродуктов – на 6,5 % за счет наращивания объемов производства на Джалал-Абадском НПЗ и постепенное восстановление объемов производства НПЗ «Джунда» в Чуйской области;

– строительных материалов – на 15,2 % за счет устойчивой производственной деятельности действующих предприятий для обеспечения потребности строительного сектора, где в 2024 г. ожидается рост на 15,7 %. Ожидается запуск проекта по добыче и производству цемента на базе ОсОО «Курментыцемент» в Тюпском районе Иссык-Кульской области. В 2024 г. планируется запуск в эксплуатацию завода по производству клинкера ОсОО «Терек Таш» в Кеминском районе Чуйской области;

– машин и оборудования – на 12 % за счет наращивания изготовления запчастей и инструментов для горногеологических работ, буровых мачт, лабораторных дробилок, подъемников механизированных шурфопроходческих (ГП «Бишкекский опытно-экспериментальный завод»). Кроме того по линии ОАО «Кыргызиндустрия» запланировано производство по сборке принтеров, серверного оборудования, ККМ;

– транспортных средств – на 6,5 % за счет наращивания действующих производственных мощностей по сборке легковых и коммерческих автомобилей на электрическом двигателе.

В 2024 г. ожидается увеличение выработки электроэнергии на 2,5 %, с учетом ее объемов передачи и распределения, а также ростом производства газа и распределения газообразного топлива через системы газоснабжения на 8 %, ожидается рост объемов в этой отрасли на 3,3 %.

Ожидается рост объемов добычи полезных ископаемых за счет увеличения добычи угля на 5,8 %, сырой нефти и природного газа – на 4,2 % и металлических руд – на 2,9 %.

Положительное влияние промышленного сектора на темпы экономического роста составит 0,5 процентного пункта, удельный вес в структуре производства ВВП – 15,1 %.

16-мартындагы № 120-т тескемесине ылайык 9,9 млрд сом өлчөмүндө каражат бөлүүнү карайт;

– айыл чарба сектору отун, айыл чарба техникасы, жер семирткич жана суу сыяктуу керектүү ресурстарды алат. 600 чакырымдан ашык каналды оңдоо жана тазалоо иштерин аткаруу, ошондой эле 17 гидротехникалык курулманы пайдаланууга берүү пландалууда. 2 млрд сомго 250,4 км аралыктагы ирригациялык системаларды учурдагы жана капиталдык оңдоого, ошондой эле 78 гидротехникалык курулмаларды, 22 гидрометриялык постторду жана 29 насосдук станцияларды оңдоого бөлүнгөн.

2024-жылы айыл чарба өсүмдүктөрүнүн жалпы айдоо аянты 1 232,6 миң га түзөт, бул 2023-жылга салыштырмалуу 4,0 миң гектарга көп.

Өсүмдүк өстүрүүчүлүктө көлөмдөрдүн өсүшү төмөнкү өсүмдүктөрдү өндүрүүнү кеңейтүү жолу менен камсыз кылынат:

– дан өсүмдүктөрү – 17,2 %га, өздүк чийки заттан ун жана нан азыктарын өндүрүү үчүн продукциянын керектүү көлөмүн камсыз кылуу максатында айдоо аянтын 658,8 миң га (9,8 миң га) чейин көбөйтүү жолу менен;

– кант кызылчасы – айдоо аянтын 14,0 миң га чейин көбөйтүүнүн эсебинен (0,9 миң гектарга) 24,0 %га;

– май өсүмдүктөрү – айдоо аянтын 22 миң га чейин көбөйтүүнүн эсебинен 44,3 %га, мында өндүрүштүн көбөйүшү 2023-жылдын төмөн базасынын эсебинен байкалууда.

Мал чарба продукциясын өндүрүүнүн 2,4 % деңгээлинде өсүшү өлкөдөгү эпизоотиялык кырдаалды камсыз кылуунун, малдын башын көбөйтүүнүн, асыл тукум малдын генофондун жакшыртуунун, ошондой эле үйүрдү көбөйтүү боюнча чараларды ишке ашыруунун эсебинен күтүлүүдө.

Экономикалык өсүштүн темпине айыл чарбасынын таасири нейтралдуу болот жана 0,2 пайыздык пунктту, ИДПнын өндүрүш түзүмүндөгү салыштырма салмагы 9 %ды түзөт.

Өнөр жай секторунда 2024-жылы өндүрүштүн дүң көлөмү 3,1 %га, алтынысз 7,4 %га көбөйүшү күтүлүүдө. Жалпысынан бул сектордогу орточо өсүш өнөр жайда олуттуу үлүштү ээлеген (дээрлик 40 %) Кумтөр жана Жерүй кендеринде негизги металлды казып алуунун пландуу кыскарышы 2023-жылдагы иш жүзүндөгү маалыматтарга салыштырмалуу 10 % кыскаруусу менен шартталган. Ошол эле учурда Терек-Сай кенинде (Жалал-Абад облусунун Чаткал району) “Эти Бакыр Терексай” ЖЧКсынын негизги металлдарын өндүрүүнүн көлөмүн көбөйтүү күтүлүүдө.

Өндүрүштүн көлөмүнүн өсүшү төмөнкүлөрдө күтүлүүдө:

– тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки буюмдары 2024-жылы 9,2 % деңгээлинде;

В **строительном секторе** страны прогнозируется увеличение капитальных вложений на 28,1 % (объемы составят 221,7 млрд сомов), в том числе: за счет внутренних источников финансирования предусмотрено поступление капитальных вложений:

– из республиканского бюджета по статье «Капитальные вложения» в сумме 8 000,0 млн сомов (запланировано строительство 381 объекта, из них 248 объектов будут возведены с нуля (в том числе 154 новых школ и 45 детских садов), еще на 80 объектах проведут капитальный ремонт (в том числе в 58 школах и 5 детских садах), на который предусмотрен 1 млрд сомов. Будут достроены 135 «затянувшихся» объектов. 55 сел будут обеспечены питьевой водой. Кроме этого будет построено 23 объекта в сфере здравоохранения на 1 млрд сомов.

В 2024 г. в первоочередном порядке ресурсы государственных капитальных вложений будут направлены: на завершение/продолжение проектирования, строительства, капитального ремонта и реконструкции социально-экономических объектов, систем питьевого водоснабжения, ирригационных сооружений, автомобильных дорог, объектов национальной безопасности, правопорядка, вооруженных сил и объектов стратегического значения;

– из местного бюджета:

а) в Бишкеке начнется строительство локальных тепловых электростанций и котельных для децентрализации и увеличения мощности систем теплоснабжения;

б) в целях увеличения зон отдыха для горожан и гостей столицы будут построены парки площадью 2,2 гектара в жилмассивах «Ак-Босого» и 2,4 гектара в «Ак-Орго»;

в) строительство многоярусных парковок и дорожных развязок.

– за счет средств предприятий и организаций в сумме 68,3 млрд сомов (за счет инвестиций ЗАО «Кумтор Голд Компани» (26 297,1 млн сомов); ОАО «Кыргызалтын» (600,0 млн сомов) и др.;

Кроме того в 2024 г. Государственная Ипотечная Компания (далее – ГИК) начнет строительство жилых домов в регионах и областных центрах. В регионах рассчитывается построить 2 000 квартир.

У ГИК есть договоренность с Саудовским фондом развития на 100 млн долл. США. Освоение начнется в 2024 г. Также есть договоренность с Исламским банком развития о финансировании на 79 млн. долл. США. Эти средства пойдут на строительство жилья в регионах. Кроме этого ГИКу будут выделяться средства из республиканского бюджета на строительство домов во всех регионах республики в сумме 1 млрд сомов;

– за счет средств населения в сумме 81,2 млрд сомов; за счет внешних источников финансирования:

– кийим, текстиль жана бут кийим, булгаары жана башка булгаарыдан буюмдар 9 %га (2024-жылы Чүй облусунун Чүй районунда “Текстиль Транс” ЖЧКсынын өндүрүштүк кубаттуулугун жогорулатуу менен текстиль фабрикасынын курулуштун II этабын ачуу пландалууда).

– мунай заттары – Жалал-Абад мунайды кайра иштетүү заводунун өндүрүү көлөмүн көбөйтүүнүн жана Чүй облусундагы “Джунда” мунайды кайра иштетүү заводунун өндүрүү көлөмүн акырындык менен калыбына келтирүүнүн эсебинен 6,5 %.

– курулуш материалдары – курулуш секторунун керектөөлөрүн камсыздоо үчүн иштеп жаткан ишканалардын туруктуу өндүрүштүк ишинин эсебинен 15,2 %га, 2024-жылы 15,7 %га өсүш күтүлүүдө. Ысык-Көл облусунун Түп районунда “Күрмөнтүцемент” ЖЧКнын базасында цемент казып алуу жана өндүрүү боюнча долбоорду ишке киргизүү күтүлүүдө. 2024-жылы Чүй облусунун Кемин районунда “Терек Таш” ЖЧКсында клинкер өндүрүүчү заводун ишке киргизүү пландалууда;

– машиналар жана жабдуулар – тоо-кен казып алуу иштери үчүн запастык бөлүктөрдү жана инструменттерди, бургулоо мачталарын, лабораториялык майдалагычтарды, механикалаштырылган шурф өткөрүүчү көтөргүчтөрдү даярдоону өстүрүүнүн эсебинен 12 %га (“Бишкек тажрыйбалык-эксперименттик заводу” МИ). Мындан тышкары “Кыргызиндустрия” ААКтын линиясы боюнча принтерлерди, сервердик жабдууларды, ККМди чогултуу боюнча өндүрүш пландалган;

– транспорт каражаттары – 6,5 %га, электр кыймылдаткычы менен жеңил жана коммерциялык автомобилдерди чогултуу боюнча иштеп жаткан өндүрүштүк кубаттуулуктарды өстүрүүнүн эсебинен.

2024-жылы электр энергиясын иштеп чыгуунун 2,5 %га көбөйүшү күтүлүүдө, аны берүүнүн жана бөлүштүрүүнүн көлөмүн, ошондой эле газ менен камсыздоо системасы аркылуу газ өндүрүүнүн жана газ түрүндөгү отунду бөлүштүрүүнүн 8 %га өсүшүн эске алуу менен бул тармакта 3,3 %га өсүш күтүлүүдө.

Көмүрдү казып алууну 5,8 %га, чийки мунайды жана жаратылыш газын – 4,2 %га жана металл кендерин казып алууну – 2,9 %га көбөйтүүнүн эсебинен пайдалуу кендерди казып алуунун көлөмүнүн өсүшү күтүлүүдө.

Өнөр жай секторунун экономикалык өсүш темпине оң таасири 0,5 пайыздык пунктту, ИДПнын өндүрүш түзүмүндөгү салыштырма салмагы – 15,1 %ды түзөт.

Өлкөнүн курулуш секторунда капиталдык салымдардын 28,1 %га көбөйүшү болжолдонууда (көлөмү 221,7 млрд сомду түзөт), анын ичинде: каржылоонун төмөнкү ички булактарынын эсебинен капиталдык салымдардын түшүүсү каралууда:

– за счет иностранных кредитов, иностранных грантов и гуманитарной помощи (ожидается в сумме 40,4 млрд сомов);

– за счет увеличения объемов прямых иностранных инвестиций до 13,8 млрд сомов: ОсОО «KAZ Minerals Bozuyunchak» (543,0 млн сомов); ЗАО «Чаарат Заав» (4 977,5 млн сомов); ОсОО «Альянс Алтын» (2 697,0 млн сомов); ОсОО «Full gold mining» (614,5 млн сомов); ОсОО «Алтынкен» (7,0 млн сомов); ОсОО «Газпром Кыргызстан» (930,0 млн сомов); ОсОО «Эти Бакыр Терексай» (1 074,5 млн сомов) и др.

В 2024 г. важнейшими направлениями проектов государственных инвестиций останутся развитие транспортной системы, энергетической инфраструктуры, а также водоснабжения.

Объем бюджета государственных инвестиций составляет 52,3 млрд сомов, из которых гранты – 16,9 млрд сомов (32,4 %), кредиты – 33,5 млрд сомов (64,0 %) и софинансирование Кабинета Министров Кыргызской Республики – 1,9 млрд сомов (3,6 %). Наибольшие объемы финансирования предусмотрены в секторе транспорта в размере 14,2 млрд сомов (27,2 % всех государственных инвестиций). В энергетической отрасли объемы финансирования предусмотрены в сумме 8,1 млрд сомов (15,5 % всех государственных инвестиций).

Исходя из планируемых объемов капитализации экономики, реальный рост общего объема валовой продукции строительства в 2024 г. ожидается на уровне 15,7 % и составит 241,4 млрд сомов.

Влияние строительной отрасли на темпы экономического роста будет положительным и составит 1,1 процентного пункта, удельный вес строительства в структуре производства ВВП – 7,0 %.

В сфере услуг в 2024 г. рост валового объема ожидается на уровне 6,2 % за счет роста объемов оптово-розничной торговли на 11,4 %, транспортной деятельности и перевозке грузов – на 7,0 %, услуг гостиниц и ресторанов – на 18,0 %, услуг в сфере информации и связи – на 2,5 %.

Достижению ожидаемых темпов роста в сфере услуг будут способствовать:

– стабильное увеличение потребительского спроса со стороны населения;

– улучшение инфраструктуры, в частности дорог, использование более удобного транспорта для персвозки товаров, развитие логистики (склады, торговые центры) приведет к развитию внутренней торговли и будет способствовать увеличению доступности товаров для потребителей;

– республикалык бюджеттен “Капиталдык салым” беренеси боюнча 8 000,0 млн сом суммасында (381 объекттин курулушу пландалган, анын ичинен 248 объект нөлдөн баштап курулат (анын ичинде 154 жаңы мектеп жана 45 бала бакча), дагы 80 объекте капиталдык оңдоо жүргүзүлөт (анын ичинде 58 мектеп жана 5 бала бакча), ага 1 млрд сом каралган. “Созулуп келе жаткан” 135 объект бүткөрүлөт. 55 айыл ичүүчү суу менен камсыз болот. Мындан тышкары саламаттык сактоо чөйрөсүндө 23 объект 1 млрд сомго курулат.

2024-жылы биринчи кезектеги тартипте мамлекеттик капиталдык салымдардын ресурстары төмөнкүлөргө багытталат: социалдык-экономикалык объектерди, ичүүчү суу менен жабдуу системаларын, ирригациялык курулмаларды, автомобиль жолдорун, улуттук коопсуздук, укуктук тартип, куралдуу күчтөрдүн объектерин жана стратегиялык маанидеги объектерди долбоорлоону, курууну, капиталдык оңдоону жана реконструкциялоону аяктоого/улантууга.

– жергиликтүү бюджеттен:

а) Бишкекте жылуулук менен камсыздоо системасынын кубаттуулугун децентралдаштыруу жана көбөйтүү үчүн локалдуу жылуулук электр станцияларын жана отканаларды куруу башталат;

б) шаардыктар жана борбор калаанын коноктору үчүн эс алуу зоналарын көбөйтүү максатында “Ак-Босого” жаңы конушунда 2,2 гектар жана “Ак-Өргө” конушунда 2,4 гектар аянттагы парктар курулат;

в) көп ярустуу унаа токтотуучу жайларды жана жол түйүндөрүн куруу.

– ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын эсебинен 68,3 млрд сом суммасында (“Кумтөр Голд Компани” ЖАКтын инвестицияларынын эсебинен (26 297,1 млн сом); “Кыргызалтын” ААК (600,0 млн сом) ж.б.;

Мындан тышкары 2024-жылы Мамлекеттик ипотекалык компания (мындан ары – МИК) региондордо жана облустук борборлордо турак үйлөрдү курууну баштайт. Региондордо 2 000 батир куруу эсептелет.

МИКтин Сауд өнүктүрүү фонду менен 100 млн АКШ долларына келишими бар. Өздөштүрүү 2024-жылы башталат. Ошондой эле Ислам өнүктүрүү банкы менен 79 млн АКШ долларына каржылоо жөнүндө келишими бар. Бул каражат региондордогу турак жайлардын курулушуна жумшалат. Мындан тышкары МИКке республиканын бардык региондорунда үйлөрдү курууга республикалык бюджеттен 1 млрд сом суммасында каражат бөлүнөт.

– 81,2 млрд сом суммасында калктын каражаттарынын эсебинен; каржылоонун тышкы булактарынын эсебинен:

– создание благоприятных условий для развития сектора малого и среднего бизнеса способствует разнообразию предложения товаров и услуг на внутреннем рынке;

– использование новых технологий, как развитие интернет-торговли искусственного интеллекта, блокчейна и других инноваций, помогает улучшить эффективность торговли и удовлетворить потребности клиентов;

– развитие стратегий маркетинга и улучшение рекламной деятельности;

– меры социальной поддержки, такие как индексация пенсий и пособий, повышение заработной платы и стабильное поступление денежных переводов;

– расширение географии проведения туристических ярмарок, открытие новых маршрутов по перевозке пассажиров наземным и воздушным транспортом;

– снижение доли теневой экономики (результат экономической амнистии, фискализации налоговых процедур и т.д.).

Положительное влияние сферы услуг на темпы экономического роста будет наибольшим и оценивается на уровне 3,1 процентного пункта, удельный вес в структуре производства ВВП – 50,5 %.

В 2024 г. наблюдается смягчение негативных факторов, оказывающих инфляционное давление, и ожидается, что рост уровня инфляции замедлится и приблизится в пределы целевого ориентира.

Уровень инфляции будет складываться под влиянием следующих факторов:

– волатильность мировых цен на товарно-сырьевых рынках и неопределенность развития мировой экономики;

– волатильность на финансовом рынке, курсов валют и как следствие неопределенность в ценообразовании;

– влияние низких показателей по производству сельскохозяйственного сектора;

– увеличение внутреннего спроса за счет увеличения доходов населения;

– зависимость внутреннего рынка от импорта товаров, сезонные колебания цен на продовольственные товары (фрукты, овощи);

– риски импортируемой инфляции;

– инфляционные ожидания населения.

По оценке МВФ уровень инфляции в Кыргызской Республике продолжит снижаться и к концу 2024 г. рост цен в стране может составить около 8 %.

В случае сохранения влияния негативных факторов на динамику инфляционных процессов и возникновения дополнительных внешних шоков значения могут превысить прогнозируемые значения.

– чет өлкөлүк кредиттер, чет өлкөлүк гранттар жана гуманитардык жардамдардын эсебинен (40,4 млрд сом суммасында күтүлүүдө);

– чет өлкөлүк түз инвестициялардын көлөмүн 13,8 млрд сомго чейин көбөйтүүнүн эсебинен: “KAZ Minerals Bozymchak” ЖЧКсы (543,0 млн сом); “Чаарат Заав” ЖАК (4 977,5 млн сом); “Альянс Алтын” ЖЧКсы (2 697,0 млн сом); “Full gold mining” ЖЧКсы (614,5 млн сом); “Алтынкен” ЖЧКсы (7,0 млн сом); “Газпром Кыргызстан” ЖЧКсы (930,0 млн сом); “Эти Бакыр Терексай” ЖЧКсы (1 074,5 млн сом) ж.б.

2024-жылы транспорт системасын, энергетикалык инфраструктураны, ошондой эле суу менен камсыздоону өнүктүрүү мамлекеттик инвестициялардын долбоорлорунун маанилүү багыттары болуп калат.

Мамлекеттик инвестициялардын бюджетинин көлөмү 52,3 млрд сомду түзөт, анын ичинен гранттар – 16,9 млрд сом (32,4 %), кредиттер – 33,5 млрд сом (64,0 %) жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин кошо каржылоосу – 1,9 млрд сом (3,6 %). Каржылоонун эң көп көлөмү транспорт секторунда 14,2 млрд сом өлчөмүндө (бардык мамлекеттик инвестициялардын 27,2 %) каралган. Энергетика тармагында каржылоо көлөмү 8,1 млрд сом суммасында каралган (бардык мамлекеттик инвестициялардын 15,5 %).

Экономиканы капиталдаштыруунун пландалган көлөмдөрүнөн улам 2024-жылы курулуштун дүң продукциясынын жалпы көлөмүнүн реалдуу өсүшү 15,7 % деңгээлинде күтүлүүдө жана 241,4 млрд сомду түзөт.

Курулуш тармагынын экономикалык өсүштүн темпине тийгизген таасири оң болот жана 1,1 пайыздык пунктту түзөт, ИДПнын өндүрүш түзүмүндө курулуштун салыштырма салмагы – 7,0 %ды түзөт.

Кызмат көрсөтүү чөйрөсүндө 2024-жылы дүң көлөмдүн 6,2 % деңгээлинде өсүшү дүң жана чекене сооданын көлөмүнүн 11,4 %га, транспорттук иштин жана жүктөрдү ташуунун – 7,0 %га, мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн – 18,0 %га, маалымат жана байланыш чөйрөсүндө кызмат көрсөтүүлөрдүн 2,5 %га өсүшүнүн эсебинен күтүлүүдө.

Кызмат көрсөтүү чөйрөсүндө күтүлүүчү өсүш темпине жетишүү төмөнкүлөргө өбөлгө түзөт:

– калк тарабынан керектөө суроо-талабынын туруктуу көбөйүшү;

– инфраструктураны, атап айтканда жолдорду жакшыртуу, товарларды ташуу үчүн кыйла ыңгайлуу транспортту пайдалануу, логистиканы (кампарды, соода борборлорун) өнүктүрүү ички сооданы өнүктүрүүгө алып келет жана керектөөчүлөр үчүн товарлардын жеткиликтүүлүгүн жогорулатууга өбөлгө түзөт;

Национальный банк Кыргызской Республики на регулярной основе оценивает факторы воздействия на ценовую и финансовую стабильность и, в зависимости от ситуации, будет принимать соответствующие меры денежно-кредитной политики.

5. Макроэкономический прогноз на 2025 г.

5.1. Макроэкономическая политика

Макроэкономическая политика будет направлена на достижение устойчивого экономического роста, улучшение качества жизни, повышение благосостояния населения и на рост доходов населения, обеспечивающий реализацию национальных целей развития.

Особая значимость формирования эффективной макроэкономической политики в условиях глобализации экономической жизни, «постковидной» экономики и существенно изменившейся и продолжающей меняться внешней среды из-за сложившейся геополитической ситуации, связана с потребностью адекватно реагировать на социальные, экологические, экономические и другие вызовы современности и обеспечивать конкурентоспособность национальной экономики.

В среднесрочной перспективе мировой экономике придется столкнуться с рядом вызовов, формирующих как ограничения, так и новые возможности для развития.

Первостепенной задачей Кабинета Министров Кыргызской Республики будет оставаться успешная реализация Национальной стратегии развития Кыргызской Республики на 2018–2040 гг. (Указ Президента Кыргызской Республики «О Национальной стратегии развития Кыргызской Республики на 2018–2040 годы» от 31 октября 2018 г. № 221), направленная на укрепление экономики, усиление потенциала и развитие производства, а также улучшение благосостояния населения и своевременная реализация мер по обеспечению макроэкономической стабильности, определенные в Плане мероприятий Кабинета Министров Кыргызской Республики по реализации Национальной программы развития Кыргызской Республики до 2026 г. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Плана мероприятий Кабинета Министров Кыргызской Республики по реализации Национальной программы развития Кыргызской Республики до 2026 года» от 25 декабря 2021 г. № 352).

Закрепление устойчивых темпов экономического роста для удовлетворения спроса на внутреннем и внешнем рынках, обеспечение экономической безопасности Кыргызской Республики на основе последовательного перехода на инновационный путь развития, повышение эффективности производства и конкурентоспособности

– чакан жана орто бизнес секторун өнүктүрүү үчүн жагымдуу шарттарды түзүү ички рынокто товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоонун ар түрдүүлүгүнө өбөлгө түзөт;

– жасалма интеллекттин, блокчейндин жана башка инновациялардын интернет соодасын өнүктүрүү сыяктуу жаңы технологияларды колдонуу сооданын натыйжалуулугун жакшыртууга жана кардарлардын керектөөлөрүн канааттандырууга жардам берет;

– маркетингдин стратегияларды өнүктүрүү жана жарнамалык ишти жакшыртуу;

– пенсияларды жана жөлөкпүлдөрдү индексациялоо, эмгек акыны жогорулатуу жана акча которуулардын туруктуу келип түшүшү сыяктуу социалдык колдоо чаралары;

– туристтик жарманкелерди өткөрүүнүн географиясын кеңейтүү, жер жана аба транспорту менен жүргүнчүлөрдү ташуу боюнча жаңы маршруттарды ачуу;

– көмүскө экономиканын үлүшүн азайтуу (экономикалык мунапыс берүүнүн, салык жол-жоболорун фискалдаштыруунун ж.б. натыйжалары).

Кызмат көрсөтүү чөйрөсүнүн экономикалык өсүштүн темпине оң таасири көбүрөөк болот жана 3,1 пайыздык пункттун деңгээлинде бааланат, ИДПны өндүрүүнүн түзүмүндө салыштырма салмагы – 50,5 %.

2024-жылы инфляцияга басым көрсөтүүчү терс факторлордун басандашы байкалат жана инфляциянын деңгээлинин өсүшү басандап, максаттуу багытка жакындайт деп күтүлүүдө.

Инфляциянын деңгээли төмөнкү факторлордун таасири астында калыптанат:

– товардык-сырьелук рыноктордо дүйнөлүк баалардын өзгөрүлмөлүүлүгү жана дүйнөлүк экономиканын өнүгүүсү;

– финансы рыногунун, валютанын курсунун өзгөрүлмөлүүлүгү жана натыйжада баанын белгисиздиги;

– айыл чарба секторун өндүрүү боюнча төмөн көрсөткүчтөрдүн таасири;

– калктын кирешесин көбөйтүүнүн эсебинен ички суроо-талаптын көбөйүүсү;

– ички рыноктун товарлардын импортуна көз карандылыгы, азык-түлүк товарларына (мөмө-жемиштер, жашылчалар) баалардын сезондук олку-солкулугу;

– импорттолуучу инфляциянын тобокелдиктери;

– калктын инфляциялык күтүүлөрү.

ЭВФтин баалоосу боюнча Кыргыз Республикасында инфляциянын деңгээли төмөндөшүн улантат жана 2024-жылдын аягына карата өлкөдө баалардын өсүшү 8 %га жакынды түзүшү мүмкүн.

продукции являются приоритетными направлениями экономической политики.

Основными инструментами макроэкономического регулирования будет согласованная бюджетно-налоговая и денежно-кредитная политика.

Особое внимание будет уделяться полномасштабной цифровизации экономики для обеспечения наполнения доходной части бюджета в среднесрочной перспективе. Цифровизация должна стать драйвером улучшения качества жизни каждого человека, технологического прорыва, роста производительности труда в экономике, повышения эффективности государственного сектора, обеспечения сервисного характера государства.

Макроэкономическая политика будет направлена на достижение консенсуса между различными участниками экономической деятельности, посредством создания благоприятной среды, направленной на увеличение реальных доходов населения, рост благосостояния, улучшение качества жизни. С целью достижения такого консенсуса макроэкономическая политика ориентируется на стабильность цен, высокий уровень занятости и, соответственно, рост валового внутреннего продукта и национального дохода.

Для проведения эффективной макроэкономической политики будет осуществляться мониторинг и контроль для своевременного выявления отклонений от траектории достижения национальных целей развития, анализ их причин и формирование мер по их предотвращению/смягчению последствий.

5.2. Денежно-кредитная политика

Денежно-кредитная политика Национального банка Кыргызской Республики, как часть общей экономической политики государства, направлена на обеспечение макроэкономической устойчивости. Национальный банк Кыргызской Республики реализует денежно-кредитную политику в целях обеспечения ценовой стабильности и формирования благоприятной инфляционной среды, как одного из ключевых элементов макроэкономической стабильности для долгосрочного устойчивого экономического развития Кыргызской Республики. Под стабильностью цен понимается такая динамика общего уровня потребительских цен в среднесрочном периоде, которая не оказывает значительного влияния на экономические решения субъектов экономики. Основной целью проведения денежно-кредитной политики Национального банка Кыргызской Республики является достижение и поддержание стабильности цен. Целевым ориентиром денежно-кредитной политики будет удержание уровня инфляции в пределах 5–7 % в среднесрочном периоде.

Инфляциялык процесстердин динамикасына терс факторлордун таасири сакталып калган жана кошумча тышкы соккулар пайда болгон учурда маанилер болжолдонгон маанилерден ашып кетиши мүмкүн. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы баа жана финансылык туруктуулукка таасир этүү факторлоруна туруктуу негизде баа берет жана кырдаалга жараша акча-кредит саясатынын тиешелүү чараларын көрөт.

5. 2025-жылга макроэкономикалык болжол

5.1. Макроэкономикалык саясат

Макроэкономикалык саясат туруктуу экономикалык өсүшкө жетишүүгө, жашоонун сапатын жакшыртууга, калктын бакубаттуулугун жогорулатууга жана өнүгүүнүн улуттук максаттарын ишке ашырууну камсыз кылуучу калктын кирешесинин өсүшүнө багытталат.

Экономикалык турмуштун глобалдашуусунун, “ковидден кийинки” экономиканын жана түзүлгөн геосаясий кырдаалдан улам тышкы чөйрөнүн олуттуу өзгөрүлгөн жана уланып жаткан шарттарында натыйжалуу макроэкономикалык саясатты калыптандыруунун өзгөчө маанилүүлүгү учурдун социалдык, экологиялык, экономикалык жана башка чакырыктарына адекваттуу жооп кайтаруу жана улуттук экономиканын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн камсыз кылуу муктаждыгы менен байланышкан.

Дүйнөлүк экономика орто мөөнөттүү келечекте чектөөлөрдү да, өнүгүү үчүн жаңы мүмкүнчүлүктөрдү да түзүүчү бир катар чакырыктарга туш болот.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин биринчи кезектеги милдети болуп 2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасын ишке ашыруу боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 25-декабрындагы № 352 “2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасын ишке ашыруу боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин иш-чаралар планын бекитүү жөнүндө” токтому) иш-чаралар планында аныкталган экономиканы чыңдоого, өндүрүштүн потенциалын күчөтүүгө жана өнүктүрүүгө, ошондой эле калктын бакубатчылыгын жакшыртууга жана макроэкономикалык туруктуулукту камсыз кылуу боюнча чараларды өз убагында ишке ашырууга багытталган 2018–2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясын (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын 31-октябрындагы № 221 “2018–2040-жылдары Кыргыз

Для достижения поставленной цели Национальный банк Кыргызской Республики продолжит использовать все имеющиеся в его распоряжении инструменты монетарной политики.

Учетная ставка Национального банка Кыргызской Республики (ключевая ставка) остается основным инструментом денежно-кредитной политики. Принятие решений по учетной ставке будет основываться на результатах комплексного экономического анализа с использованием широкого модельного аппарата и применением такого подхода, который позволит нивелировать возможные проинфляционные риски.

Меры по достижению цели денежно-кредитной политики будут тесно взаимосвязаны с задачей Национального банка Кыргызской Республики по дальнейшему развитию межбанковского денежного рынка и должной настройки инструментов денежно-кредитной политики. В этой связи усилия будут сосредоточены на совершенствовании процентного канала трансмиссионного механизма денежно-кредитной политики и усилении монетарных сигналов на экономику.

Национальный банк Кыргызской Республики продолжит проведение стерилизационных операций по изъятию излишней ликвидности с целью ограничить монетарные факторы инфляции путем проведения операций на открытом рынке, а также придерживается режима плавающего обменного курса, который определяется рыночными механизмами – соотношением спроса и предложения иностранной валюты на внутреннем валютном рынке. С учетом этого действия на валютном рынке будут осуществляться исключительно с целью сглаживания резких колебаний обменного курса.

Разработка денежно-кредитной политики осуществляется с учетом задачи по поддержанию покупательской способности национальной валюты для содействия долгосрочному экономическому росту.

Постоянно будет проводится оценка возможных рисков и последствий влияния внешнеэкономической среды. В случае значительного отклонения экономических показателей от ожидаемой траектории и реализации рисков инфляционного характера Национальный банк Кыргызской Республики рассматривает необходимость внесения корректировок в проводимую денежно-кредитную политику и предпримет соответствующие меры для смягчения возможных негативных последствий.

Актуальным направлением останется внедрение лучших международных практик в части расширения спектра банковских услуг, повышения их привлекательности и доступности для населения.

В целях сохранения стабильности в банковской системе особое внимание будет уделено выявлению и снижению рисков, присущих

Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясы жөнүндө” Жарлыгы) ийгиликтүү ишке ашыруу болуп саналат.

Ички жана тышкы рыноктордогу суроо-талапты канааттандыруу үчүн экономикалык өсүштүн туруктуу темптерин бекемдөө, өнүгүүнүн инновациялык жолуна ырааттуу өтүүнүн негизинде Кыргыз Республикасынын экономикалык коопсуздугун камсыз кылуу, өндүрүштүн натыйжалуулугун жана продукциянын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатуу экономикалык саясаттын артыкчылыктуу багыттары болуп саналат.

Макроэкономикалык жөнгө салуунун негизги инструменттери макулдашылган бюджеттик-салыктык жана акча-кредиттик саясат болот.

Орто мөөнөттүү келечекте бюджеттин киреше бөлүгүн толтурууну камсыз кылуу үчүн экономиканы толук масштабдуу санариптештирүүгө өзгөчө көңүл бурулат. Санариптештирүү ар бир адамдын жашоо сапатын жакшыртуунун, технологиялык жетишкендиктин, экономикадагы эмгек өндүрүмдүүлүгүнүн өсүшүнүн, мамлекеттик сектордун натыйжалуулугун жогорулатуунун, мамлекеттин сервистик мүнөзүн камсыздоонун драйвери болууга тийиш.

Макроэкономикалык саясат калктын реалдуу кирешелерин көбөйтүүгө, бакубаттуулуктун өсүшүнө, жашоонун сапатын жакшыртууга багытталган жагымдуу чөйрөнү түзүү аркылуу экономикалык иштин ар кандай катышуучуларынын ортосунда консенсуска жетишүүгө багытталат. Мындай консенсуска жетишүү максатында макроэкономикалык саясат баалардын туруктуулугуна, жумуштуулуктун жогорку деңгээлине жана тиешелүү түрдө ички дүн продукциянын жана улуттук кирешенин өсүшүнө багытталат.

Натыйжалуу макроэкономикалык саясатты жүргүзүү үчүн өнүктүрүүнүн улуттук максаттарына жетүү траекториясынан четтөөлөрдү өз убагында аныктоо үчүн мониторинг жана контролдоо, алардын себептерин талдоо жана алардын алдын алуу/кесепеттерин азайтуу боюнча чараларды түзүү жүзөгө ашырылат.

5.2. Акча-кредит саясаты

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын акча-кредит саясаты мамлекеттин жалпы экономикалык саясатынын бир бөлүгү катары макроэкономикалык туруктуулукту камсыз кылууга багытталган. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы Кыргыз Республикасынын экономикасынын узак мөөнөттүү туруктуу өнүгүүсү үчүн макроэкономикалык туруктуулуктун негизги элементтеринин бири катары баалардын туруктуулугун камсыз кылуу жана жагымдуу инфляциялык чөйрөнү түзүү максатында акча-кредит саясатын ишке ашырат. Баалардын туруктуулугу деп экономиканын субъекттеринин

банковской деятельности, усилению системы управления рисками в коммерческих банках, а также улучшению национальной системы противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.

Будет продолжена работа по гармонизации законодательств государств – членов ЕАЭС в финансовой сфере, развитию механизмов для осуществления коммерческими банками операций по торговому финансированию, повышению эффективности системы защиты депозитов, выработке согласованной политики по продвижению принципов развития зеленой экономики в Кыргызской Республике, развитию цифровизации банковских услуг. Продолжится работа по реализации мероприятий по дальнейшему увеличению доли безналичных платежей и расчетов, расширению платежной инфраструктуры в регионах страны, совершенствованию нормативной правовой базы и развитию цифровых платежных технологий в целях обеспечения эффективности, безопасности и надежности функционирования платежных систем.

Управление международными резервами будет осуществляться с учетом соблюдения основных принципов поддержания ликвидности и обеспечения безопасности резервных активов.

5.3. Бюджетно-налоговая политика

Бюджетно-налоговая политика в среднесрочном периоде будет направлена на обеспечение стабильного экономического роста, стимулирование, поддержку предпринимателей и привлечение инвесторов, а также сохранение устойчивости государственного бюджета.

Бюджетная политика будет включать в себя такие направления, как усиление управления государственными финансами за счет более точного определения приоритетов, укрепления бюджетной дисциплины, обеспечения эффективного и прозрачного управления государственными финансами путем совершенствования нормативной правовой базы; оптимизация бюджетных средств в государственных и социальных секторах путем усиления эффективности расходов, сокращения затрат и усиления адресности; совершенствование системы межбюджетных отношений; совершенствование управления государственными инвестициями, чтобы в полной мере реализовать потенциальный положительный эффект финансируемых из внешних источников проектов государственных инвестиций.

Сохранится социальная направленность государственных расходов с выполнением всех социальных обязательств государства перед населением.

В рамках выполнения социальных обязательств, Кабинет Министров Кыргызской Республики будет продолжать обеспечивать

экономикалык чечимдерине олуттуу таасирин тийгизбеген орто мөөнөттүү келечекте керектөө бааларынын жалпы деңгээлинин мындай динамикасы түшүнүлөт. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын акча-кредит саясатын жүргүзүүсүнүн негизги максаты болуп баалардын туруктуулугуна жетишүү жана аны кармап туруу саналат. Акча-кредит саясатынын максаттуу багыты орто мөөнөттүү мезгилде инфляциянын деңгээлин 5–7 % чегинде кармап туруу болот.

Коюлган максаттарга жетүү үчүн Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы өзүнүн карамагындагы монетардык саясаттын бардык инструменттерин колдонууну улантат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик ставкасы (негизги ставка) акча-кредит саясатынын негизги инструменти бойдон калууда. Эсептик ставка боюнча чечимдерди кабыл алуу кеңири моделдик аппаратты колдонуу жана мүмкүн болуучу инфляциялык тобокелдиктерди жокко чыгарууга мүмкүндүк берүүчү колдонуу менен комплекстүү экономикалык талдоонун натыйжаларына негизделет.

Акча-кредит саясатынын максаттарына жетишүү боюнча чаралар Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын банктар аралык акча рыногун андан ары өнүктүрүү жана акча-кредит саясатынын инструменттерин талаптагыдай ыңгайлаштыруу боюнча милдеттери менен тыгыз байланышта болот. Ушуга байланыштуу күч-аракеттер акча-кредит саясатынын трансмиссиялык механизминин пайыздык каналын өркүндөтүүгө жана экономикага монетардык сигналдарды күчөтүүгө багытталат.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ачык рынокто операцияларды жүргүзүү жолу менен инфляциянын монетардык факторлорун чектөө максатында ашыкча ликвиддүүлүктү алып салуу боюнча стерилизациялык операцияларды жүргүзүүнү улантат, ошондой эле ички валюта рыногунда чет өлкөлүк валютага суроо-талаптын жана сунуштун катышы – рыноктук механизмдер менен аныкталган өзгөрүлмө алмашуу курсунун режимин кармайт. Муну эске алуу менен валюта рыногундагы аракеттер алмашуу курсунун кескин өзгөрүүсүн жөнгө салуу максатында гана ишке ашырылат.

Акча-кредит саясатын иштеп чыгуу узак мөөнөттүү экономикалык өсүшкө көмөктөшүү үчүн улуттук валютанын сатып алуу жөндөмдүүлүгүн колдоо боюнча милдеттерди эске алуу менен жүзөгө ашырылат.

Мүмкүн болуучу тобокелдиктерге жана тышкы экономикалык чөйрөнүн таасиринин кесепеттерине дайыма баа берүү жүргүзүлөт. Экономикалык көрсөткүчтөр күтүлгөн траекториядан олуттуу четтеген жана инфляциялык мүнөздөгү тобокелдиктерди ишке ашырган учурда, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жүргүзүлүп жаткан акча-кредит саясатына ондоолорду киргизүү зарылдыгын карайт жана мүмкүн болуучу терс кесепеттерди жумшартуу үчүн тиешелүү чараларды көрөт.

финансирование ключевых сфер, таких как здравоохранение, образование, социальная защита и пенсионные выплаты, чтобы обеспечить благополучие граждан и социальную стабильность.

Реализация основных направлений бюджетной политики, отраженных в Стратегии развития управления государственным финансами на 2017–2025 гг. (постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении Стратегии развития управления государственным финансами в Кыргызской Республике на 2017–2025 годы» от 22 декабря 2016 г. № 696), позволит улучшить прогнозирование, формирование и исполнение государственного бюджета, добиться повышения бюджетной прозрачности, полноты, достоверности бюджетной информации. Особое внимание будет уделено повышению контроля доходов и расходов бюджета для достижения баланса и определения будущих объемов ресурсов, с целью прогнозирования предстоящих расходов в целом и по каждой отрасли.

Основными направлениями налоговой политики на среднесрочный период являются совершенствование налогового законодательства, позволяющее налогоплательщику с наименьшими временными и трудовыми затратами исполнять свои обязательства, а должностным лицам уполномоченных государственных органов осуществлять эффективное администрирование; продолжение работы по поддержке темпов экономического роста, совершенствованию качества управления доходной части бюджета Кыргызской Республики; совершенствование социальной и регулирующей функций налогов.

Совершенствование налогового законодательства включает:

- создание необходимых условий для соблюдения налогоплательщиками налогового законодательства, предусматривающее расширение и упрощение электронных сервисов/индивидуальных услуг для налогоплательщиков, создание соответствующего профиля налогоплательщика, который позволит сократить временные затраты, а также создаст благоприятные условия для исполнения налоговых обязательств налогоплательщиками;
- внедрение возможности риск-ориентированного подхода во всех сферах налогового контроля, а также возможность проведения бесконтактных (дистанционных) форм налоговых проверок налогоплательщиков. Внедрение дистанционного контроля предполагает применение электронных технологий, позволяющие расширенное информационное взаимодействие путем организации доступа налоговым органам к информационным системам налогоплательщиков в режиме реального времени и перехода на качественно новый уровень обработки документов (информации) который должен стать приоритетным направлением развития системы дистанционного контроля, что позволит обеспечить добровольное,

Банктык кызмат көрсөтүүлөрдүн тармагын кеңейтүү, калк үчүн алардын жагымдуулугун жана жеткиликтүүлүгүн жогорулатуу жаатында мыкты эл аралык тажрыйбаларды киргизүү актуалдуу багыт бойдон калат.

Банк системасында туруктуулукту сактоо максатында банк ишине мүнөздүү тобокелдиктерди аныктоого жана азайтууга, коммерциялык банктарда тобокелдиктерди тескөө системасын күчөтүүгө, ошондой эле террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легализациялоого (адалдоого) каршы аракеттенүүнүн улуттук системасын жакшыртууга өзгөчө көңүл бурулат.

ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин финансы чөйрөсүндөгү мыйзамдарын шайкеш келтирүү, коммерциялык банктар тарабынан соодалык каржылоо боюнча операцияларды жүзөгө ашыруу механизмдерин өнүктүрүү, депозиттерди коргоо системасынын натыйжалуулугун жогорулатуу, Кыргыз Республикасында жашыл экономиканы өнүктүрүү принциптерин илгерилетүү боюнча макулдашылган саясатты иштеп чыгуу, банктык кызмат көрсөтүүлөрдү санариптештирүүнү өнүктүрүү боюнча иштер улантылат. Накталай эмес төлөмдөрдүн жана эсептешүүлөрдүн үлүшүн андан ары көбөйтүү, өлкөнүн региондорунда төлөм инфраструктурасын кеңейтүү, ченемдик укуктук базаны өркүндөтүү жана төлөм системаларынын ишинин натыйжалуулугун, коопсуздугун жана ишенимдүүлүгүн камсыз кылуу максатында санариптик төлөм технологияларын өнүктүрүү боюнча иш-чараларды жүзөгө ашыруу боюнча иштер улантылат.

Эл аралык резервдерди башкаруу ликвиддүүлүктү колдоонун негизги принциптерин сактоону жана резервдик активдердин коопсуздугун камсыз кылууну эске алуу менен жүзөгө ашырылат.

5.3. Бюджеттик-салыктык саясат

Орто мөөнөттүү мезгилде бюджеттик-салык саясаты туруктуу экономикалык өсүштү камсыз кылууга, ишкерлерди стимулдаштырууга, колдоого жана инвесторлорду тартууга, ошондой эле мамлекеттик бюджеттин туруктуулугун сактоого багытталат.

Бюджеттик саясат артыкчылыктарды кыйла так аныктоонун эсебинен мамлекеттик финансыны башкарууну күчөтүү, бюджеттик тартипти чыңдоо, ченемдик укуктук базаны өркүндөтүү жолу менен мамлекеттик финансыны натыйжалуу жана ачык башкарууну камсыз кылуу; чыгашалардын натыйжалуулугун күчөтүү, чыгымдарды кыскартуу жана даректүүлүктү күчөтүү жолу менен мамлекеттик жана социалдык секторлордо бюджеттик каражаттарды оптималдаштыруу; бюджеттер аралык мамилелер системасын өркүндөтүү; тышкы булактардан каржылануучу мамлекеттик инвестициялардын долбоорлорунун потенциалдуу оң таасирин толук өлчөмдө ишке

правильное и своевременное исчисление и уплату (перечисление) налогов, сборов и страховых взносов в бюджет;

– увеличение аналитических возможностей налоговой службы в сфере налогового администрирования с использованием электронных методов налогового контроля, априори позволяющее выявить любые нарушения налогового законодательства, что способствует сокращению уровня теневой экономики и увеличению доходной части государственного бюджета;

– фискализация налоговых процедур путем полномасштабного внедрения электронных товарно-транспортных накладных и других сервисов;

– оптимизации информационной системы электронных счетов фактур и маркировки товаров средствами идентификации.

В целом в налоговой политике акцент сохранится на повышении эффективности стимулирующей функции налоговой системы и улучшении качества администрирования с сопутствующим облегчением административной нагрузки для налогоплательщиков и повышением собираемости налогов.

Обслуживание государственного долга Кыргызской Республики будет проводиться своевременно и в полном объеме. Кабинет Министров Кыргызской Республики продолжит работу по реструктуризации и/или сокращению внешнего долга Кыргызской Республики в рамках доступных механизмов, включая операции по конверсии долга, как в многостороннем, так и двустороннем форматах.

В целях сохранения устойчивости государственного долга Кыргызской Республики Кабинет Министров Кыргызской Республики будет регулярно контролировать размер, структуру и риски по государственному долгу и обеспечивать дальнейшее совершенствование всех бюджетных индикаторов устойчивости и индикаторов устойчивости государственного долга в соответствии с установленными международными нормами. Важно отметить, что основная часть выплаты по государственному долгу приходится на ближайшие годы. В связи с этим значительные расходы будут направлены на выплату основного долга, что будет одним из приоритетов в бюджетной политике.

5.4. Инвестиционная политика и политика в области развития предпринимательства

Достижению устойчивых темпов экономического роста будет способствовать обеспечение высокого уровня инвестиций. Привлечение инвестиций в экономику республики является одним из приоритетных направлений экономической политики Кыргызской Республики.

ашыруу үчүн мамлекеттик инвестицияларды башкарууну өркүндөтүү сыяктуу багыттарды өзүнө камтыйт.

Мамлекеттин калк алдындагы бардык социалдык милдеттенмелерин аткаруу менен мамлекеттик чыгымдардын социалдык багыты сакталат.

Социалдык милдеттенмелерди аткаруунун алкагында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жарандардын бакубат жашоосун жана социалдык туруктуулугун камсыз кылуу үчүн саламаттыкты сактоо, билим берүү, социалдык коргоо жана пенсиялык төлөмдөр сыяктуу негизги тармактарды каржылоону улантат.

2017–2025-жылдарга карата мамлекеттик финансыны башкарууну өнүктүрүү стратегиясында чагылдырылган бюджеттик саясаттын негизги багыттарын ишке ашыруу (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-жылдын 22-декабрындагы № 696 “Кыргыз Республикасында мамлекеттик финансыны башкарууну өнүктүрүүнүн 2017–2025-жылдарга карата стратегиясын бекитүү жөнүндө” токтому) мамлекеттик бюджетти болжолдоону, түзүүнү жана аткарууну жакшыртууга, бюджеттик ачык-айкындуулукту, бюджеттик маалыматтын толуктугун, тууралыгын жогорулатууга жетишүүгө мүмкүндүк берет. Жалпысынан жана ар бир тармак боюнча алдыдагы чыгашаларды болжолдоо максатында баланскa жетишүү жана ресурстардын келечектеги көлөмдөрүн аныктоо үчүн бюджеттин кирешелерине жана чыгашаларына контролду жогорулатууга өзгөчө көңүл бурулат.

Орто мөөнөттүү мезгилге салык саясатынын негизги багыттары болуп салык төлөөчү эң аз убакыт кетирүү жана эң аз эмгек чыгымдары менен өз милдеттенмелерин аткаруу, ал эми ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдарынын кызмат адамдарына натыйжалуу администрациялоо мүмкүндүгүн берүүчү салык мыйзамдарын өркүндөтүү; экономикалык өсүштүн темптерин колдоо боюнча ишти улантуу, Кыргыз Республикасынын бюджетинин киреше бөлүгүн башкаруунун сапатын өркүндөтүү; салыктардын социалдык жана жөнгө салуучу функцияларын өркүндөтүү болуп саналат.

Салык мыйзамдарын жакшыртуу өзүнө төмөнкүлөрдү камтыйт:

- салык төлөөчүлөр үчүн электрондук сервистерди/жеке кызмат көрсөтүүлөрдү кеңейтүү жана жөнөкөйлөтүү каралган салык мыйзамдарын салык төлөөчүлөрдүн сактоосу үчүн зарыл шарттарды түзүүнү, салык төлөөчүнүн тиешелүү профилин түзүү, ал убакыт кетирүүнү кыскартууга мүмкүнчүлүк берет, ошондой эле салык төлөөчүлөрдүн салык милдеттенмелерин аткаруусу үчүн жагымдуу шарттарды түзөт;

- салык контролунун бардык чөйрөлөрүндө тобокелдикке багытталган мамиле кылуу мүмкүнчүлүгүн, ошондой эле салык төлөөчүлөрдү салыктык текшерүүлөрдүн аралыктан жүргүзүү (дистанциялык) формаларын жүргүзүү мүмкүнчүлүгүн киргизүү.

Основной целью инвестиционной политики является повышение привлекательности инвестиционного климата в Кыргызской Республике, включая обеспечение защиты собственности и инвестиций при реализации инвестиционных проектов.

Инвестиции будут привлекаться за счет проектов государственно-частного партнерства, внутренних инвестиций, прямых иностранных инвестиций, а также средств партнеров по развитию.

Основные направления привлечения инвестиций определены в Программе по привлечению инвестиций в Кыргызскую Республику на 2022–2026 гг. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Программы по привлечению инвестиций в Кыргызскую Республику на 2022–2026 годы» от 30 июня 2022 г. № 352).

В повышении инвестиционной привлекательности основное внимание будет уделено предоставлению гарантий безопасности для инвестиций, стабильности режима, простоты регулирования и применения механизмов государственно-частного регулирования.

Основным направлением будет укрепление и развитие Государственного – частного партнерства (далее – ГЧП) в стране для развития инфраструктуры путем объединения ресурсов и опыта государственного и частного секторов для эффективной и правильной реализации экономически и социально значимых, фискально-устойчивых проектов. Данное направление будет реализовываться в рамках Программы развития государственно-частного партнерства в Кыргызской Республике на 2022–2026 гг. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Программы развития государственно-частного партнерства в Кыргызской Республике на 2022–2026 годы» от 30 июня 2022 г. № 353).

Мобилизованные финансовые ресурсы в Стабилизационном фонде будут направлены для дальнейшего финансирования мероприятий по поддержке экономики в целях реализации государственных экономических программ; создания, увеличения, обновления, модернизации основных фондов; обеспечения бюджетной устойчивости, своевременного финансирования приоритетных расходных обязательств (Указ Президента Кыргызской Республики «Об утверждении Порядка формирования и использования Стабилизационного фонда Кыргызской Республики» от 4 марта 2022 г. № 70).

Продолжится работа по повышению инвестиционной привлекательности и потенциала регионов страны, в том числе с учетом реализации Закона Кыргызской Республики «О статусе Баткенской области», инвесторы получают все необходимые гарантии в рамках деятельности по инвестированию регионов.

Основным направлением фондов развития регионов, утвержденным постановлением Кабинета Министров Кыргызской

Аралыктан контролдоону киргизүү реалдуу убакыт режиминде салык төлөөчүлөрдүн маалыматтык системаларына салык органдарынын жеткиликтүүлүгүн уюштуруу жана документтерди (маалыматтарды) иштеп чыгуунун сапаттуу жаңы деңгээлине өтүү жолу менен кеңейтилген маалыматтык өз ара аракеттенүүгө мүмкүндүк берүүчү электрондук технологияларды колдонууну болжолдойт, ал аралыктан контролдоо системасын өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыты болууга тийиш, бул бюджетке салыктарды, жыйымдарды жана камсыздандыруу төгүмдөрүн ыктыярдуу, туура жана өз убагында эсептөөнү жана төлөөнү (которууну) камсыз кылууга мүмкүндүк берет;

– салык мыйзамдарын ар кандай бузууларды алдын ала аныктоого мүмкүндүк берүүчү салыктык контролдоонун электрондук методдорун колдонуу менен салыктык башкаруу чөйрөсүндө салык кызматынын аналитикалык мүмкүнчүлүктөрүн көбөйтүү, бул көмүскө экономиканын деңгээлин кыскартууга жана мамлекеттик бюджеттин киреше бөлүгүн көбөйтүүгө өбөлгө түзөт;

– электрондук товардык-транспорттук коштомо кагаздарды жана башка сервистерди толук масштабдуу киргизүү жолу менен салык процедураларын фискалдаштыруу;

– товарларды идентификациялоо каражаттары менен маркалоонун жана электрондук эсеп-фактуралардын маалыматтык системасын оптималдаштыруу.

Жалпысынан салык саясатында басым салык системасынын дем берүүчү функциясынын натыйжалуулугун жогорулатууга жана салык төлөөчүлөр үчүн административдик жүктү жеңилдетүү жана салыктардын жыйналышын жогорулатуу менен башкаруунун сапатын жакшыртууга багытталат.

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын тейлөө өз убагында жана толук көлөмдө жүргүзүлөт. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети көп тараптуу, ошондой эле эки тараптуу форматтарда карызды конверсиялоо боюнча операцияларды кошкондо, жеткиликтүү механизмдердин алкагында Кыргыз Республикасынын тышкы карызын реструктуризациялоо жана/же кыскартуу боюнча ишти улантат.

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызынын туруктуулугун сактоо максатында Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети мамлекеттик карыздын өлчөмүн, түзүмүн жана тобокелдиктерин үзгүлтүксүз контролдойт жана туруктуулуктун бардык бюджеттик индикаторлорун жана мамлекеттик карыздын туруктуулугунун индикаторлорун белгиленген эл аралык ченемдерге ылайык андан ары өркүндөтүүнү камсыз кылат. Мамлекеттик карызды төлөөнүн негизги бөлүгү жакынкы жылдарга туура келерин белгилей кетүү маанилүү. Ушуга байланыштуу олуттуу чыгымдар негизги карызды төлөөгө багытталат, бул бюджеттик саясаттагы артыкчылыктардын бири болот.

Республики «Об утверждении Типового положения о Фондах развития регионов» от 16 января 2023 г. № 20, будет реализация программ социально-экономического развития областей, районов, городов и айылных районов, поддержка инициатив местного сообщества, органов местного самоуправления, государственных органов и финансирование экономических проектов субъектов предпринимательства, направленных на повышение уровня жизни граждан, создание условий для регионального экономического развития путем улучшения инфраструктуры территорий, повышения качества оказываемых услуг и создания рабочих мест в регионах.

Будут вестись работы по активизации деятельности инвестиционных фондов – Российско-Кыргызского Фонда развития, Узбекско-Кыргызского Фонда развития, Венгерско-Кыргызского Фонда развития, Азербайджано-Кыргызского Фонда развития, Инвестиционного фонда Организации тюркских государств (далее – ОТГ), которые являются эффективной площадкой для привлечения инвестиций и реализации инвестиционных проектов, и способствуют созданию совместных производств и предприятий.

Деятельность указанных фондов, в условиях повышенного спроса на «длинные» финансовые ресурсы, будет представлять собой хорошую ресурсную базу для финансирования приоритетных бизнес проектов в нашей республике. Кроме того функционирование указанных фондов позволит укрепить торгово-экономические отношения, создать условия для наращивания потенциала экономического сотрудничества между странами-партнерами, а также окажет мультипликативный эффект для стимулирования притока частных инвестиций в Кыргызскую Республику из указанных стран-партнеров.

Продолжится активная работа по сопровождению и обеспечению безопасности инвесторов согласно постановлению Кабинета Министров Кыргызской Республики «О порядке рассмотрения жалоб инвесторов и их сопровождения» от 28 января 2022 г. № 32.

Учитывая происходящие геополитические изменения, будут созданы условия для создания цепочек добавленной стоимости, решения вопросов импортозамещения, развития приоритетных секторов с высоким экспортным потенциалом.

Также в целях повышения инвестиционного потенциала республики, привлечения инвестиций в приоритетные сферы и отрасли экономики, обеспечения взаимовыязанности процесса инвестирования с производством конкурентоспособной экспортноориентированной продукции разработана Программа развития свободных экономических зон Кыргызской Республики до 2030 г. в соответствии с целями и задачами, определенными Указом Президента Кыргызской Республики «О мерах по совершенствованию системы управления в

5.4. Инвестициялык саясат жана ишкердикти өнүктүрүү жаатындагы саясаты

Инвестициялардын жогорку деңгээлин камсыз кылуу экономикалык өсүштүн туруктуу темптерине жетишүүгө өбөлгө түзөт. Республиканын экономикасына инвестицияларды тартуу Кыргыз Республикасынын экономикалык саясатынын артыкчылыктуу багыттарынын бири болуп саналат.

Инвестициялык саясаттын негизги максаты болуп Кыргыз Республикасында инвестициялык климаттын жагымдуулугун жогорулатуу, анын ичинде инвестициялык долбоорлорду ишке ашырууда менчикти жана инвестицияларды коргоону камсыз кылуу саналат.

Инвестициялар мамлекеттик-жеке өнөктөштүк долбоорлорунун, ички инвестициялардын, тике чет өлкөлүк инвестициялардын, ошондой эле өнүктүрүү боюнча өнөктөштөрдүн каражаттарынын эсебинен тартылат.

Инвестицияларды тартуунун негизги багыттары 2022–2026-жылдарга Кыргыз Республикасына инвестицияларды тартуу боюнча программада аныкталган (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-июнундагы № 352 “2022–2026-жылдарга Кыргыз Республикасына инвестицияларды тартуу боюнча программаны бекитүү жөнүндө” токтому).

Инвестициялык жагымдуулукту жогорулатууда негизги көңүл инвестициялар үчүн коопсуздуктун кепилдиктерин берүүгө, режимдин туруктуулугуна, жөнгө салуунун жөнөкөйлүгүнө жана мамлекеттик-жеке жөнгө салуу механизмдерин колдонууга бурулат.

Негизги багыт экономикалык жана социалдык маанилүү, фискалдык-туруктуу долбоорлорду натыйжалуу жана туура ишке ашыруу үчүн мамлекеттик жана жеке секторлордун ресурстарын жана тажрыйбасын бириктирүү аркылуу инфраструктураны өнүктүрүү үчүн өлкөдө мамлекеттик-жеке өнөктөштүктү (мындан ары – МЖӨ) бекемдөө жана өнүктүрүү болуп саналат. Бул багыт 2022–2026-жылдары Кыргыз Республикасында мамлекеттик-жеке өнөктөштүктү өнүктүрүү программасынын алкагында ишке ашырылат (Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 30-июнундагы № 353 “2022–2026-жылдары Кыргыз Республикасында мамлекеттик-жеке өнөктөштүктү өнүктүрүү программасын бекитүү жөнүндө” токтому).

Турукташтыруу фондундагы мобилизацияланган финансылык ресурстар мамлекеттик экономикалык программаларды ишке ашыруу; негизги фонддорду түзүү, көбөйтүү, жаңылоо, модернизациялоо; бюджеттик туруктуулукту камсыз кылуу, артыкчылыктуу чыгымдык милдеттенмелерди өз убагында каржылоо максатында экономиканы колдоо боюнча иш-чараларды андан ары каржылоо үчүн багытталат

сфере инвестиций и повышения инвестиционного потенциала Кыргызской Республики» от 10 марта 2022 г. № 75.

Целями указанной Программы являются увеличение объемов экспорта, стимулирование импортозамещения и активизация процессов индустриализации. Для реализации данных целей предусматривается привлечение иностранных инвестиций в экономические зоны Кыргызской Республики и поддержка включения местных производителей в глобальные цепочки создания добавленной стоимости.

Кроме того разработана Стратегия развития инвестиционной политики на период с 2024 по 2029 гг., где акцент направлен на развитие ключевых секторов экономики, таких как сельское хозяйство, энергетика и возобновляемые источники энергии, промышленность, туризм, горнодобывающая отрасль, ИТ, инновации и модернизация инфраструктуры. Стратегия предусматривает комплекс мер, направленных на улучшение инвестиционного климата страны, среди которых – обеспечение правовой защиты и равных условий для всех инвесторов, гарантия отсутствия дискриминации, прозрачность процессов принятия инвестиционных решений и защита прав инвесторов.

Политика по развитию малого и среднего предпринимательства будет проводиться в рамках реализации указов Президента Кыргызской Республики «О защите собственности и поддержке предпринимателей и инвесторов» от 29 января 2021 г. № 3, «О повышении статуса и имиджа предпринимателей Кыргызской Республики» от 1 июля 2022 г. № 212, направленных на обеспечение конституционных гарантий защиты собственности, стимулирование устойчивого роста экономики, исключение необоснованного вмешательства государства в экономическую деятельность субъектов предпринимательства, а также повышение доверия инвесторов, создание благоприятного инвестиционного климата и деловой среды.

В целях придания дополнительного импульса развитию предпринимательства принята Программа развития бизнеса Кыргызской Республики до 2026 г. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Программы развития бизнеса Кыргызской Республики до 2026 года» от 22 февраля 2023 г. № 94) и План мероприятий по ее реализации, предусматривающий ряд мероприятий по сокращению регулятивных функций государства, налоговых проверок, упрощению налогового администрирования, цифровизации таможенных инфраструктур, повышению статуса предпринимателей путем формирования Реестра добросовестных предпринимателей, осуществляющих значительный вклад в социально-экономическое развитие страны, предоставлению добросовестным предпринимателям, применяющим зеленые технологии, льготных кредитных ресурсов, защите прав и интересов

(Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 4-мартындагы № 70 “Кыргыз Республикасынын Турукташтыруу фондун түзүү жана пайдалануу тартибин бекитүү тууралуу” Жарлыгы).

Өлкөнүн региондорунун инвестициялык жагымдуулугун жана потенциалын жогорулатуу боюнча иштер улантылат, анын ичинде “Баткен облусунун статусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамын ишке ашырууну эске алуу менен инвесторлор региондорду инвестициялоо боюнча иштин алкагында бардык зарыл кепилдиктерди алышат.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 16-январындагы № 20 “Региондорду өнүктүрүү фонддору жөнүндө типтүү жобону бекитүү тууралуу” токтому менен бекитилген Региондорду өнүктүрүү фонддорунун негизги багыты облустарды, райондорду, шаарларды жана айыл аймактарын социалдык-экономикалык өнүктүрүү программаларын ишке ашыруу, жергиликтүү коомдоштуктун, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, мамлекеттик органдардын демилгелерин колдоо жана жарандардын жашоо деңгээлин жогорулатууга багытталган ишкердик субъекттеринин экономикалык долбоорлорун каржылоо, аймактардын инфраструктурасын жакшыртуу, көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатын жогорулатуу жана региондордо жумуш орундарын түзүү жолу менен региондук экономикалык өнүгүү үчүн шарттарды түзүү болот.

Инвестициялык фонддордун – Россия-Кыргыз өнүктүрүү фондунун, Өзбек-Кыргыз өнүктүрүү фондунун, Венгрия-Кыргыз өнүктүрүү фондунун, Азербайжан-Кыргыз өнүктүрүү фондунун, Түрк мамлекеттер уюмунун (мындан ары – ТМУ) Инвестициялык фондунун ишин активдештирүү боюнча иштер жүргүзүлөт, алар инвестицияларды тартуу жана инвестициялык долбоорлорду ишке ашыруу үчүн натыйжалуу аянтча болуп саналат жана биргелешкен өндүрүштү жана ишканаларды түзүүгө көмөктөшөт.

“Узак мөөнөттүү” финансылык ресурстарга суроо-талап жогору болгон шарттарда көрсөтүлгөн фонддордун иши биздин республикадагы артыкчылыктуу бизнес долбоорлорду каржылоо үчүн жакшы ресурстук база болуп саналат. Мындан тышкары, аталган фонддордун иштеши соода-экономикалык мамилелерди чыңдоого, өнөктөш өлкөлөрдүн ортосундагы экономикалык кызматташтыктын потенциалын өстүрүү үчүн шарттарды түзүүгө мүмкүндүк берет, ошондой эле аталган өнөктөш өлкөлөрдөн Кыргыз Республикасына жеке инвестициялардын келишине түрткү берүү үчүн мультипликативдик натыйжа берет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 28-январындагы № 32 “Инвесторлордун даттанууларын кароонун жана аларды коштоонун тартиби жөнүндө” токтомуна ылайык инвесторлорду коштоо жана коопсуздугун камсыз кылуу боюнча активдүү иштер улантылат.

предпринимателей Кыргызской Республики через усиление роли бизнес-ассоциаций в государственно-частном диалоге либерализации регулятивной политики путем наделения бизнеса функциями саморегулирования (передача некоторых государственных и муниципальных контрольных и надзорных функций за деятельностью субъектов предпринимательства).

5.5. Инновационная политика

Государственная инновационная политика будет направлена на создание благоприятного экономического климата для осуществления инновационных процессов.

Для функционирования рынка интеллектуальной собственности в среднесрочной перспективе будут создаваться условия, направленные на наращивание потенциала по созданию интеллектуальной собственности, совершенствование механизмов получения прав и защиты, и создание условий для использования объектов интеллектуальной собственности.

Будет реализовываться политика по:

- информированию широких слоев населения о значении и роли интеллектуальной собственности (далее – ИС) как действенного инструмента для повышения уровня жизни населения во всех уголках республики;

- подготовке учащихся общеобразовательных организаций в соответствии с современными образовательными программами, в том числе по концепции STEAM-образования (science – наука, technology – технология, engineering – инженерия, art – искусство, mathematics – математика);

- мотивированию авторов для создания и распространения творческих работ и обеспечению условий для самоорганизации авторов, исполнителей и других правообладателей в сфере авторского права и смежных прав, а также создание электронных платформ с целью информирования потенциальных потребителей об ОИС, созданных на территории Кыргызской Республики;

- совершенствованию процедуры регистрации ОИС, а также использованию элементов искусственного интеллекта и других цифровых технологий в процессе проведения экспертизы заявок на регистрацию ОИС, а также цифровизация всех этапов рассмотрения заявок на регистрацию ОИС. Созданию благоприятных условий для заявителей при получении правовой охраны на созданные ими объекты. Работа будет направлена на использование передовых информационных сервисов, оптимизирующих процедуры регистрации ОИС и сроков рассмотрения заявок;

- повышению уровня квалификации сотрудников правоохранительных и судебных органов в области охраны и защиты

Геосаясий өзгөрүүлөрдү эске алуу менен кошумча нарк тизмегин түзүү, импортту алмаштыруу маселелерин чечүү, жогорку экспорттук потенциалы бар артыкчылыктуу секторлорду өнүктүрүү үчүн шарттар түзүлөт.

Ошондой эле республиканын инвестициялык потенциалын жогорулатуу, экономиканын артыкчылыктуу чөйрөлөрүнө жана тармактарына инвестицияларды тартуу, инвестициялоо процессинин атаандаштыкка жөндөмдүү экспортко багытталган продукцияны өндүрүү менен өз ара байланышын камсыз кылуу максатында 2030-жылга чейин Кыргыз Республикасынын эркин экономикалык зоналарын өнүктүрүү программасы иштелип чыккан, ал Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 10-мартындагы № 75 “Инвестициялар чөйрөсүндөгү башкаруу системасын өркүндөтүү жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык потенциалын жогорулатуу боюнча чаралар жөнүндө” Жарлыгы менен аныкталган максаттарга жана милдеттерге ылайык иштелип чыккан.

Аталган Программанын максаттары экспорттун көлөмүн көбөйтүү, импортту алмаштырууга дем берүү жана индустриалаштыруу процесстерин активдештирүү болуп саналат. Бул максаттарды ишке ашыруу үчүн Кыргыз Республикасынын экономикалык зоналарына чет өлкөлүк инвестицияларды тартуу жана жергиликтүү өндүрүүчүлөрдү кошумча наркты түзүүнүн глобалдык чынжырчасына киргизүүнү колдоо каралууда.

Мындан тышкары, 2024-жылдан 2029-жылга чейинки мезгилге инвестициялык саясатты өнүктүрүү стратегиясы иштелип чыкты, анда басым экономиканын айыл чарба, энергетика жана энергиянын кайра жаралуучу булактары, өнөр жай, туризм, тоо-кен тармагы, ИТ, инновациялар жана инфраструктураны модернизациялоо сыяктуу негизги секторлорун өнүктүрүүгө багытталган. Стратегияда өлкөнүн инвестициялык климатын жакшыртууга багытталган чаралардын комплекси каралган, алардын арасында – бардык инвесторлор үчүн укуктук коргоону жана бирдей шарттарды камсыз кылуу, басмырлоонун жоктугуна кепилдик берүү, инвестициялык чечимдерди кабыл алуу процесстеринин ачык-айкындыгы жана инвесторлордун укуктарын коргоо бар.

Чакан жана орто ишкердикти өнүктүрүү боюнча саясат менчикти коргоонун конституциялык кепилдиктерин камсыз кылууга, экономиканын туруктуу өсүшүнө дем берүүгө, ишкердик субъекттеринин экономикалык ишине мамлекеттин негизсиз кийлигишүүсүн болтурбоого, ошондой эле инвесторлордун ишенимин жогорулатууга, жагымдуу инвестициялык климатты жана ишкер чөйрөнү түзүүгө багытталган Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 29-январындагы № 3 “Менчикти коргоо жана ишкерлер менен инвесторлорду колдоо жөнүндө”, 2022-жылдын 1-июлундагы № 212 “Кыргыз Республикасынын ишкерлеринин

ИС в качестве приоритетного направления по обеспечению эффективной правовой основы для защиты прав ИС;

- совершенствованию нормативной правовой базы в области правовой защиты ОИС. Другим важным приоритетом по достижению четвертой подцели выступает пресечение правонарушений в сфере защиты прав ИС, в том числе в цифровой среде;

- совершенствованию правовой базы инновационной деятельности и развитию инфраструктуры для формирования экосистемы ИС и инноваций, обеспечивающей взаимодействие бизнеса и изобретателей, укрепление ценности бренда и деловой репутации отечественных компаний, а также передачу знаний и технологий.

Будет реализовываться следующий комплекс мер:

- формирование дополнительных образовательных программ с учетом потребностей различных категорий обучающихся;

- содействие повышению патентной активности;

- осуществление контроля и надзора в сфере правовой охраны и использования РИД, созданных за счет бюджетных средств;

- оказание поддержки региональным производителям для роста и устойчивого развития;

- стимулирование изобретательской и инновационной деятельности;

- повышение информированности общества по вопросам авторского права и смежных прав;

- совершенствование процесса предоставления правовой охраны объектам промышленной собственности;

- цифровизация всех этапов рассмотрения заявок на регистрацию ОИС, а также процедур поддержания в силе охраняемых документов на них;

- совершенствование нормативной правовой базы в области правовой охраны и защиты ОИС;

- совершенствование процесса досудебного разбирательства по спорам в области ИС;

- содействие улучшению судебного администрирования в сфере защиты ИС;

- совершенствование правовой базы развития инновационной деятельности;

- поддержка инновационных предприятий для стимулирования экономической модернизации;

- развитие инфраструктуры для создания ОИС и инноваций;

- создание системы поддержки предпринимательства в регионах и использования отечественных инноваций;

- активизация инновационной деятельности в бизнес-секторе и стимулирование развития потенциала для освоения заимствованных технологий и знаний.

статусун жана беделин жогорулатуу жөнүндө” Жарлыктарын ишке ашыруунун алкагында жүргүзүлөт.

Ишкерликти өнүктүрүүгө кошумча дем берүү максатында 2026-жылга чейин Кыргыз Республикасынын бизнести өнүктүрүү программасы (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 22-февралындагы № 94 “2026-жылга чейин Кыргыз Республикасынын бизнести өнүктүрүү программасын бекитүү жөнүндө” токтому) жана Ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планы кабыл алынган, анда мамлекеттин жөнгө салуучу функцияларын кыскартуу, салыктык текшерүүлөр, салыктык башкарууну жөнөкөйлөтүү, бажы инфраструктураларын санариптештирүү, өлкөнүн социалдык-экономикалык өнүгүүсүнө олуттуу салым кошкон ак ниет ишкерлердин реестрин түзүү жолу менен ишкерлердин статусун жогорулатуу, жашыл технологияларды колдонгон ак ниет ишкерлерге жеңилдетилген кредиттик ресурстарды берүү, бизнеске өзүн-өзү жөнгө салуу функцияларын берүү жолу менен жөнгө салуу саясатын либералдаштыруунун мамлекеттик-жеке диалогунда бизнес-ассоциациялардын ролун күчөтүү аркылуу Кыргыз Республикасынын ишкерлеринин укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоо (ишкердиктин субъекттеринин ишине айрым мамлекеттик жана муниципалдык контролдоочу жана көзөмөлдөөчү функцияларды өткөрүп берүү) боюнча бир катар иш-чаралар каралган.

5.5. Инновациялык саясат

Мамлекеттик инновациялык саясат инновациялык процесстерди ишке ашыруу үчүн жагымдуу экономикалык климатты түзүүгө багытталат.

Орто мөөнөттүү келечекте интеллектуалдык менчик рыногунун иштөөсү үчүн интеллектуалдык менчикти түзүү боюнча потенциалды арттырууга, укуктарды алуу жана коргоо механизмдерин өркүндөтүүгө жана интеллектуалдык менчик объектилерин пайдалануу үчүн шарттарды түзүүгө багытталган шарттар түзүлөт.

Төмөнкүлөр боюнча саясат ишке ашырылат:

– республиканын бардык булуң-бурчтарында калктын жашоо деңгээлин жогорулатуу үчүн иштиктүү инструмент катары интеллектуалдык менчиктин (мындан ары – ИМ) мааниси жана ролу жөнүндө калктын кеңири катмарына маалымдоо;

– жалпы билим берүүчү уюмдардын окуучуларын заманбап билим берүү, анын ичинде STEAM – билим берүү (science – илим, technology – технология, engineering – инженерия, art – көркөм өнөр, mathematics – математика) концепциясы боюнча программаларына ылайык даярдоо;

– автордук укук жана чектеш укуктар чөйрөсүндө жаратмандык иштерди түзүү жана жайылтуу үчүн авторлорду шыктандырууга жана

Принятые меры будут способствовать совершенствованию нормативных правовых актов в сфере ИС; формированию единого видения по созданию и развитию национальной инновационной системы; созданию площадки для сотрудничества между малым и средним предпринимательством, государственными структурами и научным сообществом; обучению представителей бизнес-сообщества, исследовательских институтов практическим навыкам управления правами интеллектуальной собственности и их охраны; развитию и стимулированию интеллектуального потенциала творческой молодежи; поощрению и стимулированию творческой деятельности молодых авторов; осведомленности населения о вреде контрафактной продукции, содержащей объекты интеллектуальной собственности; формированию группы представителей средств массовой информации, специализирующихся по вопросам интеллектуальной собственности.

6. Прогноз экономического роста (по производству)

На основе учета вышеуказанных предпосылок и предположений, на базе официальных прогнозов отраслевых министерств, ведомств, регионов, экономический рост на 2025 г. прогнозируется на уровне 106,0 %, с номинальным объемом 1 624,1 млрд сомов.

Основные показатели в секторах экономики на 2025 г. прогнозируются следующим образом:

Таблица 9

Структура и темпы роста по отраслям, формирующим ВВП
(темпы роста приведены по ВДС)

	2024 г. ожидаемое				2025 г. прогноз			
	млн сомов	темпы роста, %	в % к ВВП	доля вклада в рост ВВП, п.п.	млн сомов	темпы роста, %	в % к ВВП	доля вклада в рост ВВП, п.п.
ВВП	1 414 726,7	106,3	100,0	6,3	1 624 087,2	106,0	100,0	6,0
Промышленность	213 447,9	103,1	15,1	0,5	237 723,4	107,0	14,6	1,1
Сельское хозяйство	127 206,8	102,5	9,0	0,2	137 163,7	102,8	8,4	0,3
Строительство	99 690,6	115,7	7,0	1,1	114 906,9	110,3	7,1	0,7
Сфера услуг	714 556,4	106,1	50,5	3,1	826 039,9	105,2	50,9	2,6
Чистые налоги на продукты и импорт	259 824,9	108,1	18,4	1,4	308 253,3	107,3	19,0	1,3

Экономический рост, прогнозируемый на уровне 6,0 %, будет поддерживаться со стороны всех отраслей экономики, формирующих ВВП страны. При этом наибольший вклад будет обеспечен со стороны

авторлорду, аткаруучуларды жана башка укук ээлерин өз алдынча уюштуруу үчүн шарттарды камсыз кылууга, ошондой эле Кыргыз Республикасынын аймагында түзүлгөн ИМО жөнүндө потенциалдуу керектөөчүлөргө маалымдоо максатында электрондук платформаларды түзүү;

– ИМОну каттоо жол-жоболорун өркүндөтүү, ошондой эле ИМОну каттоого өтүмдөлөргө экспертиза жүргүзүү процессинде жасалма интеллекттин жана башка санариптик технологиялардын элементтерин пайдалануу, ошондой эле ИМОну каттоого өтүмдөлөрдү кароонун бардык этаптарын санариптештирүү каралган. Түзүлгөн объектерге укуктук коргоону алууда арыз ээлери үчүн жагымдуу шарттарды түзүү. Иш ИМОну каттоо жол-жоболорун жана арыздарды кароонун мөөнөттөрүн оптималдаштыруучу алдынкы маалыматтык сервистерди колдонууга багытталат;

– ИМ укуктарын коргоо үчүн натыйжалуу укуктук негизди камсыз кылуу боюнча артыкчылыктуу багыт катары укук коргоо жана сот органдарынын кызматкерлеринин ИМди сактоо жана коргоо жаатындагы квалификациясынын деңгээлин жогорулатуу;

– ИМОну укуктук коргоо жаатындагы ченемдик укуктук базаны өркүндөтүү. Төртүнчү максатка жетүү боюнча башка маанилүү артыкчылык болуп ИМ укуктарын коргоо чөйрөсүндө, анын ичинде санариптик чөйрөдө укук бузууларга бөгөт коюу саналат;

– бизнес менен ойлоп табуучулардын өз ара аракеттенүүсүн камсыз кылуучу ИМ жана инновациялар экосистемасын түзүү үчүн инновациялык иштин укуктук базасын өркүндөтүү жана инфраструктураны өнүктүрүү, бренддин баалуулугун жана ата мекендик компаниялардын ишкердик беделин бекемдөө, ошондой эле билим жана технологияларды берүү.

Төмөнкүдөй иш-чаралардын комплекси ишке ашырылат:

– билим алуучулардын ар кандай категорияларынын керектөөлөрүн эске алуу менен кошумча билим берүү программаларын түзүү;

– патенттик активдүүлүктү жогорулатууга көмөктөшүү;

– бюджеттик каражаттардын эсебинен түзүлгөн РИД укуктук коргоо жана пайдалануу чөйрөсүндө контролдоону жана көзөмөлдөөнү жүзөгө ашыруу;

– өсүү жана туруктуу өнүктүрүү үчүн аймактык өндүрүүчүлөргө колдоо көрсөтүү;

– ойлоп табуучулук жана инновациялык ишке дем берүү;

– автордук укук жана чектеш укуктар маселелери боюнча коомдун маалымдуулугун жогорулатуу;

– өнөр жай менчик объектерине укуктук коргоо берүү процессин өркүндөтүү;

отраслей, оказывающих услуги – 2,6 процентного пункта и промышленности – 1,1 процентного пункта, вклады других отраслей будут умеренными: строительства – 0,7 процентного пункта, сельского хозяйства – 0,3 процентного пункта.

Складывающиеся тенденции в экономике будут оказывать влияние на структуру ВВП по отраслям экономики, где, как и раньше, основную долю будут занимать отрасли, оказывающие услуги – 50,9 %, а доля отраслей, производящих товары – 30,1 %.

6.1. Развитие реального сектора

6.1.1. Сельское хозяйство

Политика развития агропромышленного сектора экономики будет направлена на принятие согласованных мер для обеспечения населения страны качественной, безопасной и доступной сельскохозяйственной продукцией отечественного производства, а также на увеличение объемов, эффективности и конкурентоспособности агропромышленного комплекса Кыргызской Республики, на поиск новых экспортных возможностей.

Политика по развитию агропромышленного комплекса будет сосредоточена на следующих приоритетах:

– агропромышленная интеграция и повышение конкурентоспособности агропромышленного комплекса с целью обеспечения продовольственной безопасности;

– создание благоприятных условий для производства и реализации сельскохозяйственной продукции;

– повышение эффективности использования земельных и водных ресурсов, адаптация сельскохозяйственного производства к изменению климата;

– совершенствование управления и инновационное развитие агропромышленного комплекса.

Основными задачами развития сельского хозяйства будут:

– повышение эффективности использования и рыночного оборота земель сельскохозяйственного назначения;

– внедрение кластерных методов ведения хозяйства в агропромышленном комплексе на национальном и областном уровнях, в том числе организация агрокластеров по переработке сельскохозяйственной продукции;

– создание условий для крупных землевладельцев для строительства ферм на своих земельных участках, необходимых для развития фермерства;

– разработка механизмов кооперации с отраслевой наукой и кластерными объединениями для улучшения доступа фермеров к инновациям и современным технологиям;

– ИМОНу каттоого өтүнмөлөрдү кароонун бардык этаптарын, ошондой эле аларга карата коргоо документтерин күчүндө кармап туруу жол-жоболорун санариптештирүү;

– ИМОНу укуктук коргоо жана сактоо жаатындагы ченемдик укуктук базаны өркүндөтүү;

– ИМ жаатындагы талаш-тартыштар боюнча сотко чейинки териштирүү процессин өркүндөтүү;

– ИМди коргоо чөйрөсүндө соттук администрациялоону жакшыртууга көмөк көрсөтүү;

– инновациялык ишти өнүктүрүүнүн укуктук базасын өркүндөтүү;

– экономикалык модернизациялоого дем берүү үчүн инновациялык ишканаларды колдоо;

– ИМОНу жана инновацияларды түзүү үчүн инфраструктураны өнүктүрүү;

– региондордо ишкердикти колдоо системасын түзүү жана ата мекендик инновацияларды пайдалануу;

– бизнес-сектордо инновациялык ишти активдештирүү жана өздөштүрүлгөн технологияларды жана билимдерди өздөштүрүү үчүн потенциалды өнүктүрүүгө дем берүү.

Кабыл алынган чаралар ИМ чөйрөсүндөгү ченемдик укуктук актыларды өркүндөтүүгө; улуттук инновациялык системаны түзүү жана өнүктүрүү боюнча бирдиктүү көз карашты калыптандырууга; чакан жана орто ишкердиктин, мамлекеттик түзүмдөрдүн жана илимий коомдоштуктун ортосунда кызматташуу үчүн аянтчаны түзүүгө; бизнес-коомчулуктун, изилдөө институттарынын өкүлдөрүн интеллектуалдык менчик укуктарын башкаруунун жана аларды коргоонун практикалык көндүмдөрүнө окутууга; чыгармачыл жаштардын интеллектуалдык потенциалын өнүктүрүүгө жана дем берүүгө; жаш авторлордун чыгармачыл ишин колдоого жана дем берүүгө; интеллектуалдык менчик объектерин камтыган контрафакттык продукциялардын зыяндуулугу жөнүндө калктын кабардар болуусун; интеллектуалдык менчик маселелери боюнча адистешкен жалпыга маалымдоо каражаттарынын өкүлдөрүнүн тобун түзүүгө өбөлгө түзөт.

6. Экономикалык өсүштү болжолдоо (өндүрүш боюнча)

Жогоруда көрсөтүлгөн өбөлгөлөрдү жана болжолдорду эсепке алуунун негизинде, тармактык министрликтердин, ведомстволордун, региондордун расмий болжолдорунун базасында 2025-жылга экономикалык өсүш номиналдуу көлөмү 1 624,1 млрд сом менен, **106,0 %** деңгээлинде болжолдонууда.

– внедрение цифровых технологий в сельском хозяйстве для обеспечения прослеживаемости и безопасности сельскохозяйственной продукции;

– преодоление мелкотоварного производства путем развития кооперации в сельском хозяйстве;

– развитие мелкого и среднего бизнеса для создания новых рабочих мест и увеличения доходов населения;

– внедрение технологий для улучшения учета воды и управления водными ресурсами в ирригационной сети;

– развитие переработки сельскохозяйственной продукции для повышения ее стоимости;

– развитие овощеводства и плодородия для улучшения качества продукции и повышения конкурентоспособности на рынке;

– развитие производства кормов и селекции животных для увеличения производительности скота и других животных;

– улучшение инфраструктуры сельского хозяйства, включая ирригационные системы и электрификацию.

Развитие агропромышленного комплекса будет осуществляться в рамках реализации Указа Президента Кыргызской Республики «О мерах по развитию агропромышленного комплекса Кыргызской Республики» от 8 февраля 2021 г. № 25.

Для продвижения указанных направлений будут реализованы меры, предусмотренные в Национальной стратегии развития Кыргызской Республики на 2018–2040 гг. (Указ Президента Кыргызской Республики «О Национальной стратегии развития Кыргызской Республики на 2018–2040 годы» от 31 октября 2018 г. № 221) и в Национальной программе развития Кыргызской Республики до 2026 г. (Указ Президента Кыргызской Республики «О Национальной программе развития Кыргызской Республики до 2026 года» от 12 октября 2021 г. № 435), а также в следующих программах:

– Государственная программа развития ирригации в Кыргызской Республике на 2017–2026 гг. (постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении Государственной программы развития ирригации Кыргызской Республики на 2017–2026 годы» от 21 июля 2017 г. № 440), предусматривающая строительство ирригационной инфраструктуры для обеспечения новыми орошаемыми землями сельских жителей;

– Программа повышения плодородия почв Кыргызской Республики на 2024–2028 гг. (распоряжение Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Программы повышения плодородия почв Кыргызской Республики на 2024–2028 годы» от 25 марта 2024 г. № 107), направленная на повышение рационального хозяйственного использования плодородия почвы и охраны земель;

2025-жылга экономика секторлорундагы негизги көрсөткүчтөр төмөнкүдөй болжолдонууда:

9-таблица

ИДПны түзүүчү тармактар боюнча түзүм жана өсүш темпи
(өсүш темпи ДКН боюнча келтирилди)

	2024-жыл, күтүлүүчү				2025-жыл, болжол			
	млн сом	өсүш темпи, %	ИДПга карата % менен	ИДПнын өсүшүнө салымдын үлүшү, п.п.	млн сом	өсүш темпи, %	ИДПга карата % менен	ИДПнын өсүшүнө салымдын үлүшү, п.п.
ИДП	1 414 726,7	106,3	100,0	6,3	1 624 087,2	106,0	100,0	6,0
Өнөр жай	213 447,9	103,1	15,1	0,5	237 723,4	107,0	14,6	1,1
Айыл чарбасы	127 206,8	102,5	9,0	0,2	137 163,7	102,8	8,4	0,3
Курулуш	99 690,6	115,7	7,0	1,1	114 906,9	110,3	7,1	0,7
Кызмат көрсөтүү чөйрөсү	714556,4	106,1	50,5	3,1	826 039,9	105,2	50,9	2,6
Продукттарга жана импортко таза салыктар	259 824,9	108,1	18,4	1,4	308 253,3	107,3	19,0	1,3

6,0 % деңгээлинде болжолдонгон экономикалык өсүш өлкөнүн ИДПсын түзгөн экономиканын бардык тармактарында колдоого алынган. Мында эң көп салым кызмат көрсөтүүчү тармактары – 2,6 пайыздык пункт жана өнөр жайы – 1,1 пайыздык пункт менен камсыз кылынат, башка тармактардын салымы орточо болот: курулуш – 0,7 пайыздык пункт, айыл чарбасы – 0,3 пайыздык пункт.

Экономикада түзүлгөн тенденциялар мурдагыдай эле негизги үлүштү кызмат көрсөтүүчү тармактар – 50,9 %, ал эми товарларды өндүргөн тармактардын үлүшү – 30,1 % ээлеген экономиканын тармактары боюнча ИДПнын түзүмүнө таасир этет.

6.1. Реалдуу секторду өнүктүрүү

6.1.1. Айыл чарбасы

Экономиканын агроөнөр жай секторун өнүктүрүү саясаты өлкөнүн калкын сапаттуу, коопсуз жана жеткиликтүү ата мекендик айыл чарба продукциясы менен камсыз кылуу үчүн макулдашылган чараларды кабыл алууга, ошондой эле Кыргыз Республикасынын

– Программа развития сельскохозяйственной кооперации в Кыргызской Республике 2023–2027 гг. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Программы развития сельскохозяйственной кооперации в Кыргызской Республике на 2023–2027 годы» от 23 августа 2023 г. № 418), направленная на развитие сельскохозяйственных кооперативов в Кыргызской Республике, повышение конкурентоспособности продукции агропромышленного комплекса;

– Концепция кластерной политики в агропромышленном комплексе Кыргызской Республики до 2031 г. (внесен в Кабинет Министров Кыргызской Республики для утверждения).

В целях оказания государственной поддержки хозяйствующим субъектам аграрного сектора республики будет продолжено льготное кредитование посредством реализации проектов, в частности «Кредитование агропромышленного комплекса» для поддержки хозяйствующих субъектов аграрного сектора, путем льготного кредитования развития агропромышленных кластеров: молока, мяса (мяса КРС и МРС, птицы, рыбы), сахара, куриного яйца, овощей, фруктов, картофеля, растительного масла, зерновых культур (распоряжение Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об Утверждении проекта «Кредитование агропромышленного комплекса» от 16 марта 2022 г. № 120- р).

Вследствие реализации мер, предусмотренных в вышеперечисленных программных документах, валовой выпуск продукции сельского хозяйства, лесного хозяйства и рыболовства на 2025 г. прогнозируется в объеме 437,8 млрд сомов, а темп реального прироста – на уровне 2,8 %, за счет прироста в растениеводстве – на 3,3 % и животноводстве – на 2,4 %.

Влияние сельского хозяйства на темпы экономического роста будет нейтральным и составит 0,3 процентного пункта, удельный вес в структуре производства ВВП – 8,4 %.

Таблица 10

Динамика темпов роста в сельском хозяйстве на 2024–2025 гг.

Показатели	2024 г., ожид.		2025 г., прогноз	
	млн сомов	%	млн сомов	%
Валовая продукция сельского хозяйства, лесного хозяйства и рыболовства	406 022,5	102,5	437 802,9	102,8
в том числе:				
Растениеводство	199 755,9	102,8	219 736,3	103,3
Животноводство	191 562,0	102,3	203 150,3	102,4

Растениеводство. Прогнозируемый рост производства продукции растениеводства на уровне 2,8 % обусловлен планируемым

агроөнөр жай комплексинин көлөмүн, натыйжалуулугун жана атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатууга, жаңы экспорттук мүмкүнчүлүктөрдү издөөгө багытталат.

Агроөнөр жай комплексин өнүктүрүү боюнча саясат төмөнкү артыкчылыктарга багытталат:

- азык-түлүк коопсуздугун камсыз кылуу максатында агроөнөржай комплексинин атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатуу жана агроөнөржай комплексин интеграциялоо;

- айыл чарба продукциясын өндүрүү жана сатуу үчүн жагымдуу шарттарды түзүү;

- жер жана суу ресурстарын пайдалануунун натыйжалуулугун жогорулатуу, айыл чарба өндүрүшүн климаттын өзгөрүшүнө адаптациялоо;

- агроөнөр жай комплексин башкарууну өркүндөтүү жана инновациялык өнүктүрүүнү жакшыртуу.

Айыл чарбасын өнүктүрүүнүн негизги милдеттери төмөнкүлөр болуп саналат:

- айыл чарба багытындагы жерлерди пайдалануунун жана рыноктук жүгүртүүнүн натыйжалуулугун арттыруу;

- улуттук жана облустук деңгээлдерде агроөнөр жай комплексинде чарба жүргүзүүнүн кластердик ыкмаларын киргизүү, анын ичинде айыл чарба продукциясын кайра иштетүү боюнча агрокластерлерди уюштуруу;

- ири жер пайдалануучуларга фермерликти өнүктүрүү үчүн зарыл болгон жер участкторунда фермаларды куруу үчүн шарттарды түзүү;

- фермерлердин инновацияларга жана заманбап технологияларга жеткиликтүүлүгүн жакшыртуу үчүн тармактык илим жана кластердик бирикмелер менен кооперация механизмдерин иштеп чыгуу;

- айыл чарба продукциясынын байкоодо болуусун жана коопсуздугун камсыз кылуу үчүн айыл чарбасына санариптик технологияларды киргизүү;

- айыл чарбасында кооперацияны өнүктүрүү жолу менен майда товардык өндүрүштү жеңүү;

- жаңы жумуш орундарын түзүү жана калктын кирешесин көбөйтүү үчүн чакан жана орто бизнести өнүктүрүү;

- ирригациялык тармакта сууну эсепке алууну жана суу ресурстарын башкарууну жакшыртуу үчүн технологияларды киргизүү;

- айыл чарба продукциясынын наркын жогорулатуу үчүн кайра иштетүүнү өнүктүрүү;

- продукциянын сапатын жакшыртуу жана рынокто атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн жашылча жана жемиш өстүрүүнү өнүктүрүү;

увеличением производства следующих видов сельскохозяйственных культур:

- производство зерновых и масличных культур прогнозируется увеличить на 1,7 % и 16,4 %, соответственно. Это объясняется улучшением сортов эффективных удобрений и средств защиты растений в связи с расширением посевных площадей за счет освоения новых земельных участков;

- прогнозируется увеличение производства сахарной свеклы на 11,0 % в связи с расширением посевных площадей до 15,0 тыс. га с целью обеспечения экономики страны сахаром за счёт собственного производства. Это направлено на снижение зависимости от импорта сахара и обеспечение стабильного доступа к этому важному продукту для населения;

- производство картофеля и овощей прогнозируется увеличить на 2,0 % и 6,0 % соответственно, с целью увеличения доли экспорта;

- прогнозируется рост производства хлопка-сырца на 14,1 % в связи с улучшением сортов хлопка, обладающих лучшими характеристиками и повышенной урожайностью и увеличение посевных площадей под хлопковые культуры на 2,0 га (12,5 %) по сравнению с 2024 г.

Прогнозируемые показатели роста обусловлены ожидаемым благоприятным воздействием природно-климатических условий и продолжением государственной поддержки сельскохозяйственных производителей. Также планируется продолжение государственной поддержки по обеспечению необходимой сельскохозяйственной техникой и удобрениями, а также развитие технического сектора сельского хозяйства и специализация регионов на выращивании технических культур, что способствует повышению благосостояния сельскохозяйственных производителей и укреплению экономики страны.

Животноводство. Прирост производства продукции животноводства прогнозируется на уровне 2,4 %, за счет обеспечения благополучия эпизоотической обстановки от острозаразных болезней, увеличения площадей многолетних трав в севообороте и рационального использования кормовых ресурсов пастбищ, а также внедрения инновационных технологий. При этом прогнозируемый рост производства мяса в живом весе составит 2,1 %, что приведет к увеличению на 9,6 тыс. тонн (до 467,2 тыс. тонн) по сравнению с 2024 г. Производство молока прогнозируется увеличить на 2,6 %, что приведет к росту на 47,3 тыс. тонн (до 1 869,3 тыс. тонн), а производство яиц на 3,3, с увеличением на 23,3 млн штук (до 730,9 млн штук).

Основные риски в данном секторе включают в себя неблагоприятные природно-климатические условия, истощение генофонда сельскохозяйственных животных, нестабильность цен на

- малдын жана башка жаныбарлардын өндүрүмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн тоют өндүрүүнү жана мал селекциясын өнүктүрүү;
- айыл чарба инфраструктурасын жакшыртуу, анын ичинде ирригациялык системаларды жана электрлештирүүнү жакшыртуу.

Агроөнөр жай комплексин өнүктүрүү Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 8-февралындагы № 25 “Кыргыз Республикасынын агроөнөр жай комплексин өнүктүрүү боюнча чаралар жөнүндө” Жарлыгын ишке ашыруунун алкагында ишке ашырылат.

Бул багыттарды алдыга жылдыруу үчүн 2018–2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясында (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын 31-октябрындагы № 221 “2018–2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясы жөнүндө” Жарлыгы) жана 2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасында (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 12-октябрындагы № 435 “2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасы жөнүндө” Жарлыгы), ошондой эле төмөнкү программалык документтерде каралган иш-чаралар ишке ашырылат:

- айыл тургундарын жаңы сугат жерлер менен камсыз кылуу үчүн ирригациялык инфраструктураны куруу каралган 2017–2026-жылдарга Кыргыз Республикасынын ирригациясын өнүктүрүүнүн мамлекеттик программасы (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 21-июлундагы № 440 “2017–2026-жылдарга Кыргыз Республикасынын ирригациясын өнүктүрүүнүн мамлекеттик программасын бекитүү жөнүндө” токтому);

- кыртыштын күрдүүлүгүн чарба багытында сарамжалдуу пайдаланууну жана жерди коргоону жогорулатууга багытталган 2024–2028-жылдарга Кыргыз Республикасынын кыртыштын күрдүүлүгүн жогорулатуу программасы (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 25-мартындагы № 107-т “2024–2028-жылдарга Кыргыз Республикасынын кыртыштын күрдүүлүгүн жогорулатуу программасын бекитүү жөнүндө” тескемеси);

- Кыргыз Республикасында айыл чарба кооперативдерин өнүктүрүүгө, агроөнөр жай продукцияларынын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатууга багытталган Кыргыз Республикасында 2023–2027-жылдарга айыл чарба кооперациясын өнүктүрүү программасы (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 23-августундагы № 418 “Кыргыз Республикасында 2023–2027-жылдарга айыл чарба кооперациясын өнүктүрүү программасын бекитүү жөнүндө” токтому);

горюче-смазочные материалы, дефицит и дорогостоящие минеральные удобрения, нерациональное использование водных ресурсов при ирригационных работах, торговые барьеры и неблагоприятная эпизоотическая ситуация.

6.1.2. Промышленность³

Промышленность является одной из важнейших отраслей национальной экономики, оказывающей значительное влияние на экономический рост. Перспектива развития промышленности может быть обеспечена за счет структурной и секторальной перестройки, как на уровне отраслей, так и на уровне первичных хозяйствующих субъектов и достижения на этой базе гибкой, восприимчивой к рынку сферы, позволяющей повысить уровень экономической и продовольственной независимости республики на базе устойчивого развития промышленной отрасли. Это естественно предполагает образование новых предприятий, использующих новые наукоемкие и инновационные технологии, модернизацию и действующее техническое перевооружение, привлечение отечественных и иностранных инвестиций, совершенствование нормативной правовой базы, улучшение финансово-кредитной, налоговой, таможенной, инновационной и инвестиционной политики и других условий, способствующих дальнейшему развитию отраслей промышленности.

Основная цель развития промышленной отрасли в перспективе – это обеспечение выпуска конкурентоспособной продукции, с тем, чтобы была возможность выйти на региональный рынок и произвести эффективную интеграцию промышленности Кыргызской Республики в региональные хозяйственные экономические связи.

Несмотря на то, что доля промышленности в ВВП Кыргызской Республики составляет всего в среднем 17 % (2020 – 2023 гг.), экспорт промышленной продукции составляет более 80 % от общего объема экспорта страны, а объемы поступления иностранных инвестиций в данную отрасль составляет почти половину (49,4 %) всех привлеченных инвестиций, составив в среднем более 3,0 млн долл. США ежегодно с 2020 г. объемы освоения инвестиций в данную отрасль составляют более 30 % всех инвестиций в основной капитал (более 45 млрд сомов ежегодно). Промышленность остается важнейшей отраслью экономики с точки зрения отчислений в бюджет и обеспечения занятостью, число промышленных предприятий ежегодно растет (с 1972 ед. в 2020 г. до 2047 ед. в 2022 г.).

Основная цель развития промышленности – достижение устойчивых темпов роста производства промышленной продукции на основе последовательного перехода на индустриально-инновационный

³ Без учета стоимости переработанного давальческого сырья.

– 2031-жылга чейин Кыргыз Республикасынын агроөнөр жай комплексинде кластердик саясаттын концепциясы (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине бекитүү үчүн киргизилген).

Республиканын агрардык секторунда ишкердик субъекттерине мамлекеттик колдоо көрсөтүү максатында долбоорлорду, жалпысынан “Агроөнөр жай комплексин кредиттөө” долбоорлорун ишке ашыруу жолу менен жеңилдетилген кредиттөө, атап айтканда: сүт, эт (бодо малдын жана майда малдын эти, канаттуулар, балык), кант, тоок жумурткалары, жашылчалар, мөмө-жемиштер, картошка, өсүмдүк майы, дан эгиндери агроөнөр жай кластерлерин өнүктүрүү аркылуу агрардык сектордогу чарба жүргүзүүчү субъекттерди колдоо үчүн жеңилдетилген кредит берүү аркылуу улантылат (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 16-мартындагы № 120-т “Агроөнөр жай комплексин кредиттөө” долбоорун бекитүү тууралуу” тескемеси).

Жогорудагы программалык документтерде каралган иш-чараларды ишке ашыруунун натыйжасында 2025-жылга айыл, токой жана балык чарбасынын дүң продукциясы 437,8 млрд сом көлөмүндө болжолдонууда, ал эми реалдуу өсүү темпи 2,8 % деңгээлинде, өсүмдүк өстүрүү – 3,3 %га жана мал чарбачылыгынын өсүшү – 2,4 %га болжолдонууда.

Айыл чарбасынын экономикалык өсүш темптерине тийгизген таасири нейтралдуу жана 0,3 пайыздык пунктту түзөт, анын ИДП өндүрүшүнүн түзүмүндөгү үлүшү 8,4 %ды түзөт.

10-таблица

2024–2025-жылдарга айыл чарбасынын өсүү темптеринин динамикасы

Көрсөткүчтөр	2024-ж., күтүлүүчү		2025-ж., болжол.	
	млн сом	%	млн сом	%
Айыл чарбасынын, токой чарбасынын жана балык чарбасынын дүң продукциясы	406 022,5	102,5	437 802,9	102,8
Анын ичинде:				
Өсүмдүк өстүрүүчүлүк	199 755,9	102,8	219 736,3	103,3
Мал чарбасы	191 562,0	102,3	203 150,3	102,4

Өсүмдүк өстүрүү. Өсүмдүк өстүрүү продукцияларын өндүрүүнүн 2,8 % деңгээлинде болжолдонгон өсүшү айыл чарба өсүмдүктөрүнүн төмөнкү түрлөрүн өндүрүүнү көбөйтүүнү пландоонун эсебинен камсыз кылынат:

– дан эгиндерин жана май өсүмдүктөрүн өндүрүү тиешелүүлүгүнө жараша 1,7 % жана 16,4 %га өсүшү болжолдонууда.

путь развития, повышения эффективности производства и конкурентоспособности продукции.

Развитие промышленного производства республики будет продолжено в рамках реализации Национальной стратегии развития Кыргызской Республики на 2018–2040 гг. (Указ Президента Кыргызской Республики «О Национальной стратегии развития Кыргызской Республики на 2018–2040 годы» от 31 октября 2018 г. № 221) и Национальной программы развития Кыргызской Республики до 2026 г. (Указ Президента Кыргызской Республики «О Национальной программе развития Кыргызской Республики до 2026 г.» от 12 октября 2021 г. № 435).

Основными направлениями будут являться:

– формирование конкурентной среды, создание равных и предсказуемых условий экономической деятельности в промышленности;

– широкая диверсификация производства, рациональное размещение предприятий, обеспечивающих баланс спроса и предложения;

– импортозамещение для снижения зависимости от импорта, особенно в сфере продовольственной безопасности и производства комплектующих товаров и фурнитуры;

– расширение выхода на внешние рынки и активному развитию торгово-экономических отношений с третьими странами и интеграционными объединениями;

– глобализация деятельности, развитие взаимовыгодных отношений с потребителями, кооперация предприятий на национальном и межрегиональном уровнях;

– обеспечение рентабельного производства и устойчивого финансового положения предприятий промышленности;

– развитие высокотехнологичной сферы, опирающиеся, в первую очередь, на информационные технологии и искусственный интеллект, нано- и биоинженерные технологии, цифровую трансформацию;

– повышение качества государственного регулирования при проведении промышленной политики.

Особое внимание будет уделяться развитию промышленности в регионах с учетом их специализации по кластерам, определению конкретных мер поддержки промышленности в регионах с обеспечением доступа к финансированию, инфраструктурным и человеческим ресурсам.

Для развития промышленного сектора будет продолжена деятельность по созданию и поддержке благоприятных условий, где мероприятия реализуются через программно-проектную модель. Разрабатываются шесть программ: переработка промышленных

Бул жаңы жер участкакорун өздөштүрүүнүн эсебинен айдоо аянттарын кеңейтүүнүн эсебинен натыйжалуу жер семирткичтердин жана өсүмдүктөрдү коргоо каражаттарынын сортторун жакшыртуу менен түшүндүрүлөт;

– өлкөнүн экономикасын өз өндүрүшүнүн эсебинен кант менен камсыз кылуу максатында айдоо аянттарын 15,0 миң гектарга кеңейтүүнүн эсебинен кант кызылчасын өндүрүү 11,0 %га жогорулоосу болжолдонууда. Бул канттын импортуна көз карандылыкты кыскартууга жана калктын бул маанилүү азыкка жеткиликтүүлүгүн камсыз кылууга багытталган;

– экспорттун үлүшүн көбөйтүү максатында картошканы жана жашылчаларды өндүрүүнү тиешелүүлүгүнө жараша 2,0 % жана 6,0 %га көбөйтүү болжолдонууда;

– пахтанын мыкты мүнөздөмөлөр менен сыпатталган жана түшүмдүүлүгү жогору сортторун жакшыртуунун жана пахта айдоо аянттарын 2024-жылга салыштырмалуу 2,0 гектарга (12,5 %) көбөйтүүнүн эсебинен чигиттүү пахта өндүрүүнүн өсүшү 14,1 %га көбөйүшү болжолдонууда.

Өсүштүн болжолдонгон көрсөткүчтөрү табигый-климаттык шарттардын күтүлүп жаткан жагымдуу таасири жана айыл чарба өндүрүүчүлөрүнө мамлекеттик колдоо көрсөтүүнүн улантылышы менен шартталган. Ошондой эле зарыл болгон айыл чарба техникасы жана жер семирткичтер менен камсыз кылууну, ошондой эле айыл чарбасынын техникалык секторун өнүктүрүүнү жана региондорду техникалык өсүмдүктөрдү өстүрүүгө адистештирүүнү мамлекеттик колдоону улантуу пландалууда, бул айыл чарба өндүрүүчүлөрүнүн бакубаттуулугун жогорулатууга жана өлкөнүн экономикасын чыңдоого өбөлгө түзөт.

Мал чарбасы. Мал чарба продукциясын өндүрүүнүн өсүшү малдын өтө жугуштуу оорулардан эпизоотиялык кырдаалдын жагымдуулугун камсыз кылуунун, которуштуруп айдоодо көп жылдык чөптөрдүн аянтын көбөйтүүнүн жана жайыттардын тоют ресурстарын сарамжалдуу пайдалануунун, ошондой эле инновациялык технологияларды киргизүүнүн эсебинен 2,4 % деңгээлде болжолдонууда. Ошол эле учурда тирүү салмакта эт өндүрүүнүн болжолдонгон өсүшү 2,1 %ды түзөт, бул 2024-жылга салыштырмалуу 9,6 миң тоннага (467,2 миң тоннага чейин) көбөйүүгө алып келет. Сүт өндүрүүнү 2,6 %га көбөйтүү болжолдонууда, бул 47,3 миң тоннага (1 869,3 миң тоннага чейин), ал эми 23,3 млн даанага (730,9 млн даанага чейин) көбөйтүү менен жумуртканы 3,3кө өндүрүүгө алып келет.

Бул сектордогу негизги тобокелдиктер өзүнө жагымсыз табигый-климаттык шарттарды, айыл чарба жаныбарларынын генофондунун азайышын, күйүүчү-майлоочу материалдарга баалардын туруксуздугун, минералдык жер семирткичтердин жетишсиздигин жана кымбат баалуу жер семирткичтерди, ирригациялык иштерде суу

отходов, переработка сельскохозяйственной продукции, перевод швейной промышленности на контрактное производство, обработка металла, обработка базальта, сборка электромобилей. Будет расширена деятельность Акционерного общества «Кыргызиндустрия», которая в настоящее время реализует более 20 проектов, включает в себя производство пескоблока, керамзита, пошив специальной одежды и доспехов, производство медицинских пластырей и бинтов. Разрабатывается проект «Кыргызстан – цифровая долина», который направлен на производство электронных устройств и интеллектуальную торговлю.

Предусмотрено завершение модернизации и введение эксплуатацию промышленных предприятий: нефтеперерабатывающих заводов «Кыргыз Петролеум Компани» и «Джунда»; Водно-лампового завода, «Асыл-Таш» по производству строительных материалов, ГП «Бишкекский штамповочный завод», ГП «ДАН». Также ожидается запуск проекта по добыче и производству цемента на базе ОсОО «Курментыцемент» в Тюпском районе Иссык-Кульской области. В 2024 г. планируется запуск в эксплуатацию цементного завода ОсОО «Терек Таш» в Кеминском районе Чуйской области с очисткой золошлаковых отходов с мест захоронения в объеме не менее 300 тыс. тонн золы в г. для использования в производстве цемента.

Приоритетным направлением работы в промышленном производстве будет создание сборочных производств и локализация иностранных предприятий с учетом включения отечественных материалов в производственный процесс, а также новых отраслей промышленности.

В рамках кыргызско-узбекского сотрудничества реализуется проект по сборке автомобильной и коммерческой техники в Кыргызской Республике. В рамках данного проекта будет организовано на начальном этапе крупноузловая сборка модельного ряда автомобильной и коммерческой техники Chevrolet и Isuzu с переходом на 6-й г. на мелкоузловую сборку. На сегодня строительство завода на стадии завершения, запуск которого планируется в 2-м квартале 2024 г. Сборка автотранспортных средств ожидается с 2024–2025 гг. в рамках реализации I этапа проекта ежегодно по 3000 автотранспортных средств.

В целях реализации проекта о создании сборочного завода по производству тяжелых грузовиков и автомобилей специального назначения серии SHACMAN в Кыргызской Республике подписано 4-х стороннее Соглашение о создании сборочного завода по производству тяжелых грузовиков и автомобилей специального назначения серии SHACMAN в Кыргызской Республике между Шэньси Автомобильная группа Ко., Лтд. (КНР), Сиань Юаньчао Авиационные Технологии (КНР), ОАО «ТНК «Шумкар» (КР) и Китайская корпорация CITIC Банк Сианьский филиал. В настоящее

ресурстарын сарамжалсыз пайдаланууну, соодадагы тоскоолдуктарды жана эпизоотиялык жагымсыз кырдаалды камтыйт.

6.1.2. Өнөр жай³

Өнөр жай экономикалык өсүшкө олуттуу таасирин тийгизген улуттук экономиканын маанилүү тармактарынын бири болуп саналат. Өнөр жайды өнүктүрүү келечеге тармактардын деңгээлинде да, баштапкы чарбакер субъекттердин деңгээлинде да түзүмдүк жана сектордук кайра куруунун жана бул базада өнөр жай тармагын туруктуу өнүктүрүүнүн базасында республиканын экономикалык жана азык-түлүк көз карандысыздыгынын деңгээлин жогорулатууга мүмкүндүк берүүчү ийкемдүү, рынокту кабыл алууга жөндөмдүү чөйрөгө жетишүүнүн эсебинен камсыз кылынышы мүмкүн. Бул жаңы илим сыйымдуу жана инновациялык технологияларды пайдалануучу жаңы ишканаларды түзүүнү, модернизациялоону жана колдонуудагы техникалык кайра жабдууну, ата мекендик жана чет өлкөлүк инвестицияларды тартууну, ченемдик укуктук базаны өркүндөтүүнү, финансы-кредиттик, салыктык, бажылык, инновациялык жана инвестициялык саясатты жана өнөр жай тармактарын андан ары өнүктүрүүгө өбөлгө түзүүчү башка шарттарды жакшыртууну болжолдойт.

Келечекте өнөр жай тармагын өнүктүрүүнүн негизги максаты – бул региондук рынокко чыгуу жана Кыргыз Республикасынын өнөр жайын региондук чарбалык экономикалык байланыштарга натыйжалуу интеграциялоо мүмкүнчүлүгү болушу үчүн атаандаштыкка жөндөмдүү продукцияны чыгарууну камсыз кылуу.

Кыргыз Республикасынын ИДПсындагы өнөр жайдын үлүшү орточо 17 %ды (2020–2023-жж.) түзгөндүгүнө карабастан, өнөр жай продукциясынын экспорту өлкөнүн экспортунун жалпы көлөмүнүн 80 %ынан ашыгын түзөт, ал эми бул тармакка чет өлкөлүк инвестициялардын келип түшүү көлөмү бардык тартылган инвестициялардын дээрлик жарымын (49,4 %) түзөт, орточо алганда 3,0 млн АКШ долларынан ашыкты түзүп, 2020-жылдан тартып жыл сайын бул тармакка инвестицияларды өздөштүрүү көлөмү негизги капиталга бардык инвестициялардын 30 %дан ашыгын түзөт (жыл сайын 45 млрд сомдон ашык). Бюджетке чегерүүлөр жана иш менен камсыз кылуу жагынан алганда өнөр жай экономиканын маанилүү тармагы бойдон калууда, өнөр жай ишканаларынын саны жыл сайын өсүүдө (2020-ж. 1972 бирдиктен 2022-ж. 2047 бирдикке чейин).

Өнөр жайды өнүктүрүүнүн негизги максаты – өнүктүрүүнүн индустриялык-инновациялык жолуна ырааттуу өтүүнүн негизинде өнөр жай продукциясын өндүрүүнүн туруктуу өсүү темпине,

время в рамках указанного соглашения идут ремонтные работы на объекте для организации сборочного производства тяжелых грузовиков и автомобилей специального назначения серии SHACMAN.

Для развития отечественной фармацевтической промышленности ведется работа с иностранными партнерами по организации импортозамещающих производств. На территории действующего завода ОсОО «Биовит» построен новый завод по производству высококачественных инфузионных растворов, ампул для инъекций и глазных капель, соответствующий GMP стандарту (надлежащая производственная практика). Ввод в эксплуатацию данного завода запланирован на середину 2024 г. с учетом процедур регистрации лекарственных средств, планируемых к выпуску. По плану завод будет работать круглосуточно 24/7, в целях обеспечения медицинских учреждений и населения необходимыми высококачественными лекарственными средствами в жидкой форме.

Для увеличения объемов производства в легкой промышленности в 2024 г. планируется открытие II этапа строительства текстильной фабрики с увеличением производственной мощности ОсОО «Текстиль Транс» (г. Токмок). В 2025 г. предусматривается открытие хлопкоочистительного завода в промышленной зоне г. Токмок с производственной мощностью 12 тысяч тонн волокна в год. Ведется работа по организации в Ноокенском районе Джалал-Абадской области проекта «Организация современного текстильного комплекса по выпуску махровых изделий». Выделено 20 га земельного участка в Аральском айылном аймаке Ноокенского района Джалал-Абадской области. До 2026 г. предусматривается поэтапное строительство трикотажной фабрики по производству текстильного полотна с объемом производства 55–60 тонн в сутки, а также красильного производства пряжи и полотна – 55 тонн в сутки на базе промышленного парка ОсОО «Кыргыз Текстиль ЛТД» в г. Ош; планируется организация проекта по строительству текстильного производства «Global Textile Group» в Араванском районе Ошской области.

С целью устойчивого развития энергетики, обеспечения энергетической безопасности страны и регионов, энергоэффективности реального сектора экономики, доступности энергоносителей для каждого потребителя будут реализованы основные направления: реконструкция и модернизация действующих и замена выбывающих мощностей с внедрением инновационных энергоэффективных технологий; строительство новых энергомощностей; проведение политики, направленной на устранение неэкономических барьеров, обеспечение прозрачных, предсказуемых и гибких стимулов для развития возобновляемой энергетики; внедрение современных систем учета электроэнергии; переход к экономически обоснованным тарифам.

³ Кайра иштетилген иштетип алма чийки заттын наркын эселке албастан.

өндүрүштүн натыйжалуулугун жана продукциянын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатууга жетишүү.

Республиканын өнөр жай өндүрүшүн өнүктүрүү 2018–2040-жылдарга Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясын (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын 31-октябрындагы № 221 “2018–2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясы жөнүндө” Жарлыгы) жана 2026-жылга чейинки Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасын (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 12-октябрындагы № 435 “2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасы жөнүндө” Жарлыгы) ишке ашыруунун алкагында улантылат.

Негизги багыттары төмөнкүлөр болуп эсептелет:

- атаандаштык чөйрөсүн түзүү, өнөр жайда экономикалык иштин бирдей жана болжолдонгон шарттарын түзүү;

- өндүрүштү кеңири диверсификациялоо, суроо-талап менен сунуштун балансын камсыз кылган ишканаларды рационалдуу жайгаштыруу;

- импорттон көз карандылыкты азайтуу үчүн импортту алмаштыруу, өзгөчө азык-түлүк коопсуздугу жана комплекттөөчү товарларды жана фурнитураларды өндүрүү чөйрөсүндө;

- тышкы рынокторго чыгууну кеңейтүү жана үчүнчү өлкөлөр жана интеграциялык бирикмелер менен соода-экономикалык мамилелерди активдүү өнүктүрүү;

- ишмердүүлүктүн глобалдашуусу, керектөөчүлөр менен өз ара пайдалуу мамилелерди өнүктүрүү, улуттук жана региондор аралык деңгээлдерде ишканалардын кооперациясы;

- өнөр жай ишканаларынын рентабелдүү өндүрүшүн жана туруктуу финансылык абалын камсыз кылуу;

- маалыматтык технологияларга жана жасалма интеллектке, нано- жана биоинженердик технологияларга, санариптик трансформацияга таянган жогорку технологиялык чөйрөнү өнүктүрүү;

- өнөр жай саясатын жүргүзүүдө мамлекеттик жөнгө салуунун сапатын жогорулатуу.

Кластерлер боюнча адистештирүүнү эске алуу менен региондордо өнөр жайды өнүктүрүүгө, каржылоого, инфраструктуралык жана адам ресурстарына жеткиликтүүлүктү камсыз кылуу менен региондордо өнөр жайды колдоонун конкреттүү чараларын аныктоого өзгөчө көңүл бурулат.

Өнөр жай секторун өнүктүрүү үчүн жагымдуу шарттарды түзүү жана колдоо боюнча иш улантылат, анда иш-чаралар программалык-долбоордук модель аркылуу ишке ашырылат. Алты программа иштелип жатат: өнөр жай калдыктарын кайра иштетүү, айыл чарба продукциясын кайра иштетүү, тигүү өнөр жайын контракттык

Развитие промышленности характеризуется значительными колебаниями темпов роста. Во многом эти колебания обусловлены высокой зависимостью сектора от работы золотодобывающих предприятий (доля в промышленности более 40 % в 2023 г.), а также неустойчивой работы энергетической отрасли (доля в промышленности около 10 %) из-за влияния природно-климатического фактора.

В промышленном секторе на 2025 г. прогнозируется увеличение объема производства на 7,2 %, без золота – на 6,3 %.

Таблица 11
Динамика темпов роста в отраслях промышленности, в процентах к предыдущему г. ⁴

	2024 г. ожд.	2025 г. прогноз
Промышленность, всего	103,1	107,2
Промышленность без учета золота	107,4	106,3
в том числе:		
Добыча полезных ископаемых	103,5	108,2
Обрабатывающие производства	102,9	107,2
Обеспечение (снабжение) электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом	103,3	106,5
Водоснабжение, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья	106,7	104,8

В целом положительный вклад промышленности в рост ВВП оценивается на уровне 1,1 п.п., с удельным весом в объеме ВВП 14,6 %.

Прогноз развития промышленности на 2025 г. учитывает следующие основные показатели развития его отраслей и предпосылок:

1) В обрабатывающем производстве, с самым высоким удельным весом (75,9 %) в производстве промышленной продукции, в 2025 г. прогнозируется реальный рост на 7,2 %, который обусловлен, в основном, за счет:

- роста производства продуктов (включая напитки) (удельный вес в общем объеме промышленности 16 %), где прогнозируется прирост на 6,1 % за счет устойчивой работы предприятий по производству хлеба, муки, молочных и мясных продуктов и др. продуктов питания, спрос на которые стабилен. Основными мерами для развития будут продолжение работы по созданию специальных лабораторий для определения качества сельскохозяйственной продукции животного и растительного происхождения, продуктов ее переработки, отвечающей требованиям

⁴ Без учета стоимости лавашеческого сырья

өндүрүшкө которуу, металл иштетүү, базальт иштетүү, электромобилдерди чогултуу. Азыркы учурда 20дан ашык долбоорду ишке ашырып жаткан “Кыргызиндустрия” акционердик коомунун иши кеңейтилет, ал пескоблок, керамзит өндүрүү, атайын кийим жана соот тигүү, медициналык пластырь менен бинттерди өндүрүүнү өз ичине камтыйт. Электрондук түзүлүштөрдү өндүрүүгө жана интеллектуалдык соодага багытталган “Кыргызстан – санариптик өрөөн” долбоору иштелип жатат.

Өнөр жай ишканаларын: “Кыргыз Петролеум Компани” жана “Джунда” мунайды кайра иштетүүчү заводдорун; Суу-лампа заводун, курулуш материалдарын өндүрүү боюнча “Асыл-Таш” ишканасын, “Бишкек штамптоочу завод” МИ, “ДАН” МИ модернизациялоону аяктоо жана эксплуатациялоого киргизүү каралган. Ошондой эле Ысык-Көл облусунун Түп районунда “Күрмөнтүцемент” ЖЧКнын базасында цемент казып алуу жана өндүрүү боюнча долбоорду ишке киргизүү күтүлүүдө. 2024-жылы цемент өндүрүшүндө колдонуу үчүн жылына 300 миң тоннадан кем эмес күл калдыктарын тазалоо менен Чүй облусунун Кемин районундагы “Терек Таш” ЖЧК цемент заводун ишке киргизүү пландалууда.

Өнөр жай өндүрүшүндөгү иштин артыкчылыктуу багыты чогултуу өндүрүштөрүн түзүү жана өндүрүш процессине ата мекендик материалдарды, ошондой эле өнөр жайдын жаңы тармактарын киргизүүнү эске алуу менен чет өлкөлүк ишканаларды локалдаштыруу болот.

Кыргыз-өзбек кызматташтыгынын алкагында Кыргыз Республикасында автомобиль жана коммерциялык техниканы чогултуу боюнча долбоор ишке ашырылууда. Бул долбоордун алкагында баштапкы этапта Chevrolet жана Isuzu автомобилдик жана коммерциялык техникасынын моделдик катарын ири түйүндүү чогултуу 6-жылы майда түйүндүү куроого өтүү менен уюштурулат. Бүгүнкү күндө заводдун курулушу аяктоо алдында турат, аны ишке киргизүү 2024-жылдын 2-кварталында пландалууда. Автотранспорт каражаттарын чогултуу 2024–2025-жж. долбоордун 1-этабын ишке ашыруунун алкагында жыл сайын 3000 автотранспорт каражаты менен күтүлүүдө.

Кыргыз Республикасында SHACMAN сериясындагы оор жүк ташуучу жана атайын арналыштагы автомобилдерди чыгаруу боюнча чогултуу заводун түзүү жөнүндө долбоорду ишке ашыруу максатында Кыргыз Республикасында Шэньси автомобилдик тобу Ко., Лтд. (КЭР), Сиань Юаньчао Авиациялык технологиялар (КЭР), “Шумкар” ТНК ААК (КР) жана CITIC Сиань Банк филиалы кытай корпорациясынын ортосунда 4 тараптуу макулдашууга кол коюлган. Азыркы убакта аталган макулдашуунун алкагында SHACMAN сериясындагы оор жүк ташуучу жана атайын багыттагы автоунааларды чогултуу өндүрүшүн уюштуруу үчүн объекте ондоо иштери жүрүп жатат.

международных стандартов, логистических центров, специализированных убойных цехов, продолжение льготного финансирования предприятий перерабатывающего производства. Кроме того, в целях достижения полной обеспеченности сахаром за счет собственного производства будут расширены посевные площади до 15 тыс. га, где прогнозируется увеличения производства сахарной свеклы на 9,6 %;

– роста объемов текстильного производства; производства одежды и обуви, кожи и прочих кожаных изделий (удельный вес в общем объеме промышленности – 4 %) на 8,5 % за счет освоения новых рынков сбыта, запуска новых предприятий и увеличения экспортных поставок;

– роста объемов производства строительных материалов на 4,2 %, удельный вес в общем объеме промышленности которого составит 8,4 % за счет: (а) за счет максимальной загрузки производственной мощности ОсОО «Интерглас», где объем производства листового стекла достигнет 26,5 млн кв. м за счет освоения новых рынков сбыта; (б) рост производства цемента и асбестоцементных изделий прогнозируется за счет наращивания мощностей ЗАО «Южно-Кыргызский Цемент», ОсОО «Южный комбинат строительных материалов», ОАО «Кантский цементный завод», ОсОО «Ак-Сай Цемент», запуска в эксплуатацию цементного завода ОсОО «Терек Таш», что позволит полностью покрыть потребность внутреннего рынка в цементе, а также наращивание производства на АОТ ОШ АК-ТАШ (Ошская обл., г. Ош) по производству строительных материалов – керамических строительных кирпичей, строительного гипса, выпуск дробленного песка и щебня, обработка камня за счет модернизации и реконструкции действующих кирпичных заводов. Состояние и перспективы развития производства прочих неметаллических минеральных продуктов в большей степени определяются развитием строительной отрасли и экспортными возможностями цементного и стекольного производства;

– роста объемов производства нефтепродуктов на 5,6 % за счет модернизации нефтеперерабатывающих заводов «Кыргыз Петролеум Компани» и «Джунда»;

– роста объемов производства основных металлов на 8,5 % за счет наращивания объемов производства на месторождениях Кумтор и Джеруй. При этом на месторождении Кумтор прогнозируется увеличение объема производства основных металлов по сравнению с 2024 г. на 9 % согласно производственному плану предприятия, а на месторождении Джеруй – на 2 %. Кроме того ввод в эксплуатацию ОсОО «Эти Бакыр Терексай» позволит дать дополнительные объемы. При этом прогнозируется уменьшение объемов производства на месторождениях Талды-Булак Левобережный на 5 % за счет выхода на залежи с низким коэффициентом извлечения металла из руды;

Ата мекендик фармацевтикалык өнөр жайды өнүктүрүү үчүн импортту алмаштыруучу өндүрүштү уюштуруу боюнча чет элдик өнөктөштөр менен иш жүргүзүлүүдө. Иштеп жаткан “Биовит” ЖЧК заводунун аймагында жогорку сапаттагы инфузиялык эритмелерди, инъекциялар үчүн ампулаларды жана көз тамчыларын чыгаруу боюнча жаңы завод курулган, ал GMP стандартына жооп берет (талаптагыдай өндүрүштүк практика). Бул заводду ишке киргизүү чыгарууга пландалган дары каражаттарын каттоо жол-жобосун эске алуу менен 2024-жылдын ортосуна пландалган. План боюнча завод күнү-түнү 24/7 иштеп, медициналык мекемелерди жана калкты керектүү жогорку сапаттагы суюк формадагы дары каражаттары менен камсыз кылат.

Жеңил өнөр жайында өндүрүштүн көлөмүн көбөйтүү үчүн 2024-жылы “Текстиль Транс” ЖЧКнын (Токмок ш.) өндүрүштүк кубаттуулугун жогорулатуу менен текстиль фабрикасын куруунун II этабын ачуу пландалууда. 2025-жылы Токмок шаарынын өнөр жай зонасында жылына 12 миң тонна буланы өндүрүү кубаттуулугу менен пахта тазалоочу заводду ачуу каралууда. Жалал-Абад облусунун Ноокен районунда “Түктүү буюмдарды чыгаруу боюнча заманбап текстиль комплексин уюштуруу” долбоорун уюштуруу боюнча иштер жүргүзүлүүдө. Жалал-Абад облусунун Ноокен районунун Арал айыл аймагынан 20 га жер тилкеси бөлүнүп берилди. 2026-жылга чейин Ош шаарындагы “Кыргыз Текстиль ЛТД” ЖЧК өнөр жай паркынын базасында суткасына 55–60 тонна өндүрүш көлөмү менен текстиль кездемесин өндүрүү боюнча трикотаж фабрикасын этап-этабы менен куруу, ошондой эле жиптерди жана кездемелерди боёо өндүрүшүндө суткасына 55 тонна каралууда; Ош облусунун Араван районунда “Global Textile Group” текстиль өндүрүшүн куруу боюнча долбоорду уюштуруу пландалууда.

Энергетиканы туруктуу өнүктүрүү, өлкөнүн жана региондордун энергетикалык коопсуздугун, экономиканын реалдуу секторунун энергиялык натыйжалуулугун, энергия алып жүрүүчүлөрдүн жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу максатында ар бир керектөөчү үчүн төмөнкүдөй негизги багыттар ишке ашырылат: колдонуудагы кубаттуулуктарды реконструкциялоо жана модернизациялоо жана инновациялык энергиялык натыйжалуу технологияларды киргизүү менен иштен чыгуучу кубаттуулуктарды алмаштыруу; жаңы энергиялык кубаттуулуктарды куруу; экономикалык эмес тоскоолдуктарды четтетүүгө багытталган саясатты жүргүзүү, кайра жаралуучу энергетиканы өнүктүрүү үчүн ачык-айкын, ийкемдүү стимулдарды камсыз кылуу; электр энергиясын эсепке алуунун заманбап системаларын киргизүү; экономикалык жактан негизделген тарифтерге өтүү.

Өнөр жайды өнүктүрүү өсүү темпинин олуттуу туруксуздугу менен мүнөздөлөт. Көпчүлүк учурда бул туруксуздук сектордун алтын

- роста объемов производства машин и оборудования на 5,4 % и транспортных средств – на 8 %; фармацевтической продукции – на 4 %;
- устойчивой работы предприятий по производству электрического оборудования и машин, деревянных и бумажных изделий; полиграфической деятельности, резиновых и пластмассовых изделий, компьютеров, электронного и оптического оборудования.

2) В добыче полезных ископаемых (удельный вес 12,3 % в объеме промышленного производства) в 2025 г. прирост объема производства прогнозируется на уровне 8,2 %, в том числе добыча каменного и бурого угля увеличится на 7,6 %, металлических руд – на 9,8 %, сырой нефти и природного газа – на 3,5 %.

Прогнозируемый объем производства в данной отрасли ожидается за счет осуществления следующих мер:

- дальнейшего развития мощностей предприятий, разрабатывающих Кавакскос буроугольное месторождение, в том числе «Кара-Кече» и «Мин-Куш», расположенных в Нарынской области с привлечением инвестиций на разработку участка «Центральный» филиала ГП «Кыргызкомур», а также в развитие перспективных предприятий этого региона в целях наращивания объемов поставок кыргызского угля мелких фракций (штыбов) для использования на ТЭЦ г. Бишкек;

- развитие горно-добычных работ на действующих угольных предприятиях северного и южного региона за счет привлечения инвестиций в модернизацию и обновление горно-шахтного оборудования, а также увеличение экспорта в соседние страны как Китай, Узбекистан и Таджикистан;

- сохранение объемов добычи и поставок угля бюджетным потребителям, населению республики, а также на развивающиеся промышленные предприятия для использования в технологических целях, в частности на цементные предприятия южного региона;

- усиление вскрышных работ на участке «Центральный» за счет привлечения дополнительной горнотранспортной техники и оборудования, что позволит обеспечить своевременное вскрытие угольного пласта и ритмичную поставку твердого топлива потребителям;

- применение технологий горизонтального бурения скважин и интенсификации скважин;

- разработка III-го пласта нефтегазового месторождения Майлу-Суу IV – Восточный Избаскент с бурением новых скважин;

- ежегодное введение в эксплуатацию 20–25 новых скважин;

- наращивания объемов добычи руды на месторождениях Бозымчак, Иштамберди, Жамгыр, Кара-Казык, Терек–Сай.

3) В обеспечении (снабжении) электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом (удельный вес 10,8 %) на 2025 г. прогнозируется прирост объемов на 6,5 %.

казып алуучу ишканаларынын ишине жогорку көз карандылыгы (өнөр жайдагы үлүш 2023-жылы 40 %дан ашык), ошондой эле табигый-климаттык фактордун таасиринен энергетика тармагынын туруксуз иши (өнөр жайдагы үлүш 10 %га жакын) менен шартталган.

Өнөр жай секторунда 2025-жылга өндүрүштүн көлөмүн – 7,2 %га, алтынсыз 6,3 %га көбөйтүү болжолдонууда.

11-таблица

Өнөр жай тармактарында өсүү темпинин динамикасы, өткөн жылга карата % менен⁴

	2024-ж.	2025-ж.
	күтүлүүчү	болжол
Өнөр жай, бардыгы	103,1	107,2
Алтынды эсепке албаганда өнөр жай анын ичинде:	107,4	106,3
Пайдалуу кендерди казып алуу	103,5	108,2
Иштетүүчү өнөр жайлар	102,9	107,2
Электр энергиясы, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыз кылуу	103,3	106,5
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана экинчи чийки затты алуу	106,7	104,8

Жалпысынан ИДПнын өсүшүнө өнөр жайдын оң салымы 1,1 п.п. деңгээлинде бааланат, ИДПнын көлөмүндөгү салыштырма салмагы 14,6 %.

2025-жылга өнөр жайды өнүктүрүү болжолу анын тармактарын өнүктүрүүнүн төмөнкүдөй негизги көрсөткүчтөрүн жана өбөлгөлөрүн эске алат:

1) Өнөр жай продукциясын өндүрүүдө эң жогорку салыштырма салмагы (75,9 %) менен иштетүү өндүрүшүндө 2025-жылы 7,2 %га реалдуу өсүш болжолдонууда, ал негизинен төмөнкүлөрдүн эсебинен шартталган:

– азыктарды (суусундуктарды кошкондо) өндүрүүнүн өсүшү (өнөр жайдын жалпы көлөмүндө салыштырма салмагы 16 %), мында суроо-талап туруктуу болгон нан, ун, сүт жана эт азыктарын жана башка тамак-аш азыктарын өндүрүү боюнча ишканалардын туруктуу ишинин эсебинен 6,1 %га өсүш болжолдонууда. Өнүктүрүү үчүн негизги чаралар болуп жаныбарлардан жана өсүмдүктөрдөн алынган айыл чарба продукциясынын, эл аралык стандарттардын талаптарына жооп берген аны кайра иштетүү продукттарынын, логистикалык борборлордун, адистештирилген мал союу цехтеринин сапатын аныктоо үчүн атайын лабораторияларды түзүү боюнча иштерди улантуу, кайра иштетүүчү өндүрүш ишканаларын жеңилдетилген

Расчет прогнозных показателей выполнен с учетом роста внутреннего потребления электроэнергии по представленным прогнозным заявкам, увеличения выработки электроэнергии, существующего наполнения Токтогульского водохранилища, увеличения объемов распределения газообразного топлива через системы газоснабжения.

Выработка электроэнергии в республике во многом зависит от притока воды и объема ее запасов в Токтогульском водохранилище, а водные ресурсы имеют непредсказуемый характер. Наступил маловодный цикл приточности рек Кыргызской Республики, и соответственно, остро встают задачи о необходимости строгого лимитирования потребления электроэнергии по республике, увеличению выработки энергии на ТЭЦ г. Бишкек, а также рассматривается вопроса импорта электроэнергии из соседних государств на 2025 г. в объеме 3500 млн кВт.ч.

Планируется до 2026 г. увеличение генерирующих мощностей за счет реабилитации Токтогульской ГЭС, Камбар-Ата 2, Уч-Курганской ГЭС и Ат-Башинской ГЭС более чем на 400 МВт (– 430 МВт). В 2024 г. планируется ввести в эксплуатацию 25 малых ГЭС общей мощностью 109,8 МВт.

Основные строительные работы по вводу в эксплуатацию малой ГЭС «Бала-Саруу» завершены. Мощность станции составляет 25 МВт, среднегодовая выработка электроэнергии 92 млн кВтч, при этом режим работы этой станции определяется режимом орошения и сброса воды из Кировского гидроузла. Ввод в эксплуатацию ГЭС «Бала-Саруу» позволит обеспечить электроэнергией 3 района Таласской области: Манасский, Бакай-Атинский и Кара-Бууринский. Это примерно позволит обеспечить электроэнергией 28,9 тыс. семей и 1,2 тыс. учреждений.

Также созданы благоприятные условия для развития ВИЭ. Ведутся работы по строительству ветряных и солнечных электростанций.

На «Ат-Башинская ГЭС» увеличена мощность с 40 МВт до 45,7 МВт, что повысит производительность и эффективность станции.

Реконструкция «Токтогульская ГЭС» позволила ввести в эксплуатацию 2-й и 4-й гидроагрегаты с дополнительным увеличением мощности на 120 МВт. В течение следующих 2 лет планируется ввести в эксплуатацию гидроагрегаты ГА-1 и ГА-3, в результате чего общая мощность увеличится дополнительно на 240 МВт.

С 2024 г. начнутся работы по замене гидроагрегатов Уч-Коргонской ГЭС, планируется монтаж 4-го гидроагрегата. Ожидается, что после завершения полной модернизации общая мощность вырастет до 36 МВт. Ожидается также увеличение срока эксплуатации ГЭС на 35-40 лет (ГЭС эксплуатируется с 1956 г. оборудование полностью устарело).

⁴ Иштетип алма чийки затты эсепке албаганда

каржылоону улантуу эсептелет. Мындан тышкары, жеке өндүрүштүн эсебинен кант менен толук камсыз болууга жетишүү максатында айдоо аянттары 15 миң га чейин кеңейтилет, мында кант кызылчасын өндүрүүнү 9,6 %га көбөйтүү болжолдонууда;

- жаңы сатуу рынокторун өздөштүрүүнүн, жаңы ишканаларды ишке киргизүүнүн жана экспорттук берүүлөрдү көбөйтүүнүн эсебинен текстиль өндүрүшүнүн; кийим жана бут кийим, булгаары жана башка булгаары буюмдарын өндүрүү (өнөр жайдын жалпы көлөмүндө салыштырма салмагы – 4 %) көлөмүнүн 8,5 %га өсүшү;

- курулуш материалдарын өндүрүү көлөмүнүн 4,2 %га өсүшү, анын өнөр жайынын жалпы көлөмүндөгү салыштырма салмагы 8,4 %ды түзөт: (а) “Интерглас” ЖЧКнын өндүрүштүк кубаттуулугунун максималдуу жүктөлүшүнүн эсебинен, мында жаңы сатып өткөрүү рынокторун өздөштүрүүнүн эсебинен такта айнек өндүрүшүнүн көлөмү 26,5 млн кв. м жетет; (б) цемент жана асбестцемент буюмдарын өндүрүүнүн өсүшү “Түштүк-Кыргыз Цемент” ЖАКтын, “Курулуш материалдарынын Түштүк комбинаты” ЖЧКнын, “Кант цемент заводу” ААКтын, “Ак-Сай Цемент” ЖЧКнын кубаттуулуктарын өстүрүүнүн, “Терек Таш” ЖЧК цемент заводун ишке киргизүүнүн эсебинен болжолдонууда, бул ички рыноктун цементке болгон керектөөсүн толугу менен жабууга, ошондой эле ОШ АК-ТАШ АООТ (Ош обл., Ош ш.) иштеп жаткан кыш заводдорун модернизациялоонун жана реконструкциялоонун эсебинен курулуш материалдарын – керамикалык курулуш кирпичтерин, курулуш гипстерин өндүрүү, майдаланган кум жана шагыл чыгаруу, ташты иштетүү боюнча өндүрүштү көбөйтүүгө мүмкүндүк берет. Башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүүнү өнүктүрүүнүн абалы жана келечеги көбүнчө курулуш тармагын өнүктүрүү жана цемент жана айнек өндүрүшүнүн экспорттук мүмкүнчүлүктөрү менен аныкталат;

- “Кыргыз Петролеум Компани” жана “Джунда” мунайды кайра иштетүүчү заводдорун модернизациялоонун эсебинен мунайзаттарды өндүрүүнүн көлөмүнүн 5,6 %га өсүшү;

- Кумтөр жана Жерүй кендеринде өндүрүштүн көлөмдөрүн өстүрүүнүн эсебинен негизги металлдарды өндүрүүнүн көлөмдөрүнүн 8,5 %га өсүшү. Ошол эле учурда Кумтөр кенинде негизги металлдарды өндүрүүнүн көлөмү 2024-жылга салыштырмалуу ишкананын өндүрүштүк планына ылайык – 9 %га, ал эми Жерүй кенинде 2 %га көбөйүшү болжолдонууда. Мындан тышкары, “Эти Бакыр Терексай” ЖЧКны ишке киргизүү кошумча көлөмдөрдү берүүгө мүмкүндүк берет. Мында Талды-Булак Левобережный кенинде өндүрүштүн көлөмүнүн рудадан металл алуунун төмөнкү коэффициенти менен кен чыккан жерлерге чыгуунун эсебинен 5 %га азайышы болжолдонууда;

После реконструкции Лебединовской ГЭС установленная мощность ГЭС увеличится с 7,6 МВт до 9,2 МВт.

В результате выработка электроэнергии на 2025 г. прогнозируется в объеме 15 234,1 млн кВт. ч. и увеличится по сравнению с ожидаемым показателем 2024 г. на 7,5 %.

Выработка тепловой энергии прогнозируется в размере 4 967,7 тыс. Гкал и зависит от климатических условий прогнозируемого периода.

Разработанная ОАО «Газпром» (Российская Федерация) Генеральная схема газоснабжения и газификации Кыргызской Республики до 2030 г. предусматривает масштабную реконструкцию и модернизацию газотранспортных маршрутов Кыргызской Республики, а также объектов подземного хранения и распределения газа. В рамках Генеральной схемы планируется создание мощности для транспортировки газа на юг республики и автономной газификации отдельных районов страны.

Всего на 2025 г. поступление природного газа в Кыргызскую Республику прогнозируется в объеме 467,1 млн м³, что на 2,5 % больше по сравнению с 2024 г., что позволит увеличить объем услуг по распределению газообразного топлива через системы газоснабжения на 3,0 %.

Газификация регионов республики совместно с увеличением добычи угля позволит диверсифицировать топливно-энергетический баланс, уменьшить зависимость республики от одного источника энергии, сократит нагрузку на электрические сети в зимний период.

4). Водоснабжение, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья в структуре промышленности занимают незначительный удельный вес (1,0 %), прогнозируется реальный рост на уровне 4,8 % за счет роста объемов сбора, обработки и распределения воды (водоснабжение) на 5,6 %, сбора, обработки и уничтожения отходов, получения вторичного сырья – на 2,5 % и проведения обеззараживания и прочей обработки отходов – на 5,0 %.

Возможными рисками являются: инвестиционная непривлекательность предприятий промышленной отрасли из-за непредсказуемости бизнес-среды (отсталые технологии, низкий уровень рентабельности, процедуры предоставления земельных участков под недропользование, конфликты местного населения с инвесторами, и т.д.); перебои в подаче электроэнергии; необеспеченность сырьем нефтеперерабатывающих предприятий; перебои/недостаток в обеспечении источниками финансирования запланированных капитальных вложений в энергетике, горной добыче; неэффективный менеджмент и недостаток оборотных средств и т.д.

– машиналарды жана жабдууларды өндүрүүнүн көлөмү 5,4 %га жана транспорт каражаттары – 8 %га; фармацевтикалык продукциялар – 4 %га өсүшү;

– электр жабдууларын жана машиналарды, жыгач жана кагаз буюмдарын чыгаруу; полиграфиялык иш, резина жана пластмасса буюмдары, компьютерлер, электрондук жана оптикалык жабдуулар боюнча ишканалардын туруктуу иштеши.

2) Пайдалуу кендерди казып алууда (өнөр жай өндүрүшүнүн көлөмүндө салыштырма салмагы 12,3 %) 2025-жылы өндүрүштүн көлөмүнүн өсүшү 8,2 % деңгээлде болжолдонууда, анын ичинде таш жана күрөң көмүрдү казып алуу 7,6 %га, металл рудаларын казып алуу 9,8 %га, чийки мунайды жана жаратылыш газын казып алуу 3,5 %га көбөйөт.

Бул тармакта өндүрүштүн болжолдонгон көлөмү төмөнкү чараларды ишке ашыруунун эсебинен күтүлүүдө:

– “Кыргызкөмүр” МИнин филиалынын “Центральный” участогун иштетүүгө инвестицияларды тартуу менен Нарын облусунда жайгашкан Кавак күрөң көмүр кенин иштеткен ишканалардын, анын ичинде “Кара-Кече” жана “Миң-Куш” ишканаларынын кубаттуулуктарын андан ары өнүктүрүү, ошондой эле Бишкек шаарынын ЖЭБинде пайдалануу үчүн майда фракциялардын (штыбдар) кыргыз көмүрүн берүү көлөмүн көбөйтүү максатында бул региондун келечектүү ишканаларын өнүктүрүү;

– тоо-шахта жабдууларын модернизациялоого жана жаңылоого инвестицияларды тартуунун, ошондой эле Кытай, Өзбекстан жана Тажикстан сыяктуу коңшу өлкөлөргө экспортту көбөйтүүнүн эсебинен түндүк жана түштүк регионунун иштеп жаткан көмүр ишканаларында тоо-кен казуу иштерин өнүктүрүү;

– республиканын бюджеттик керектөөчүлөрүнө, калкына, ошондой эле технологиялык максаттарда пайдалануу үчүн өнүгүп келе жаткан өнөр жай ишканаларына, атап айтканда түштүк регионунун цемент ишканаларына көмүр казып алуунун жана берүүнүн көлөмүн сактоо;

– кошумча тоо-кен транспорттук техникаларды жана жабдууларды тартуунун эсебинен “Центральный” участогунда кыртыш ачуу иштерин күчөтүү, бул көмүр катмарын өз убагында ачууну жана керектөөчүлөргө катуу отунду ритмикалык түрдө жеткирүүнү камсыз кылууга мүмкүндүк берет;

– скважиналарды горизонталдык бургулоо жана скважиналарды интенсивдештирүү технологияларын колдонуу;

– жаңы скважиналарды бургулоо менен Майлуу-Суу IV – Чыгыш Избаскент мунайгаз кенинин III катмарын иштетүүгө;

– жыл сайын 20–25 жаңы скважиналарды пайдаланууга киргизүү;

– Бозымчак, Иштамберди, Жамгыр, Кара-Казык, Терексай кендеринде руданы казып алуунун көлөмүн көбөйтүү.

6.1.3. Строительство

Государственная политика и государственное регулирование градостроительного развития, определение перспектив развития строительной отрасли будут проводиться в рамках реализации Стратегии развития строительной отрасли Кыргызской Республики на 2020–2030 гг. (постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении Стратегии развития строительной отрасли Кыргызской Республики на 2020–2030 годы» от 17 января 2020 г. № 14).

Приоритетными направлениями будут:

– развитие производственного потенциала в строительстве и производство строительных материалов;

– рациональное и сбалансированное природопользование;

– обеспечение населения жильем, объектами образования, здравоохранения, культуры и спорта;

– обеспечение культурного и национального своеобразия в архитектуре и строительстве;

– регулирование инновационных направлений науки, техники и технологий в строительстве;

– координация деятельности государственных органов, органов местного самоуправления и территориальных органов архитектуры и градостроительства, в части градостроительного развития, обустройства и благоустройства территорий населенных пунктов.

Развитие строительной отрасли является одним из значимых направлений, обеспечивающих рост национальной экономики за счет реализации крупных инвестиционных проектов. В результате принятия комплексных мер развития в строительном комплексе страны прогнозируется увеличение капиталыных вложений на 13,7 %, объемы которых составят 263,4 млрд сомов.

Таблица 12

Динамика темпов роста в строительной отрасли на 2024–2025 гг.

Показатели	2024 г. ожидаемое		2025 г. прогноз	
	млн сомов	%	млн сомов	%
Инвестиции в основной капитал	221 716,0	128,1	263 358,1	113,7
В том числе:				
Внутренние инвестиции	167 438,8	115,3	204 044,5	116,6
Внешние инвестиции	54 277,2	194,7	59 313,6	104,6
Валовая продукция строительства	241 440,2	115,7	278 292,4	110,3

3) Электр энергиясы, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоодо (салыштырма салмагы 10,8 %) 2025-жылга көлөмдүн 6,5 %га өсүшү болжолдонууда.

Болжолдуу көрсөткүчтөрдү эсептөө берилген болжолдуу билдирмелер боюнча электр энергиясын ички керектөөнүн өсүшүн, электр энергиясын иштеп чыгууну көбөйтүүнү, Токтогул суу сактагычына учурдагы толтурууну, газ менен жабдуу системасы аркылуу газ түрүндөгү отунду бөлүштүрүүнүн көлөмүн көбөйтүүнү эске алуу менен аткарылган.

Республикада электр энергиясын иштеп чыгуу көп жагынан Токтогул суу сактагычындагы суунун агымына жана анын запастарынын көлөмүнө жараша болот, ал эми суу ресурстары күтүүсүз мүнөзгө ээ. Кыргыз Республикасынын дарыяларынын агымындагы суунун цикли азайып баштады, демек республика боюнча электр энергиясын керектөөнү катуу чектөөнүн, Бишкек шаарынын ЖЭБинде энергияны иштеп чыгууну көбөйтүүнүн зарылдыгы жөнүндө милдеттер курч турат, ошондой эле коңшу мамлекеттерден 2025-жылга 3500 млн кВт көлөмүндө электр энергиясын импорттоо маселеси каралууда.

2026-жылга чейин Токтогул ГЭСин, Камбар-Ата 2, Үч-Коргон ГЭСин жана Ат-Башы ГЭСин 400 МВт (–430 МВт) ашык реабилитациялоонун эсебинен генерациялоочу кубаттуулуктарды көбөйтүү пландалууда. 2024-жылы 25 чакан ГЭСти ишке киргизүү пландалууда, жалпы кубаттуулугу 109,8 МВт.

“Бала-Саруу” чакан ГЭСин ишке киргизүү боюнча негизги курулуш иштери аяктады. Станциянын кубаттуулугу 25 МВт, орточо жылдык электр энергиясын иштеп чыгуу 92 млн кВт саат, мында бул станциянын иштөө режими Киров гидротүйүнүнөн сугат жана сууну чыгаруу режими менен аныкталат. “Бала-Саруу” ГЭСин ишке киргизүү Талас облусунун 3 районун: Манас, Бакай-Ата жана Кара-Буура райондорун электр энергиясы менен камсыз кылууга мүмкүндүк берет. Бул болжол менен 28,9 миң үй-бүлөнү жана 1,2 миң мекемени электр энергиясы менен камсыз кылууга мүмкүндүк берет.

Ошондой эле ЭКБны өнүктүрүү үчүн жагымдуу шарттар түзүлгөн. Шамал жана күн электр станцияларын куруу иштери жүрүп жатат.

“Ат-Башы ГЭСинин” кубаттуулугу 40 МВттан 45,7 МВтка чейин көбөйтүлгөн, бул станциянын өндүрүмдүүлүгүн жана натыйжалуулугун жогорулатат.

“Токтогул ГЭСин” реконструкциялоо 2 жана 4-гидроагрегаттарды ишке киргизүүгө мүмкүндүк берди, кубаттуулугу 120 МВт кошумча көбөйтүлдү. Кийинки 2 жылдын ичинде ГА-1 жана ГА-3 гидроагрегаттарын ишке киргизүү пландалууда, анын натыйжасында жалпы кубаттуулугу кошумча 240 МВт көбөйөт.

2024-жылдан баштап Үч-Коргон ГЭСинин гидроагрегаттарын

Структура капитальных вложений, относительно ожидаемых в 2024 г., изменится в сторону увеличения доли внутренних инвестиций с 75,5 % до 77,5 % (основную долю занимают средства предприятий, организаций и населения, составляющие более 70 %) и снижения доли внешних инвестиций с 24,5 % до 22,5 %.

Приоритетными направлениями в строительстве будут: объекты строительства индивидуального жилья, объекты транспортной магистрали и энергетики (работы по строительству линий электропередачи), объекты сельского хозяйства (иригационные сооружения) и т. д.

Ожидается поступление финансовых средств за счет капитальных вложений из республиканского бюджета в сумме 8 000,0 млн сомов, которые в первую очередь, будут направлены на завершение ранее начатых объектов строительства и их сдачу в эксплуатацию, развитие автомобильных дорог стратегического значения и автодорог, находящихся в приграничных районах в республике в целом, в соответствии с государственной программой строительства водохозяйственных сооружений, иригационных каналов, что позволит осваивать значительные площади новых орошаемых земель в регионах страны и на другие объекты строительства и реконструкции с учетом концепции регионального развития и отраслевых экономических программ.

Прогнозные объемы капитальных вложений за счет средств предприятий и организаций в сумме 99,6 млрд сомов будут сформированы за счет инвестиций ЗАО «Кумтор Голд Компани» (8,2 млрд сомов), ОАО «Кыргызалтын» и других.

В 2025 г. будут реализованы крупные инвестиционные проекты в энергетической и транспортной отраслях, которые внесут основной вклад в развитие строительства.

Наибольшие объемы финансирования предусмотрены в секторе транспорта – всего в размере 15,4 млрд сомов (29,1 % от всех государственных инвестиций), которые ожидаются за счет проекта «Реабилитация автодороги Тараз – Талас – Суусамыр, Фаза 4, км 104–197,5» (1,3 млрд сомов – АКГ, СФР, ОПЕК, ИБР), проекта реабилитации кольцевой автодороги Балыкчы – Каракол – Балыкчы (уч. Корумду – Балбай Баатыр) (3,4 млрд сомов – АКГ, ИБР, СФР, КФАЭР, ОПЕК), проекта «Улучшение коридора ЦАРЭС 3 (автодорога Бишкек – Ош, участок Бишкек – Кара-Балта)» Фаза 4 (146,6 млн сомов – АБР), проекта «Улучшение дорожных путей сообщения в ЦА» Фаза 3 (дорога Тюп–Кеген) (679,4 млн сомов – ВБ), проекта «Соединительной дороги, коридоры ЦАРЭС 1 и ЦАРЭС 3» (386,2 млн сомов – АБР), проектов «Улучшение основных международных дорог» (7,4 млрд сомов – JICA), «Реконструкция моста через реку Урмарал на автодороге Талас – Тараз» (0,7 млн сомов – JICA) и других, в

алмаштыруу иштери башталат, 4-гидроагрегатты монтаждоо пландалууда. Толук модернизациялоо аяктагандан кийин жалпы кубаттуулук 36 МВтка чейин өсөт деп күтүлүүдө. Ошондой эле ГЭСтерди пайдалануу мөөнөтүн 35–40 жылга көбөйтүү күтүлүүдө (ГЭС 1956-жылдан бери иштеп келе жатат, жабдуулар толугу менен эскирген).

Лебединовка ГЭСин реконструкциялоодон кийин ГЭСтин белгиленген кубаттуулугу 7,6 МВттан 9,2 МВтка чейин көбөйөт.

Натыйжада, 2025-жылга электр энергиясын иштеп чыгуу 15 234,1 млн кВт саат көлөмүндө болжолдонууда жана 2024-жылдын күтүлгөн көрсөткүчүнө салыштырмалуу 7,5 %га көбөйөт.

Жылуулук энергиясын иштеп чыгуу 4 967,7 миң Гкал өлчөмүндө болжолдонууда жана болжолдонгон мезгилдин климаттык шарттарына жараша болот.

“Газпром” ААК (Россия Федерациясы) тарабынан иштелип чыккан 2030-жылга чейин Кыргыз Республикасын газ менен камсыздоонун жана газдаштыруунун башкы схемасында Кыргыз Республикасынын газ транспорттук каттамдары, ошондой эле газды жер алдында сактоо жана бөлүштүрүү объекттерин масштабдуу реконструкциялоо жана модернизациялоо каралган. Башкы схеманын алкагында республиканын түштүгүнө газды ташуу жана өлкөнүн айрым райондорун автономдуу газдаштыруу үчүн кубаттуулукту түзүү пландалууда.

Бардыгы болуп 2025-жылга Кыргыз Республикасына жаратылыш газынын келиши 467,1 млн м³ көлөмүндө болжолдонууда, бул 2024-жылга салыштырмалуу 2,5 %га көп, бул газ менен камсыздоо системасы аркылуу газ түрүндөгү отунду бөлүштүрүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмүн 3,0 %га жогорулатууга мүмкүндүк берет.

Көмүр казып алууну көбөйтүү менен бирге республиканын региондорун газдаштыруу отун-энергетикалык балансты диверсификациялоого, республиканын энергиянын бир булагына көз карандылыгын азайтууга мүмкүндүк берет, кыш мезгилинде электр тармактарына жүктөмдү азайтат;

4) Өнөр жайдын структурасында суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана экинчи чийки затты алуу анча чоң эмес салыштырма салмакты (1,0 %) ээлейт, сууну чогултуу, иштетүү жана бөлүштүрүү (суу менен жабдуу) көлөмүнүн 5,6 %га, калдыктарды чогултуу, иштетүү жана жок кылуу, экинчи чийки затты алуу – 2,5 %га жана калдыктарды зыянсыздандыруу жана башка иштетүүнү – 5,0 %га өсүшүнүн эсебинен 4,8 % деңгээлде реалдуу өсүш болжолдонууда.

Мүмкүн болуучу тобокелдиктер болуп төмөнкүлөр саналат: бизнес-чөйрөнүн күтүүсүздүгүнөн улам өнөр жай тармагындагы ишканалардын инвестициялык жагымдуу эместиги (артта калган технологиялар, рентабелдүүлүктүн төмөн деңгээли, жер казынасын пайдалануу үчүн жер участкаларын берүү жол-жоболору, жергиликтүү

дальнейшем обеспечат растущие потребности в пассажирских и грузовых перевозках.

В энергетической отрасли объемы финансирования предусмотрены в сумме 7,4 млрд сомов (14,1 % от всех государственных инвестиций), которые ожидаются за счет реализации проектов: «Ввод в эксплуатации второго гидроагрегата Камбаратинской ГЭС-2» (2,9 млрд сомов – ЕАБР), «Реабилитация Токтогульской ГЭС, Фаза II» (498,5 млн сомов – АБР, ЕАБР), «Реабилитация Токтогульской ГЭС, Фаза III» (988,5 млн сомов – АБР), «Модернизация Уч-Курганской ГЭС» (714,1 млн сомов – АБР), «Модернизация и устойчивое развитие электроэнергетического сектора» (1,7 млрд сомов – ВБ, SECO), «Реконструкция Лебединовской ГЭС» (702,8 млн сомов – ЕАБР), и других. Реализация указанных проектов позволит в значительной мере улучшить состояние энергетической отрасли в Кыргызской Республике и создаст благоприятную основу к увеличению обмена электрической энергией между соседними государствами, а также транзитных потоков.

Объемы прямых иностранных инвестиций в сумме 14,7 млрд сомов прогнозируются за счет капитальных вложений:

- ОсОО «KAZ Minerals Bozymchak» (366,6 млн сомов);
- ЗАО «Чаарат Заав» (4 481,9 млн сомов);
- ОсОО «Альянс Алтын» (3 883,0 млн сомов);
- ОсОО «Full gold mining» (505,7 млн сомов);
- ОсОО «Алтынкен» (8,5 млн сомов);
- ОсОО «Газпром Кыргызстан» (1 000,0 млн сомов);
- ОсОО «Эти Бакыр Терексай» (896,0 млн сомов);
- и др.

В целом, в рамках Стратегии развития строительной отрасли Кыргызской Республики на 2020–2030 г. будет продолжена оптимизация градостроительного законодательства, разработка механизмов изъятия земельных участков и сноса объектов недвижимости для государственно-общественных нужд, приведение в соответствие земельного законодательства с действующими нормативными правовыми актами.

Помимо этого будет продолжено совершенствование проведения государственных закупок в сфере архитектурной и строительной отрасли в части сокращения количества объектов незавершенного строительства и совершенствования сметно-нормативной базы.

В результате ожидаются следующие результаты:

- повышение эффективности капитальных вложений;
- внедрение энергоэффективных и ресурсосберегающих технологий;
- оптимизация ценообразования в строительстве и ЖКХ;
- повышение требований к безопасности зданий и сооружений;

калктын инвесторлор менен чыр-чатактары ж.б.); электр энергиясын берүүдөгү үзгүлтүктөр; мунайды кайра иштетүүчү ишканалардын чийки зат менен камсыздалбагандыгы; энергетикага, кен казууга пландалган капиталдык салымдарды каржылоо булактары менен камсыз кылуудагы үзгүлтүктөр/жетишпестиктер; натыйжасыз менеджмент жана жүгүртүү каражаттарынын жетишсиздиги ж.б.

6.1.3. Курулуш

Шаар курууну өнүктүрүүнүн мамлекеттик саясаты жана мамлекеттик жөнгө салуу, курулуш тармагын өнүктүрүүнүн келечегин аныктоо 2020–2030-жж. Кыргыз Республикасынын курулуш тармагын өнүктүрүү стратегиясын ишке ашыруунун алкагында жүргүзүлөт (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 17-январындагы № 14 “2020–2030-жылдарга Кыргыз Республикасынын курулуш тармагын өнүктүрүү стратегиясын бекитүү жөнүндө” токтому).

Артыкчылыктуу багыттар төмөнкүлөр болот:

- курулушта өндүрүштүк потенциалды өнүктүрүү жана курулуш материалдарын өндүрүү;
- жаратылышты сарамжалдуу жана тең салмактуу пайдалануу;
- билим берүү, саламаттык сактоо, маданият жана спорт объектери менен камсыз кылуу;
- архитектурада жана курулушта маданий жана улуттук өз алдынчалыкты камсыз кылуу;
- курулуштагы илимдин, техниканын жана технологиянын инновациялык багыттарын жөнгө салуу;
- архитектура жана шаар куруунун мамлекеттик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана аймактык органдарынын шаар курууну өнүктүрүү, калктуу конуштардын аймактарын жайлаштыруу жана көрктөндүрүү бөлүгүндөгү иштерин координациялоо.

Курулуш тармагын өнүктүрүү ири инвестициялык долбоорлорду ишке ашыруунун эсебинен улуттук экономиканын өсүшүн камсыздоочу маанилүү багыттардын бири болуп саналат. Өлкөнүн курулуш комплексинде өнүктүрүүнүн комплекстүү чараларын кабыл алуунун натыйжасында капиталдык салымдардын 13,7 %га көбөйүшү болжолдонууда, анын көлөмү 263,4 млрд сомду түзөт.

12-таблица

2024–2025-жылдарга курулуш тармагында өсүү
темперинин динамикасы

Көрсөткүчтөр	2024-ж. күтүлүүчү		2025-ж. болжол	
	млн сом	%	млн сом	%
Негизги капиталга инвестициялар	221 716,0	128,1	263 358,1	113,7

- обеспечение градостроительной документации.

Исходя из планируемых объемов капитализации экономики, реальный рост общего объема валовой продукции строительства на 2025 г. прогнозируется на уровне 10,3 % и составит 278,3 млрд сомов. Влияние строительной отрасли на темпы экономического роста будет положительным и составит 0,7 процентного пункта, удельный вес строительства в структуре производства ВВП – 7,1 %.

Вместе с тем присутствуют риски, которые могут оказать негативный эффект на развитие строительства и привести к не достижению прогнозируемых показателей, а именно:

- сокращение иностранных кредитов, грантов и гуманитарной помощи из-за возможного перебоя финансирования части крупных инвестиционных проектов (несвоевременное открытие финансирования);
- реализация инвестиционных проектов, предусмотренных в проекте бюджета по государственным инвестициям на 2024–2026 г. (внешние источники), где может произойти пересмотр в сторону снижения. Причинами могут стать неосвоенные средства из-за внутренних проблем, длительные процедуры согласования с донорами и т.д. В связи с чем последующие транши могут быть приостановлены и не поступить в Кыргызскую Республику;
- сокращение капитальных вложений за счет средств предприятий и организаций из-за возможного перебоя в финансировании части отдельных проектов;
- снижение капитальных вложений, финансируемых за счет средств населения, из-за ухудшения его платежеспособности, вследствие чего уменьшения объемов жилищного строительства;
- сокращение объемов прямых иностранных инвестиций из-за снижения капитальных затрат иностранных инвесторов и отсутствие данных по другим дополнительным источникам финансирования;
- проблемы, связанные с актом присмки завершенных объектов, некоторые из которых завершены в предыдущие годы, однако не оформлены акты приема-передачи, что связано с недооснащением, недооборудованием объектов, трудностями подключения вновь возводимых объектов к инфраструктуре;
- волатильность цен на строительные материалы, в основном, импортируемые в Кыргызскую Республику;
- с ограничительными мерами нарушение логистических цепочек, связанными с санкциями против России.

6.1.4. Сфера услуг

Основные направления развития рынка услуг определены в таких программных стратегических документах как Национальная стратегия

Көрсөткүчтөр	2024-ж. күтүлүүчү		2025-ж. болжол	
	млн сом	%	млн сом	%
Анын ичинде:				
Ички инвестициялар	167 438,8	115,3	204 044,5	116,6
Тышкы инвестициялар	54 277,2	194,7	59 313,6	104,6
Курулуштун дүн продукциясы	241 440,2	115,7	278 292,4	110,3

2024-жылы күтүлүүчү капиталдык салымдардын түзүмү ички инвестициялардын үлүшү 75,5 %дан 77,5 %га чейин (негизги үлүштү ишканалардын, уюмдардын жана 70 %дан ашыгын түзгөн калктын каражаттары ээлейт) жана тышкы инвестициялардын үлүшү 24,5 %дан 22,5 %га чейин төмөндөө жагына өзгөрөт.

Курулуштагы артыкчылыктуу багыттар: жеке турак жай куруу объекттери, транспорттук магистраль жана энергетика объекттери (электр берүү линияларын куруу боюнча иштер), айыл чарба объекттери (иригациялык курулмалар) ж.б.

Республикалык бюджеттен капиталдык салымдардын эсебинен 8 000,0 млн сом суммасында финансылык каражаттардын түшүүсү күтүлүүдө, ал биринчи кезекте мурда башталган курулуш объекттерин аяктоого жана аларды пайдаланууга берүүгө, стратегиялык маанидеги автомобиль жолдорун жана суу чарба курулмаларын, иригациялык каналдарды куруунун мамлекеттик программасына ылайык жалпысынан республиканын чек арага чектеш райондорунда жайгашкан автожолдорду өнүктүрүүгө багытталат, бул өлкөнүн региондорунда жана региондук өнүктүрүү концепциясын жана тармактык экономикалык программаларды эске алуу менен курулуштун жана реконструкциялоонун башка объекттеринде жаңы сугат жерлеринин олуттуу аянттарын өздөштүрүүгө мүмкүндүк берет.

Ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын эсебинен 99,6 млрд сом суммасындагы капиталдык салымдардын болжолдуу көлөмү “Кумтөр Голд Компани” ЖАКтын (8,2 млрд сом), “Кыргызалтын” ААК жана башкалардын инвестицияларынын эсебинен түзүлөт.

2025-жылы энергетика жана транспорт тармактарында ири инвестициялык долбоорлор ишке ашырылат, алар курулушту өнүктүрүүгө негизги салым кошот.

Каржылоонун эң көп көлөмү транспорт секторунда каралган - бардыгы 15,4 млрд сом өлчөмүндө (бардык мамлекеттик инвестициялардын 29,1 %), алар “Тараз – Талас – Суусамыр автожолун реабилитациялоо, 4-фаза, 104–197,5 км” долбоорунун (1,3 млрд сом – АКГ, ФФР, ОПЕК, ИӨБ), Балыкчы – Каракол – Балыкчы айланма жолун реабилитациялоо долбоорунун (Корумду – Балбай Баатыр уч.) (3,4 млрд сом – АКГ, ИБР, ФФР, КФАЭР, ОПЕК), 4-фаза “ЦАРЭС-3 коридорун жакшыртуу (Бишкек – Ош автожолу, Бишкек – Кара-Балта

развития Кыргызской Республики на 2018–2040 гг. (Указ Президента Кыргызской Республики «О Национальной стратегии развития Кыргызской Республики на 2018–2040 годы» от 31 октября 2018 г. № 221), Национальная программа развития Кыргызской Республики до 2026 г. (Указ Президента Кыргызской Республики «О Национальной программе развития Кыргызской Республики до 2026 года» от 12 октября 2021 г. № 435), Программа по поддержке и развитию электронной коммерции в Кыргызской Республике на 2023–2026 гг. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Программы по поддержке и развитию электронной коммерции в Кыргызской Республике на 2023–2026 годы» от 16 декабря 2022 г. № 707), указы Президента Кыргызской Республики «О неотложных мерах по активизации внедрения цифровых технологий в государственное управление Кыргызской Республики» от 17 декабря 2020 г. № 64 и «О поддержке развития туризма в Кыргызской Республике» от 17 декабря 2021 г. № 566, основные направления развития железнодорожного транспорта Кыргызской Республики на 2022–2026 гг. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Основных направления развития железнодорожного транспорта Кыргызской Республики на 2022–2026 годы» от 20 мая 2022 г. № 258), Основные направления развития платежной системы Кыргызской Республики на 2023–2027 гг. (постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об Основных направлениях развития платежной системы Кыргызской Республики на 2023–2027 годы» от 29 марта 2023 г.) и т.д.

Темп роста валового объема сферы услуг на 2025 г. прогнозируется на уровне 105,3 %. Сфера услуг по-прежнему будет занимать доминирующую долю в структуре ВВП (более 50,0 %) и с наибольшим вкладом в структуре роста – 2,6 процентных пункта.

Наибольшую долю в структуре отраслей экономики, оказывающих услуги, занимают оптовая и розничная торговля – 37,5 %, услуги транспортной деятельности – 8,4 % и услуги финансового посредничества и страхованию – 9,2 %.

Рост сферы услуг прогнозируется за счет следующих пердпосылок:

- прогнозируется рост валового выпуска оптовой и розничной торговли; ремонт автомобилей и мотоциклов на 9,2 % за счет повышения потребительского спроса, обусловленное увеличением доходов населения (повышение заработной платы, размера пенсий, социальных выплат, расширение производства сельскохозяйственной продукции в домашних хозяйствах и др.);

- прирост услуг транспортной деятельности и хранения грузов на 7 % за счет повышения качества транспортных услуг посредством

участку)” долбоорунун (146,6 млн сом – АӨБ), 3-фаза “Борбордук Азиядагы жол каттамдарын жакшыртуу” долбоорунун (Түп-Кеген жолу) (679,4 млн сом – ДБ), “Бириктирүүчү жолдор, ЦАРЭС 1 жана ЦАРЭС 3 коридорлору” долбоорунун (386,2 млн сом – АӨБ), “Негизги эл аралык жолдорду жакшыртуу” (7,4 млрд сом – ЛСА), “Талас – Тараз автожолундагы Үрмарал дарыясы аркылуу көпүрөнү реконструкциялоо” (0,7 млн сом – ЛСА) долбоорлорунун жана башкалардын эсебинен күтүлүүдө, жүк ташууларга болгон муктаждыктарды камсыз кылат.

Энергетика тармагында каржылоо көлөмү 7,4 млрд сом суммасында каралган (бардык мамлекеттик инвестициялардын 14,1 %), алар төмөнкү долбоорлорду ишке ашыруунун эсебинен күтүлүүдө: “Камбарата ГЭС-2 экинчи гидроагрегаттын пайдаланууга киргизүү” (2,9 млрд сом – ЕАӨБ), “Токтогул ГЭСин реабилитациялоо, II фаза” (498,5 млн сом – АӨБ, ЕАӨБ), “Токтогул ГЭСин реабилитациялоо, III фаза” (988,5 млн сом – АӨБ), “Үч-Коргон ГЭСин модернизациялоо” (714,1 млн сом – АӨБ), “Электр энергетика секторун модернизациялоо жана туруктуу өнүктүрүү” (1,7 млрд сом – ДБ, SECO), “Лебединовка ГЭСин реконструкциялоо” (702,8 млн сом – ЕАӨБ), жана башкалар. Аталган долбоорлорду ишке ашыруу Кыргыз Республикасында энергетика тармагынын абалын жакшыртууга мүмкүндүк берет жана коңшу мамлекеттердин ортосунда электр энергиясын алмашууну, ошондой эле транзиттик агымдарды көбөйтүүгө жагымдуу негизди түзөт.

14,7 млрд сом суммасындагы тике чет өлкөлүк инвестициялардын көлөмү капиталдык салымдардын эсебинен болжолдонууда:

- “KAZ Minerals Bozymchak” ЖЧК (366,6 млн сом);
- “Чаарат Заав” ЖАК (4 481,9 млн сом);
- “Альянс Алтын” ЖЧК (3 883,0 млн сом);
- “Full gold mining” ЖЧК (505,7 млн сом);
- “Алтынкен” ЖЧК (8,5 млн сом);
- “Газпром Кыргызстан” ЖЧК (1 000,0 млн сом);
- “Эти Бакыр Терексай” ЖЧК (896,0 млн сом);
- ж.б.

Жалпысынан, 2020–2030-жылдарга Кыргыз Республикасынын курулуш тармагын өнүктүрүү стратегиясынын алкагында шаар куруу мыйзамдарын оптималдаштыруу, мамлекеттик-коомдук муктаждыктар үчүн жер участкаларын алып коюу жана кыймылсыз мүлк объекттерин бузуу механизмдерин иштеп чыгуу, жер мыйзамдарын колдонуудагы ченемдик укуктук актыларга ылайык келтирүү улантылат.

Мындан тышкары, архитектура жана курулуш тармагында бүткөрүлбөгөн курулуш объекттеринин санын кыскартуу жана

приведения внутренней сети автомобильных дорог в соответствие рабочим стандартам, обновления и пополнения парка автотранспортных средств; повышения интегрированности страны в межрегиональную экономическую систему путём реабилитации международных транспортных коридоров; улучшения условий для отечественных грузоперевозчиков в оказании международных автотранспортных услуг; расширения доступности транспортных услуг за счет развития наземного транспорта, развития гражданской авиации и обеспечения воздушной безопасности;

– прирост услуг гостиниц и ресторанов на 10 % за счет развития сервиса гостиничного комплекса и общественного питания, ключевого направления развития сферы услуг туризма, где будет активизирована работа Фонда поддержки развития туризма с уставным капиталом 1,0 млрд сомов, в планах которого предусмотрены развитие инфраструктуры в туристической отрасли, улучшение качества и создание удобства для туристов. Строительство 68 точек отдыха (RestPoint) для туристов на самых оживленных туристических маршрутах и междугородних трассах нашей республики будут способствовать улучшению качества обслуживания туристов и увеличению туристического потока. Наряду со строительством точек отдыха ведется работа по обустройству в семи областях страны экотроп;

– прирост объемов услуг информации и связи на 3,0 % за счет создания новых продуктов в цифровом формате, которые будут способствовать к увеличению спроса на интернет трафик; предоставления населению высокотехнологичных, доступных информационно-коммуникационных услуг. Развитие телекоммуникационной инфраструктуры в прогнозируемом периоде станет одним из важнейших благоприятных факторов подъема национальной экономики и роста деловой активности населения.

Таблица 13
Динамика темпов роста в отраслях сферы услуг
на 2024–2025 гг.

Показатели	2024 г. ожидаемое		2025 г. прогноз	
	млн сомов	%	млн сомов	%
Сфера услуг, всего	1 153 831,1	106,2	1 337 547,1	105,3
в том числе по отраслям:				
Оптовая и розничная торговля; ремонт автомобилей и мотоциклов	415 397,2	111,4	501 461,4	109,2
Транспортная деятельность и хранение грузов	94 713,5	107,0	111 719,2	107,0
Гостиницы и рестораны	56 217,0	118,0	70 496,2	110,0

металлык-ченемдик базаны жакшыртуу жаатында мамлекеттик сатып алууларды жүргүзүүнү өркүндөтүү улантылат.

Натыйжада, төмөнкүдөй жыйынтыктар күтүлүүдө:

- капиталдык салымдардын натыйжалуулугун жогорулатуу;
- энергия натыйжалуу жана ресурс үнөмдөөчү технологияларды киргизүү;

- курулуш жана ТКЧда бааларды түзүүнү оптималдаштыруу;
- имараттардын жана курулмалардын коопсуздугуна талаптарды жогорулатуу;

- шаар куруу документтерин камсыздоо.

Экономиканы капиталдаштыруунун пландалган көлөмдөрүнө жараша 2025-жылга курулуштун дүң продукциясынын жалпы көлөмүнүн реалдуу өсүшү 10,3 % деңгээлинде болжолдонууда жана 278,3 млрд сомду түзөт. Курулуш тармагынын экономикалык өсүү темпине таасири оң болот жана 0,7 пайыздык пунктту, ИДПнын өндүрүшүнүн түзүмүндө курулуштун салыштырмалуу салмагы – 7,1 %ды түзөт.

Ошону менен бирге курулушту өнүктүрүүгө терс таасирин тийгизиши жана болжолдонгон көрсөткүчтөргө жетүүгө тоскоолдуктардын келип чыгышы мүмкүн болгон тобокелдиктер бар, атап айтканда:

- ири инвестициялык долбоорлор боюнча каржылоонун үзгүлтүккө учурагандыгынан улам чет өлкөлүк кредиттердин, гранттардын жана гуманитардык жардамдын кыскарышы (каржылоонун өз убагында ачылбай калышы);

- 2024–2026-жылдарга мамлекеттик инвестициялар боюнча бюджеттин долбоорунда каралган инвестициялык долбоорлорду ишке ашыруу (тышкы булактар), мында азайтуу жагына кайра каралышы мүмкүн. Буга ички проблемалардан улам өздөштүрүлбөгөн каражаттар, донорлор менен макулдашуунун узакка созулган жол-жоболору ж.б. себеп болушу мүмкүн. Ушуга байланыштуу кийинки транштар токтотулушу жана Кыргыз Республикасына келбей калышы мүмкүн;

- айрым долбоорлор боюнча каржылоонун үзгүлтүккө учурагандыгынан улам ишканалардын жана уюмдардын каражаттарынын эсебинен капиталдык салымдардын кыскарышы;

- төлөө жөндөмдүүлүгүнүн начарлашынан улам калктын каражаттарынын эсебинен каржылануучу капиталдык салымдардын азайышы, анын натыйжасында турак жай курулушунун көлөмдөрүнүн азайышы;

- чет өлкөлүк инвесторлордун капиталдык чыгымдарынын азайышынан улам түз чет өлкөлүк инвестициялардын көлөмүнүн кыскарышы жана каржылоонун башка кошумча булактары боюнча маалыматтардын жоктугу;

Показатели	2024 г. ожидаемое		2025 г. прогноз	
	млн сомов	%	млн сомов	%
Информация и связь	45 448,6	102,5	48 684,5	103,0
Финансовое посредничество и страхование	106 475,9	101,0	115 068,5	101,0
Операции с недвижимым имуществом	85 935,8	101,2	94 202,8	101,5
Профессиональная, научная и техническая деятельность	37 091,3	101,2	39 906,6	101,5
Административная и вспомогательная деятельность	8 947,3	101,0	9 308,5	101,5
Государственное управление и оборона, обязательное социальное обеспечение	110 681,9	101,0	128 938,9	101,3
Образование	99 471,5	103,0	112 154,1	102,5
Здравоохранение и социальное обслуживание населения	52 282,6	103,0	58 811,6	103,2
Искусство, развлечения и отдых	10 555,1	101,0	11 842,8	102,0
Прочая обслуживающая деятельность	30 272,6	101,5	34 583,5	102,0
Деятельность частных домашних хозяйств с наемными работниками; производство частными домашними хозяйствами разнообразных товаров и услуг для собственного потребления	340,8	103,0	368,5	103,0

Кроме того ключевыми сегментами в данной отрасли являются другие виды услуг такие как образовательные и медицинские услуги, операции с недвижимым имуществом, научная и техническая деятельность, искусство, развлечения и отдых, деятельность частных домашних хозяйств с наемными работниками; производство частными домашними хозяйствами разнообразных товаров и услуг для собственного потребления и др., функционирование которых формируют многообразие услуг, способствуя экономическому развитию страны и повышению качества жизни населения.

В образовательной сфере основной упор будет направлен на формирование дополнительных образовательных программ с учетом потребностей различных категорий обучающихся и предстоящей реформе с переходом на 12-летнее обучение. Прогнозируется увеличение медицинских и образовательных услуг за счет внедрения цифровых технологий, таких как электронная очередь к врачу, электронная карточка пациента, электронная запись в школу и т.д.

Развитию услуг в сфере культуры и искусства будет способствовать стабильная работа действующих театров, кинозалов, расширение их репертуара. Кроме того, запланированные работы по ремонту и реконструкции основных культурных заведений позволят

– бүткөн объекттерди кабыл алуу актысына байланышкан проблемалар, алардын айрымдары мурдагы жылдарда бүткөрүлгөн, бирок кабыл алуу-өткөрүп берүү актылары таризделген эмес, бул объекттердин толук эмес жабдылышы, жаңы курулуп жаткан объекттерди инфраструктурага кошуунун кыйынчылыктарына байланышкан;

– курулуш материалдарына, негизинен Кыргыз Республикасына импорттолуучу курулуш материалдарына баалардын өзгөрмөлүүлүгү;

– Россияга каршы санкцияларга байланыштуу чектөө чаралары менен логистикалык чынжырчанын бузулушу.

6.1.4. Кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсү

Кызмат көрсөтүүлөр рыногун өнүктүрүүнүн негизги багыттары төмөнкү программалык өлкөлүк документтерде аныкталган: 2018–2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясы (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын 31-октябрындагы № 221 “2018–2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясы жөнүндө” Жарлыгы), 2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасы (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 12-октябрындагы № 435 “2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасы жөнүндө” Жарлыгы), 2023–2026-жылдарга Кыргыз Республикасында электрондук коммерцияны колдоо жана өнүктүрүү боюнча программа (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 16-декабрындагы № 707 “2023–2026-жылдарга Кыргыз Республикасында электрондук коммерцияны колдоо жана өнүктүрүү боюнча программаны бекитүү жөнүндө” токтому), Кыргыз Республикасынын Президентинин 2020-жылдын 17-декабрындагы № 64 “Кыргыз Республикасынын мамлекеттик башкаруусуна санариптик технологияларды киргизүүнү активдештирүү боюнча кечиктирилгис чаралар жөнүндө” жана 2021-жылдын 17-декабрындагы № 566 “Кыргыз Республикасында туризмди өнүктүрүүнү колдоо жөнүндө” Жарлыктары, 2022–2026-жылдарга Кыргыз Республикасынын темир жол транспортун өнүктүрүүнүн негизги багыттары (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 20-майындагы № 258 “2022–2026-жылдарга Кыргыз Республикасынын темир жол транспортун өнүктүрүүнүн негизги багыттарын бекитүү тууралуу” токтому), Кыргыз Республикасынын төлөм системасын 2023–2027-жылдары өнүктүрүүнүн негизги багыттары (Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Башкармасынын 2023-жылдын 29-мартындагы “Кыргыз Республикасынын төлөм системасын 2023–2027-жылдары өнүктүрүүнүн негизги багыттары жөнүндө” токтому) ж.б.

привлечь на отечественные сцены зарубежных артистов, деятелей культуры, что даст дополнительный толчок по увеличению объемов услуг.

Развитие этих сфер поддерживается увеличением доходов населения, расширением малого и среднего бизнеса, а также интеграцией цифровых технологий. Денежные доходы населения за последние два г. увеличились на более 40 %, при этом размер среднемесячной номинальной заработной платы увеличился в среднем в 1,7 раза, средний размер пенсии – в 1,5 раза, а размер ежемесячного социального пособия увеличился в 2 раза, значительно возросли объемы импортных операций – почти в 3 раза, Все эти факторы в свою очередь оказывают поддержку внутреннему спросу, соответственно увеличению объемов оборота оптовой и розничной торговли, транспортной деятельности и хранению грузов, гостиницы и ресторанов и т.д.

При этом существуют определенные риски по обеспечению выполнения поставленных задач в сфере услуг:

- сложная геополитическая обстановка в мире;
- снижение уровня жизни населения в связи с инфляцией и медленным ростом доходов населения;
- снижение поступления денежных переводов от мигрантов в связи с продолжением военных операций;
- снижение туристического потока;
- нехватка специалистов в определенных отраслях услуг (туризм, информационных технологиях и т.д.) может ограничивать их развитие;
- снижение прямых иностранных инвестиций в экономику страны;
- снижение деловой активности в экономике страны.

7. Внешнеэкономическая деятельность

Внешнеэкономическая деятельность в 2025 г. будет направлена на создание благоприятных условий для роста и повышения экспортных возможностей страны, а также дальнейшего расширения рынков экспорта путем укрепления свободного доступа отечественной продукции к мировым рынкам, широко используя при этом инструменты экономической дипломатии для продвижения торгово-экономических интересов страны.

В целях повышения качества и эффективности выполнения функций по развитию и продвижению экспорта, повышения экспортного потенциала и конкурентоспособности отечественных производителей, а также усиления государственных механизмов развития и продвижения экспорта в Кыргызской Республике создан

Кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүнүн дүн көлөмүнүн өсүү темпи 2025-жылга 105,3 % деңгээлинде болжолдонууда. Кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсү мурдагыдай эле ИДПнын түзүмүндө басымдуу үлүштү ээлейт (50,0 %дан ашык) жана өсүү түзүмүндө эң көп салымды – 2,6 пайыздык пунктту түзөт.

Экономика тармактарынын кызматтарды көрсөтүүчү түзүмүндө эң көп үлүштү дүн жана чекене соода – 37,5 %, транспорттук иштин кызмат көрсөтүүлөрү – 8,4 % жана финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу кызмат көрсөтүүлөрү – 9,2 % ээлейт.

Кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүнүн өсүшү төмөнкүлөрдүн эсебинен болжолдонууда:

- калктын кирешелеринин көбөйүшү (эмгек акыны, пенсиялардын, социалдык төлөмдөрдүн өлчөмүн жогорулатуу, үй чарбаларында айыл чарба продукциясын өндүрүүнү кеңейтүү ж.б.) менен шартталган керектөө суроо-талабынын жогорулашынын эсебинен дүн жана чекене сооданын дүнүнөн чыгаруунун; автомобилдерди жана мотоциклдерди ондоонун 9,2 %га өсүшү болжолдонууда;

- автомобиль жолдорунун ички тармагын жумушчу стандарттарга шайкеш келтирүү, автотранспорт каражаттарынын паркын жаңылоо жана толуктоо; эл аралык транспорттук коридорлорду реабилитациялоо аркылуу өлкөнү региондор аралык экономикалык системага интеграциялоону жогорулатуу; эл аралык автотранспорт кызматтарын көрсөтүүдө ата мекендик жүк ташуучулар үчүн шарттарды жакшыртуу; жерде жүрүүчү транспортту өнүктүрүүнүн, жарандык авиацияны өнүктүрүүнүн жана аба коопсуздугун камсыздоонун эсебинен транспорттук кызмат көрсөтүүлөрдүн жеткиликтүүлүгүн кеңейтүү аркылуу транспорттук кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын жогорулатуунун эсебинен транспорттук иштин жана жүктөрдү сактоо кызмат көрсөтүүлөрүнүн 7 %га өсүшү;

- туризм кызмат көрсөтүүлөрүнүн чөйрөсүн өнүктүрүүнүн негизги багыты болгон мейманкана комплексинин сервисин жана коомдук тамактанууну өнүктүрүүнүн эсебинен мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн 10 %га өсүшү, мында 1,0 млрд сом уставдык капиталы менен Туризмди өнүктүрүүнү колдоо фондунун иши активдештирилет, анын пландарында туристтик тармактагы инфраструктураны өнүктүрүү, сапатты жакшыртуу жана туристтер үчүн шарттарды түзүү каралган. Биздин республиканын эң көп туристтик каттамдарында жана шаарлар аралык трассаларында туристтер үчүн 68 эс алуу жайларын (RestPoint) куруу туристтерди тейлөөнүн сапатын жакшыртууга жана туристтик агымдын көбөйүшүнө шарт түзөт. Эс алуу жайларын куруу менен катар өлкөнүн жети облусунда экотропту куруу боюнча иштер жүргүзүлүүдө;

- интернет трафигине суроо-талапты жогорулатууга өбөлгө түзүүчү санариптик форматтагы жаңы продуктуларды түзүүнүн;

Центр по развитию и продвижению экспорта «Кыргыз Экспорт» (Постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О создании государственного учреждения «Центр по развитию и продвижению экспорта «Кыргыз Экспорт» при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики» от 22 сентября 2023 года № 497), основными направлениями деятельности которого является проведение активной работы по разработке и реализации мер по стимулированию экспортного потенциала Кыргызской Республики, развитию международных и межрегиональных внешнеэкономических связей Кыргызской Республики в части продвижения экспорта продукции, а также содействию диверсификации экономики Кыргызской Республики путем продвижения экспорта.

В сложившихся условиях, учитывая нарушения цепочек поставок из-за санкционного режима, будет проводится активная работа по диверсификации направлений рынков через развитие взаимовыгодного торгово-экономического и инвестиционного сотрудничества со странами Южной и Юго-Восточной Азии, Арабского Востока, а также оказание содействия в продвижении экспорта отечественной продукции на рынки стран сопредельных государств, ЕАЭС и ЕС на основе статуса «Всеобщей системы преференций+». Увеличение экспорта будет реализовываться за счет существующих приоритетных секторов, продукция которых имеет устойчивую экспортную направленность, а также через решение задач в четырех кросс-отраслевых секторах, не специфичных для отраслей, но имеющих равное значение для всех экспортных предприятий и позволяющих им реализовать возможности глобального рынка: 1) инфраструктура качества; 2) стимулирование экспорта; 3) доступ к финансам 4) упрощение процедур торговли.

Продолжится разработка мер по обеспечению экспортоориентированных производителей доступными финансовыми ресурсами, где будут задействованы финансовые средства Российско-Кыргызского Фонда развития, Кыргызско-Узбекского Фонда развития, Кыргызско-Венгерского Фонда развития и др. для поддержки наиболее перспективных проектов в ключевых экспортоориентированных секторах экономики, таких как сельское хозяйство, легкая, пищевая промышленность и т.д.

Для наращивания экспортных возможностей страны в первую очередь будут решаться вопросы простоты, удобства и скорости внешнеторговых операций, осуществляемых участниками ВЭД. Будут приниматься меры направленные на сокращение количества процедур, времени и материальных затрат при экспортно-импортных операциях. С этой целью продолжится осуществление мер по реализации Соглашения ВТО по упрощению процедур торговли и других мероприятий по упрощению торговых и транспортных процедур Кыргызской Республики. Целевыми рынками для экспорта продукции

калка жогорку технологиялык, жеткиликтүү маалыматтык-коммуникациялык кызматтарды көрсөтүүнүн эсебинен маалымат жана байланыш кызмат көрсөтүүлөрүнүн көлөмүнүн 3,0 %га өсүшү. Болжолдонгон мезгилде телекоммуникациялык инфраструктураны өнүктүрүү улуттук экономиканы көтөрүүнүн жана калктын ишкердик активдүүлүгүнүн өсүшүнүн жагымдуу факторлорунун бири болуп калат.

13-таблица

2024–2025-жылдарга кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүнүн тармактарындагы өсүү темпинин динамикасы

Көрсөткүчтөр	2024-ж. күтүлгөн		2025-ж. болжол	
	млн сом	%	млн сом	%
Кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсү, бардыгы	1 153 831,1	106,2	1 337 547,1	105,3
анын ичинде тармактар боюнча:				
Дүң жана чекене соода; автомобилдерди жана мотоциклдерди оңдоо	415 397,2	111,4	501 461,4	109,2
Транспорттук иш жана жүктөрдү сактоо	94 713,5	107,0	111 719,2	107,0
Мейманканалар жана ресторандар	56 217,0	118,0	70 496,2	110,0
Маалымат жана байланыш	45 448,6	102,5	48 684,5	103,0
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	106 475,9	101,0	115 068,5	101,0
Кыймылсыз мүлк менен операциялар	85 935,8	101,2	94 202,8	101,5
Кесиптик, илимий жана техникалык иш	37 091,3	101,2	39 906,6	101,5
Административдик жана көмөкчү иш	8 947,3	101,0	9 308,5	101,5
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо, милдеттүү социалдык камсыздоо	110 681,9	101,0	128 938,9	101,3
Билим берүү	99 471,5	103,0	112 154,1	102,5
Саламаттык сактоо жана калкты социалдык тейлөө	52 282,6	103,0	58 811,6	103,2
Искусство, оюн-зоок жана эс алуу	10 555,1	101,0	11 842,8	102,0
Башка тейлөө иштери	30 272,6	101,5	34 583,5	102,0
Жалданма жумушчулар менен жеке үй чарбаларынын иши; жеке үй чарбаларынын өз керектөөсү үчүн ар түрдүү товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүшү	340,8	103,0	368,5	103,0

товаров отечественной продукции являются страны-члены ЕАЭС, Китай, Турция и Узбекистан.

Вместе с тем, учитывая защитные действия, принимаемые рядом стран в отношении товаров первой необходимости из-за сложившейся напряженной геополитической ситуации, разрыва глобальных цепочек поставок, экспортная политика будет корректироваться с учетом необходимости обеспечения в первую очередь потребностей внутреннего рынка стран. В том числе и введение ограничений на экспорт отдельных категорий товаров.

Создание института торговых представителей является достаточно эффективным механизмом оказания поддержки экспортерам. Для продвижения отечественной продукции на внешних рынках и обеспечения защиты внешнеэкономических интересов Кыргызской Республики в иностранных государствах введены в работу институты торгового представительства в КНР, Узбекистане и Турции (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О торговых представительствах КР при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики в иностранных государствах» от 16 декабря 2022 г. № 702).

Кыргызская Республика активно использует различные формы вхождения на мировой рынок, в особенности через развитие внешней торговли в условиях интеграционных процессов. В этой связи совместно с партнерами по интеграции Кыргызская Республика будет проводить активную работу по созданию зон свободной торговли между ЕАЭС и третьими странами в целях развития товарной и географической диверсификации кыргызского экспорта.

Приобретает активность цифровых преобразований и электронной торговли. В рамках реализации Программы по поддержке и развитию электронной коммерции в Кыргызской Республике на 2023–2026 гг. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О торговых представительствах Кыргызской Республики при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики в иностранных государствах» от 16 декабря 2022 г. № 707) меры направлены на сокращение издержек участников электронной коммерции, защищенность и обеспечение безопасности их деятельности, продвижение инвестиций, повышение конкурентоспособности товаров и содействие экспорту, совершенствование финансовой инфраструктуры и расширение доступа к финансовым услугам субъектов предпринимательства электронной коммерции, а также на поддержку и содействие в подготовке и переподготовке кадров, развитие навыков и инициатив у субъектов цифрового предпринимательства. В отношении участников электронной коммерции установлен специальный льготный налоговый режим.

Мындан тышкары бул тармактын негизги сегменттери билим берүү жана медициналык кызмат көрсөтүүлөр, кыймылсыз мүлк менен операциялар, илимий жана техникалык иш, искусство, оюн-зоок жана эс алуу, жалданма жумушчулар менен жеке үй чарбаларынын иши; жеке үй чарбаларынын өз керектөөсү үчүн ар түрдүү товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүшү ж.б. болуп саналат, алардын иштөөсү өлкөнүн экономикалык өнүгүүсүнө жана калктын жашоо сапатын жогорулатууга шарт түзүп, кызмат көрсөтүүлөрдүн ар түрдүүлүгүн калыптандырат.

Билим берүү чөйрөсүндө негизги басым окуучулардын ар түрдүү категорияларынын керектөөлөрүн эске алуу менен кошумча билим берүү программаларын түзүүгө жана 12 жылдык окутууга өтүү боюнча алдыдагы реформага багытталат. Дарыгерге электрондук кезек, бейтаптын электрондук картасы, мектепке электрондук жазылуу ж.б. сыяктуу санариптик технологияларды ишке киргизүүнүн эсебинен медициналык жана билим берүү кызмат көрсөтүүлөрүнүн көбөйүшү болжолдонууда.

Иштеп жаткан театрлардын, кинозалдардын туруктуу иши, алардын репертуарын кеңейтүү маданият жана искусство чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөрдү өнүктүрүү үчүн өбөлгө түзөт. Мындан тышкары негизги маданий жайларды оңдоо жана реконструкциялоо боюнча пландалган иштер ата мекендик сахналарга чет өлкөлүк артисттерди, маданият ишмерлерин тартууга мүмкүндүк берет, бул кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмүн көбөйтүүгө кошумча түрткү берет.

Бул чөйрөлөрдү өнүктүрүү калктын кирешесинин көбөйүшү, чакан жана орто бизнестин кеңейиши, ошондой эле санариптик технологиялардын интеграциясы менен колдоого алынат. Акыркы эки жылда калктын акчалай кирешеси 40 %дан ашык көбөйдү, ошол эле учурда орточо айлык номиналдык эмгек акынын өлчөмү орточо 1,7 эсеге, пенсиянын орточо өлчөмү – 1,5 эсеге көбөйдү, ал эми ай сайын берилүүчү социалдык жөлөкпулдун өлчөмү 2 эсеге көбөйдү, импорттук операциялардын көлөмү – дээрлик 3 эсеге өстү. Бул факторлордун баары өз кезегинде ички суроо-талапка, дүң жана чекене сооданы жүгүртүү көлөмүн жогорулатууга, транспорттук ишке жана жүктөрдү сактоого, мейманканаларга жана ресторандарга ж.б. колдоо көрсөтөт.

Ошол эле учурда кызмат көрсөтүүлөр чөйрөсүндө коюлган милдеттерди аткарууну камсыздоо боюнча белгилүү бир тобокелдиктер бар:

- дүйнөдөгү геосаясий кырдаалдын татаалдыгы;
- инфляцияга жана калктын кирешесинин жай өсүшүнө байланыштуу калктын жашоо деңгээлинин төмөндөшү;
- согуштук операциялардын уланышына байланыштуу мигранттардын акча которууларынын азайышы;
- туристтик агымдын азайышы;

В связи с наблюдающимися экономическими вызовами производители потребительски значимых товаров государств-членов ЕАЭС будут сталкиваться с трудностями, связанными с прекращением поставок импортируемого сырья и прерыванием существующих логистических цепочек. В целях оказания первоочередных мер поддержки, направленных на повышение устойчивости Союза, насыщения внутреннего рынка необходимыми товарами в существующих условиях, в целях реализации мер, направленных на повышение устойчивости экономик государств – членов ЕАЭС, будет продолжена работа по снижению ставок таможенных пошлин и установлению тарифной льготы в отношении критических товаров и сырья, используемого в приоритетных промышленных и аграрных отраслях государств – членов ЕАЭС.

Снижение ввозных пошлин, а также реализация Соглашения ВТО по упрощению процедур торговли окажет положительное влияние на рост объемов импорта, и будет стимулировать сокращение «серого» импорта.

В целях установления государственного регулирования за перемещением вооружения, военной техники, продукции и услуг военного назначения, в том числе экспортом, импортом и транзитом продукции военного назначения принят Закон Кыргызской Республики «О внесении изменений в Закон «Об экспортном контроле» от 15 февраля 2023 № 25.

В целях совершенствования системы экспортного контроля в Кыргызской Республике и механизма контроля за внешнеэкономической деятельностью в отношении видов сырья и материалов, оборудования и технологий, научно-технической информации, работ и услуг, продукции двойного назначения и результатов интеллектуальной деятельности принят Национальный контрольный список Кыргызской Республики контролируемой продукции (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О предельной штатной численности государственных органов исполнительной власти Кыргызской Республики и иных государственных органов Кыргызской Республики, в том числе технического и обслуживающего персонала» от 15 ноября 2021 года № 264» от 10 февраля 2023 г. № 63) и Система независимой идентификации товаров и технологий, проводимой в целях экспортного контроля (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О системе независимой идентификации товаров и технологий, проводимой в целях экспортного контроля» от 13 сентября 2023 года № 469).

Будут проводиться консультации с бизнес сообществом, в части оказания содействия в открытии независимых центров для проведения идентификации сырья и материалов, оборудования и технологий,

- кызмат көрсөтүүлөрдүн айрым тармактарында (туризм, маалыматтык технологиялар ж.б.) адистердин жетишсиздиги алардын өнүгүүсүн чектеши мүмкүн;

- өлкөнүн экономикасына чет өлкөлүк түз инвестициялардын азайышы;

- өлкөнүн экономикасында ишкердик активдүүлүгүнүн төмөндөшү.

7. Тышкы экономикалык иш

2025-жылы тышкы экономикалык иш өлкөнүн экспорттук мүмкүнчүлүктөрүнүн жогорулашы жана өсүшү үчүн жагымдуу шарттарды түзүүгө, ошондой эле өлкөнүн соода-экономикалык кызыкчылыктарын илгерилетүү үчүн экономикалык дипломатиянын инструменттерин кеңири колдонуу менен дүйнөлүк рынокторго ата мекендик продукциянын эркин жеткиликтүүлүгүн бекемдөө аркылуу экспорт рынокторун андан ары кеңейтүүгө багытталат.

Экспортту өнүктүрүү жана илгерилетүү боюнча функцияларды аткаруунун сапатын жана натыйжалуулугун жогорулатуу, экспорттук потенциалды жана ата мекендик өндүрүүчүлөрдүн атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатуу, ошондой эле экспортту өнүктүрүүнүн жана илгерилетүүнүн мамлекеттик механизмдерин күчөтүү максатында Кыргыз Республикасында “Кыргыз Экспорт” экспортту өнүктүрүү жана илгерилетүү борбору түзүлдү (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 22-сентябрындагы № 497 “Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу “Кыргыз Экспорт” экспортту өнүктүрүү жана илгерилетүү борбору” мамлекеттик мекемесин түзүү жөнүндө” токтому), анын ишинин негизги багыттары Кыргыз Республикасынын экспорттук потенциалын стимулдаштыруу боюнча чараларды иштеп чыгуу жана ишке ашыруу, продукциянын экспортун илгерилетүү боюнча Кыргыз Республикасынын эл аралык жана региондор аралык тышкы экономикалык байланыштарын өнүктүрүү, ошондой эле экспортту илгерилетүү аркылуу Кыргыз Республикасынын экономикасын диверсификациялоого көмөктөшүү боюнча активдүү иштерди жүргүзүү болуп саналат.

Түзүлгөн шарттарда санкциялык режимден улам берүү чынжырчасынын бузулушун эске алуу менен, Түштүк жана Түштүк-Чыгыш Азия, Чыгыштагы Араб өлкөлөрү менен өз ара пайдалуу соода-экономикалык жана инвестициялык кызматташтыкты өнүктүрүү аркылуу рыноктордун багыттарын диверсификациялоо боюнча активдүү иштер жүргүзүлөт, ошондой эле “Преференциялардын жалпы системасы+” статусунун негизинде ата мекендик продукцияны чектеш мамлекеттердин, ЕАЭБдин жана ЕБдин рынокторуна экспорттоону илгерилетүүгө көмөк көрсөтүлөт. Экспортту көбөйтүү продукциясы

научно-технической информации, работ и услуг, продукции двойного назначения и результатов интеллектуальной деятельности, включенных в Национальный контрольный список Кыргызской Республики контролируемой продукции.

Будет продолжена работа с государственными органами по усилению контроля лицензирования контролируемой продукцией в Кыргызской Республике, в частности военных товаров и товаров двойного назначения, включенных в систему управления рисками (СУР), и в Национальный контрольный список (НКС), а также использования информационной системы электронных товаротранспортных накладных и электронных счет-фактур (ЭСФ) для осуществления мониторинга контролируемой продукции, в целях недопущения перетока таких товаров в другие страны.

Объем внешнеторгового оборота на 2025 г. прогнозируется на уровне 18,1 млрд долл. США, с номинальным ростом уровня 2024 г. на 6,9 %.

Объем экспортных поставок прогнозируется в сумме 3,7 млрд долл. США и увеличится на 4,6 % за счет увеличения экспорта цемента на 6,0 %, основных металлов – на 7,5 %, продукции легкой промышленности – на 5,3 %, овощей и фрукты – на 4,8 % и др.

Объем импорта прогнозируется в размере 14,4 млрд долл. США и рост составит 107,5 %. Ожидается увеличение объемов почти по всем основным статьям импорта.

В результате отрицательное сальдо экспорта и импорта товаров сложится на уровне 10,7 млрд долл. США. Это обусловлено сокращением экспорта отдельных видов строительных материалов в соседние страны, которые планируют ввод новых и дальнейшее наращивание мощностей собственного производства. При этом увеличиваются объемы импорта за счет роста мировых цен на нефтепродукты и продовольствия, а также увеличиваются объемы импорта сырьевых товаров для покрытия потребности вновь создаваемых предприятий в легкой промышленности и машиностроении. Кроме того запланирован на среднесрочный период ежегодный импорт электроэнергии (3,5 млрд. кВт. ч.) для покрытия дефицита внутреннего потребления.

Таблица 14

ВВП по использованию (в % к ВВП)

Показатели	2024 г.	2025 г.
	Оценка	оценка
Потребление	102,3	101,8
Частное	86,6	86,4
Государственное	15,6	15,4
Валовые инвестиции	38,7	38,5
Государственные инвестиции	3,7	3,3

туруктуу экспорттук багытка ээ болгон, ошондой эле тармактар үчүн мүнөздүү болбогон, бирок бардык экспорттук ишканалар үчүн бирдей мааниге ээ болгон жана аларга глобалдык рыноктун мүмкүнчүлүктөрүн ишке ашырууга мүмкүндүк берген төрт кросс-тармактык сектордогу маселелерди чечүү аркылуу ишке ашырылат: 1) сапат инфраструктурасы; 2) экспортко дем берүү; 3) финансыга жетүү; 4) соода жол-жоболорун жөнөкөйлөтүү.

Экспортко багытталган өндүрүүчүлөрдү жеткиликтүү финансылык ресурстар менен камсыздоо боюнча чараларды иштеп чыгуу улантылат, мында Россия-Кыргыз өнүктүрүү фондунун, Кыргыз-Өзбек өнүктүрүү фондунун, Венгрия-Кыргыз өнүктүрүү фондунун ж.б. айыл чарба, жеңил өнөр жай, тамак-аш өнөр жайы сыяктуу экономиканын экспортко багытталган негизги секторлорундагы бир кыйла келечектүү долбоорлорду колдоо үчүн финансылык каражаттар тартылат.

Өлкөнүн экспорттук мүмкүнчүлүктөрүн арттыруу үчүн биринчи кезекте ТЭИнин катышуучулары тарабынан жүргүзүлүүчү тышкы соода операцияларынын жөнөкөйлүгү, ыңгайлуулугу жана ылдамдыгы маселелери чечилет. Экспорттук-импорттук операцияларда жол-жоболордун санын, убакытты жана материалдык чыгымдарды кыскартууга багытталган чаралар көрүлөт. Бул максатта соода жол-жоболорун жөнөкөйлөтүү боюнча ДСУнун макулдашуусун ишке ашыруу боюнча чараларды жана Кыргыз Республикасынын соода жана транспорттук жол-жоболорун жөнөкөйлөтүү боюнча башка иш-чараларды жүргүзүү улантылат. Ата мекендик продукциянын товарларын экспорттоо үчүн максаттуу рыноктор ЕАЭБге мүчө өлкөлөр, Кытай, Түркия жана Өзбекстан болуп саналат.

Ошону менен бирге түзүлгөн курч геосаясий кырдаалдан, берүүнүн глобалдык чынжырчасынын үзүлгөндүгүнөн улам бир катар өлкөлөр тарабынан кабыл алынган биринчи муктаждыктагы товарларга карата коргоо аракеттерин эске алуу менен, экспорттук саясат биринчи кезекте өлкөлөрдүн ички рынокторунун муктаждыктарын камсыздоо зарылдыгын эске алуу, анын ичинде товарлардын айрым категорияларынын экспортуна чектөөлөрдү киргизүү менен оңдолот.

Соода өкүлдөрүнүн институтун түзүү экспорттоочуларга колдоо көрсөтүүнүн натыйжалуу механизми болуп саналат. Тышкы рыноктордо ата мекендик продукцияны илгерилетүү жана чет мамлекеттерде Кыргыз Республикасынын тышкы экономикалык кызыкчылыктарын коргоону камсыздоо үчүн КЭРде, Өзбекстанда жана Түркияда соода өкүлчүлүгүнүн институттары ишке киргизилди (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 16-декабрындагы № 702 “Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине караштуу Кыргыз Республикасынын соода өкүлчүлүктөрү жөнүндө” токтому).

Показатели	2024 г.	2025 г.
	Оценка	оценка
из них: Программы государственных инвестиций (внешние)	3,6	3,0
Частные инвестиции	35,0	35,2
Экспорт (товары и услуги)	67,8	66,5
Импорт (товары и услуги)	108,7	106,8
Чистый экспорт (товаров и услуг)	-40,9	-40,3

* По методике МВФ

Принимаемые меры по улучшению благосостояния населения, увеличению размера доходов населения, а также прогнозируемое увеличение объемов импорта позволят увеличить потребление. Рост уровня потребления прогнозируется на уровне 6,1 %.

Прогнозируется, что в 2025 г. доля частного потребления составит 86,4 % от объема ВВП, темп роста сложится на уровне 107,0 %. Частные потребительские расходы будут подкреплены прогнозируемым номинальным ростом денежных доходов населения на 6,0 % за счет создания новых рабочих мест, ростом средней номинальной заработной платы на 6,6 % и размеров социальных выплат.

В связи с реализацией крупных инвестиционных проектов в энергетике, транспорте, активизацией деятельности «ГИК» по привлечению инвестиций, взаимодействию с международными корпорациями, созданию совместных предприятий, расширения использования механизмов ГЧП, в 2025 г. прогнозируется некоторое увеличение доли государственных инвестиций до 3,3 %.

Для развития экономики необходима активизация инвестиционных процессов, основными источниками роста финансирования инвестиций являются средства предприятий, населения, иностранные кредиты и прямые иностранные инвестиции.

8. Региональное развитие

Основные направления развития регионов страны будут осуществляться в рамках реализации Национальной программы развития Кыргызской Республики до 2026 г. (Указ Президента Кыргызской Республики «Национальной программе развития Кыргызской Республики до 2026 года» от 12 октября 2021 г. № 435), где предусмотрены переход к комплексному развитию и реформам административно-территориального устройства, а также Указа Президента Кыргызской Республики «О дальнейших мерах по совершенствованию административно-территориального устройства и развитию регионов Кыргызской Республики» от 18 октября 2022 г. № 350.

Кыргыз Республикасы дүйнөлүк рынокко кирүүнүн ар түрдүү формаларын өзгөчө интеграциялык процесстердин шартында тышкы сооданы өнүктүрүү аркылуу активдүү колдонууда. Ушуга байланыштуу Кыргыз Республикасы интеграция боюнча өнөктөштөр менен бирге кыргыз экспортунун товардык жана географиялык диверсификациясын өнүктүрүү максатында ЕАЭБ жана үчүнчү өлкөлөрдүн ортосунда эркин соода аймактарын түзүү боюнча активдүү иштерди жүргүзөт.

Санариптик өзгөртүп түзүүлөрдүн жана электрондук сооданын активдүүлүгү көбөйүүдө. 2023–2026-жылдарга Кыргыз Республикасында электрондук коммерцияны колдоо жана өнүктүрүү боюнча программаны (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 16-декабрындагы № 707 “2023–2026-жылдарга Кыргыз Республикасында электрондук коммерцияны колдоо жана өнүктүрүү боюнча программаны бекитүү жөнүндө” токтому) ишке ашыруунун алкагында чаралар электрондук коммерциянын катышуучуларынын чыгымдарын кыскартууга, алардын ишинин коопсуздугун коргоого жана камсыздоого, инвестицияларды илгерилетүүгө, товарлардын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатууга жана экспортко көмөктөшүүгө, финансылык инфраструктураны өркүндөтүүгө жана электрондук коммерция ишкердигинин субъекттеринин финансылык кызмат көрсөтүүлөргө жеткиликтүүлүгүн кеңейтүүгө, ошондой эле кадрларды даярдоого жана кайра даярдоого колдоо көрсөтүүгө жана көмөктөшүүгө, санариптик ишкердик субъекттеринин көндүмдөрүн жана демилгелерин өнүктүрүүгө багытталган. Электрондук коммерциянын катышуучуларына карата атайын жеңилдетилген салык режими белгиленген.

Байкалган экономикалык чакырыктарга байланыштуу ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин керектелүүчү маанилүү товарларды өндүрүүчүлөрү импорттолуучу сырьену берүүнү токтотууга жана учурдагы логистикалык чынжырчанын үзүлүшүнө байланыштуу кыйынчылыктарга дуушар болушат. Бирликтин туруктуулугун жогорулатууга, ички рынокту учурдагы шарттарда зарыл болгон товарлар менен толтурууга багытталган биринчи кезектеги колдоо чараларын көрсөтүү, ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин экономикаларынын туруктуулугун жогорулатууга багытталган чараларды ишке ашыруу максатында ЕАЭБге мүчө мамлекеттердин артыкчылыктануу өнөр жай жана айыл чарбасы тармактарында колдонулган маанилүү товарларга жана сырьёго бажы алымдарынын ставкаларын төмөндөтүү жана тарифтик жеңилдиктерди белгилөө боюнча иштер улантылат.

Импорттук алымдарды азайтуу, ошондой эле соода жол-жоболорун жөнөкөйлөтүү боюнча ДСУ макулдашуусун ишке ашыруу

В целях социально-экономического развития, улучшению жизненных условий населения, проживающего на приграничных территориях, созданию необходимых условий для постоянного проживания и снижение уровня внутренней миграции среди жителей приграничных территорий реализуется Государственная программа по обеспечению безопасности и социально-экономическому развитию отдельных приграничных территорий Кыргызской Республики, имеющих особый статус, на 2021–2025 гг. (постановление Жогорку Кенеша Кыргызской Республики от 28 апреля 2021 г. № 4537-VI).

В целях обеспечения комплексного развития Баткенской области Кыргызской Республики будет проводится активная работа по реализации Программы развития Баткенской области Кыргызской Республики на 2021–2035 гг. (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики от 1 сентября 2021 г. № 159 ДСП). Средства в республиканском бюджете, предусмотренные на развитие Баткенской области на 2021–2035 гг. будут направляться в соответствии с утвержденным Порядком использования средств (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Порядка использования средств, предусмотренных в республиканском бюджете на реализацию Программы развития Баткенской области на 2021–2035 годы» от 24 марта 2023 г. № 166), где предусмотрена процедура отбора проектов, реализация которых будет профинансирована за счет ежегодно выделяемых в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О статусе Баткенской области».

Продолжится работа в рамках Указа Президента Кыргызской Республики «О первоочередных мерах по восстановлению и развитию административно-территориальных единиц Баткенской и Ошской областей» от 17 сентября 2022 г. № 313.

В целях продвижения реформы административно-территориального устройства приняты:

- Указ Президента Кыргызской Республики «Об объединении айылных аймаков Тюпского района Иссык-Кульской области Кыргызской Республики в рамках проведения административно-территориальной реформы в пилотном режиме» от 28 декабря 2022 г. № 414, которым предусмотрено из 13 айылных аймаков образовать 5 айылных аймаков;

- Указ Президента Кыргызской Республики «Об административно-территориальной реформе на уровне айылных аймаков Нарынской области Кыргызской Республики в пилотном режиме» от 3 апреля 2023 г. № 85, которым предусмотрены образование 27 укрупненных айылных аймаков;

- Указ Президента Кыргызской Республики «О проведении административно-территориальной реформы в пилотном режиме на уровне айылных аймаков и городов Кыргызской Республики» от

импорттун көлөмүнүн өсүшүнө оң таасирин тийгизет жана “көмүскө” импорттун кыскарышына түрткү берет.

Кураал-жарактардын, аскердик техниканын, аскердик багыттагы продукциянын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн, анын ичинде аскердик багыттагы продукциянын экспортунун, импортунун жана транзитинин жүрүшүн мамлекеттик жөнгө салууну белгилөө максатында 2023-жылдын 15-июнундагы № 25 “Экспорттук контроль жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы кабыл алынган.

Кыргыз Республикасында экспорттук контролдоо системасын жана сырьелордун, материалдардын, жабдуулардын, технологиялардын, илимий-техникалык маалыматтын, жумуштардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн, кош багыттагы продукциянын түрлөрүнө жана интеллектуалдык иштин натыйжаларына карата тышкы экономикалык ишти контролдоо механизмин өркүндөтүү максатында Кыргыз Республикасынын контролдоонуучу продукцияларынын улуттук контролдоо тизмеси (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 10-февралындагы № 63 “Кыргыз Республикасынын контролдоонуучу продукцияларынын улуттук контролдоо тизмесин бекитүү жөнүндө” токтому) жана Экспорттук контролдоо максатында жүргүзүлүүчү товарларды жана технологияларды көз карандысыз идентификациялоо системасы (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 13-сентябрындагы № 469 “Экспорттук контролдоо максатында жүргүзүлүүчү товарларды жана технологияларды көз карандысыз идентификациялоо системасы жөнүндө” токтому) кабыл алынган.

Кыргыз Республикасынын контролдоонуучу продукцияларынын улуттук контролдоо тизмесине киргизилген сырьелорду, материалдарды, жабдууларды, технологияларды, илимий-техникалык маалыматтарды, жумуштарды жана кызмат көрсөтүүлөрдү, кош багыттагы продукцияларды жана интеллектуалдык иштин натыйжаларын идентификациялоону жүргүзүү үчүн көз карандысыз борборлорду ачууга көмөк көрсөтүү боюнча бизнес коомчулук менен консультациялар жүргүзүлөт.

Кыргыз Республикасында контролдоонуучу продукцияны, атап айтканда тобокелдиктерди башкаруу системасына (ТБС) жана Улуттук контролдоо тизмесине (УКТ) киргизилген аскердик товарларды жана кош багытта колдонулуучу товарларды лицензиялоого контролду күчөтүү боюнча мамлекеттик органдар менен иштер, ошондой эле башка мамлекеттерге мындай товарлардын агымын болтурбоо максатында контролдоонуучу продукцияга мониторинг жүргүзүү үчүн электрондук товардык-транспорттук коштомо кагаздардын жана электрондук эсеп-фактуралардын (ЭСФ) маалыматтык системасын колдонуу улантылат.

29 декабря 2023 г. № 370, которым из 452 айылных аймаков, предусмотрены образование 235 айылных аймаков;

– принят план действий Кабинета Министров Кыргызской Республики на 2023–2024 гг. по реализации Концепции административно-территориальной реформы на уровне айылных аймаков Туюнского района Иссык-Кульской области Кыргызской Республики в пилотном режиме (постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «О реализации Указа Президента Кыргызской Республики «Об административно-территориальной реформе на уровне айылных аймаков Туюнского района Иссык-Кульской области Кыргызской Республики в пилотном режиме» от 28 декабря 2022 г. № 414» от 5 апреля 2023 г. № 185).

В целях обеспечения условий для ускорения темпов устойчивого социально-экономического развития регионов будет разработана Государственная программа развития регионов Кыргызской Республики на период 2024–2027 гг.

В региональном разрезе основная доля производства ВВП по оценке на 2025 г. будет обеспечиваться за счет функционирования экономики города Бишкек, Чуйской, Иссык-Кульской и Джалал-Абадской областей, с удельным весом 77,9 %, суммарный положительный вклад которых в рост ВВП страны составит 4,86 %. Значительные доли в общем объеме производства ВВП указанных областей связаны с тем, что на территории Джалал-Абадской области производится около 90,0 % вырабатываемой в республике электроэнергии, в Иссык-Кульской области расположены предприятия по разработке золоторудного месторождения Кумтор, в Чуйской области расположены крупные предприятия как Аффинажный завод, по разработке месторождения Талды-Булак Левобережный (ОсОО «Алтынкен»), НПЗ «Джунда», завод листового стекла ОсОО «Интерглас», ОАО «Кантский цементный завод», ОсОО «Умут и Ко», и в городе Бишкек (44,2 %) расположены крупные предприятия, сосредоточен малый и средний бизнес, а также большинство крупных рынков. С введением в эксплуатацию месторождения Джеруй в Таласской области, объемы валовой продукции увеличились. Оставшаяся часть доли будет распределена между другими областями Ошской, Баткенской, Нарынской и городом Ош с удельным весом на уровне 22,1 %.

В региональном разрезе прогнозируется рост объемов производства во всех секторах экономики:

– в сельском хозяйстве основную долю будут занимать Чуйская (26,8 %), Ошская (19,3 %), Иссык-Кульская (12,7 %) и Джалал-Абадская (18,7 %) области;

– в промышленности основную долю будут занимать Иссык-Кульская (15,6 %), Чуйская (43,9 %), Джалал-Абадская (13,6 %) области и город Бишкек (12,7 %);

2025-жылга тышкы соода жүгүртүүнүн көлөмү 2024-жылдын деңгээлинде 6,9 % номиналдык өсүш менен 18,1 млрд АКШ доллары деңгээлинде болжолдонууда.

Экспорттук берүүлөрдүн көлөмү 3,7 млрд АКШ доллары суммасында болжолдонууда жана цементтин 6,0 %га, негизги металлдардын – 7,5 %га, жеңил өнөр жай продукциясынын – 5,3 %га, жашылча-жемиштердин – 4,8 %га ж.б. экспортунун өсүшүнүн эсебинен 4,6 %га көбөйөт.

Импорттун көлөмү 14,4 млрд АКШ доллары өлчөмдө болжолдонууда жана өсүү 107,5 %ды түзөт. Импорттун дээрлик бардык негизги беренелери боюнча көлөмдүн өсүшү күтүлүүдө.

Натыйжада товарлардын экспортунун жана импортунун терсальдосу 10,7 млрд АКШ доллары деңгээлинде болот. Бул жаңыларын ишке киргизүүнү жана өздөрүнүн өндүрүштүк кубаттуулуктарын андан ары көбөйтүүнү пландаган коңшу өлкөлөргө курулуш материалдарынын айрым түрлөрүн экспорттоонун кыскарышы менен шартталган. Ошол эле учурда мунайзатка жана азык-түлүккө болгон дүйнөлүк баалардын өсүшүнүн эсебинен импорттун көлөмү көбөйөт, ошондой эле жаңы түзүлүп жаткан жеңил өнөр жай жана машина куруу ишканаларынын керектөөлөрүн жабуу үчүн сырьелук товарлардын импортунун көлөмү көбөйөт. Мындан тышкары ички керектөөдөгү тартыштыкты жабуу үчүн орто мөөнөттүү мезгилге электр энергиясынын жылдык импорту (3,5 млрд кВт.с) пландалган.

14-таблица

Пайдалануу боюнча ИДП (ИДПга карата % менен)

Көрсөткүчтөр	2024-ж.	2025-ж.
	баалоо	баалоо
Керектөө	102,3	101,8
Жеке	86,6	86,4
Мамлекеттик	15,6	15,4
Дүң инвестициялар	38,7	38,5
Мамлекеттик инвестициялар	3,7	3,3
анын ичинен: Мамлекеттик инвестициялардын программалары (тышкы)	3,6	3,0
Жеке инвестициялар	35,0	35,2
Экспорт (товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр)	67,8	66,5
Импорт (товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр)	108,7	106,8
Таза экспорт (товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр)	-40,9	-40,3

* ЭВФ методикасы боюнча

– в строительстве за счет реализации инвестиционных проектов в транспортной, горнодобывающей и энергетической отраслях, а также сельского водоснабжения, основную долю будут занимать город Бишкек (35,6 %), Чуйская (14,0 %), Джалал-Абадская (13,8 %) и Иссык-Кульская (14,2 %) области;

– в сфере услуг прогнозируется рост объемов во всех регионах, где основную долю будут занимать города Бишкек (49,9 %) и Ош (7,3 %), Чуйская (11,4 %), Джалал-Абадская (10,3 %), Ошская (7,2 %).

Таблица 15

Вклады регионов в производство ВВП

Показатели	2024 г. ожидаемое		2025 г. прогноз			
	млн сомов	темпа роста, %	млн сомов	темпа роста, %	в % к ВВП	вклад в рост ВВП, в %
Кыргызская Республика	1 414 726,7	106,3	1 624 087,2	106,0	100,0	6,0
в том числе по областям и городам:						
Баткенская	48 221,4	107,1	54 679,4	105,5	3,4	0,19
Джалал-Абадская	138 715,4	106,8	158 074,5	105,7	9,7	0,56
Иссык-Кульская	114 978,7	102,9	130 459,1	108,0	8,0	0,65
Нарынская	34 759,6	108,2	39 769,5	104,3	2,4	0,11
Ошская	98 060,4	108,4	110 486,4	103,8	6,8	0,26
Таласская	50 428,3	105,3	55 888,7	104,1	3,4	0,15
Чуйская	213 580,5	108,4	242 752,7	106,1	14,9	0,92
г.Бишкек	633 364,9	105,2	733 659,6	106,1	45,2	2,73
г.Ош	82 617,6	108,1	98 317,1	108,7	6,1	0,51

9. Социальная сфера

Политика социального обеспечения, в среднесрочной перспективе, как и прежде, будет направлена, в первую очередь, на выполнение в полном объеме гарантированных социальных обязательств государства, на повышение уровня жизни населения и улучшение положения социально незащищенных категорий граждан (дети и семьи в трудной жизненной ситуации (ТЖС), лица с инвалидностью, пожилые граждане), с учетом реальных возможностей государства.

Основное внимание будет направлено оказанию социальной помощи малоимущим и малообеспеченным семьям на основе социального контракта.

Будут приложены усилия для совершенствования нормативной базы по вопросам семьи и защиты интересов детей, где будет уделено созданию условий для социализации и интеграции семей и детей, находящихся в ТЖС, в общество.

Калктын жыргалчылыгын жакшыртуу, калктын кирешелерин көбөйтүү боюнча көрүлгөн чаралар, ошондой эле импорттун көлөмүнүн болжолдонгон көбөйүүсү керектөөнүн көбөйүшүнө шарт түзөт. Керектөөнүн өсүү деңгээли 6,1 % деңгээлинде болжолдонууда.

2025-жылы жеке керектөөнүн үлүшү ИДПнын көлөмүнөн 86,4 %ды түзө тургандыгы болжолдонууда, өсүү темпи 107,0 % деңгээлинде болот. Жеке керектөө чыгымдары жаңы жумуш орундарын түзүүнүн, орточо номиналдык эмгек акынын 6,6 %га өсүшүнүн жана социалдык төлөмдөрдүн өлчөмүнүн эсебинен калктын акчалай кирешелеринин болжолдонгон номиналдык өсүшүнүн 6,0 %га өсүшү менен бекемделет.

Энергетикада, транспортто ири инвестициялык долбоорлорду ишке ашырууга, инвестицияларды тартуу, эл аралык корпорациялар менен өз ара аракеттенүү, биргелешкен ишканаларды түзүү, МЖӨ механизмдерин колдонууну кеңейтүү боюнча “МИКтин” ишин активдештирүүгө байланыштуу 2025-жылы мамлекеттик инвестициялардын үлүшүнүн 3,3 %га чейин бир аз жогорулашы болжолдонууда.

Экономиканы өнүктүрүү үчүн инвестициялык процесстерди активдештирүү зарыл, инвестицияларды каржылоонун өсүшүнүн негизги булактары ишканалардын, калктын каражаттары, чет өлкөлүк кредиттер жана чет өлкөлүк түз инвестициялар болуп саналат.

8. Региондук өнүктүрүү

Өлкөнүн региондорун өнүктүрүүнүн негизги багыттары административдик-аймактык түзүлүштү комплекстүү өнүктүрүүгө жана реформалоого өтүү каралган 2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасын (Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 12-октябрындагы № 435 “2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасы жөнүндө” Жарлыгы), ошондой эле Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 18-октябрындагы № 350 “Кыргыз Республикасынын административдик-аймактык түзүлүшүн өркүндөтүү жана региондорду өнүктүрүү боюнча андан аркы чаралар жөнүндө” Жарлыгын ишке ашыруунун алкагында жүргүзүлөт.

Социалдык-экономикалык өнүктүрүү, чек арага жакын жайгашкан аймактарда жашаган калктын жашоо шарттарын жакшыртуу, туруктуу жашоо үчүн зарыл болгон шарттарды түзүү жана чек арага жакын жайгашкан аймактардын тургундарынын арасында ички миграциянын деңгээлин төмөндөтүү максатында 2021–2025-жылдарга Кыргыз Республикасынын өзгөчө статуска ээ

Планируется поэтапно изменить подходы к определению и решению проблем инвалидности в соответствии с международными стандартами и нормами. Также усилия будут направлены на обеспечение доступа социально незащищенных категорий граждан к реабилитационным, социальным услугам на основе современных цифровых технологий.

Будут приняты меры по внедрению комплекса мер, направленных на защиту прав и улучшение условий жизни пожилых людей.

В сфере труда и содействия занятости населения, в среднесрочной перспективе, планируется разработка проекта комплексной программы по обеспечению достойным трудом (достойная заработная плата, достойная занятость, социальное партнерство), совершенствование норм законодательства Кыргызской Республики в сфере труда и трудовых отношений, в том числе по охране и безопасности труда, условий труда. Будут приняты меры по улучшению профессиональной подготовки и переквалификации кадров на основе национальной рамки квалификаций, активизирована работа по повышению качества прогнозирования рынка труда. Особое внимание будет направлено вопросам цифровизации трудовых отношений и системы содействия занятости населения.

Основные приоритетные направления деятельности в сфере миграции определены в Концепции миграционной политики Кыргызской Республики на 2021–2030 гг. (постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении Концепции миграционной политики Кыргызской Республики на 2021–2030 годы» от 4 мая 2021 г. № 191 (далее – Концепция).

Основной целью Концепции является стабилизация миграционных процессов, направленной на смягчение и минимизацию неблагоприятных факторов, вызывающих и сопровождающих миграцию, с учетом текущих и предстоящих социальных, демографических и экономических вызовов, предупреждение стихийной и неупорядоченной миграции на основе программных действий.

Будут реализованы конкретные меры по расширению географии трудовой миграции, поддержке граждан в укреплении их конкурентоспособности, а также обеспечении их правовой и экономической безопасности в стране трудовой миграции. Также будут созданы условия трудовым мигрантам и соотечественникам для добровольного инвестирования заработанных средств в экономику страны.

Будут приняты меры по созданию благоприятных условий для приема этнических кыргызов, переселившихся в Кыргызскую Республику, и их интеграции в общество.

болгон айрым чек арага чектеш аймактарынын коопсуздугун жана социалдык-экономикалык өнүгүүсүн камсыз кылуу боюнча мамлекеттик программа ишке ашырылууда (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин 2021-жылдын 28-апрелиндеги № 4537-VI “2021–2025-жылдарга Кыргыз Республикасынын өзгөчө статуска ээ болгон айрым чек арага чектеш аймактарынын коопсуздугун жана социалдык-экономикалык өнүгүүсүн камсыз кылуу боюнча мамлекеттик программаны бекитүү жөнүндө” токтому).

Кыргыз Республикасынын Баткен облусун комплекстүү өнүктүрүүнү камсыздоо максатында 2021–2035-жылдарга Кыргыз Республикасынын Баткен облусун өнүктүрүү программасын ишке ашыруу боюнча активдүү иштер жүргүзүлөт (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 1-сентябрындагы № 159 КПУ токтому). 2021–2035-жылдарга Баткен облусун өнүктүрүүгө республикалык бюджетте каралган каражаттар бекитилген Каражаттарды пайдалануу тартибине (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 24-мартындагы № 166 “Баткен облусун 2021–2035-жылдары өнүктүрүү программасын ишке ашырууга республикалык бюджетте каралган каражаттарды пайдалануу тартибин бекитүү жөнүндө” токтому) ылайык жумшалат, мында “Баткен облусунун статусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык ишке ашыруу жыл сайын бөлүнгөн каражаттардын эсебинен каржылана турган долбоорлорду тандоо жол-жобосу каралган.

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 17-сентябрындагы № 313 “Баткен жана Ош облустарынын административдик-аймактык бирдиктерин калыбына келтирүү жана өнүктүрүү боюнча биринчи кезектеги чаралар жөнүндө” Жарлыгынын алкагында иштер улантылат.

Административдик-аймактык түзүлүштү реформалоону илгерилетүү максатында төмөнкүлөр кабыл алынган:

– Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 28-декабрындагы № 414 “Кыргыз Республикасынын Ысык-Көл облусунун Түп районунун айыл аймактарынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жөнүндө” Жарлыгы, мында 13 айыл аймагынан 5 айыл аймагын түзүү каралган;

– Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 3-апрелиндеги № 85 “Кыргыз Республикасынын Нарын облусунун айыл аймактарынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жөнүндө” Жарлыгы, мында 27 ири айыл аймагын түзүү каралган;

– Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 29-декабрындагы № 370 “Кыргыз Республикасынын айыл аймактарынын жана шаарларынын деңгээлинде пилоттук режимде

В рамках реформирования пенсионной и тарифной политики по государственному социальному страхованию будут продолжены меры, направленные на создание эффективной системы социального страхования и пенсионного обеспечения. Целью этих мер является обеспечение достойного уровня жизни для пожилых граждан, поддержание финансовой устойчивости пенсионной системы, а также укрепление страховых принципов и повышение качества предоставляемых услуг.

Меры по совершенствованию пенсионной и тарифной политики:

- назначение базовой части пенсии в полном размере;
- упрощение процедуры назначения и расчета величины первой страховой части пенсии (за стаж до 1996 г.);
- установление в полном размере страховых частей пенсии для инвалидов III группы;

- для пенсий по потере кормильца:

- а) увеличение предельного возраста, дающего право на пенсию по потере кормильца без истребования документов об обучении с 16 до 18 лет;

- б) предоставление права на пенсию не только по очной, но и по заочной форме обучения, а также за периоды обучения в иностранных образовательных учреждениях до достижения возраста 23 лет.

- сохранение надбавок, установленных ранее с учетом районного коэффициента при переезде пенсионера в населенный пункт, где не установлен районный коэффициент;

- увеличение с 3 до 5 лет срока, за который могут выплачиваться начисленные суммы пенсии за прошлое время, не востребованные пенсионером своевременно;

- отмена досрочных пенсий с уменьшением размера пенсии и без уменьшения;

- поэтапное введение страхового стажа, необходимого для получения права на пенсию, с 5 лет в 2024 г. до 20 лет в 2045 г. без изменения пенсионного возраста;

- освобождение крестьянско-фермерских хозяйств до 1 га от уплаты страховых взносов, с предоставлением права на добровольную уплату страховых взносов.

Политика развития здравоохранения Кыргызской Республики будет направлена на охрану здоровья населения, стимулирование активного и здорового долголетия, а также осуществление значительных преобразований в сфере здравоохранения. Это включает улучшение системы управления и предоставления медицинских услуг, совершенствование первичных медико-санитарных услуг, модернизацию и оснащение центров семейной медицины с применением современных инновационных и информационных методов. Также в фокусе политики – укрепление защиты материнства

административдик-аймактык реформа жүргүзүү жөнүндө” Жарлыгы, мында 452 айыл аймагынан 235 айыл аймагын түзүү каралган;

– Кыргыз Республикасынын Ысык-Көл облусунун Түп районунун айыл аймактарынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформанын концепциясын ишке ашыруу боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023–2024-жылдарга иш-аракеттер планы кабыл алынган (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 5-апрелиндеги № 185 “Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 28-декабрындагы № 414 “Кыргыз Республикасынын Ысык-Көл облусунун Түп районунун айыл аймактарынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жөнүндө” Жарлыгын ишке ашыруу тууралуу” токтому).

Региондорду туруктуу социалдык-экономикалык өнүктүрүү темптерин тездетүү үчүн шарттарды камсыздоо максатында 2024–2027-жылдар мезгилине Кыргыз Республикасынын региондорун өнүктүрүүнүн мамлекеттик программасы иштелип чыгат.

Региондор боюнча 2025-жылга баалоо боюнча ИДПнын өндүрүшүнүн негизги үлүшү Бишкек шаарынын, Чүй, Ысык-Көл жана Жалал-Абад облустарынын экономикасынын иштөөсүнүн эсебинен 77,9 % салыштырмалуу салмак менен камсыздалат, алардын өлкөнүн ИДПсынын өсүшүнө жалпы суммалык салымы 4,86 %ды түзөт. Аталган облустарда ИДПнын өндүрүшүнүн жалпы көлөмүндөгү олуттуу үлүштөр төмөнкүлөргө байланыштуу: республикада иштелип чыккан электр энергиясынын 90,0 %га жакыны Жалал-Абад облусунун аймагында өндүрүлөт, Ысык-Көл облусунда Кумтөр алтын кенин иштетүү боюнча ишканалар, Чүй облусунда Талды-Булак Сол Жээк (“Алтынкен” ЖЧК) кенин иштетүү боюнча Аффинаждык завод сыяктуу ири ишканалар, “Джунда” МКЗ, “Интергласс” ЖЧК айнек заводу, “Кант цемент заводу” ААК, “Үмүт и Ко” ЖЧКсы жайгашкан, Бишкек шаарында (44,2 %) да ири ишканалар жайгашкан, чакан жана орто бизнес топтолгон, ошондой эле көпчүлүк ири базарлар жайгашкан. Талас облусундагы Жерүй кени эксплуатациялоого берилгендигине байланыштуу дүң продукциянын көлөмү көбөйгөн. Үлүштүн калган бөлүгү Ош, Баткен, Нарын облустарынын жана Ош шаарынын ортосунда салыштырмалуу салмагы 22,1 % деңгээлинде бөлүштүрүлөт.

Региондор боюнча экономиканын бардык секторлорунда өндүрүштүн өсүшү болжолдонууда: –

– айыл чарбасында негизги үлүштү Чүй (26,8 %), Ош (19,3 %), Ысык-Көл (12,7 %) жана Жалал-Абад (18,7 %) облустары ээлейт;

– өнөр жайда негизги үлүштү Ысык-Көл (15,6%), Чүй (43,9%), Жалал-Абад (13,6 %) облустары жана Бишкек шаары (12,7%) ээлейт;

– транспорт, тоо-кен жана энергетика тармактарында инвестициялык долбоорлорду ишке ашыруу аркылуу курулушта,

и детства, проведение профилактических обследований, включая диагностические исследования в отдаленных и труднодоступных районах республики. Предполагается также внедрение новых механизмов медицинского страхования и изменение принципов и механизмов финансирования системы здравоохранения.

Политика проводится в соответствии с Программой Правительства Кыргызской Республики по охране здоровья и развитие системы здравоохранения на 2019–2030 гг. «Здоровый человек-процветающая страна» (постановление Правительства Кыргызской Республики от 20 декабря 2018 года № 600). В данной Программе основной фокус сделан на достижение устойчивого прогресса по повышению роли службы общественного здравоохранения с усилением профилактических мероприятий, усиление службы ПМСП, улучшению доступности и качества предоставления медицинской помощи в стационарах, внедрения электронных технологий в здравоохранение.

Главные усилия в сфере здравоохранения будут направлены на решение следующих приоритетных задач;

– укрепление первичных медико-санитарных услуг. Модернизация и оснащение центров семейной медицины на местах и повышение квалификации врачей и медсестер, в том числе с использованием дистанционных форм;

– обновление и модернизация скорой медицинской помощи. Вопросы материально-технического обновления, повышения квалификации и привлечения лучших кадров;

– усиление охраны материнства и детства, предупреждение преждевременной смертности и инвалидности от сердечно-сосудистых и онкологических заболеваний, борьбу с инфекционными заболеваниями;

– модернизация службы общественного здравоохранения с расширением ее функции, усиление профилактики и санитарно-эпидемиологического надзора с вовлечением органов местной власти и других государственных органов;

– создание единой цифровой национальной системы оценки и управления рисками для здоровья, которая позволит осуществлять регулярный анализ и оценку текущей эпидемиологической ситуации в стране. На ее основе появятся технологии моделирования и прогнозирования различных сценариев распространения заболеваний, эпидемий и разработки рекомендаций по их предупреждению, снижению негативных последствий;

– развитие школьной медицины.

– изменения принципов и механизмов финансирования системы здравоохранения, развитие обязательного медицинского страхования. Здесь предлагается два решения -- широкое привлечение бизнеса к

ошондой эле айылды суу менен камсыздоодо негизги үлүштү Бишкек шаары (35,6 %), Чүй (14,0 %), Жалал-Абад (13,8%) жана Ысык-Көл (14,2 %) облустары ээлейт;

– кызмат көрсөтүү чөйрөсүндө өсүү көлөмү бардык аймактарда болжолдонууда, мында негизги үлүштү Бишкек (49,9 %) жана Ош (7,3 %) шаарлары, Чүй (11,4 %), Жалал-Абад (10,3 %), Ош (7,2 %) облустары ээлейт.

15-таблица

ИДПнын өсүшүнө аймактык салымдар

Көрсөткүчтөр	2024-ж. кутүүлөр		2025-ж. болжол			
	млн. сом	өсүү темпи, %	млн. сом	өсүү темпи, %	ИДПга карата % менен	ИДПнын өсүшүнө салым % менен
Кыргыз Республикасы	1 414 726,7	106,3	1 624 087,2	106,0	100,0	6,0
анын ичинде облустар жана шаарлар боюнча:						
Баткен	48 221,4	107,1	54 679,4	105,5	3,4	0,19
Жалал-Абад	138 715,4	106,8	158 074,5	105,7	9,7	0,56
Ысык-Көл	114 978,7	102,9	130 459,1	108,0	8,0	0,65
Нарын	34 759,6	108,2	39 769,5	104,3	2,4	0,11
Ош	98 060,4	108,4	110 486,4	103,8	6,8	0,26
Талас	50 428,3	105,3	55 888,7	104,1	3,4	0,15
Чүй	213 580,5	108,4	242 752,7	106,1	14,9	0,92
Бишкек ш.	633 364,9	105,2	733 659,6	106,1	45,2	2,73
Ош ш.	82 617,6	108,1	98 317,1	108,7	6,1	0,51

9. Социалдык чөйрө

Социалдык камсыздоо саясаты келечектеги орто мөөнөттүү мезгилде мурдагыдай эле биринчи кезекте мамлекеттин кепилденген социалдык милдеттенмелерин толук көлөмдө аткарууга, калктын жашоо деңгээлин жогорулатууга жана мамлекеттин реалдуу мүмкүнчүлүктөрүн эске алуу менен жарандардын социалдык жактан корголбогон категорияларынын (турмуштук оор кырдаалда турган балдар жана үй-бүлөлөр (ТОК), майыптыгы бар адамдар, улгайган жарандар) абалын жакшыртууга багытталат.

Социалдык келишимдин негизинде аз камсыз болгон жана колунда жок үй-бүлөлөргө социалдык жардам көрсөтүүгө негизги көңүл бурулат.

Үй-бүлө маселелери боюнча ченемдик-укуктук базаны өркүндөтүү жана балдардын кызыкчылыктарын коргоо боюнча аракеттер көрүлөт, мында оор турмуштук кырдаалда жашаган үй-бүлөлөрдү жана балдарды коомго социалдаштыруу жана интеграциялоо үчүн шарттарды түзүүгө көңүл бурулат.

оказанию услуг здравоохранения и переход к реальному механизму финансирования пациентов – «деньги следуют за пациентом». Каждый гражданин может использовать свои средства по выбору в любом лечебном заведении независимо от форм собственности;

– переориентация Программы государственных гарантий на полный охват целевых, уязвимых групп населения медицинскими услугами;

– в целях снижения зависимости страны от импортной фармацевтической продукции будут проработаны конкретные меры по производству отечественных лекарственных средств, в том числе через привлечение иностранного капитала;

– совершенствование разработанной цифровой медицинской карты для внедрения в организациях здравоохранения;

– обеспечение своевременного и полноценного финансирования организаций здравоохранения, работающих в системе Единого плательщика на 2024 г.

Система образования будет развиваться в соответствии с Программой развития образования в Кыргызской Республике на 2021–2040 гг. (постановление Правительства Кыргызской Республики «Об утверждении Программы развития образования в Кыргызской Республике на 2021–2040 годы» от 4 мая 2021 г. № 200).

Основное внимание в сфере образования будет направлено на решение следующих задач:

1) обеспечение справедливого, равного доступа:

- охват образованием на всех уровнях системы образования;
- обеспечение инклюзивности образования и его многоязычность;
- безопасная и эффективная среда обучения.

2) обеспечение качества:

- модернизация содержания образования на всех его уровнях;
- цифровизация образования;
- система непрерывного профессионального развития педагогов;
- эффективная и объективная система мониторинга и оценивания результатов обучения;

– качественные учебные материалы.

3) эффективное управление и финансирование:

- улучшение управления человеческими ресурсами, организационным, техническим и административным потенциалом для обеспечения системного подхода к управлению сферой образования и планированию образовательной политики;

– укрепление перехода к нормативному финансированию на всех уровнях образования и к большей самостоятельности в управлении ресурсами на уровне самих образовательных организаций;

Эл аралык стандарттарга жана ченемдерге ылайык майыштуулук көйгөйлөрүн аныктоо жана аны чечүү мамилелерин этап-этабы менен өзгөртүү пландаштырылууда. Ошондой эле социалдык жактан корголбогон жарандардын категорияларынын заманбап санариптик технологиялардын негизинде реабилитациялык, социалдык кызмат көрсөтүүлөргө жеткиликтүүлүгүн камсыз кылууга күч-аракеттер багытталат.

Улгайган адамдардын укуктарын коргоого жана жашоо шарттарын жакшыртууга багытталган чаралардын комплексин киргизүү боюнча аракеттер көрүлөт.

Эмгек жана калкты иш менен камсыз кылууга көмөктөшүү чөйрөсүндө орто мөөнөттүү келечекте татыктуу эмгек (татыктуу эмгек акы, татыктуу иш менен камсыз кылуу, социалдык өнөктөштүк) менен камсыз кылуу боюнча комплекстүү программанын долбоорун иштеп чыгуу, эмгек жана эмгектик мамилелер чөйрөсүндө, анын ичинде эмгекти коргоо жана коопсуздук, эмгек шарттары боюнча Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын ченемдерин өркүндөтүү пландаштырылууда. Квалификациялардын улуттук алкагынын негизинде кадрларды кесиптик даярдоону жана кайра дквалификациялоону жакшыртуу боюнча чаралар көрүлөт, эмгек рыногун болжолдоонун сапатын жогорулатуу боюнча иштер активдештирилет. Эмгек мамилелерин санариптештирүү жана калкты иш менен камсыз кылууга көмөктөшүү маселелерине өзгөчө көңүл бурулат.

Миграция чөйрөсүндөгү иштин негизги артыкчылыктуу багыттары 2021–2030-жылдарга Кыргыз Республикасынын миграция саясатынын концепциясында аныкталган (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 4-майындагы № 191 “2021–2030-жылдарга Кыргыз Республикасынын миграция саясатынын концепциясын бекитүү жөнүндө” токтому (мындан ары – Концепция).

Концепциянын негизги максаты болуп миграциялык процесстерди турукташтыруу саналат, ал учурдагы жана алдыдагы социалдык, демографиялык жана экономикалык чакырыктарды эске алуу менен миграцияны пайда кылган жана коштогон жагымсыз факторлорду азайтууга, программалык аракеттердин негизинде баш аламан жана тартипсиз миграциянын алдын алууга багытталган.

Эмгек миграциясынын географиясын кеңейтүү, жарандардын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн чыңдоодо аларды колдоо, ошондой эле эмгек миграциясы өлкөсүндө алардын укуктук жана экономикалык коопсуздугун камсыз кылуу боюнча атайын чаралар ишке ашырылат. Ошондой эле эмгек мигранттарына жана мекендештерге иштеп тапкан каражаттарын өлкө экономикасына өз ыктыяры менен инвестициялоого шарттар түзүлөт.

- аккредитация и лицензирование, осуществление необходимого контроля за образовательными услугами и их результатами;
- регулярный мониторинг реализации и оценки результатов функционирования и результативности системы образования;
- автоматизация системы управления образованием.

Исходя из прогнозируемых макроэкономических параметров и реализации мер, определенных в программах и планах, социальные показатели в 2025 г. будут складываться следующим образом:

– номинальный прирост денежных доходов населения прогнозируется на уровне 6,0 %. В структуре денежных доходов прирост средней заработной платы прогнозируется на 6,6 % и составит в 2025 г. 38 336,9 сомов;

– с учетом роста денежных доходов населения прирост объема ВВП на душу населения прогнозируется на уровне 12,3 %;

– размер прожиточного минимума (ПМ) увеличится с 7 681,5 сомов в 2023 г. до 8 639,1 сомов в 2025 г. . Коэффициент отношения среднемесячной заработной платы к прожиточному минимуму для взрослого населения трудоспособного возраста сложится на уровне 4,0;

– номинальный размер пенсии увеличится в 2025 г. на 5,0 % по сравнению с ожидаемым показателем 2024 г. и составит 10 584,3 сомов;

– прогнозируемый уровень общей безработицы будет постепенно снижаться и в 2025 г. составит 4,4 %. Уровень бедности на 2025 г. прогнозируется в размере 26,4 % относительно фактически сложившегося уровня 33,2 % в 2022 г.

10. Макроэкономический прогноз на 2026–2029 гг.

Экономическая политика на среднесрочный период нацелена на сохранение положительных тенденций экономического роста, упреждение ожидаемых проблем и обеспечение устойчивого экономического роста посредством создания среды для социально-экономического развития страны, направленная на улучшение благосостояния граждан.

Основными приоритетами будут полная реализация крупных национальных проектов, эффективное управление государственными активами страны, реформирование системы государственного регулирования для стимулирования всех отраслей экономики, создание благоприятного инвестиционного климата, проведение гибкой регуляторной политики в сфере предпринимательства, предсказуемость и стабильность законодательства, полномасштабная цифровизация экономики, повышение уровня жизни населения.

Кыргыз Республикасына көчүп келген этникалык кыргыздарды кабыл алуу жана алардын коомго аралашуусу үчүн жагымдуу шарттарды түзүү боюнча чаралар көрүлөт.

Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча пенсиялык жана тарифтик саясатты реформалоонун алкагында социалдык камсыздандыруунун жана пенсиялык камсыздоонун натыйжалуу системасын түзүүгө багытталган аракеттер улантылат. Бул чаралардын максаты улгайган жарандар үчүн татыктуу жашоо деңгээлин камсыз кылуу, пенсиялык системанын финансылык туруктуулугун колдоо, ошондой эле камсыздандыруу принциптерин бекемдөө жана көрсөтүлгөн кызматтардын сапатын жогорулатуу болуп саналат.

Пенсиялык жана тарифтик саясатты өркүндөтүү боюнча чаралар:

- пенсиянын базалык бөлүгүн толук өлчөмдө чегерүү;
 - пенсиянын биринчи камсыздандыруу бөлүгүнүн (1996-жылга чейинки стаж үчүн) өлчөмүн эсептөөнүн жана чегерүүнүн жол-жобосун жөнөкөйлөтүү;
 - III топтогу майыптар үчүн пенсиянын камсыздандыруу бөлүктөрүн толук өлчөмдө белгилөө;
 - баккан адамынан айрылгандыгы боюнча пенсиялар үчүн:
 - а) окугандыгын тастыктоочу документти талап кылбастан баккан адамынан айрылгандыгы боюнча пенсияга укук берүүчү жаш чегин 16дан 18 жашка чейин жогорулатуу;
 - б) күндүзгү окуу менен катары сырттан окуу формасы боюнча, ошондой эле 23 жашка чыкканга чейин чет өлкөлүк билим берүү мекемелеринде окуган мезгилдеринде баккан адамынан айрылгандыгы боюнча пенсияга укук берүү.
 - райондук коэффициент белгиленбеген калктуу конушка көчүп барган пенсионердин мурда жашаган жери боюнча райондук коэффициентти эсепке алуу менен белгиленген кошумча төлөөлөрүн сактап калуу;
 - өткөн мезгил үчүн пенсионер өз убагында талап кылбаган пенсиянын эсептелген суммаларын төлөп берүү мөөнөтүн 3 жылдан 5 жылга чейин көбөйтүү;
 - мөөнөтүнөн мурда пенсияларды пенсиянын өлчөмүн азайтуу менен жана азайтуусуз жокко чыгаруу;
 - пенсияга чыгуу курагын өзгөртпөстөн 2024-жылы 5 жылдан 2045-жылга 20 жылга чейин пенсияга чыгуу укугун алуу үчүн талап кылынган камсыздандыруу стажын этабы менен киргизүү;
 - 1 гектарга чейин жери бар дыйкан-фермердик чарбаларга камсыздандыруу төгүмдөрүн ыктыярдуу төлөө укугун берүү менен аларды камсыздандыруу төгүмдөрүн төлөөдөн бошотуу.
- Кыргыз Республикасынын саламаттык сактоону өнүктүрүү саясаты калктын ден соолугун коргоого, активдүү жана сергек узак өмүр сүрүүгө көмөк көрсөтүүгө, ошондой эле саламаттык сактоо

Оценка прогнозных значений макроэкономических показателей на 2026–2029 гг. предусматривает полной, успешной и своевременной реализации мер и инвестиционных проектов, предусмотренных в программных документах, и их эффективном влиянии на экономику страны, экономические преобразования позволят обеспечить ежегодный темп прироста ВВП в среднем не менее 5,5 %, достижение которых требует активных действий от органов исполнительной власти по

В целом ожидается что на период 2026–2029 гг. уровень инфляции будет соответствовать целевому ориентиру и держаться на уровне однозначных показателей, при условии отсутствия шоков. В основу заложено продолжение проведения согласованной денежно-кредитной и бюджетно-налоговой политики, направленной на укрепление тенденций макроэкономической стабильности. При этом, основной целью денежно-кредитной политики останется достижение и поддержание стабильности цен.

На 2026–2029 гг. прогноз увеличения реальных темпов прироста сельского хозяйства в среднем на 3,2 %, за счет принимаемых государством и частным сектором мер по увеличению урожайности растениеводства и продуктивности животноводства. Для достижения реальных темпов роста сельскохозяйственной отрасли будут реализованы намеченные мероприятия:

- оптимизация посевных площадей путем систематического увеличения посевов видами тех культур, которые пользуются наибольшим спросом;
- внедрение программ по повышению эффективности использования водных ресурсов и улучшению системы ирригации для обеспечения устойчивого сельскохозяйственного производства в условиях изменяющегося климата;
- дальнейшее наращивание производства сахарной свеклы и масличных культур;
- активное использование систем капельного орошения;
- дальнейшее развитие тепличных хозяйств;
- использование передовых технологий возделывания сельскохозяйственных культур, применение органических, минеральных и органоминеральных удобрений для увеличения объемов производства и увеличения экспортного потенциала сельскохозяйственной продукции;
- обеспечение отрасли животноводства качественными кормами в достаточном объеме, за счет роста производства кормовых культур ожидается увеличение производительности скота;
- сохранение благополучной эпизоотической ситуации в стране;
- продолжение поддержки сельхозпроизводителей со стороны государства по действующим кредитным и лизинговым программам;

тармагында олуттуу өзгөрүүлөрдү ишке ашырууга багытталат. Бул медициналык кызматтарды көрсөтүүнү жана башкаруу системасын жакшыртууну, баштапкы медициналык-санитардык кызматтарды өркүндөтүүнү, заманбап инновациялык жана маалыматтык ыкмаларды колдонуу менен үй-бүлөлүк медицина борборлорун модернизациялоону жана жабдууну камтыйт. Ошондой эле саясат эне жана баланы коргоону чыңдоого, алдын ала текшерүүлөрдү жүргүзүүгө, анын ичинде республиканын алыскы жана жетүүгө кыйын аймактарында диагностикалык изилдөөлөрдү жүргүзүүгө багытталган. Ошону менен бирге медициналык камсыздандыруунун жаңы механизмдерин киргизүү жана саламаттык сактоо системасын каржылоонун принциптерин жана механизмдерин өзгөртүү болжолдонууда.

Саясат Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2019-2030-жылдарга калктын ден соолугун сактоо жана саламаттык сактоо системасын өнүктүрүү боюнча “Ден соолугу чың адам – өнүккөн өлкө” программасына ылайык жүргүзүлүүдө (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 20-декабрындагы № 600 токтому). Бул программада негизги көңүл алдын алуучу иш-чараларды күчөтүү менен коомдук саламаттык сактоо кызматынын ролун жогорулатуу боюнча туруктуу прогреске жетишүүгө, БМСЖ кызматын күчөтүүгө, стационарларда медициналык жардам көрсөтүүнүн жеткиликтүүлүгүн жана сапатын жакшыртууга, саламаттык сактоого электрондук технологияларды киргизүүгө багытталган.

Саламаттык сактоо тармагындагы негизги күч-аракеттер төмөнкү артыкчылыктарга милдеттерди чечүүгө багытталат:

- баштапкы медициналык-санитардык кызматтарды бекемдөө. Жер-жерлерде үй-бүлөлүк медицина борборлорун модернизациялоо жана жабдуу, анын ичинде аралыктан иштөө формаларын колдонуу менен врачтардын жана медайымдардын квалификациясын жогорулатуу;

- медициналык тез жардам кызматын жаңылоо жана модернизациялоо. Материалдык-техникалык жактан жаңылоо, квалификациясын жогорулатуу жана мыкты кадрларды тартуу маселелери.

- эне жана баланы коргоону күчтөндүрүү, жүрөк-кан тамыр жана онкологиялык оорулардын эрте өлүмгө алып келүүсүнүн алдын алуу жана майыптуулукка жол бербөө, жугуштуу ооруларга каршы күрөшүү;

- коомдук саламаттык сактоо кызматын функцияларын кеңейтүү менен модернизациялоо, жергиликтүү бийлик органдарын жана башка мамлекеттик органдарды тартуу менен алдын алуучу жана санитардык-эпидемиологиялык көзөмөлдү күчөтүү;

- внедрение кластерных методов ведения хозяйства в агропромышленном комплексе, в том числе организация агрокластеров по переработке молока, мяса, растительного масла, сахара, производству рыбы, меда, картофеля, овощей;

- разработка механизмов кооперации с отраслевой наукой и кластерными объединениями по улучшению доступа фермеров к инновациям и обеспечению внедрения современных технологий, в том числе ресурсосберегающих технологий в сельском хозяйстве;

- преодоление мелкотоварного производства путем развития кооперации в сельском хозяйстве;

- создание торгово-логистических центров для эффективной организации движения товаров в цепочке (кластере), которые будут способствовать устойчивому сбору/сбыту сельскохозяйственной продукции, ее хранению и внедрению для дальнейшей переработки;

- обновление основных средств сельскохозяйственного производства, расширения инфраструктуры технических сервисных служб и модернизации машинно-тракторного парка сельскохозяйственных субъектов страны;

- развитие программ по поддержке сельскохозяйственного экспорта и продвижению продукции на мировых рынках через активное участие в международных выставках, ярмарках и торговых миссиях;

- повышение доступности образовательных программ и консультационной поддержки для сельскохозяйственных производителей, с целью повышения их профессиональных навыков и улучшения управления сельскохозяйственным бизнесом.

Прирост промышленного производства в 2026–2029 гг. прогнозируется в среднем в г. на уровне 103 % за счет:

- обеспечения стабильной работы предприятий по разработке месторождений Кумтор, Талды-Булак Левобережный, Джеруй, Караказык, Иштамберди, Жамгыр, Макмал, Терексай, Солтон-Сары. На месторождении Джеруй планируется ввод в эксплуатацию подземного рудника, который позволит увеличить производство основного металла и перерабатывающих мощностей. При этом на месторождении Кумтор прогнозируется снижение производства основного металла в 2026 г. на 19,6 % по сравнению с прогнозируемым показателем 2025 г. которое обусловлено увеличением вскрышных работ на участке центральном, и как следствие уменьшением добычи руды, а также истощением кондиционных руд на складах рудника при переработке в предыдущие годы. Для восполнения некоторого снижаемого объема будут проводится работы с 2026 г. по извлечению золота от вторичной переработки хвостохранилища, Кроме того на предприятии в целях улучшения производственной деятельности проводится ряд мероприятий по извлечению золотосодержащих руд

– өлкөдөгү учурдагы эпидемиологиялык кырдаалга үзгүлтүксүз талдоо жүргүзүүгө жана баалоого мүмкүндүк берүүчү ден соолук тобокелдигин баалоонун жана башкаруунун бирдиктүү санариптик улуттук системасын түзүү. Анын негизинде оорулардын, эпидемиялардын таралышынын ар кандай сценарийлерин моделдөө жана болжолдоо жана алардын алдын алуу, терс кесепеттерин азайтуу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу технологиялары пайда болот;

– мектеп медицинасын өнүктүрүү;

– саламаттык сактоо системасын каржылоо принциптерин жана механизмдерин өзгөртүү, милдеттүү медициналык камсыздандырууну өнүктүрүү. Бул жерде эки чечим сунушталат – бизнести саламаттык сактоо кызматтарын көрсөтүүгө кеңири тартуу жана бейтаптарды каржылоонун – “акча бейтаптын артынан жүрөт” реалдуу механизмине өтүү. Ар бир жаран өз каражатын менчигинин түрүнө карабастан каалаган медициналык мекемеде пайдалана алат;

– Мамлекеттик кепилдиктер программасын калктын максаттуу, аялуу топторун медициналык кызмат көрсөтүүлөр менен толугу менен камтууга максаттуу түрдө кайра багыттоо;

– өлкөнүн импорттук фармацевтик продукцияга көз карандылыгын төмөндөтүү максатында, ата мекендик дары каражаттарын өндүрүү боюнча, анын ичинде чет өлкөлүк капиталды тартуу аркылуу белгилүү чаралар иштелип чыгат;

– саламаттык сактоо уюмдарына киргизүү үчүн иштелип чыккан санариптик медициналык картаны өркүндөтүү;

– 2024-жылга Бирдиктүү төлөө системасында иштеген саламаттык сактоо уюмдарын өз убагында жана толук кандуу каржылоону камсыз кылуу.

Билим берүү системасы 2021–2040-жылдары Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү программасына ылайык өнүгөт (Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 4-майындагы № 200 “2021–2040-жылдары Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү программасын бекитүү жөнүндө” токтому).

Билим берүү чөйрөсүндө негизги басым төмөнкү милдеттерди чечүүгө багытталат:

1) адилеттүү, тең укуктуу жеткиликтүүлүктү камсыз кылуу:

– билим берүү системасынын бардык деңгээлдеринде билим берүү менен камтуу;

– билим берүүнүн инклюзивдүүлүгүн жана анын көп тилдүүлүгүн камсыз кылуу;

– коопсуз жана натыйжалуу окуу чөйрөсү.

2) сапатты камсыздоо:

– билим берүүнүн мазмунун анын бардык деңгээлдеринде модернизациялоо;

– билим берүүнү санариптештирүү;

экономически выгодным способом, в том числе постепенный переход от открытой добычи руды карьерным способом к запуску проекта подземной разработки;

– прогнозируется наращивание объемов производства пищевых продуктов (включая напитки) на 6 % в среднем в год;

– увеличения объемов текстильного и швейного производства в среднем на 6,8 % за счет реализации крупных проектов по производству текстильного полотна, пряжи на базе промышленного парка ОсОО «Кыргыз Текстиль ЛДТ» и строительство текстильного производства «Global Textile Group»;

– рост объемов производства нефтепродуктов в среднем на 6,5% за счет восстановления объемов производства на НПЗ ОсОО «Чайна Петроль Компани «Джунда» в Чуйской области и ЗАО «Кыргыз Петролеум Компани» в Джалал-Абадской области. В настоящее время проводится работа по модернизации технологий ЗАО «Кыргыз Петролеум Компани», внедрения вторичных процессов переработки нефти, с получением продукции, отвечающих требованиям К4 и К5 Регламента ТС;

– прирост производства строительных материалов в среднем на уровне 4,5 % за счет устойчивой производственной деятельности предприятий по производству стройматериалов;

– прогнозируется рост производства транспортных средств за счет развития предприятий автомобильной отрасли.

– рост объемов обеспечения (снабжение) электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом прогнозируется в среднем на 4,7 % за счет увеличения генерирующих мощностей посредством реабилитации Токтогульской ГЭС, Камбар-Ата 2, Уч-Курганской ГЭС и Ат-Башинской ГЭС. С 2026 г. планируется экспорт электроэнергии за счет завершения проекта CASA-1000 по созданию рынка электроэнергии между Центральной и Южной Азией и строительства линии электропередачи 500 кВт.ч. «Датка-Ходжент».

В 2026–2029 гг. приоритетными направлениями развития строительной отрасли будут:

– строительство ирригационной инфраструктуры для обеспечения новыми орошаемыми землями сельских жителей, а также модернизация и реабилитация существующей ирригационной инфраструктуры;

– строительство доступного социального жилья для уязвимых слоев населения;

– увеличение объемов жилищного строительства, объектов социального и промышленного назначения, переход на новые архитектурно-строительные системы, типы зданий и современные технологии;

- педагогдордун кесиптик өнүгүүсүн үзгүлтүксүз жогорулатуу системасы;
- окутуунун натыйжаларына мониторинг жүргүзүүнүн жана баалоонун натыйжалуу жана объективдүү системасы;

- сапаттуу окуу материалдары.

3) натыйжалуу башкаруу жана каржылоо:

- билим берүү чөйрөсүн башкарууга жана билим берүү саясатын пландаштырууга системалуу мамилени камсыз кылуу үчүн адам ресурстарын башкарууну, уюштуруучулук, техникалык жана административдик потенциалды жакшыртуу;

- билим берүүнүн бардык деңгээлдеринде ченемдик каржылоого өтүүнү жана билим берүү уюмдарынын өз деңгээлинде ресурстарды башкарууда көбүрөөк өз алдынчалуулукка өтүүнү күчөтүү;

- аккредитациялоо жана лицензиялоо, билим берүү кызматтарына жана алардын натыйжаларына зарыл контролду жүзөгө ашыруу;

- билим берүү системасынын ишинин жыйынтыктарына жана натыйжалуулугунун баа берүү жана ишке ашуусуна үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүү;

- билим берүүнү башкаруу системасын автоматташтыруу.

Болжолдонгон макроэкономикалык параметрлердин жана программаларда жана пландарда аныкталган чараларды ишке ашыруунун негизинде 2025-жылы социалдык көрсөткүчтөр төмөнкүдөй болот:

- калктын акчалай кирешесинин номиналдык өсүшү 6,0 % деңгээлинде болжолдонууда. Акчалай кирешелердин түзүмүндө орточо эмгек акынын өсүшү 6,6 % болжолдонууда жана 2025-жылы 38 336,9 сомду түзөт;

- калктын акчалай кирешесинин өсүшүн эске алуу менен калктын жан башына ИДПнын өсүшү 12,3 % деңгээлинде болжолдонууда;

- жашоо минимумунун (ЖМ) өлчөмү 2023-жылдагы 7 681,5 сомдон 2025-жылы 8 639,1 сомго чейин жогорулайт. Эмгекке жарамдуу курактагы калктын жашоо минимумуна карата орточо айлык эмгек акынын катышынын коэффициенти 4,0 деңгээлинде түзүлөт;

- пенсиянын номиналдык өлчөмү 2024-жылга күтүлгөн көрсөткүчкө салыштырмалуу 2025-жылы 5,0 %га көбөйөт жана 10 584,3 сомду түзөт;

- жалпы жумушсуздуктун болжолдонгон деңгээли акырындык менен төмөндөйт жана 2025-жылы 4,4 %ды түзөт. 2025-жылга карата жакырчылыктын деңгээли 26,4 % көлөмүндө болжолдонууда, 2022-жылы иш жүзүндөгү деңгээли 33,2% болгон.

10. 2026–2029-жылдарга макроэкономикалык болжол

Орто мөөнөттүү мезгилге экономикалык саясат жарандардын

- реабилитация и сохранение автомобильных дорог, создание либеральных, безопасных международных транспортных коридоров, в том числе применение новых технологий в проектировании и строительстве дорог;

- широкое применение механизмов государственно – частного партнерства в строительной отрасли;

- привлечение инвестиций на строительство следующих проектов: строительство ГЭС «Камбар-Ата-1», строительство железной дороги «Китай – Кыргызстан – Узбекистан» по участку на территории Кыргызской Республики по комбинированному варианту маршрута «Торугарт – Арпа – Макмал -- Джалал-Абад» и другие объекты.

Общий объем капитальных вложений из всех источников финансирования в 2026–2029 гг. возрастет в среднем на 12,5 % (от 308,8 млрд сомов в 2026 г. до 487,4 млрд сомов в 2029 г.). Структура капитальных вложений относительно прогнозируемой в 2025 г. изменится в сторону увеличения доли внутренних инвестиций до 81,6 % общего объема капитальных вложений в 2029 г. и, соответственно, снижения доли внешних инвестиций до 18,4 %, по причине снижения доли иностранных кредитов в стране.

В строительной отрасли прогнозируется темп реального прироста в среднем за г. на 10,2 %.

Внешнеэкономическая деятельность будет сосредоточена на продвижении товаров, произведенных в Кыргызской Республике на мировой рынок. Важным инструментом при этом будет участие в различных региональных и межрегиональных соглашениях по свободной торговле и инвестициям. Будет уделено значительное внимание активизации работы зарубежных представительств с использованием инструментов экономической дипломатии для продвижения торгово-экономических интересов страны.

Для создания благоприятных условий экспорта, Кыргызстан будет более активно использовать свое членство в Всемирной торговой организации (ВТО), чтобы найти альтернативных торговых партнеров с устойчивой платежной системой. Внешнеэкономическая деятельность будет сосредоточена на максимальном использовании дополнительных торговых прерогатив, предоставляемых Всеобщей системой преференций, а также на обеспечении предсказуемости доступа на внешние рынки и устранении торговой дискриминации.

Особое внимание будет уделено также созданию международной правовой базы для защиты интересов отечественных товаропроизводителей. Это может включать в себя заключение и соблюдение двусторонних и многосторонних торговых соглашений, а также активное участие в разработке и согласовании международных правил и норм, касающихся торговли. Другим важным аспектом будет решение вопроса обеспечения беспрепятственного транзита.

жыргалчылыгын жакшыртууга багытталган, өлкөнүн социалдык-экономикалык өнүгүүсү үчүн чөйрөнү түзүү аркылуу экономикалык өсүштүн оң тенденцияларын сактоого, күтүлгөн көйгөйлөрдүн алдын алууга жана туруктуу экономикалык өсүштү камсыз кылуу максатын көздөйт.

Негизги артыкчылыктар болуп улуттук ири долбоорлорду толук ишке ашыруу, өлкөнүн мамлекеттик активдерин натыйжалуу башкаруу, экономиканын бардык тармактарына дем берүү үчүн мамлекеттик жөнгө салуу системасын реформалоо, жагымдуу инвестициялык климатты түзүү, ишкердик чөйрөсүндө ийкемдүү жөнгө салуу саясатын жүргүзүү, мыйзамдардын алдын ала болушу жана туруктуулугу, экономиканы толук масштабдуу санариптештирүү, калктын жашоо деңгээлин жогорулатуу саналат.

2026–2029-жылдарга макроэкономикалык көрсөткүчтөрдүн болжолдуу маанилерин баалоо программалык документтерде каралган чараларды жана инвестициялык долбоорлорду толук, ийгиликтүү жана өз убагында ишке ашырууну жана алардын өлкөнүн экономикасына карата натыйжалуу таасирин карайт, экономикалык кайра түзүүлөр ИДПнын ар жылдык өсүш темпин орточо 5,5 %дан кем эмес камсыз кылууга мүмкүндүк берет, аларга жетишүү аткаруу бийлик органдарынан активдүү аракеттерди талап кылат.

Жалпысынан 2026–2029-жылдар аралыгында инфляциянын деңгээли максаттуу көрсөткүчкө шайкеш келе тургандыгы жана эч кандай соккулар болбосо, бир маанидеги көрсөткүчтөрдүн деңгээлинде сакталат деп күтүлүүдө. Макроэкономикалык туруктуулук тенденцияларын бекемдөөгө багытталган макулдашылган акча-кредиттик жана бюджеттик-салык саясатын жүргүзүүнү улантуу анын негизи катары киргизилген. Мында акча-кредит саясатынын негизги максаты баалардын туруктуулугуна жетишүү жана кармап туруу болуп калат.

Мамлекет жана жеке сектор тарабынан айыл чарба өсүмдүктөрүнүн түшүмдүүлүгүн жана малдын өнүмдүүлүгүн жогорулатуу боюнча көрүлүп жаткан чаралардын эсебинен 2026–2029-жылдарга айыл чарбасынын реалдуу өсүү темпинин орточо 3,2 %га жогорулатуу болжолдонууда. Айыл чарба тармагынын реалдуу өсүү темпине жетишүү үчүн белгиленген төмөнкүдөй иш-чаралар ишке ашырылат:

- эң көп суроо-талапка ээ болгон өсүмдүктөрдүн түрлөрүн себүүнү системалуу түрдө көбөйтүү аркылуу айдоо аянттарын оптималдаштыруу;

- климаттын өзгөрүп жаткан шарттарында туруктуу айыл чарба өндүрүшүн камсыз кылуу үчүн суу ресурстарын пайдалануунун натыйжалуулугун жогорулатуу жана ирригация системасын жакшыртуу боюнча программаларды киргизүү;

В период 2026–2029 гг. рост внешнеторгового оборота прогнозируется в среднем на 5,5 % ежегодно и в 2029 г. достигнет размера 22 353 млн долл. США. Номинальный рост объема экспорта товаров в 2026–2029 гг. прогнозируется в среднем на 2,0 %, а импорта на 6,3 %.

Политика социального развития в 2026–2029 гг. также будет сконцентрирована на выполнении в полном объеме гарантированных социальных обязательств государства, повышении уровня жизни населения и улучшении положения социально незащищенных категорий граждан, с учетом реальных возможностей государства.

В сфере социальной защиты населения, в среднесрочной перспективе, будет продолжена работа по оказанию адресной социальной помощи наиболее уязвимым категориям граждан, стимулированию экономической активности трудоспособного населения и оказанию содействия в выходе из трудной жизненной ситуации.

Будут реализованы меры по обеспечению финансовой устойчивости пенсионной системы и повышению пенсий путем совершенствования системы государственного социального страхования, которая будет направлена на реформирование пенсионного обеспечения для дальнейшего улучшения страховых принципов в пенсионной системе и модернизацию страховой составляющей пенсионной системы с учетом потребностей различных возрастных групп пенсионеров.

Исходя из прогнозируемых макроэкономических параметров, социальные показатели в 2026–2029 гг. будут складываться следующим образом:

- номинальный прирост денежных доходов населения в 2026–2029 гг. прогнозируется в среднем на уровне 5,7 %. В структуре денежных доходов прирост заработной платы составит в среднем 6,2 %.

- прирост объема ВВП на душу населения в среднем в 2026–2029 гг. оценивается на уровне 9,8 %.

- прогнозируется увеличение размера прожиточного минимума с 8 639,1 сома в 2025 г. до 10 570,9 сома к 2029 г. Коэффициент отношения среднемесячной заработной платы к прожиточному минимуму для взрослого населения трудоспособного возраста ожидается на уровне 4,6 к 2029 г.

- прогнозируется повышение номинального размера пенсии на 2029 г. до 12 865,3 сомов и увеличится относительно 2025 г. на 21,5 %. Уровень бедности к 2029 г. снизится до 24,5 %.

- кант кызылчасын жана май өсүмдүктөрүн өндүрүүнү андан ары көбөйтүү;
- тамчылатып сугаруу системаларын активдүү пайдалануу;
- күнөскана чарбаларын андан ары өнүктүрүү;
- айыл чарба продукциясынын экспорттук потенциалын жогорулатуу жана өндүрүштүн көлөмүн көбөйтүү үчүн айыл чарба өсүмдүктөрүн өстүрүүнүн алдыңкы технологияларын пайдалануу, органикалык, минералдык жана органо-минералдык жер семирткичтерди колдонуу;
- мал чарбачылыгын сапаттуу тоют менен жетиштүү көлөмдө камсыз кылуу, тоют өсүмдүктөрүн өндүрүүнү көбөйтүүнүн эсебинен малдын өндүрүмдүүлүгүн жогорулатуу күтүлүүдө;
- өлкөдө жагымдуу эпизоотиялык кырдаалды сактоо;
- колдонуудагы кредиттик жана лизингдик программалардын алкагында айыл чарба өндүрүүчүлөрүнө мамлекет тарабынан колдоо көрсөтүүнү улантуу;
- агро өнөр жай комплексинде чарба жүргүзүүнүн кластердик ыкмаларын киргизүү, анын ичинде сүттү, этти, өсүмдүк майын, кантты кайра иштетүү, балык, бал, картошка, жашылчаларды өндүрүү боюнча агрокластерлерди уюштуруу;
- фермерлердин инновацияларга жеткиликтүүлүгүн жакшыртуу жана заманбап технологияларды, анын ичинде ресурс үнөмдөөчү технологияларды айыл чарбасына киргизүүнү камсыз кылуу боюнча тармактык илимий жана кластердик бирикмелер менен кооперация механизмдерин иштеп чыгуу;
- айыл чарбасында кооперацияны өнүктүрүү жолу менен майда товардык өндүрүштү жеңип чыгуу;
- чынжыр (кластер) боюнча товарлардын кыймылын натыйжалуу уюштуруу үчүн соода-логистикалык борборлорду түзүү, алар айыл чарба продукциясын туруктуу чогултууга/сатууга, аларды сактоого жана андан ары кайра иштетүүгө киргизүүгө түрткү берет;
- айыл чарба өндүрүшүнүн негизги каражаттарын жаңылоо, техникалык сервистик кызматтардын инфраструктурасын кеңейтүү жана өлкөнүн айыл чарба субъекттеринин машина-трактордук паркын модернизациялоо;
- эл аралык көргөзмөлөргө, жарманкелерге жана соода миссияларына активдүү катышуу аркылуу айыл чарба экспортун колдоо жана продукцияларды дүйнөлүк рыноктордо илгерилетүү боюнча программаларды өнүктүрүү;
- айыл чарба өндүрүүчүлөрүнүн кесиптик көндүмдөрүн жогорулатуу жана айыл чарба бизнесин башкарууну жакшыртуу максатында билим берүү программаларынын жана консультациялык колдоонун жеткиликтүүлүгүн жогорулатуу.

Заключение

В среднесрочной перспективе на 2025–2029 гг. экономический рост прогнозируется в среднем на 5,6 % в год.

Среднесрочные целевые макроэкономические показатели будут достигаться через реализацию инвестиционных проектов, эффективное управление государственными активами страны, реформирование системы государственного регулирования для стимулирования всех отраслей экономики.

Кабинетом Министров Кыргызской Республики, при необходимости, будет разработана система мер, направленная на смягчение возможного шокового воздействия на экономику негативных процессов и дисбалансов/рисков, связанных с ухудшением мировой конъюнктуры.

Важными условиями выполнения прогнозируемых целевых показателей на среднесрочный период являются сохранение политической стабильности, поступление в сектор экономики прогнозируемых объемов инвестиций, а также принятие мер для минимизации влияющих на экономику внешних и внутренних шоков.

При этом следует отметить, что с учетом фактически сложившейся ситуации в экономике, появления новых факторов, направленных на снижение/рост ожидаемых показателей социально-экономического развития в 2024 г., прогнозируемые макроэкономические показатели на 2025–2029 гг. будут скорректированы.

Перечень показателей прогноза социально-экономического развития Кыргызской Республики определен в приложениях 1–14 к настоящему Среднесрочному прогнозу социально-экономического развития.

2026–2029-жылдары өнөр жай өндүрүшүнүн өсүшү төмөнкүлөрдүн эсебинен орточо жылдык 103 % деңгээлинде болжолдонууда:

– Кумтөр, Талды-Булак Сол Жээк, Жерүй, Караказык, Иштамберди, Жамгыр, Макмал, Терексай, Солтон-Сары кендерин иштетүү боюнча ишканалардын туруктуу ишин камсыз кылуу. Жерүй кенинде жер астындагы кенди пайдаланууга берүү пландаштырылууда, ал негизги металлды жана кайра иштетүүчү кубаттуулуктарды өндүрүүнү көбөйтүүгө мүмкүндүк берет. Ошол эле учурда, Кумтөр кенинде 2025-жылга болжолдонгон көрсөткүчкө салыштырмалуу 2026-жылы негизги металл өндүрүүнүн 19,6 %га төмөндөшү болжолдонууда, бул борбордук участка кыртыш ачуу иштеринин көбөйүшү жана натыйжада руданы казып алуунун кыскарышы, ошондой эле мурдагы жылдарда кайра иштетүүнүн жүрүшүндө кен кампаларындагы кондициялык рудалардын азайышы менен шартталган. Айрым төмөндөтүлгөн көлөмдүн ордун толтуруу үчүн 2026-жылдан тартып калдык сактоочу жайды кайра иштетүүдөн алтынды бөлүп алуу боюнча иштер жүргүзүлөт. Мындан тышкары, өндүрүштүк иштерди жакшыртуу максатында ишканада алтын камтыган кендерди экономикалык жактан пайдалуу жол менен казып алуу, анын ичинде кенди ачык жол менен казып алуудан жер астынан казып алуу долбоорун ишке киргизүүгө акырындык менен өтүү боюнча бир катар иш-чаралар жүргүзүлүүдө;

– тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) өндүрүүнүн көлөмүн жылына орточо 6 %га көбөйтүү болжолдонууда;

– “Кыргыз Текстиль ЛДТ” ЖЧК өнөр жай паркынын базасында текстиль кездемелерин, жиптерди өндүрүү боюнча ири долбоорлорду ишке ашыруунун жана “Global Textile Group” текстиль өндүрүшүн куруунун эсебинен текстиль жана тигүү өндүрүшүнүн көлөмүн орточо 6,8 %га жогорулатуу;

– Чүй облусундагы “Чайна Петроль Компани “Джунда” ЖЧКсынын жана Жалал-Абад облусундагы “Кыргыз Петролеум Компани” ЖАКтын мунайды кайра иштетүүчү заводдорунда өндүрүштүн көлөмүн калыбына келтирүүнүн эсебинен мунайзаттарды өндүрүү көлөмүнүн орточо 6,5 %га жогорулашы. Азыркы учурда “Кыргыз Петролеум Компани” ЖАКтын технологияларын модернизациялоо, ББ Регламентинин К4 жана К5 талаптарына жооп берүүчү продукцияларды алуу менен мунайды кайра иштетүүнүн экинчи процесстерин киргизүү иштери жүргүзүлүүдө;

– курулуш материалдарын чыгаруучу ишканалардын туруктуу өндүрүштүк ишинин эсебинен курулуш материалдарын өндүрүүнүн орточо 4,5 %га өсүшү;

– автомобиль тармагындагы ишканаларды өнүктүрүүнүн эсебинен транспорт каражаттарын өндүрүүнүн өсүшү болжолдонууда;

– электр энергиясы, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыз кылуунун (жабдуунун) көлөмүнүн өсүшү Токтогул ГЭСин, Камбар-Ата 2, Үч-Коргон ГЭСин жана Ат-Башы ГЭСин калыбына келтирүү аркылуу генерациялоочу кубаттуулуктарды көбөйтүүнүн эсебинен орточо 4,7 %га болжолдонууда. 2026-жылдан тартып Борбордук жана Түштүк Азиянын ортосунда электр энергиясы рыногун түзүү боюнча CASA-1000 долбоорун аяктоо жана 500 кВт саат “Датка-Ходжент” электр өткөргүч линиясын куруу аркылуу электр энергиясын экспорттоо пландаштырылууда.

2026–2029-жылдары курулуш тармагын өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттары болуп төмөнкүлөр саналат:

– айыл тургундарын жаңы сугат жерлери менен камсыз кылуу үчүн ирригациялык инфраструктураны куруу, ошондой эле учурдагы ирригациялык инфраструктураны модернизациялоо жана реабилитациялоо;

– калктын аялуу катмары үчүн жеткиликтүү социалдык турак жайларды куруу;

– турак жай курулушунун, социалдык жана өнөр жай багытындагы объекттердин көлөмдөрүн көбөйтүү, жаңы архитектуралык-курулуш системаларына, имараттардын типтерине жана заманбап технологияларга өтүү;

– автомобиль жолдорун реабилитациялоо жана сактоо, либералдуу, коопсуз эл аралык транспорттук коридорлорду түзүү, анын ичинде жолдорду долбоорлоодо жана курууда жаңы технологияларды колдонуу;

– мамлекеттик–жеке өнөктөштүк механизмдерин курулуш тармагында кеңири колдонуу;

– төмөнкү долбоорлорду курууга инвестицияларды тартуу: “Камбар-Ата-1” ГЭСинин курулушу, “Торугарт–Арпа–Макмал–Жалал–Абад” каттамынын айкалышкан варианты боюнча Кыргыз Республикасынын аймагындагы участок боюнча Кытай–Кыргызстан–Өзбекстан темир жолунун курулушу жана башка объекттер.

2026–2029-жылдары каржылоонун бардык булактарынан капиталдык салымдардын жалпы көлөмү орто эсеп менен 12,5 %га көбөйөт (2026-жылы 308,8 млрд сомдон 2029-жылы 487,4 млрд сомго чейин). 2025-жылга карата болжолдордо капиталдык салымдардын түзүмү 2029-жылдагы капиталдык салымдардын жалпы көлөмүнүн 81,6 %га чейинкисин түзүп, ички инвестициялардын үлүшү көбөйөт, ага ылайык өлкөдөгү чет өлкөлүк кредиттердин үлүшү төмөндөгөндүктөн, тышкы инвестициялардын үлүшү 18,4 %га чейин азаят.

Курулуш тармагында реалдуу өсүш темпи жылына орточо 10,2 % деңгээлинде болжолдонууда.

Тышкы экономикалык иш Кыргыз Республикасында өндүрүлгөн товарларды дүйнөлүк рынокко чыгарууга багытталат. Мында эркин соода жана инвестициялар боюнча ар кандай региондук жана региондор аралык макулдашууларга катышуу маанилүү инструмент болуп калат. Өлкөнүн соода-экономикалык кызыкчылыктарын илгерилетүү үчүн экономикалык дипломатиянын куралдарын колдонуу менен чет өлкөлүк өкүлчүлүктөрдүн ишин активдештирүүгө олуттуу көңүл бурулат.

Экспортко жагымдуу шарттарды түзүү үчүн Кыргызстан өзүнүн Дүйнөлүк соода уюмуна (ДСУ) мүчөлүгүн туруктуу төлөм системасы менен альтернативдүү соода өнөктөштөрүн табуу үчүн активдүү колдонот. Тышкы экономикалык ишмердик преференциялардын жалпыланган системасы тарабынан берилген кошумча соода преференцияларын максималдуу пайдаланууга, ошондой эле тышкы рынокторго жеткиликтүүлүктү алдын ала билүүнү камсыз кылууга жана соода дискриминациясын жоюуга багытталат.

Ошондой эле ата мекендик товар өндүрүүчүлөрдүн кызыкчылыктарын коргоо үчүн эл аралык укуктук базаны түзүүгө өзгөчө көңүл бурулат. Бул эки тараптуу жана көп тараптуу соода келишимдерин түзүүнү жана аткарууну, ошондой эле соодага байланыштуу эл аралык эрежелерди жана ченемдерди иштеп чыгууга жана макулдашууга активдүү катышууну камтышы мүмкүн. Дагы бир маанилүү аспект тоскоолдуксуз транзитти камсыз кылуу маселесин чечүү болуп саналат.

2026–2029-жылдары тышкы соода жүгүртүүнүн өсүшү жылына орточо 5,5 % жана 2029-жылы 22 353 млн АКШ долларына жетет деп болжолдонууда. 2026–2029-жылдары товарлардын экспортунун көлөмүнүн номиналдык өсүшү орточо 2,0 %, ал эми импорт 6,3 % деңгээлинде болжолдонууда.

2026-2029-жылдарда **социалдык өнүктүрүү саясаты** ошондой эле мамлекеттин кепилденген социалдык милдеттенмелерин толук көлөмдө аткарууга, калктын жашоо деңгээлин жогорулатууга жана мамлекеттин реалдуу мүмкүнчүлүктөрүн эске алуу менен жарандардын социалдык жактан корголбогон категорияларынын абалын жакшыртууга топтолот.

Калкты социалдык коргоо чөйрөсүндө орто мөөнөттүү келечекте жарандардын кыйла аялуу категорияларына даректүү социалдык жардам көрсөтүү, эмгекке жарамдуу калктын экономикалык активдүүлүгүнө дем берүү жана оор турмуштук кырдаалдан чыгууга көмөк көрсөтүү боюнча иштер улантылат.

Пенсиялык системанын финансылык туруктуулугун камсыз кылуу жана мамлекеттик социалдык камсыздандыруу системасын өркүндөтүү жолу менен пенсияларды жогорулатуу боюнча чаралар ишке ашырылат, ал пенсиялык системадагы камсыздандыруу принциптерин андан ары жакшыртуу үчүн пенсиялык камсыздоону

реформалоого жана пенсионерлердин ар кандай курактык топторунун керектөөлөрүн эске алуу менен пенсиялык системанын камсыздандыруу курамын модернизациялоого багытталат.

Болжолдонгон макроэкономикалык параметрлерден улам 2026–2029-жылдары социалдык көрсөткүчтөр төмөнкүдөй түрдө түзүлөт:

- 2026–2029-жылдары калктын акчалай кирешелеринин номиналдык өсүшү орточо 5,7 % деңгээлинде болжолдонууда. Акчалай кирешелердин түзүмүндө эмгек акынын өсүшү орточо 6,2 % ды түзөт;

- 2026–2029-жылдары калктын жан башына ИДПнын өсүшү орто эсеп менен 9,8 % деңгээлинде болжолдонууда;

- жашоо минимумунун 2025-жылдагы 8 639,1 сомдон 2029-жылга карата 10 570,9 сомго чейин өсүшү болжолдонууда. Эмгекке жарамдуу курактагы адамдар үчүн орточо айлык эмгек акынын жашоо минимумуна болгон катышы 2029-жылга карата 4,6 деңгээлинде болушу күтүлүүдө;

- пенсиянын номиналдык өлчөмүн 2029-жылга 12 865,3 сомго чейин жогорулатуу болжолдонууда жана 2025-жылга салыштырмалуу 21,5 % га жогорулайт. 2029-жылга карата жакырчылыктын деңгээли 24,5 % га чейин төмөндөйт.

Корутунду

2025–2029-жылдарга орто мөөнөттүү келечекте экономикалык өсүш жылына орточо 5,6 %га болжолдонууда.

Орто мөөнөттүү максаттуу макроэкономикалык көрсөткүчтөргө инвестициялык долбоорлорду ишке ашыруу, өлкөнүн мамлекеттик активдерин натыйжалуу башкаруу, экономиканын бардык тармактарына дем берүү үчүн мамлекеттик жөнгө салуу системасын реформалоо аркылуу жетишилет.

Министрлер Кабинети тарабынан зарыл болгон учурда дүйнөлүк конъюнктуранын начарлашына байланыштуу терс процесстердин жана дисбаланстардын/тобокелдиктердин экономикага мүмкүн болуучу күтүүсүз таасирин азайтууга багытталган чаралардын системасы иштелип чыгат.

Орто мөөнөттүү мезгилге болжолдонгон максаттуу көрсөткүчтөрдү аткаруунун маанилүү шарттары болуп саясий туруктуулукту сактоо, экономиканын секторуна болжолдонгон инвестициялардын түшүүсү, ошондой эле тышкы жана ички соккулардын экономикага тийгизген таасирин минималдаштыруу үчүн чараларды көрүү саналат.

Ошол эле учурда экономикада иш жүзүндө түзүлгөн кырдаалды, 2024-жылы социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн күтүлгөн көрсөткүчтөрүн азайтууга/өстүрүүгө багытталган жаңы факторлордун

пайда болушун эске алуу менен 2025–2029-жылдарга болжолдонгон макроэкономикалык көрсөткүчтөр түзөтүлөт.

Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн болжолдуу көрсөткүчтөрүнүн тизмеси Социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн ушул орто мөөнөттүү болжолунун 1–14-тиркемелеринде аныкталган.

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын
социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн
болжолуна
1-тиркеме

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн негизги социалдык-экономикалык көрсөткүчтөрү

	Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
			алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
I. ИДПны өндүрүү									
Номиналдуу ИДП	млн сом	1 228 898,8	1 414 726,7	1 624 087,2	1 813 785,2	2 053 420,4	2 296 183,1	2 562 898,0	
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	106,2	106,3	106,0	104,7	106,3	105,7	105,4	
Дефлятор, мурдагы жылга карата % менен	%	113,4	108,3	108,3	106,7	106,5	105,8	105,9	
Кошулган нарк									
Өнөр жай	млн сом	196 417,8	213 447,9	237 723,4	241 340,4	267 964,2	286 222,1	303 655,3	
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	102,7	103,1	107,0	98,1	106,6	103,9	102,7	
Айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук	млн сом	118 646,5	127 206,8	137 163,7	146 888,9	158 215,1	168 353,6	177 935,5	

Приложение 1
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики
на 2025–2029 годы

**Основные социально-экономические показатели развития
Кыргызской Республики на 2025–2029 годы**

	Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
			предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
	I. Производство ВВП								
	Номинальный ВВП	млн сомов	1 228 898,8	1 414 726,7	1 624 087,2	1 813 785,2	2 053 420,4	2 296 183,1	2 562 898,0
	Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	106,2	106,3	106,0	104,7	106,3	105,7	105,4
	Дефлятор, в % к предыдущему году	%	113,4	108,3	108,3	106,7	106,5	105,8	105,9
	Добавленная стоимость								
	Промышленность	млн сомов	196 417,8	213 447,9	237 723,4	241 340,4	267 964,2	286 222,1	303 655,3
	Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	102,7	103,1	107,0	98,1	106,6	103,9	102,7
	Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство	млн сомов	118 646,5	127 206,8	137 163,7	146 888,9	158 215,1	168 353,6	177 935,5

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	100,6	102,5	102,8	102,9	103,1	103,3	103,4
Курулуш	млн сом	81 748,6	99 690,6	114 906,9	130 899,1	149 304,3	168 955,8	191 270,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	110,3	115,7	110,3	109,8	110,9	109,6	110,5
Кызматтарды көрсөтүү чөйрөсү	млн сом	624 165,4	714 556,4	826 039,9	938 385,6	1 072 735,3	1 216 818,4	1 383 197,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	106,2	106,1	105,2	106,0	106,4	105,8	105,7
Продуктуларга жана импортко таза салык	млн сом	207 920,5	259 824,9	308 253,3	356 271,2	405 201,6	455 833,2	506 839,2
Маалымкат:								
ИДП алтынды эсепке албаганда	млн сом	1 143 992,5	1 334 209,9	1 536 018,6	1 736 452,3	1 966 777,6	2 206 198,3	2 468 634,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	108,1	106,9	105,9	105,6	106,1	105,8	105,5
Дефлятор, мурдагы жылга карата % менен	%	112,2	109,1	108,8	107,0	106,8	106,0	106,1
Кумтөр кенин иштетүү боюнча ишканаларды эсепке албаганда ИДП	млн сом	1 152 928,3	1 343 125,3	1 545 449,6	1 750 524,7	1 979 004,4	2 220 449,6	2 486 149,2

2

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	100,6	102,5	102,8	102,9	103,1	103,3	103,4
Строительство	млн сомов	81 748,6	99 690,6	114 906,9	130 899,1	149 304,3	168 955,8	191 270,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	110,3	115,7	110,3	109,8	110,9	109,6	110,5
Сфера услуг	млн сомов	624 165,4	714 556,4	826 039,9	938 385,6	1 072 735,3	1 216 818,4	1 383 197,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	106,2	106,1	105,2	106,0	106,4	105,8	105,7
Чистые налоги на продукты и импорт	млн сомов	207 920,5	259 824,9	308 253,3	356 271,2	405 201,6	455 833,2	506 839,2
Справка:								
ВВП без учета золота	млн сомов	1 143 992,5	1 334 209,9	1 536 018,6	1 736 452,3	1 966 777,6	2 206 198,3	2 468 634,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	108,1	106,9	105,9	105,6	106,1	105,8	105,5
Дефлятор, в % к предыдущему году	%	112,2	109,1	108,8	107,0	106,8	106,0	106,1
ВВП, без учета предприятий по разработке месторождения Кумтор	млн сомов	1 152 928,3	1 343 125,3	1 545 449,6	1 750 524,7	1 979 004,4	2 220 449,6	2 486 149,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году ¹	%	108,1	107,2	105,8	105,9	105,9	105,9	105,6
Дефлятор, в % к предыдущему году ¹	%	112,1	108,7	108,7	107,0	106,7	106,0	106,0

2

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен ¹	%	108,1	107,2	105,8	105,9	105,9	105,9	105,6
Дефлятор, мурдагы жылга карата % менен ¹	%	112,1	108,7	108,7	107,0	106,7	106,0	106,0
II. ИДПны пайдалануу¹								
Акыркы керектөө	млн сом	1 301 548,8	1 446 825,5	1 653 208,9	1 841 434,6	2 050 507,6	2 280 533,5	2 531 368,3
Анын ичинде:								
Жеке керектөө	млн сом	1 100 859,2	1 225 700,0	1 403 243,8	1 549 080,4	1 718 910,7	1 912 770,4	2 123 494,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	107,6	106,5	107,0	105,1	106,2	107,3	107,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	%	112,9	104,5	107,0	105,0	104,5	103,7	103,7
Мамлекеттик керектөө	млн сом	200 689,6	221 125,5	249 965,1	292 354,2	331 596,9	367 763,2	407 874,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	100,8	100,9	100,8	101,0	101,0	101,1	101,1
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	%	116,2	109,2	112,1	115,8	112,3	109,7	109,7
Дүң инвестициялар ²	млн сом	420 468,5	546 876,5	624 893,0	689 981,3	766 997,8	849 922,5	941 812,6

¹ 2023-жылга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин баалоосу

² Эл аралык валюта фондунун методикасы боюнча

Наименование	Единица изме- рения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
II. Использование ВВП¹								
Конечное потребление	млн сомов	1 301 548,8	1 446 825,5	1 653 208.9	1 841 434,6	2 050 507,6	2 280 533,5	2 531 368,3
В том числе:								
Частное потребление	млн сомов	1 100 859.2	1 225 700,0	1 403 243,8	1 549 080,4	1 718 910,7	1 912 770,4	2 123 494,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	107,6	106,5	107,0	105.1	106.2	107,3	107.0
Индекс цен. в % к предыдущему году	%	112,9	104,5	107.0	105.0	104,5	103,7	103,7
Государственное потребление	млн сомов	200 689,6	221 125,5	249 965.1	292 354.2	331 596,9	367 763,2	407 874.0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	100,8	100,9	100.8	101.0	101.0	101,1	101.1
Индекс цен. в % к предыдущему году	%	116,2	109,2	112.1	115.8	112,3	109,7	109,7
Валовые инвестиции²	млн сомов	420 468,5	546 876,5	624 893.0	689 981.3	766 997,8	849 922,5	941 812,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	104,5	123,4	109.3	105.3	106,4	105,5	105.5
Индекс цен. в % к предыдущему году	%	106,6	105,4	104,5	104,9	104,5	105,0	105,0
В том числе:								

¹ Оценка Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики за 2023 год

² По методике Международного валютного фонда

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	104,5	123,4	109,3	105,3	106,4	105,5	105,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	%	106,6	105,4	104,5	104,9	104,5	105,0	105,0
Анын ичинде:								
Мамлекеттик инвестициялар	млн сом	41 665,5	52 260,5	52 837,2	53 604,1	54 235,8	56 452,8	57 825,2
Алардын ичинен: мамлекеттик инвестициялардын долбоорлору	млн сом	39 582,2	50 384,8	48 771,1	30 098,5	25 762,0	22 345,9	20 345,9
жеке инвестициялар	млн сом	378 803,0	494 616,0	572 055,7	636 377,2	712 762,0	793 469,7	883 987,4
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн таза экспорту	млн сом	-493 118,6	-578 975,3	-654 014,7	-717 630,7	-764 084,9	-834 272,9	-910 282,9
Анын ичинде:								
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн экспорту	млн сом	741 474,6	958 956,2	1 080 378,2	1 267 685,6	1 472 790,8	1 660 004,6	1 871 016,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	151,4	117,6	102,7	105,9	106,1	103,5	103,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	%	106,8	110,0	109,7	110,8	109,5	108,9	108,9

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Государственные инвестиции	млн сомов	41 665.5	52 260,5	52 837.2	53 604.1	54 235,8	56 452,8	57 825.2
Из них: проекты государственных инвестиций	млн сомов	39 582.2	50 384,8	48 771.1	30 098.5	25 762,0	22 345,9	20 345,9
Частные инвестиции	млн сомов	378 803.0	494 616,0	572 055.7	636 377.2	712 762,0	793 469,7	883 987.4
Чистый экспорт товаров и услуг	млн сомов	-493 118.6	-578 975,3	-654 014.7	-717 630.7	-764 084,9	-834 272,9	-910 282.9
В том числе:								
Экспорт товаров и услуг	млн сомов	741 474.6	958 956,2	1 080 378.2	1 267 685.6	1 472 790,8	1 660 004.6	1 871 016.0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	151,4	117,6	102,7	105,9	106,1	103,5	103,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	%	106,8	110,0	109,7	110,8	109,5	108,9	108,9
Импорт товаров и услуг	млн сомов	1 234 593,1	1 537 931,5	1 734 393,0	1 985 316,3	2 236 875,7	2 494 277,5	2 781 298,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	129,1	118,3	105,2	105,5	105,3	104,8	104,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	%	107,1	105,3	107,2	108,5	107,0	106,4	106,4
III. Социальные показатели								
ВВП на душу населения	тыс. сомов	173,1	213,4	239,7	261,9	290,4	318,1	348,1

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн импорту	млн сом	1 234 593,1	1 537 931,5	1 734 393,0	1 985 316,3	2 236 875,7	2 494 277,5	2 781 298,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	129,1	118,3	105,2	105,5	105,3	104,8	104,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	%	107,1	105,3	107,2	108,5	107,0	106,4	106,4
III. Социалдык көрсөткүчтөр								
Калктын жан башына ИДП	миң сом	173,1	213,4	239,7	261,9	290,4	318,1	348,1
Калктын жан башына ИДП	АКШ долл.	1 969,2	2 357,8	2 616,7	2 801,3	3 047,5	3 272,5	3 548,1
Жакырчылыктын деңгээли ³	%	29,3	27,8	26,4	25,9	25,6	24,9	24,5
Калктын акчалай кирешеси ³	млн сом	725 354,4	781 227,1	827 937,0	885 249,0	939 917,0	986 360,6	1 034 159,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	97,3	101,8	99,7	101,3	101,0	100,0	99,8
Жашоо минимуму	айына сом	7 681,5	8 127,1	8 639,1	9 122,9	9 588,1	10 057,9	10 570,9
Эмгекке жарамдуу улуу курактагы калк үчүн жашоо минимуму	айына сом	8 579,3	9 076,9	9 648,7	10 189,0	10 708,7	11 233,4	11 806,3

³ 2023-жылга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин баалоосу

5

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
ВВП на душу населения	долл. США	1 969,2	2 357,8	2 616,7	2 801,3	3 047,5	3 272,5	3 548,1
Уровень бедности ³	%	29,3	27,8	26,4	25,9	25,6	24,9	24,5
Денежные доходы населения ³	млн сомов	725 354,4	781 227,1	827 937,0	885 249,0	939 917,0	986 360,6	1 034 159,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	97,3	101,8	99,7	101,3	101,0	100,0	99,8
Прожиточный минимум	сомов в месяц	7 681,5	8 127,1	8 639,1	9 122,9	9 588,1	10 057,9	10 570,9
Прожиточный минимум для взрослого населения трудоспособного возраста	сомов в месяц	8 579,3	9 076,9	9 648,7	10 189,0	10 708,7	11 233,4	11 806,3
Прожиточный минимум для взрослого населения пенсионного возраста	сомов в месяц	6 816,5	7 211,8	7 666,2	8 095,5	8 508,3	8 925,3	9 380,4
Среднегодовая численность наличного населения	тыс. чел.	6 487,2	6 629,9	6 775,8	6 924,8	7 070,3	7 218,7	7 363,1
Среднемесячная заработная плата	сомов	33 258,0	35 966,8	38 336,9	40 876,4	43 585,2	46 056,9	48 765,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	108,6	102,2	100,3	101,0	101,5	100,7	100,7
В % к прожиточному минимуму для	%	387,7	396,2	397,3	401,2	407,0	410,0	413,0

³ Оценка Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики за 2023 год

5

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Пенсия жашындагы улуу курактагы калк үчүн жашоо минимуму	айына сом	6 816,5	7 211,8	7 666,2	8 095,5	8 508,3	8 925,3	9 380,4
Калктын жылдык орточо саны	мин адам	6 487,2	6 629,9	6 775,8	6 924,8	7 070,3	7 218,7	7 363,1
Орточо айлык эмгек акы	сом	33 258,0	35 966,8	38 336,9	40 876,4	43 585,2	46 056,9	48 765,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	108,6	102,2	100,3	101,0	101,5	100,7	100,7
Эмгекке жарамдуу калк үчүн жашоо минимумуна карата % менен	%	387,7	396,2	397,3	401,2	407,0	410,0	413,0
Пенсиянын орточо айлык өлчөмү ⁴	сом	9 190,0	10 080,3	10 584,3	11 113,5	11 669,2	12 252,7	12 865,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	%	102,2	103,7	98,8	99,4	99,9	100,1	99,9
Пенсионердин жашоо минимумуна карата % менен	%	134,8	139,8	138,1	137,3	137,2	137,3	137,2
Өткөн жылдын декабрына карата	%	107,3	106,6	105,8	105,3	105,3	105,1	105,1

⁴ Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун маалымы (алдын ала маалымат).

6

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
трудоспособного населения								
Среднемесячный размер пенсий ⁴	сомов	9 190,0	10 080,3	10 584,3	11 113,5	11 669,2	12 252,7	12 865,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	%	102,2	103,7	98,8	99,4	99,9	100,1	99,9
В % к прожиточному минимуму пенсионера	%	134,8	139,8	138,1	137,3	137,2	137,3	137,2
К декабрю предыдущего года	%	107,3	106,6	105,8	105,3	105,3	105,1	105,1
К соответствующему периоду предыдущего года	%	110,8	105,8	106,3	105,6	105,1	104,9	105,1
IV. Трудовые ресурсы⁵								
Численность экономически активного населения	тыс. чел.	2 744,8	2 768,7	2 795,7	2 831,0	2 874,0	2 913,5	2 956,4
Темп роста	%	101,2	100,9	101,0	101,3	101,5	101,4	101,5
Численность занятого населения	тыс. чел.	2 617,1	2 640,4	2 672,5	2 706,9	2 751,0	2 790,6	2 838,7
Темп роста	%	101,4	100,9	101,2	101,3	101,6	101,4	101,7
В том числе по отраслям:								

⁴ Данные Социального фонда Кыргызской Республики при Кабинете Министров Кыргызской Республики (предварительные)

⁵ Оценка Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики за 2023 год

6

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Өткөн жылдын тиешелүү мезгилине карата	%	110,8	105,8	106,3	105,6	105,1	104,9	105,1
IV. Эмгек ресурстары⁵								
Экономикалык активдүү калктын саны	миң адам	2 744,8	2 768,7	2 795,7	2 831,0	2 874,0	2 913,5	2 956,4
Өсүү темпи	%	101,2	100,9	101,0	101,3	101,5	101,4	101,5
Иштеген калктын саны	миң адам	2 617,1	2 640,4	2 672,5	2 706,9	2 751,0	2 790,6	2 838,7
Өсүү темпи	%	101,4	100,9	101,2	101,3	101,6	101,4	101,7
Анын ичинде тармактар боюнча:								
Өнөр жайы	миң адам	363,8	367,0	371,7	375,4	378,8	381,8	387,5
Айыл чарбасы	миң адам	466,4	470,0	474,4	479,9	486,9	492,5	500,2
Курулуш	миң адам	325,3	328,7	332,5	337,8	346,1	353,0	359,9
Кызмат көрсөтүүлөр	миң адам	1 461,7	1 474,6	1 493,9	1 513,7	1 539,2	1 563,3	1 591,1
Жумушсуздардын саны (жалпы)	миң адам	127,7	128,3	123,2	124,1	123,0	122,9	117,8
Жалпы жумушсуздуктун деңгээли	%	4,7	4,6	4,4	4,4	4,3	4,2	4,0
Эмгек өндүрүмдүүлүгү ⁵	%	104,7	105,3	104,7	103,3	104,6	104,2	103,6

⁵ 2023-жылга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин баалоосу

7

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Промышленность	тыс. чел.	363,8	367,0	371,7	375,4	378,8	381,8	387,5
Сельское хозяйство	тыс. чел.	466,4	470,0	474,4	479,9	486,9	492,5	500,2
Строительство	тыс. чел.	325,3	328,7	332,5	337,8	346,1	353,0	359,9
Услуги	тыс. чел.	1 461,7	1 474,6	1 493,9	1 513,7	1 539,2	1 563,3	1 591,1
Численность безработных (общая)	тыс. чел.	127,7	128,3	123,2	124,1	123,0	122,9	117,8
Уровень общей безработицы	%	4,7	4,6	4,4	4,4	4,3	4,2	4,0
Производительность труда ⁵	%	104,7	105,3	104,7	103,3	104,6	104,2	103,6

7

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын ИДПсын өндүрүү жана акыркы пайдалануу түзүмү

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Улуттук эсептер (ИДПдан %)							
I. ИДПны өндүрүү							
Айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук	9,7	9,0	8,4	8,1	7,7	7,3	6,9
Өнөр жайы	16,0	15,1	14,6	13,3	13,0	12,5	11,8
Маалымкат:							
өнөр жай, алтынды эсепке албаганда	9,1	9,4	9,2	9,0	8,8	8,5	8,2
өнөр жай, Кумтөр кенин иштетүү боюнча ишканаларды эсепке албаганда	9,8	10,0	9,8	9,7	9,4	9,1	8,8
курулуш	6,7	7,0	7,1	7,2	7,3	7,4	7,5
кызматтарды көрсөтүү чөйрөсү	50,8	50,5	50,9	51,7	52,2	53,0	54,0
продуктуларга жана импортко таза салык	16,9	18,4	19,0	19,6	19,7	19,9	19,8

Приложение 2
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики
на 2025–2029 годы

Структура производства и конечного использования ВВП
Кыргызской Республики на 2025–2029 годы

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Национальные счета (% от ВВП)							
I. Производство ВВП							
Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство	9.7	9.0	8.4	8.1	7.7	7.3	6.9
Промышленность	16.0	15.1	14.6	13.3	13.0	12.5	11.8
Справка:							
промышленность без учета золота	9.1	9.4	9.2	9.0	8.8	8.5	8.2
промышленность без учета предприятий по разработке месторождения Кумтор	9.8	10.0	9.8	9.7	9.4	9.1	8.8
строительство	6.7	7.0	7.1	7.2	7.3	7.4	7.5
сфера услуг	50.8	50.5	50.9	51.7	52.2	53.0	54.0
чистые налоги на продукты и импорт	16.9	18.4	19.0	19.6	19.7	19.9	19.8

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
II. ИДПны пайдалануу¹							
Керектөө	105,9	102,3	101,8	101,5	99,9	99,3	98,8
Жеке	89,6	86,6	86,4	85,4	83,7	83,3	82,9
Мамлекеттик	16,3	15,6	15,4	16,1	16,1	16,0	15,9
Дун инвестициялар	34,2	38,7	38,5	38,0	37,4	37,0	36,7
Мамлекеттик инвестициялар	3,4	3,7	3,3	3,0	2,6	2,5	2,3
Алардын ичинен: мамлекеттик инвестициялардын долбоорлору	3,2	3,6	3,0	1,7	1,3	1,0	0,8
Жеке инвестициялар	30,8	35,0	35,2	35,1	34,7	34,6	34,5
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн таза экспорту	-40,1	-40,9	-40,3	-39,6	-37,2	-36,3	-35,5
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн экспорту	60,3	67,8	66,5	69,9	71,7	72,3	73,0
Товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн импорту	100,5	108,7	106,8	109,5	108,9	108,6	108,5
Эл аралык валюта фондунун методикасы боюнча							

¹ 2023-жылга, 2024–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин баалоосу

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
II. Использование ВВП¹							
Потребление	105,9	102,3	101,8	101,5	99,9	99,3	98,8
Частное	89,6	86,6	86,4	85,4	83,7	83,3	82,9
Государственное	16,3	15,6	15,4	16,1	16,1	16,0	15,9
Валовые инвестиции	34,2	38,7	38,5	38,0	37,4	37,0	36,7
Государственные инвестиции	3,4	3,7	3,3	3,0	2,6	2,5	2,3
Из них: проекты государственных инвестиций	3,2	3,6	3,0	1,7	1,3	1,0	0,8
Частные инвестиции	30,8	35,0	35,2	35,1	34,7	34,6	34,5
Чистый экспорт товаров и услуг	-40,1	-40,9	-40,3	-39,6	-37,2	-36,3	-35,5
Экспорт товаров и услуг	60,3	67,8	66,5	69,9	71,7	72,3	73,0
Импорт товаров и услуг	100,5	108,7	106,8	109,5	108,9	108,6	108,5
По методике Международного валютного фонда							

¹ Оценка Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики за 2023 год, на 2024–2029 годы

**2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын ИДШны түзүүчү тармактарындагы
дүн продукция жана өсүү темптери**

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук, млн сом	378 699,3	406 022,5	437 803,0	468 844,1	504 995,4	537 355,9	567 939,8
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,6	102,5	102,8	102,9	103,1	103,3	103,4
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	105,1	104,6	104,9	104,0	104,5	103,1	102,3
Өнөр жай ¹ , млн сом	492 127,8	551 106,5	614 247,4	624 028,2	693 315,3	740 994,6	786 595,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	102,7	103,2	107,2	98,2	106,8	104,0	102,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,4	105,4	104,0	103,4	104,1	102,8	103,3
Өнөр жай ² , млн сом	482 801,5	524 256,4	584 497,5	593 723,2	659 769,4	704 998,9	747 310,3

¹Сатып алынуучу электр энергиясын эсепке албаганда иштетип алма чийки затты кайра иштетүүнүн наркын эске алуу менен.

²Иштетип алма чийки затты кайра иштетүүнүн наркын эске албастан, бирок сатып алынуучу электр энергиясын эсепке алуу менен.

Приложение 3
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики
на 2025–2029 годы

**Валовая продукция и темпы роста в отраслях
Кыргызской Республики, формирующих ВВП на 2025–2029 годы**

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство, млн сомов	378 699,3	406 022,5	437 803,0	468 844,1	504 995,4	537 355,9	567 939,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	100,6	102,5	102,8	102,9	103,1	103,3	103,4
Индекс цен, в % к предыдущему году	105,1	104,6	104,9	104,0	104,5	103,1	102,3
Промышленность ¹ , млн сомов	492 127,8	551 106,5	614 247,4	624 028,2	693 315,3	740 994,6	786 595,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,7	103,2	107,2	98,2	106,8	104,0	102,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,4	105,4	104,0	103,4	104,1	102,8	103,3
Промышленность ² , млн сомов	482 801,5	524 256,4	584 497,5	593 723,2	659 769,4	704 998,9	747 310,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,7	103,1	107,2	98,2	106,7	103,9	102,6
Индекс цен, в % к предыдущему году	106,2	105,4	104,0	103,4	104,2	102,8	103,3

¹С учетом стоимости переработки давальческого сырья, без учета покупной электроэнергии.

²Без учета стоимости переработки давальческого сырья, но с учетом покупной электроэнергии.

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	102,7	103,1	107,2	98,2	106,7	103,9	102,6
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	106,2	105,4	104,0	103,4	104,2	102,8	103,3
Анын ичинде:							
Пайдалуу кендерди казуу, млн сом	56 117,6	63 197,8	72 126,0	79 485,6	88 022,9	91 326,9	87 137,1
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	103,1	103,5	108,2	106,2	104,4	99,8	92,1
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	115,3	108,8	105,5	103,8	106,1	104,0	103,6
Иштетүү өндүрүшү, млн сом	372 348,5	400 299,3	443 540,1	437 779,3	486 302,7	518 092,9	556 166,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	102,0	102,9	107,2	95,9	107,6	104,2	104,4
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	105,6	104,4	103,4	103,0	103,3	102,2	102,9
Электр энергиясы, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу), млн сом	49 745,5	55 590,8	63 131,7	70 378,0	78 786,4	88 480,0	96 415,8
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	108,4	103,3	106,5	105,0	104,0	106,6	103,4
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,0	108,2	106,6	106,2	107,6	105,3	105,4
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу, млн сом	4 589,9	5 168,5	5 699,8	6 080,4	6 657,3	7 099,1	7 591,1

2

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
В том числе:							
Добыча полезных ископаемых, млн сомов	56 117,6	63 197,8	72 126,0	79 485,6	88 022,9	91 326,9	87 137,1
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	103,1	103,5	108,2	106,2	104,4	99,8	92,1
Индекс цен. в % к предыдущему году	115,3	108,8	105,5	103,8	106,1	104,0	103,6
Обрабатывающие производства, млн сомов	372 348,5	400 299,3	443 540,1	437 779,3	486 302,7	518 092,9	556 166,3
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	102,0	102,9	107,2	95,9	107,6	104,2	104,4
Индекс цен. в % к предыдущему году	105,6	104,4	103,4	103,0	103,3	102,2	102,9
Обеспечение (снабжение) электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом. млн сомов	49 745,5	55 590,8	63 131,7	70 378,0	78 786,4	88 480,0	96 415,8
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	108,4	103,3	106,5	105,0	104,0	106,6	103,4
Индекс цен. в % к предыдущему году	100,0	108,2	106,6	106,2	107,6	105,3	105,4
Водоснабжение, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья, млн сомов	4 589,9	5 168,5	5 699,8	6 080,4	6 657,3	7 099,1	7 591,1
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	105,8	106,7	104,8	104,3	104,6	104,2	104,5
Индекс цен. в % к предыдущему году	110,4	105,6	105,2	102,3	104,7	102,3	102,3
Справка:							
Промышленность без учета золота, млн сомов	273 913,5	316 774,3	357 105,0	393 651,5	435 166,3	471 274,1	501 989,6

2

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	105,8	106,7	104,8	104,3	104,6	104,2	104,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	110,4	105,6	105,2	102,3	104,7	102,3	102,3
Маалымкат:							
Өнөр жай, алтынды эсепке албаганда, млн. сом	273 913,5	316 774,3	357 105,0	393 651,5	435 166,3	471 274,1	501 989,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	116,4	107,4	106,3	104,9	104,4	104,9	102,3
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	97,0	107,6	106,0	105,1	105,9	103,2	104,1
Өнөр жай, Кумтөр кенин иштетүү боюнча ишканаларды эсепке албастан, млн сом	301 461,7	345 257,5	387 518,6	434 945,7	472 621,9	514 163,8	553 535,2
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	116,5	110,0	106,3	107,3	103,0	105,5	103,6
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	91,4	107,1	105,6	104,6	105,5	103,1	103,9
Курулуш, млн сом	197 986,5	241 440,2	278 292,4	317 023,7	361 599,3	409 193,1	463 236,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	110,3	115,7	110,3	109,8	110,9	109,6	110,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	102,7	105,4	104,5	103,8	102,9	103,3	102,5
Кызматтарды көрсөтүү чөйрөсү, млн сом	1 005 060,1	1 153 831,1	1 337 547,1	1 523 732,4	1 746 769,5	1 986 957,5	2 264 982,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,3	106,2	105,3	106,1	106,5	105,9	105,8

3

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Темп реального роста, в % к предыдущему году	116,4	107,4	106,3	104,9	104,4	104,9	102,3
Индекс цен, в % к предыдущему году	97,0	107,6	106,0	105,1	105,9	103,2	104,1
Промышленность без учета предприятий по разработке месторождения Кумтор, млн сомов	301 461,7	345 257,5	387 518,6	434 945,7	472 621,9	514 163,8	553 535,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	116,5	110,0	106,3	107,3	103,0	105,5	103,6
Индекс цен, в % к предыдущему году	91,4	107,1	105,6	104,6	105,5	103,1	103,9
Строительство, млн сомов	197 986,5	241 440,2	278 292,4	317 023,7	361 599,3	409 193,1	463 236,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	110,3	115,7	110,3	109,8	110,9	109,6	110,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	102,7	105,4	104,5	103,8	102,9	103,3	102,5
Сфера услуг, млн сомов	1 005 060,1	1 153 831,1	1 337 547,1	1 523 732,4	1 746 769,5	1 986 957,5	2 264 982,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,3	106,2	105,3	106,1	106,5	105,9	105,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	113,5	108,1	110,1	107,4	107,6	107,4	107,7
В том числе:							
Оптовая и розничная торговля; ремонт автомобилей и мотоциклов, млн сомов	351 715,1	415 397,2	501 461,4	589 236,2	703 406,3	824 813,9	965 431,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	115,5	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,4	106,1	110,5	106,8	108,0	107,9	108,5
Транспортная деятельность и хранение грузов, млн сомов	80 470,3	94 713,5	111 719,2	127 166,8	145 593,3	165 131,9	188 176,1
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,3	107,0	107,0	107,1	107,0	106,0	106,5

3

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	113,5	108,1	110,1	107,4	107,6	107,4	107,7
Анын ичинде:							
Дүң жана чекене соода; автомобилдерди жана мотоциклдерди ондоо, млн сом	351 715,1	415 397,2	501 461,4	589 236,2	703 406,3	824 813,9	965 431,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	115,5	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,4	106,1	110,5	106,8	108,0	107,9	108,5
Транспорттук иш жана жүктөрдү сактоо, млн сом	80 470,3	94 713,5	111 719,2	127 166,8	145 593,3	165 131,9	188 176,1
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,3	107,0	107,0	107,1	107,0	106,0	106,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	111,2	110,0	110,2	106,3	107,0	107,0	107,0
Мейманканалар жана ресторандар, млн сом	43 310,5	56 217,0	70 496,2	86 061,7	103 170,8	122 477,9	146 074,5
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	123,0	118,0	110,0	109,0	108,0	107,5	108,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	112,4	110,0	114,0	112,0	111,0	110,4	110,4
Маалымат жана байланыш, млн сом	43 048,6	45 448,6	48 684,5	52 303,2	56 136,0	60 248,5	64 662,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,7	102,5	103,0	103,8	104,0	104,2	104,2
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	103,0	103,0	104,0	103,5	103,2	103,0	103,0

4

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс цен. в % к предыдущему году	111,2	110,0	110,2	106,3	107,0	107,0	107,0
Гостиницы и рестораны, млн сомов	43 310,5	56 217,0	70 496,2	86 061,7	103 170,8	122 477,9	146 074,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	123,0	118,0	110,0	109,0	108,0	107,5	108,0
Индекс цен. в % к предыдущему году	112,4	110,0	114,0	112,0	111,0	110,4	110,4
Информация и связь, млн сомов	43 048,6	45 448,6	48 684,5	52 303,2	56 136,0	60 248,5	64 662,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,7	102,5	103,0	103,8	104,0	104,2	104,2
Индекс цен. в % к предыдущему году	103,0	103,0	104,0	103,5	103,2	103,0	103,0

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын
социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн
болжолуна
4-тиркеме

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын айыл чарбасын, токой чарбасын
жана балык уулоону өнүктүрүүнүн болжолу

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулук, млн сом	378 699,3	406 022,5	437 803,0	468 844,1	504 995,4	537 355,9	567 939,8
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,6	102,5	102,8	102,9	103,1	103,3	103,3
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	105,1	104,6	104,9	104,0	104,5	103,1	102,3
Өсүмдүк өстүрүү, млн сом	182 815,6	199 755,9	219 736,3	237 120,3	258 247,0	273 805,6	285 737,6
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	98,1	102,8	103,3	103,3	103,4	103,7	103,7
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	105,0	106,3	106,5	104,5	105,3	111,4	100,6
Анын ичинде:							
Дан өсүмдүктөрү (жеткире иштеп чыккандан кийинки салмагында), млн сом	46 022,3	56 155,0	59 494,5	63 468,2	69 152,6	75 750,8	80 967,6

Приложение 4
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики
на 2025–2029 годы

Прогноз
развития сельского хозяйства, лесного хозяйства и рыболовства
Кыргызской Республики на 2025–2029 годы

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство, млн сомов	378 699,3	406 022,5	437 803,0	468 844,1	504 995,4	537 355,9	567 939,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	100,6	102,5	102,8	102,9	103,1	103,3	103,3
Индекс цен, в % к предыдущему году	105,1	104,6	104,9	104,0	104,5	103,1	102,3
Растениеводство, млн сомов	182 815,6	199 755,9	219 736,3	237 120,3	258 247,0	273 805,6	285 737,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	98,1	102,8	103,3	103,3	103,4	103,7	103,7
Индекс цен, в % к предыдущему году	105,0	106,3	106,5	104,5	105,3	111,4	100,6
В том числе:							
Зерновые культуры (в весе после доработки), млн сомов	46 022,3	56 155,0	59 494,5	63 468,2	69 152,6	75 750,8	80 967,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	84,0	117,2	101,7	102,3	104,5	104,3	102,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	107,7	104,1	104,2	104,3	104,3	105,1	103,9

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	84,0	117,2	101,7	102,3	104,5	104,3	102,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	107,7	104,1	104,2	104,3	104,3	105,1	103,9
Дүң жыйналышы (жеткире иштеп чыккандан кийинки салмагында), миң тонна	1 742,9	2 042,0	2 076,2	2 123,5	2 218,4	2 313,0	2 380,0
Кант кызылчасы (фабрикалык), млн сом	3 534,6	4 466,7	5 044,5	5 520,0	6 066,5	6 324,0	6 747,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	132,7	124,0	111,0	107,6	108,1	102,6	105,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	93,6	101,9	101,7	101,7	101,7	101,6	101,6
Дүң жыйналышы, миң тонна	621,0	770,1	855,0	920,0	994,5	1 020,0	1 071,0
Пахта (эсеп кылуу салмагында), млн сом	4 051,1	3 805,6	4 580,1	5 709,0	6 703,2	7 523,2	8 280,0
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	83,0	89,5	114,1	117,6	110,2	105,1	104,2
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	73,2	105,0	105,5	106,0	106,5	106,8	105,6
Дүң жыйналышы, миң тонна	63,5	56,8	64,8	76,2	84,0	88,3	92,0
Тамеки (эсеп кылуу салмагында), млн сом	162,4	168,4	171,9	175,5	179,2	182,8	187,9
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	119,2	101,9	100,3	100,3	100,4	100,3	100,3
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	144,8	101,7	101,8	101,7	101,7	101,7	102,5

2

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Валовой сбор (в весе после доработки), тыс. тонн	1 742,9	2 042,0	2 076,2	2 123,5	2 218,4	2 313,0	2 380,0
Сахарная свекла (фабричная), млн сомов	3 534,6	4 466,7	5 044,5	5 520,0	6 066,5	6 324,0	6 747,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	132,7	124,0	111,0	107,6	108,1	102,6	105,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	93,6	101,9	101,7	101,7	101,7	101,6	101,6
Валовой сбор, тыс. т	621,0	770,1	855,0	920,0	994,5	1 020,0	1 071,0
Хлопок (в зачетном весе), млн сомов	4 051,1	3 805,6	4 580,1	5 709,0	6 703,2	7 523,2	8 280,0
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	83,0	89,5	114,1	117,6	110,2	105,1	104,2
Индекс цен, в % к предыдущему году	73,2	105,0	105,5	106,0	106,5	106,8	105,6
Валовой сбор, тыс. т	63,5	56,8	64,8	76,2	84,0	88,3	92,0
Табак (в зачетном весе), млн сомов	162,4	168,4	171,9	175,5	179,2	182,8	187,9
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	119,2	101,9	100,3	100,3	100,4	100,3	100,3
Индекс цен, в % к предыдущему году	144,8	101,7	101,8	101,7	101,7	101,7	102,5
Валовой сбор, тыс. т	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Масличные культуры, млн сомов	707,7	1 061,8	1 286,2	1 498,6	1 775,5	2 010,8	2 213,7
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	83,9	144,3	116,4	111,7	113,3	108,0	104,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	84,8	104,0	104,1	104,3	104,6	104,8	105,0
Валовой сбор, тыс. т	15,3	22,0	25,6	28,6	32,4	35,0	36,7
Картофель, млн сомов	32 387,9	31 953,8	34 322,6	36 788,7	39 968,5	43 026,3	45 990,6

2

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Дүң жыйналышы, миң тонна	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Май өсүмдүктөрү, млн сом	707,7	1 061,8	1 286,2	1 498,6	1 775,5	2 010,8	2 213,7
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	83,9	144,3	116,4	111,7	113,3	108,0	104,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	84,8	104,0	104,1	104,3	104,6	104,8	105,0
Дүң жыйналышы, миң тонна	15,3	22,0	25,6	28,6	32,4	35,0	36,7
Картошка, млн сом	32 387,9	31 953,8	34 322,6	36 788,7	39 968,5	43 026,3	45 990,6
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,9	93,7	102,0	101,7	102,9	101,8	100,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	119,3	105,3	105,3	105,4	105,6	105,8	106,0
Дүң жыйналышы, миң тонна	1 286,8	1 205,8	1 230,2	1 251,3	1 287,2	1 309,8	1 320,8
Жашылча, млн сом	42 091,5	39 436,7	43 952,0	46 819,8	50 015,7	53 308,3	56 528,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	105,8	89,2	106,0	101,3	101,4	101,0	100,3
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	96,0	105,0	105,1	105,2	105,3	105,5	105,7
Дүң жыйналышы, миң тонна	1 216,6	1 085,5	1 151,0	1 165,5	1 182,4	1 194,5	1 198,3
Азык-түлүк бакча өсүмдүктөрү, млн сом	4 440,9	4 748,8	5 336,0	5 805,0	6 372,0	6 915,6	7 443,9
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	104,2	100,8	106,0	102,5	102,9	102,1	101,7
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	96,0	106,1	106,0	106,1	106,7	106,3	105,9
Дүң жыйналышы, миң тонна	235,6	237,4	251,7	258,0	265,5	271,2	275,7
Мөмө-жемиштер, млн сом	21 324,7	22 187,6	23 427,5	25 121,3	27 290,5	30 095,4	33 414,1

3

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	100,9	93,7	102,0	101,7	102,9	101,8	100,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	119,3	105,3	105,3	105,4	105,6	105,8	106,0
Валовой сбор, тыс. т	1 286,8	1 205,8	1 230,2	1 251,3	1 287,2	1 309,8	1 320,8
Овощи, млн сомов	42 091,5	39 436,7	43 952,0	46 819,8	50 015,7	53 308,3	56 528,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	105,8	89,2	106,0	101,3	101,4	101,0	100,3
Индекс цен, в % к предыдущему году	96,0	105,0	105,1	105,2	105,3	105,5	105,7
Валовой сбор, тыс. т	1 216,6	1 085,5	1 151,0	1 165,5	1 182,4	1 194,5	1 198,3
Бахчи продовольственные, млн сомов	4 440,9	4 748,8	5 336,0	5 805,0	6 372,0	6 915,6	7 443,9
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	104,2	100,8	106,0	102,5	102,9	102,1	101,7
Индекс цен, в % к предыдущему году	96,0	106,1	106,0	106,1	106,7	106,3	105,9
Валовой сбор, тыс. т	235,6	237,4	251,7	258,0	265,5	271,2	275,7
Плоды и ягоды, млн сомов	21 324,7	22 187,6	23 427,5	25 121,3	27 290,5	30 095,4	33 414,1
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	104,0	102,0	102,5	103,1	103,4	104,0	104,2
Индекс цен, в % к предыдущему году	131,7	102,0	103,0	104,0	105,0	106,0	106,6
Валовой сбор, тыс. т	278,9	284,5	291,6	300,5	310,8	323,3	336,8
Виноград, млн сомов	606,4	608,4	622,4	644,3	671,7	705,6	746,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	69,7	100,2	101,0	102,0	102,5	103,0	103,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	204,7	100,1	101,3	101,5	101,7	102,0	102,2
Валовой сбор, тыс. т	5,1	5,1	5,2	5,3	5,4	5,6	5,8
Прочее растениеводство	27 486,0	35 163,1	41 498,5	45 570,0	50 051,6	47 963,0	43 217,7

3

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	104,0	102,0	102,5	103,1	103,4	104,0	104,2
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	131,7	102,0	103,0	104,0	105,0	106,0	106,6
Дүң жыйналышы, миң тонна	278,9	284,5	291,6	300,5	310,8	323,3	336,8
Жүзүм, млн сом	606,4	608,4	622,4	644,3	671,7	705,6	746,4
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	69,7	100,2	101,0	102,0	102,5	103,0	103,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	204,7	100,1	101,3	101,5	101,7	102,0	102,2
Дүң жыйналышы, миң тонна	5,1	5,1	5,2	5,3	5,4	5,6	5,8
Башка өсүмдүктөр, млн сом	27 486,0	35 163,1	41 498,5	45 570,0	50 051,6	47 963,0	43 217,7
Мал чарбасы, млн сом	181 319,1	191 562,0	203 150,3	216 549,2	231 257,3	247 690,8	265 908,8
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	102,3	102,3	102,4	102,6	102,7	102,9	103,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	105,6	103,3	103,5	103,9	104,0	111,2	104,2
Анын ичинде:							
Эт (тирүү салмагында), млн сом	109 940,2	115 483,6	122 033,0	129 685,2	138 217,2	147 729,5	158 239,6
Өсүү темпи, %	101,7	102,0	102,1	102,2	102,3	102,4	102,5
Баалардын индекси, %	104,8	103,0	103,5	104,0	104,2	104,4	104,5
Эт (тирүү салмагында), миң тонна	448,7	457,6	467,2	477,4	488,4	500,1	512,6
Чийки сүт, млн сом	59 826,4	63 770,0	68 042,5	72 751,8	77 856,2	83 500,6	89 699,2
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	102,5	102,5	102,6	102,8	102,9	103,0	103,1

4

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Животноводство, млн сомов	181 319,1	191 562,0	203 150,3	216 549,2	231 257,3	247 690,8	265 908,8
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	102,3	102,3	102,4	102,6	102,7	102,9	103,0
Индекс цен. в % к предыдущему году	105,6	103,3	103,5	103,9	104,0	111,2	104,2
В том числе:							
Мясо (жив. вес). млн сомов	109 940,2	115 483,6	122 033,0	129 685,2	138 217,2	147 729,5	158 239,6
Темп роста. %	101,7	102,0	102,1	102,2	102,3	102,4	102,5
Индекс цен. %	104,8	103,0	103,5	104,0	104,2	104,4	104,5
Мясо (жив. вес). тыс. тонн	448,7	457,6	467,2	477,4	488,4	500,1	512,6
Молоко сырое. млн сомов	59 826,4	63 770,0	68 042,5	72 751,8	77 856,2	83 500,6	89 699,2
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	102,5	102,5	102,6	102,8	102,9	103,0	103,1
Индекс цен. в % к предыдущему году	106,2	104,0	104,0	104,0	104,0	104,1	104,2
Молоко сырое. тыс. т	1 777,6	1 822,0	1 869,3	1 921,6	1 977,3	2 036,6	2 099,7
Яйца, млн сомов	6 558,2	7 076,0	7 455,2	7 897,1	8 407,6	8 993,2	9 661,2
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	112,8	103,2	103,3	103,4	103,5	103,6	103,7
Индекс цен. в % к предыдущему году	121,1	104,6	102,0	102,5	102,9	103,3	103,6
Яйца, млн шт.	685,7	707,6	730,9	755,7	782,1	810,2	840,1
Шерсть, млн сомов	224,8	232,5	245,6	311,2	345,3	367,4	396,8
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	99,8	100,0	100,1	100,3	100,5	100,7	100,8
Индекс цен. в % к предыдущему году	99,3	103,4	105,6	126,3	110,4	105,7	107,1
Шерсть, тыс. т	12,9	12,9	12,9	13,0	13,0	13,1	13,2
Прочее животноводство	4 769,5	5 000,0	5 374,0	5 904,0	6 431,0	7 100,0	7 912,0

4

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	106,2	104,0	104,0	104,0	104,0	104,1	104,2
Чийки сүт, миң тонна	1 777,6	1 822,0	1 869,3	1 921,6	1 977,3	2 036,6	2 099,7
Жумуртка, млн сом	6 558,2	7 076,0	7 455,2	7 897,1	8 407,6	8 993,2	9 661,2
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	112,8	103,2	103,3	103,4	103,5	103,6	103,7
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	121,1	104,6	102,0	102,5	102,9	103,3	103,6
Жумуртка, млн даана	685,7	707,6	730,9	755,7	782,1	810,2	840,1
Жүн, млн сом	224,8	232,5	245,6	311,2	345,3	367,4	396,8
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	99,8	100,0	100,1	100,3	100,5	100,7	100,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	99,3	103,4	105,6	126,3	110,4	105,7	107,1
Жүн, миң тонна	12,9	12,9	12,9	13,0	13,0	13,1	13,2
Башка мал чарбачылыгы, млн сом	4 769,5	5 000,0	5 374,0	5 904,0	6 431,0	7 100,0	7 912,0
Кызмат көрсөтүүлөр (коммуналдык кызмат көрсөтүүлөрдү алып салууну эске алуу менен), млн сом	9 274,6	9 367,3	9 507,8	9 669,4	9 862,8	10 079,8	10 331,8
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	112,2	101,0	101,5	101,7	102,0	102,2	102,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Мергенчилик, млн сом	50,5	50,5	50,5	50,5	50,5	50,5	50,5
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

5

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Услуги (с учетом вычета коммунальных услуг), млн сомов	9 274,6	9 367,3	9 507,8	9 669,4	9 862,8	10 079,8	10 331,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	112,2	101,0	101,5	101,7	102,0	102,2	102,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Охота, млн сомов	50,5	50,5	50,5	50,5	50,5	50,5	50,5
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Лесное хозяйство, млн сомов	530,0	530,0	530,0	530,0	530,0	530,0	530,0
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Рыбоводство, рыболовство, млн сомов	4 709,7	4 756,8	4 828,1	4 924,7	5 047,8	5 199,2	5 381,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	112,5	101,0	101,5	102,0	102,5	103,0	103,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

5

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Токой чарбасы, млн сом	530,0	530,0	530,0	530,0	530,0	530,0	530,0
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Балык өстүрүү, балык уулоочулук, млн сом	4 709,7	4 756,8	4 828,1	4 924,7	5 047,8	5 199,2	5 381,2
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	112,5	101,0	101,5	102,0	102,5	103,0	103,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

**Иштетип алма чийки затты кайра иштетүү наркын эсепке алуу менен, бирок сатып алынуучу электр энергиясын
эсепке албастан 2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын өнөр жайын өнүктүрүүнүн
болжолу**

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Колдонуудагы баада өнөр жайдын дүң продукциясы, млн сом	492 127,8	551 106,5	614 247,4	624 028,2	693 315,4	740 994,7	786 595,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	102,7	103,2	107,2	98,2	106,8	104,0	102,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,4	105,4	104,0	103,4	104,1	102,8	103,3
Өнөр жай, алтынды эсепке албаганда, млн сом	283 239,7	343 624,4	386 855,0	423 956,5	468 712,2	507 269,9	541 274,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	116,4	107,7	106,3	104,4	104,7	105,0	102,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	95,6	110,7	105,9	105,0	105,6	103,1	104,1
Өнөр жай, Кумтор кенин иштетүү боюнча ишканаларды эсепке албастан, млн сом	310 788,0	372 107,7	417 268,5	465 250,7	506 167,9	550 159,5	592 820,2
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	116,5	109,7	106,3	106,6	103,3	105,5	103,8

Приложение 5
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики на
2025–2029 годы

**Прогноз
развития промышленности Кыргызской Республики на 2025–2029 годы,
с учетом стоимости переработки давальческого сырья, но без учета покупной электроэнергии**

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Валовая продукция промышленности в действующих ценах, млн сомов	492 127,8	551 106,5	614 247,4	624 028,2	693 315,4	740 994,7	786 595,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,7	103,2	107,2	98,2	106,8	104,0	102,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,4	105,4	104,0	103,4	104,1	102,8	103,3
Промышленность без учета производства золота, млн сомов	283 239,7	343 624,4	386 855,0	423 956,5	468 712,2	507 269,9	541 274,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	116,4	107,7	106,3	104,4	104,7	105,0	102,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	95,6	110,7	105,9	105,0	105,6	103,1	104,1
Промышленность без учета предприятий по разработке месторождения Кумтор, млн сомов	310 788,0	372 107,7	417 268,5	465 250,7	506 167,9	550 159,5	592 820,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	116,5	109,7	106,3	106,6	103,3	105,5	103,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	96,2	107,0	105,5	104,6	105,3	103,0	103,8

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	96,2	107,0	105,5	104,6	105,3	103,0	103,8
I. Пайдалуу кендерди казуу, млн сом	56 117,6	62 414,4	71 285,8	78 589,9	87 050,3	90 303,2	86 037,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	103,1	103,5	108,3	106,2	104,4	99,7	92,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	116,6	108,8	105,5	103,8	106,1	104,0	103,6
Анын ичинде:							
1. Таш көмүрдү жана күрөң көмүрдү (лигнит) казуу, млн сом	7 134,9	8 196,3	9 192,9	10 260,5	11 225,8	11 670,5	12 134,0
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	113,2	105,8	107,6	107,5	104,0	101,9	100,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	96,4	108,6	104,2	103,8	105,2	102,0	103,0
2. Чийки мунайды жана жаратылыш газын өндүрүү, млн сом	10 645,5	11 147,1	11 955,1	12 745,2	13 840,9	14 566,6	15 650,7
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	102,5	104,2	103,5	103,4	103,3	103,2	102,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	112,0	107,6	103,6	103,1	105,1	102,0	104,5
3. Металл рудасын казуу, млн сом	37 010,4	41 627,0	48 518,4	53 899,6	60 166,8	62 176,1	56 286,4
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	101,2	102,9	109,8	106,8	104,7	98,4	87,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	122,3	109,3	106,2	104,0	106,6	105,0	103,5
4. Башка пайдалуу кендерди казуу, млн сом	1 326,8	1 444,0	1 619,4	1 684,6	1 816,8	1 890,0	1 966,2

2

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожид.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
I. Добыча полезных ископаемых, млн сомов	56 117,6	62 414,4	71 285,8	78 589,9	87 050,3	90 303,2	86 037,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	103,1	103,5	108,3	106,2	104,4	99,7	92,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	116,6	108,8	105,5	103,8	106,1	104,0	103,6
В том числе:							
1. Добыча каменного угля и бурого угля (лигнита), млн сомов	7 134,9	8 196,3	9 192,9	10 260,5	11 225,8	11 670,5	12 134,0
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	113,2	105,8	107,6	107,5	104,0	101,9	100,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	96,4	108,6	104,2	103,8	105,2	102,0	103,0
2. Добыча сырой нефти и природного газа, млн сомов	10 645,5	11 147,1	11 955,1	12 745,2	13 840,9	14 566,6	15 650,7
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,5	104,2	103,5	103,4	103,3	103,2	102,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	112,0	107,6	103,6	103,1	105,1	102,0	104,5
3. Добыча металлических руд, млн сомов	37 010,4	41 627,0	48 518,4	53 899,6	60 166,8	62 176,1	56 286,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	101,2	102,9	109,8	106,8	104,7	98,4	87,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	122,3	109,3	106,2	104,0	106,6	105,0	103,5
4. Добыча прочих полезных ископаемых, млн сомов	1 326,8	1 444,0	1 619,4	1 684,6	1 816,8	1 890,0	1 966,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	121,4	102,0	105,3	103,0	104,2	103,0	103,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	106,7	106,7	106,5	101,0	103,5	101,0	101,0
II. Обрабатывающие производства, млн сомов	392 088,6	442 340,7	490 756,1	487 778,7	541 980,2	579 240,6	623 028,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,0	103,1	107,1	96,3	107,5	104,5	104,4

2

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	121,4	102,0	105,3	103,0	104,2	103,0	103,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	106,7	106,7	106,5	101,0	103,5	101,0	101,0
II. Иштетүү өндүрүшү, млн сом	392 088,6	442 340,7	490 756,1	487 778,7	541 980,2	579 240,6	623 028,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	102,0	103,1	107,1	96,3	107,5	104,5	104,4
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,0	104,6	103,6	103,2	103,4	102,3	103,0
Анын ичинде:							
1.Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки буюмдарын өндүрүү, млн сом	82 033,5	103 440,8	116 232,3	128 350,8	141 255,2	156 459,2	173 646,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	105,7	109,2	106,1	105,2	105,5	107,2	104,6
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	106,5	107,3	105,9	105,0	104,4	103,4	106,1
2.Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийимдерди, булгаары жана булгаарыдан жасалган башка буюмдарды өндүрүү, млн сом	18 064,8	21 777,8	25 164,8	28 675,3	31 314,2	34 195,9	39 448,4
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	119,2	109,0	108,5	106,0	104,5	104,5	112,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	126,8	110,6	106,5	107,5	104,5	104,5	103,0
3. Жыгачтан жана кагаздан жасалган буюмдарды өндүрүү; басмакана иши, млн сом	4 500,1	5 182,8	5 498,3	5 753,9	6 050,6	6 416,6	6 675,2

3

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,0	104,6	103,6	103,2	103,4	102,3	103,0
В том числе:							
1. Производство пищевых продуктов (включая напитки) и табачных изделий, млн сомов	82 033,5	103 440,8	116 232,3	128 350,8	141 255,2	156 459,2	173 646,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	105,7	109,2	106,1	105,2	105,5	107,2	104,6
Индекс цен, в % к предыдущему году	106,5	107,3	105,9	105,0	104,4	103,4	106,1
2. Текстильное производство: производство одежды и обуви. кожи и прочих кожаных изделий. млн сомов	18 064,8	21 777,8	25 164,8	28 675,3	31 314,2	34 195,9	39 448,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	119,2	109,0	108,5	106,0	104,5	104,5	112,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	126,8	110,6	106,5	107,5	104,5	104,5	103,0
3. Производство деревянных и бумажных изделий: полиграфическая деятельность. млн сомов	4 500,1	5 182,8	5 498,3	5 753,9	6 050,6	6 416,6	6 675,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	119,6	110,0	102,5	101,6	101,6	105,0	103,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	100,7	104,7	103,5	103,0	103,5	101,0	101,0
4. Производство кокса и очищенных нефтепродуктов, млн сомов	12 091,5	14 165,2	16 345,8	18 878,2	21 677,9	24 760,7	26 960,9
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	106,4	106,5	105,6	105,5	106,1	109,8	104,7
Индекс цен, в % к предыдущему году	108,9	110,0	109,3	109,5	108,2	104,0	104,0
5. Производство химической продукции, млн сомов	760,1	839,3	890,4	912,8	921,9	982,4	982,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	111,8	107,2	103,5	101,5	101,0	105,5	100,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	61,0	103,0	102,5	101,0	100,0	101,0	100,0

3

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	119,6	110,0	102,5	101,6	101,6	105,0	103,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,7	104,7	103,5	103,0	103,5	101,0	101,0
4. Кокс жана тазаланган мунай зат продуктуларын өндүрүү, млн сом	12 091,5	14 165,2	16 345,8	18 878,2	21 677,9	24 760,7	26 960,9
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	106,4	106,5	105,6	105,5	106,1	109,8	104,7
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	108,9	110,0	109,3	109,5	108,2	104,0	104,0
5. Химиялык продукцияларды өндүрүү, млн сом	760,1	839,3	890,4	912,8	921,9	982,4	982,4
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	111,8	107,2	103,5	101,5	101,0	105,5	100,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	61,0	103,0	102,5	101,0	100,0	101,0	100,0
6. Фармацевтикалык продукцияларды өндүрүү, млн сом	664,5	755,0	797,0	871,1	930,4	972,7	1 057,0
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	134,9	108,2	103,5	103,5	102,5	102,5	105,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	39,6	105,0	102,0	105,6	104,2	102,0	103,0
7. Резина жана пластмасса буюмдарын, башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүү, млн сом	42 805,2	51 330,6	57 131,4	61 997,3	69 569,3	74 299,0	79 142,7
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	169,9	114,2	104,5	103,4	104,3	106,5	104,3

4

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
6. Производство фармацевтической продукции, млн сомов	664,5	755,0	797,0	871,1	930,4	972,7	1 057,0
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	134,9	108,2	103,5	103,5	102,5	102,5	105,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	39,6	105,0	102,0	105,6	104,2	102,0	103,0
7. Производство резиновых и пластмассовых изделий, прочих неметаллических минеральных продуктов, млн сомов	42 805,2	51 330,6	57 131,4	61 997,3	69 569,3	74 299,0	79 142,7
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	169,9	114,2	104,5	103,4	104,3	106,5	104,3
Индекс цен, в % к предыдущему году	75,9	105,0	106,6	104,9	107,6	100,3	102,1
8. Производство основных металлов и готовых металлических изделий, кроме машин и оборудования, млн сомов	220 784,1	233 160,1	255 820,5	228 747,6	255 505,8	265 271,6	278 052,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	89,0	97,8	108,2	88,8	110,4	102,0	103,3
Индекс цен, в % к предыдущему году	123,5	102,6	101,4	100,7	101,1	101,8	101,4
9. Производство компьютеров, электронного и оптического оборудования, млн сомов	96,5	107,2	111,0	113,8	115,5	122,4	129,9
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	157,6	110,0	102,5	101,5	100,5	104,9	105,1
Индекс цен, в % к предыдущему году	44,4	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0
10. Производство электрического оборудования, млн сомов	2 423,2	2 651,2	2 763,4	2 874,8	3 049,7	3 197,2	3 358,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	91,8	104,2	103,2	103,0	102,2	103,8	104,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	133,7	105,0	101,0	101,0	103,8	101,0	101,0

4

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	75,9	105,0	106,6	104,9	107,6	100,3	102,1
8. Машина жана жабдуулардан тышкары, негизги металл жана даяр металл буюмдарын өндүрүү, млн сом	220 784,1	233 160,1	255 820,5	228 747,6	255 505,8	265 271,6	278 052,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	89,0	97,8	108,2	88,8	110,4	102,0	103,3
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	123,5	102,6	101,4	100,7	101,1	101,8	101,4
9. Компьютерлерди, электрондук жана оптикалык жабдууларды чыгаруу, млн сом	96,5	107,2	111,0	113,8	115,5	122,4	129,9
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	157,6	110,0	102,5	101,5	100,5	104,9	105,1
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	44,4	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0
10. Электр жабдууларын чыгаруу, млн сом	2 423,2	2 651,2	2 763,4	2 874,8	3 049,7	3 197,2	3 358,4
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	91,8	104,2	103,2	103,0	102,2	103,8	104,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	133,7	105,0	101,0	101,0	103,8	101,0	101,0
11. Башка топторго кошулбаган машиналарды жана жабдууларды чыгаруу, млн сом	245,2	292,5	311,4	345,9	363,7	371,0	392,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	73,9	112,3	105,4	110,0	101,1	101,0	104,7
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	76,5	106,2	101,0	101,0	104,0	101,0	101,0
12. Транспорт каражаттарын чыгаруу, млн сом	1 890,9	2 084,3	2 302,8	2 459,5	2 634,1	2 809,4	2 936,8

5

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
11. Производство машин и оборудования, не включенных в другие группировки, млн сомов	245,2	292,5	311,4	345,9	363,7	371,0	392,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	73,9	112,3	105,4	110,0	101,1	101,0	104,7
Индекс цен, в % к предыдущему году	76,5	106,2	101,0	101,0	104,0	101,0	101,0
12. Производство транспортных средств, млн сомов	1 890,9	2 084,3	2 302,8	2 459,5	2 634,1	2 809,4	2 936,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	106,1	106,5	108,0	102,5	102,0	105,6	103,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	83,9	103,5	102,3	104,2	105,0	101,0	101,0
13. Прочие производства, ремонт и установка машин и оборудования, млн сомов	5 728,8	6 553,8	7 386,9	7 797,6	8 591,9	9 382,4	10 245,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	122,6	110,0	108,9	101,5	102,5	104,0	104,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	151,3	104,0	103,5	104,0	107,5	105,0	105,0
III. Обеспечение (снабжение) электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом, млн сомов	39 331,7	40 989,7	46 289,6	51 347,8	57 370,6	64 076,7	69 642,9
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	108,4	103,6	106,2	104,8	103,9	106,3	103,3
Индекс цен, в % к предыдущему году	104,1	108,2	106,4	105,9	107,5	105,1	105,2
IV. Водоснабжение, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья, млн сомов	4 589,9	5 361,7	5 915,9	6 311,8	6 914,3	7 374,1	7 886,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	105,8	106,7	104,8	104,3	104,6	104,2	104,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,6	105,6	105,3	102,3	104,7	102,3	102,3

5

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	106,1	106,5	108,0	102,5	102,0	105,6	103,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	83,9	103,5	102,3	104,2	105,0	101,0	101,0
13. Башка өндүрүш тармактары, машиналарды жана жабдууларды ондоо жана орнотуу, млн сом	5 728,8	6 553,8	7 386,9	7 797,6	8 591,9	9 382,4	10 245,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	122,6	110,0	108,9	101,5	102,5	104,0	104,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	151,3	104,0	103,5	104,0	107,5	105,0	105,0
III. Электр энергиясы, газ, буу, кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу), млн сом	39 331,7	40 989,7	46 289,6	51 347,8	57 370,6	64 076,7	69 642,9
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	108,4	103,6	106,2	104,8	103,9	106,3	103,3
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	104,1	108,2	106,4	105,9	107,5	105,1	105,2
IV. Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу, млн сом	4 589,9	5 361,7	5 915,9	6 311,8	6 914,3	7 374,1	7 886,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	105,8	106,7	104,8	104,3	104,6	104,2	104,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,6	105,6	105,3	102,3	104,7	102,3	102,3

Иштетилме чийки затты кайра иштетүү наркын эсепке албастан, бирок сатып алынуучу электр энергиясын эсепке алуу менен 2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын өнөр жайын өнүктүрүүнүн болжолу

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Колдонуудагы баада өнөр жайдын дүң продукциясы, млн сом	482 801,5	524 256,4	584 497,5	593 723,2	659 769,4	704 998,9	747 310,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	102,7	103,1	107,2	98,2	106,7	103,9	102,6
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	106,2	105,4	104,0	103,4	104,2	102,8	103,3
Өнөр жай, алтынды эсепке албаганда, млн. сом	273 913,5	316 774,3	357 105,0	393 651,5	435 166,3	471 274,1	501 989,6
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	116,4	107,4	106,3	104,9	104,4	104,9	102,3
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	97,0	107,6	106,0	105,1	105,9	103,2	104,1
Өнөр жай, Кумтөр кенин иштетүүчү ишканаларды эсепке албастан, млн сом	301 461,7	345 257,5	387 518,6	434 945,7	472 621,9	514 163,8	553 535,2
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	116,5	110,0	106,3	107,3	103,0	105,5	103,6

Приложение 6
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики на
2025–2029 годы

**Прогноз
развития промышленности Кыргызской Республики на 2025–2029 годы,
без учета стоимости переработки давальческого сырья, но с учетом покупной электроэнергии**

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожид.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Валовая продукция промышленности в действующих ценах, млн сомов	482 801,5	524 256,4	584 497,5	593 723,2	659 769,4	704 998,9	747 310,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,7	103,1	107,2	98,2	106,7	103,9	102,6
Индекс цен, в % к предыдущему году	106,2	105,4	104,0	103,4	104,2	102,8	103,3
Промышленность без учета производства золота, млн сомов	273 913,5	316 774,3	357 105,0	393 651,5	435 166,3	471 274,1	501 989,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	116,4	107,4	106,3	104,9	104,4	104,9	102,3
Индекс цен, в % к предыдущему году	97,0	107,6	106,0	105,1	105,9	103,2	104,1
Промышленность, без учета предприятий по разработке месторождения Кумтор, млн сомов	301 461,7	345 257,5	387 518,6	434 945,7	472 621,9	514 163,8	553 535,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	116,5	110,0	106,3	107,3	103,0	105,5	103,6
Индекс цен, в % к предыдущему году	91,4	107,1	105,6	104,6	105,5	103,1	103,9
I. Добыча полезных ископаемых, млн сомов	56 117,6	63 197,8	72 126,0	79 485,6	88 022,9	91 326,9	87 137,1

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	91,4	107,1	105,6	104,6	105,5	103,1	103,9
I. Пайдалуу кендерди казуу, млн сом	56 117,6	63 197,8	72 126,0	79 485,6	88 022,9	91 326,9	87 137,1
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	103,1	103,5	108,2	106,2	104,4	99,8	92,1
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	115,3	108,8	105,5	103,8	106,1	104,0	103,6
Анын ичинде:							
1.Таш көмүрдү жана күрөң көмүрдү (лигнит) казуу, млн сом	7 134,9	8 196,3	9 192,9	10 260,5	11 225,8	11 670,5	12 134,0
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	113,2	105,8	107,6	107,5	104,0	101,9	100,9
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	110,3	108,6	104,2	103,8	105,2	102,0	103,0
2.Чийки мунайды жана жаратылыш газын өндүрүү, млн сом	10 645,5	11 930,5	12 795,3	13 640,9	14 813,6	15 590,3	16 750,6
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	102,5	104,2	103,5	103,4	103,3	103,2	102,8
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	97,7	107,6	103,6	103,1	105,1	102,0	104,5
3.Металл рудаларды казуу, млн сом	37 010,4	41 627,0	48 518,4	53 899,6	60 166,8	62 176,1	56 286,4
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	101,2	102,9	109,8	106,8	104,7	98,4	87,5
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	122,2	109,3	106,2	104,0	106,6	105,0	103,5
4.Пайдалуу башка кендерди казуу, млн сом	1 326,8	1 444,0	1 619,4	1 684,6	1 816,8	1 890,0	1 966,2

2

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	103,1	103,5	108,2	106,2	104,4	99,8	92,1
Индекс цен, в % к предыдущему году	115,3	108,8	105,5	103,8	106,1	104,0	103,6
В том числе:							
1. Добыча каменного угля и бурого угля (лигнита). млн сомов	7 134,9	8 196,3	9 192,9	10 260,5	11 225,8	11 670,5	12 134,0
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	113,2	105,8	107,6	107,5	104,0	101,9	100,9
Индекс цен. в % к предыдущему году	110,3	108,6	104,2	103,8	105,2	102,0	103,0
2. Добыча сырой нефти и природного газа. млн сомов	10 645,5	11 930,5	12 795,3	13 640,9	14 813,6	15 590,3	16 750,6
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	102,5	104,2	103,5	103,4	103,3	103,2	102,8
Индекс цен. в % к предыдущему году	97,7	107,6	103,6	103,1	105,1	102,0	104,5
3. Добыча металлических руд. млн сомов	37 010,4	41 627,0	48 518,4	53 899,6	60 166,8	62 176,1	56 286,4
Индекс физического объема. в % к предыдущему году	101,2	102,9	109,8	106,8	104,7	98,4	87,5
Индекс цен. в % к предыдущему году	122,2	109,3	106,2	104,0	106,6	105,0	103,5
4. Добыча прочих полезных ископаемых, млн сомов	1 326,8	1 444,0	1 619,4	1 684,6	1 816,8	1 890,0	1 966,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	121,4	102,0	105,3	103,0	104,2	103,0	103,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	113,3	106,7	106,5	101,0	103,5	101,0	101,0
II. Обрабатывающие производства, млн сомов	372 348,5	400 299,3	443 540,1	437 779,3	486 302,7	518 092,9	556 166,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,0	102,9	107,2	95,9	107,6	104,2	104,4

2

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	121,4	102,0	105,3	103,0	104,2	103,0	103,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	113,3	106,7	106,5	101,0	103,5	101,0	101,0
II. Иштетүү өндүрүшү, млн сом	372 348,5	400 299,3	443 540,1	437 779,3	486 302,7	518 092,9	556 166,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	102,0	102,9	107,2	95,9	107,6	104,2	104,4
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	105,6	104,4	103,4	103,0	103,3	102,2	102,9
Анын ичинде:							
1. Тамак-аш азыктарын (суусундуктарды кошкондо) жана тамеки буюмдарын өндүрүү, млн сом	71 207,7	83 415,9	93 731,2	103 503,7	113 910,0	126 170,7	140 030,8
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	105,7	109,2	106,1	105,2	105,5	107,2	104,6
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,1	107,3	105,9	105,0	104,4	103,4	106,1
2. Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийимдерди, булгаары жана булгаарыдан жасалган башка буюмдарды өндүрүү, млн сом	16 417,1	19 791,5	22 869,5	26 059,9	28 458,0	31 076,9	35 850,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	119,2	109,0	108,5	106,0	104,5	104,5	112,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	136,1	110,6	106,5	107,5	104,5	104,5	103,0
3. Жыгачтан жана кагаздан жасалган буюмдарды өндүрүү; басмакана иши, млн сом	4 157,9	4 788,6	5 080,1	5 316,2	5 590,3	5 928,6	6 167,5

3

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс цен. в % к предыдущему году	105,6	104,4	103,4	103,0	103,3	102,2	102,9
В том числе:							
1. Производство пищевых продуктов (включая напитки) и табачных изделий, млн сомов	71 207,7	83 415,9	93 731,2	103 503,7	113 910,0	126 170,7	140 030,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	105,7	109,2	106,1	105,2	105,5	107,2	104,6
Индекс цен. в % к предыдущему году	109,1	107,3	105,9	105,0	104,4	103,4	106,1
2. Текстильное производство: производство одежды и обуви. кожи и прочих кожаных изделий. млн сомов	16 417,1	19 791,5	22 869,5	26 059,9	28 458,0	31 076,9	35 850,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	119,2	109,0	108,5	106,0	104,5	104,5	112,0
Индекс цен. в % к предыдущему году	136,1	110,6	106,5	107,5	104,5	104,5	103,0
3. Производство деревянных и бумажных изделий: полиграфическая деятельность. млн сомов	4 157,9	4 788,6	5 080,1	5 316,2	5 590,3	5 928,6	6 167,5
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	119,6	110,0	102,5	101,6	101,6	105,0	103,0
Индекс цен. в % к предыдущему году	100,7	104,7	103,5	103,0	103,5	101,0	101,0
4. Производство кокса и очищенных нефтепродуктов. млн сомов	5 269,2	6 172,9	7 123,1	8 226,7	9 446,7	10 790,2	11 749,0
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	108,9	106,5	105,6	105,5	106,1	109,8	104,7
Индекс цен. в % к предыдущему году	77,4	110,0	109,3	109,5	108,2	104,0	104,0
5. Производство химической продукции, млн сомов	760,1	839,3	890,4	912,8	921,9	982,4	982,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	111,8	107,2	103,5	101,5	101,0	105,5	100,0

3

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	119,6	110,0	102,5	101,6	101,6	105,0	103,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,7	104,7	103,5	103,0	103,5	101,0	101,0
4. Кокс жана тазаланган мунай продуктуларын өндүрүү, млн сом	5 269,2	6 172,9	7 123,1	8 226,7	9 446,7	10 790,2	11 749,0
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	108,9	106,5	105,6	105,5	106,1	109,8	104,7
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	77,4	110,0	109,3	109,5	108,2	104,0	104,0
5. Химиялык продукцияны өндүрүү, млн сом	760,1	839,3	890,4	912,8	921,9	982,4	982,4
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	111,8	107,2	103,5	101,5	101,0	105,5	100,0
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	96,3	103,0	102,5	101,0	100,0	101,0	100,0
6. Фармацевтикалык продукцияларын өндүрүү, млн сом	664,5	755,0	797,0	871,1	930,4	972,7	1 057,0
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	134,9	108,2	103,5	103,5	102,5	102,5	105,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	61,6	105,0	102,0	105,6	104,2	102,0	103,0
7. Резина жана пластмасса буюмдарын, башка металл эмес минералдык продуктуларды өндүрүү, млн сом	42 803,8	51 329,1	57 129,7	61 995,4	69 567,1	74 296,8	79 140,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	169,9	114,2	104,5	103,4	104,3	106,5	104,3

4

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс цен. в % к предыдущему году	96,3	103,0	102,5	101,0	100,0	101,0	100,0
6. Производство фармацевтической продукции, млн сомов	664,5	755,0	797,0	871,1	930,4	972,7	1 057,0
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	134,9	108,2	103,5	103,5	102,5	102,5	105,5
Индекс цен. в % к предыдущему году	61,6	105,0	102,0	105,6	104,2	102,0	103,0
7. Производство резиновых и пластмассовых изделий, прочих неметаллических минеральных продуктов. млн сомов	42 803,8	51 329,1	57 129,7	61 995,4	69 567,1	74 296,8	79 140,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	169,9	114,2	104,5	103,4	104,3	106,5	104,3
Индекс цен. в % к предыдущему году	75,9	105,0	106,6	104,9	107,6	100,3	102,1
8. Производство основных металлов и готовых металлических изделий, кроме машин и оборудования. млн сомов	220 784,1	221 633,2	243 173,3	217 438,8	242 874,1	252 157,1	264 306,0
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	89,0	97,8	108,2	88,8	110,4	102,0	103,3
Индекс цен. в % к предыдущему году	112,4	102,6	101,4	100,7	101,1	101,8	101,4
9. Производство компьютеров, электронного и оптического оборудования, млн сомов	96,5	107,2	111,0	113,8	115,5	122,4	129,9
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	157,6	110,0	102,5	101,5	100,5	104,9	105,1
Индекс цен. в % к предыдущему году	100,4	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0
10. Производство электрического оборудования, млн сомов	2 423,2	2 651,2	2 763,4	2 874,8	3 049,7	3 197,2	3 358,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	91,8	104,2	103,2	103,0	102,2	103,8	104,0

4

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	75,9	105,0	106,6	104,9	107,6	100,3	102,1
8. Машиналардан жана жабдуулардан тышкары, негизги металлдарды жана даяр металл буюмдарды өндүрүү, млн сом	220 784,1	221 633,2	243 173,3	217 438,8	242 874,1	252 157,1	264 306,0
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	89,0	97,8	108,2	88,8	110,4	102,0	103,3
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	112,4	102,6	101,4	100,7	101,1	101,8	101,4
9. Компьютер, электрондук жана оптикалык жабдууларды чыгаруу, млн сом	96,5	107,2	111,0	113,8	115,5	122,4	129,9
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	157,6	110,0	102,5	101,5	100,5	104,9	105,1
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	100,4	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0	101,0
10. Электр жабдууларын чыгаруу, млн сом	2 423,2	2 651,2	2 763,4	2 874,8	3 049,7	3 197,2	3 358,4
Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	91,8	104,2	103,2	103,0	102,2	103,8	104,0
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	122,9	105,0	101,0	101,0	103,8	101,0	101,0
11. Башка топторго кошулбаган машиналарды жана жабдууларды чыгаруу, млн сом	245,2	292,5	311,4	345,9	363,7	371,0	392,3
Физикалык көлөмдүн индекси, мурдагы жылга карата % менен	73,9	112,3	105,4	110,0	101,1	101,0	104,7
Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	130,5	106,2	101,0	101,0	104,0	101,0	101,0
12. Транспорт каражаттарын чыгаруу, млн сом	1 890,9	2 084,3	2 302,8	2 459,5	2 634,1	2 809,4	2 936,8

5

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс цен, в % к предыдущему году	122,9	105,0	101,0	101,0	103,8	101,0	101,0
11. Производство машин и оборудования, не включенных в другие группировки, млн сомов	245,2	292,5	311,4	345,9	363,7	371,0	392,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	73,9	112,3	105,4	110,0	101,1	101,0	104,7
Индекс цен, в % к предыдущему году	130,5	106,2	101,0	101,0	104,0	101,0	101,0
12. Производство транспортных средств, млн сомов	1 890,9	2 084,3	2 302,8	2 459,5	2 634,1	2 809,4	2 936,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	106,1	106,5	108,0	102,5	102,0	105,6	103,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	110,0	103,5	102,3	104,2	105,0	101,0	101,0
13. Прочие производства, ремонт и установка машин и оборудования, млн сомов	5 628,2	6 438,7	7 257,1	7 660,6	8 441,1	9 217,6	10 065,7
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	122,6	110,0	108,9	101,5	102,5	104,0	104,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	116,1	104,0	103,5	104,0	107,5	105,0	105,0
III. Обеспечение (снабжение) электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом, млн сомов	49 745,5	55 590,8	63 131,7	70 378,0	78 786,4	88 480,0	96 415,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	108,4	103,3	106,5	105,0	104,0	106,6	103,4
Индекс цен, в % к предыдущему году	100,0	108,2	106,6	106,2	107,6	105,3	105,4
IV. Водоснабжение, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья, млн сомов	4 589,9	5 168,5	5 699,8	6 080,4	6 657,3	7 099,1	7 591,1
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	105,8	106,7	104,8	104,3	104,6	104,2	104,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	110,4	105,6	105,2	102,3	104,7	102,3	102,3

5

	Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
	Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	106,1	106,5	108,0	102,5	102,0	105,6	103,5
	Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	110,0	103,5	102,3	104,2	105,0	101,0	101,0
	13. Өндүрүштүн башка тармактары, машиналарды жана жабдууларды оңдоо жана орнотуу, млн сом	5 628,2	6 438,7	7 257,1	7 660,6	8 441,1	9 217,6	10 065,7
	Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	122,6	110,0	108,9	101,5	102,5	104,0	104,0
	Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	116,1	104,0	103,5	104,0	107,5	105,0	105,0
	III. Электр энергиясы, газ, буу, кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу), млн сом	49 745,5	55 590,8	63 131,7	70 378,0	78 786,4	88 480,0	96 415,8
	Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	108,4	103,3	106,5	105,0	104,0	106,6	103,4
	Баалардын индекси, мурунку жылга карата % менен	100,0	108,2	106,6	106,2	107,6	105,3	105,4
	IV. Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу, млн сом	4 589,9	5 168,5	5 699,8	6 080,4	6 657,3	7 099,1	7 591,1
	Физикалык көлөмдүн индекси, мурунку жылга карата % менен	105,8	106,7	104,8	104,3	104,6	104,2	104,5
	Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	110,4	105,6	105,2	102,3	104,7	102,3	102,3

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын
социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн
болжолуна
7-тиркеме

**2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын өнөр жай продукциясынын накта
түрлөрүн өндүрүүнүн болжолу**

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Пайдалуу кендерди казуу							
Көмүр, миң тонна	4 084,0	4 320,0	4 650,0	5 000,0	5 200,0	5 300,0	5 350,0
Чийки мунай, миң тонна	303,2	315,1	325,1	335,1	345,1	355,1	365,0
Жаратылыш газы, млн м³	27,5	29,9	32,9	35,9	38,9	41,9	43,0
Алтын камтыган рудалар жана концентраттар, тонна	42 855,6	44 100,0	48 400,0	51 700,0	54 148,3	53 292,1	46 612,4
Иштетүү өндүрүшү							
Өсүмдүк майы, тонна	6 486,5	12 381,4	15 476,7	18 572,1	20 635,6	22 699,2	22 600,0
Арак, миң дал	677,2	1 417,2	1 488,1	1 562,5	1 640,6	1 722,6	1 808,8
Сыра, миң дал	4662,6	5459,1	5732,0	6018,6	6319,6	6635,5	6967,3
Минералдык, газдалган, таттуу татытылбаган жана жыпар жыттар кошулбаган суулар, миң дал	7 181,7	6 179,2	6 271,9	6 366,0	6 461,5	6 558,4	6 560,0
Алкоголсуз ичимдиктер, миң дал	21 200,6	16 189,1	16 432,0	16 678,4	16 928,6	17 182,5	17 185,0
мөмө-жемиштерден жасалган, миң дал	12,7	82,3	86,4	90,7	95,2	100,0	105,0
Коньяктар, миң дал	193,6	117,8	123,7	129,9	136,4	143,2	150,4

Приложение 7
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики на
2025–2029 годы

**Прогноз
производства натуральных видов продукции промышленности Кыргызской Республики
на 2025–2029 годы**

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Добыча полезных ископаемых							
Уголь, тыс. тонн	4 084,0	4 320,0	4 650,0	5 000,0	5 200,0	5 300,0	5 350,0
Сырая нефть, тыс. тонн	303,2	315,1	325,1	335,1	345,1	355,1	365,0
Газ природный, млн м³	27,5	29,9	32,9	35,9	38,9	41,9	43,0
Руды и концентраты золотосодержащие, тонн	42 855,6	44 100,0	48 400,0	51 700,0	54 148,3	53 292,1	46 612,4
Обрабатывающие производства							
Масло растительное, тонн	6 486,5	12 381,4	15 476,7	18 572,1	20 635,6	22 699,2	22 600,0
Водка, тыс. дал	677,2	1 417,2	1 488,1	1 562,5	1 640,6	1 722,6	1 808,8
Пиво, тыс. дал	4662,6	5459,1	5732,0	6018,6	6319,6	6635,5	6967,3
Воды минеральные, газированные, неподслащенные и неароматизированные, тыс. дал	7 181,7	6 179,2	6 271,9	6 366,0	6 461,5	6 558,4	6 560,0
Напитки безалкогольные, тыс. дал	21 200,6	16 189,1	16 432,0	16 678,4	16 928,6	17 182,5	17 185,0
Вина плодово-ягодные, тыс. дал	12,7	82,3	86,4	90,7	95,2	100,0	105,0
Коньяки, тыс. дал	193,6	117,8	123,7	129,9	136,4	143,2	150,4
Вино игристое, включая шампанское, тыс. дал	49,3	49,9	52,3	55,0	57,7	60,6	63,6
Виноматериалы, тыс. дал	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Шуулдап турган шараптар, анын ичинде шампан, миң дал	49,3	49,9	52,3	55,0	57,7	60,6	63,6
Шарап материалдары, миң дал	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Дан эгиндеринен алынган ун, миң тонна	250,6	266,7	274,8	283,0	291,5	300,2	300,2
Кумшекер, миң тонна	75,5	165,7	170,7	175,8	181,1	186,5	186,5
Текстиль өндүрүшү; кийим жана бут кийимдерди, булгаары жана булгаарыдан жасалган башка буюмдарды өндүрүү, млн сом	16 417,1	19 791,5	22 869,5	26 059,9	28 458,0	31 076,9	35 850,3
Цемент, миң тонна	2 969,1	2 973,1	3 000,0	3 100,0	3 200,0	3 300,0	3 400,0
Такта айнек, млн м ²	23,7	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5
Трактордун чиркегичтери, даана	50,0	65,0	78,0	80,0	82,0	84,0	86,0
Радиаторлор, миң даана	356,0	360,0	365,0	368,0	378,0	380,0	380,0
Чыңалуу лампалары, млн даана	69,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0
Мотор отуну, миң тонна	24,6	29,4	35,6	42,5	55,0	65,0	75,0
Дизель отуну, миң тонна	117,6	123,0	129,0	135,0	140,0	165,0	170,0
Мазут, миң тонна	182,7	192,0	199,0	206,0	212,0	217,0	223,0
Электр энергиясы, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)							
Электр энергиясы, млн кВт. саат	13 825,6	14 171,2	15 234,1	16 087,2	16 762,9	18 020,1	18 650,8
Жылуулук энергиясы, миң Гкал	4 637,8	4 753,7	4 967,7	5 141,5	5 398,6	5 630,7	5 844,7

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	пред. факт	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Мука из зерновых культур, тыс. тонн	250,6	266,7	274,8	283,0	291,5	300,2	300,2
Сахар-песок, тыс. тонн	75,5	165,7	170,7	175,8	181,1	186,5	186,5
Текстильное производство; производство одежды и обуви, кожи и прочих кожаных изделий, млн сомов	16 417,1	19 791,5	22 869,5	26 059,9	28 458,0	31 076,9	35 850,3
Цемент, тыс. тонн	2 969,1	2 973,1	3 000,0	3 100,0	3 200,0	3 300,0	3 400,0
Листовое стекло, млн м ²	23,7	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5
Тракторные прицепы, шт.	50,0	65,0	78,0	80,0	82,0	84,0	86,0
Радиаторы, тыс. шт.	356,0	360,0	365,0	368,0	378,0	380,0	380,0
Лампы накаливания, млн шт.	69,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0
Моторное топливо, тыс. тонн	24,6	29,4	35,6	42,5	55,0	65,0	75,0
Дизельное топливо, тыс. тонн	117,6	123,0	129,0	135,0	140,0	165,0	170,0
Мазут, тыс. тонн	182,7	192,0	199,0	206,0	212,0	217,0	223,0
Обеспечение (снабжение) электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом							
Электроэнергия, млн кВт.ч	13 825,6	14 171,2	15 234,1	16 087,2	16 762,9	18 020,1	18 650,8
Тепловая энергия, тыс. Гкал	4 637,8	4 753,7	4 967,7	5 141,5	5 398,6	5 630,7	5 844,7

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын
социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн
болжолуна
8-тиркеме

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасында кызматтарды көрсөтүү чөйрөсүн өнүктүрүүнүн
болжолу

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Кызматтарды көрсөтүү чөйрөсүнүн дүң чыгарылышы, млн сом	1 005 060,1	1 153 831,1	1 337 547,1	1 523 732,4	1 746 769,5	1 986 957,5	2 264 982,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,3	106,2	105,3	106,1	106,5	105,9	105,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	113,5	108,1	110,1	107,4	107,6	107,4	107,7
Анын ичинде:							
Дүң жана чекене соода; автомобилдерди жана мотоциклдерди ондоо, млн сом	351 715,1	415 397,2	501 461,4	589 236,2	703 406,3	824 813,9	965 431,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	115,5	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,4	106,1	110,5	106,8	108,0	107,9	108,5
Транспорттук иш жана жүктөрдү сактоо, млн сом	80 470,3	94 713,5	111 719,2	127 166,8	145 593,3	165 131,9	188 176,1

Приложение 8
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики на
2025–2029 годы

Прогноз
развития сферы услуг в Кыргызской Республике на 2025–2029 годы

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Валовой выпуск сферы услуг, млн сомов	1 005 060,1	1 153 831,1	1 337 547,1	1 523 732,4	1 746 769,5	1 986 957,5	2 264 982,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,3	106,2	105,3	106,1	106,5	105,9	105,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	113,5	108,1	110,1	107,4	107,6	107,4	107,7
В том числе:							
Оптовая и розничная торговля; ремонт автомобилей и мотоциклов, млн сомов	351 715,1	415 397,2	501 461,4	589 236,2	703 406,3	824 813,9	965 431,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	115,5	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,4	106,1	110,5	106,8	108,0	107,9	108,5
Транспортная деятельность и хранение грузов, млн сомов	80 470,3	94 713,5	111 719,2	127 166,8	145 593,3	165 131,9	188 176,1
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,3	107,0	107,0	107,1	107,0	106,0	106,5

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,3	107,0	107,0	107,1	107,0	106,0	106,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	111,2	110,0	110,2	106,3	107,0	107,0	107,0
Мейманканалар жана ресторандар, млн сом	43 310,5	56 217,0	70 496,2	86 061,7	103 170,8	122 477,9	146 074,5
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	123,0	118,0	110,0	109,0	108,0	107,5	108,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	112,4	110,0	114,0	112,0	111,0	110,4	110,4
Маалымат жана байланыш, млн сом	43 048,6	45 448,6	48 684,5	52 303,2	56 136,0	60 248,5	64 662,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,7	102,5	103,0	103,8	104,0	104,2	104,2
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	103,0	103,0	104,0	103,5	103,2	103,0	103,0
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу, млн сом	99 454,4	106 475,9	115 068,5	123 802,2	134 486,3	145 430,1	156 977,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	101,7	101,0	101,0	101,5	102,0	102,5	102,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	121,0	106,0	107,0	106,0	106,5	105,5	105,0
Кыймылсыз мүлк менен операциялар, млн сом	79 959,3	85 935,8	94 202,8	102 151,6	112 055,2	122 341,9	133 832,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	97,8	101,2	101,5	102,3	103,0	103,0	103,2

2

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс цен, в % к предыдущему году	111,2	110,0	110,2	106,3	107,0	107,0	107,0
Гостиницы и рестораны, млн сомов	43 310,5	56 217,0	70 496,2	86 061,7	103 170,8	122 477,9	146 074,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	123,0	118,0	110,0	109,0	108,0	107,5	108,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	112,4	110,0	114,0	112,0	111,0	110,4	110,4
Информация и связь, млн сомов	43 048,6	45 448,6	48 684,5	52 303,2	56 136,0	60 248,5	64 662,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,7	102,5	103,0	103,8	104,0	104,2	104,2
Индекс цен, в % к предыдущему году	103,0	103,0	104,0	103,5	103,2	103,0	103,0
Финансовое посредничество и страхование, млн сомов	99 454,4	106 475,9	115 068,5	123 802,2	134 486,3	145 430,1	156 977,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	101,7	101,0	101,0	101,5	102,0	102,5	102,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	121,0	106,0	107,0	106,0	106,5	105,5	105,0
Операции с недвижимым имуществом, млн сомов	79 959,3	85 935,8	94 202,8	102 151,6	112 055,2	122 341,9	133 832,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	97,8	101,2	101,5	102,3	103,0	103,0	103,2
Индекс цен, в % к предыдущему году	108,5	106,2	108,0	106,0	106,5	106,0	106,0
Профессиональная, научная и техническая деятельность, млн сомов	30 290,5	37 091,3	39 906,6	42 943,4	46 443,3	50 231,9	54 174,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	101,2	101,2	101,5	102,0	103,0	103,5	103,7
Индекс цен, в % к предыдущему году	151,1	121,0	106,0	105,5	105,0	104,5	104,0

2

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	108,5	106,2	108,0	106,0	106,5	106,0	106,0
Кесиптик, илимий жана техникалык иш, млн сом	30 290,5	37 091,3	39 906,6	42 943,4	46 443,3	50 231,9	54 174,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	101,2	101,2	101,5	102,0	103,0	103,5	103,7
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	151,1	121,0	106,0	105,5	105,0	104,5	104,0
Административдик жана көмөкчү иш, млн сом	8 858,7	8 947,3	9 308,5	9 732,1	10 294,3	10 920,2	11 527,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	100,7	101,0	101,5	102,5	103,5	104,0	104,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	100,9	100,0	102,5	102,0	102,2	102,0	101,5
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо, млн сом	95 292,2	110 681,9	128 938,9	143 431,6	158 197,9	174 349,9	190 355,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	100,6	101,0	101,3	103,0	102,6	103,0	103,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	123,8	115,0	115,0	108,0	107,5	107,0	106,0
Билим берүү, млн сом	89 669,7	99 471,5	112 154,1	129 381,0	146 873,3	167 215,2	191 294,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	101,3	103,0	102,5	103,0	103,2	103,5	104,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	115,3	107,7	110,0	112,0	110,0	110,0	110,0

3

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Административная и вспомогательная деятельность, млн сомов	8 858,7	8 947,3	9 308,5	9 732,1	10 294,3	10 920,2	11 527,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	100,7	101,0	101,5	102,5	103,5	104,0	104,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	100,9	100,0	102,5	102,0	102,2	102,0	101,5
Государственное управление и оборона; обязательное социальное обеспечение, млн сомов	95 292,2	110 681,9	128 938,9	143 431,6	158 197,9	174 349,9	190 355,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	100,6	101,0	101,3	103,0	102,6	103,0	103,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	123,8	115,0	115,0	108,0	107,5	107,0	106,0
Образование, млн сомов	89 669,7	99 471,5	112 154,1	129 381,0	146 873,3	167 215,2	191 294,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	101,3	103,0	102,5	103,0	103,2	103,5	104,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	115,3	107,7	110,0	112,0	110,0	110,0	110,0
Здравоохранение и социальное обслуживание населения, млн сомов	46 568,6	52 282,6	58 811,6	66 057,2	73 649,8	81 966,7	95 077,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	101,3	103,0	103,2	104,0	104,2	104,5	104,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	117,5	109,0	109,0	108,0	107,0	106,5	111,0
Искусство, развлечения и отдых, млн сомов	9 483,3	10 555,1	11 842,8	13 231,4	14 786,7	16 528,6	18 393,1
Темп реального роста, в % к предыдущему году	100,6	101,0	102,0	102,5	103,0	103,5	104,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	124,9	110,2	110,0	109,0	108,5	108,0	107,0

3

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Саламаттык сактоо жана калкты социалдык тейлөө, млн сом	46 568,6	52 282,6	58 811,6	66 057,2	73 649,8	81 966,7	95 077,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	101,3	103,0	103,2	104,0	104,2	104,5	104,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	117,5	109,0	109,0	108,0	107,0	106,5	111,0
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу, млн сом	9 483,3	10 555,1	11 842,8	13 231,4	14 786,7	16 528,6	18 393,1
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	100,6	101,0	102,0	102,5	103,0	103,5	104,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	124,9	110,2	110,0	109,0	108,5	108,0	107,0
Башка тейлөө иши, млн сом	26 629,7	30 272,6	34 583,5	37 831,5	41 232,6	44 811,6	48 468,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	100,5	101,5	102,0	103,2	103,8	104,0	104,0
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	110,4	112,0	112,0	106,0	105,0	104,5	104,0
Жеке үй чарбаларынын жалданма жумушчулар менен иш алып баруусу; жеке үй чарбаларынын өз керектөөлөрү үчүн ар түрдүү товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүшү	309,2	340,8	368,5	402,4	443,6	489,0	539,1
Өсүү темпи, % менен	98,8	103,0	103,0	103,0	104,0	104,0	104,0
Дефлятор % менен	110,8	107,0	105,0	106,0	106,0	106,0	106,0

4

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожид.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Прочая обслуживающая деятельность, млн сомов	26 629,7	30 272,6	34 583,5	37 831,5	41 232,6	44 811,6	48 468,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	100,5	101,5	102,0	103,2	103,8	104,0	104,0
Индекс цен, в % к предыдущему году	110,4	112,0	112,0	106,0	105,0	104,5	104,0
Деятельность частных домашних хозяйств с наемными работниками; производство частными домашними хозяйствами разнообразных товаров и услуг для собственного потребления	309,2	340,8	368,5	402,4	443,6	489,0	539,1
темпы роста %	98,8	103,0	103,0	103,0	104,0	104,0	104,0
дефлятор %	110,8	107,0	105,0	106,0	106,0	106,0	106,0

4

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасын
социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн
болжолуна
9-тиркеме

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасында көрсөтүлгөн рынок кызматтарынын көлөмүнүн
болжолу

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Көрсөтүлгөн рыноктук кызматтардын көлөмү, млн сом	1 594 511,8	1 919 011,6	2 216 571,2	2 657 950,3	3 112 541,0	3 627 158,1	4 199 450,5
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	114,9	109,7	108,2	108,9	109,5	108,0	107,4
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	119,9	109,5	106,8	110,1	107,0	107,9	107,8
Анын ичинде:							
Дүң жана чекене соода жүгүртүүсү; автомобилдерди жана мотоциклдерди ондоо, млн сом	1 287 491,7	1 567 160,9	1 815 719,9	2 206 786,9	2 605 890,1	3 059 620,5	3 560 741,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	117,7	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,3	106,1	110,5	106,8	108,0	107,9	108,5
Мейманканалар жана ресторандар, млн сом	41 191,1	56 217,0	70 496,2	86 061,7	103 170,8	122 477,9	146 074,5

Приложение 9
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики на
2025–2029 годы

Прогноз
объема оказанных рыночных услуг в Кыргызской Республике на 2025–2029 годы

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Объем оказанных рыночных услуг, млн сомов	1 594 511,8	1 919 011,6	2 216 571,2	2 657 950,3	3 112 541,0	3 627 158,1	4 199 450,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	114,9	109,7	108,2	108,9	109,5	108,0	107,4
Индекс цен, в % к предыдущему году	119,9	109,5	106,8	110,1	107,0	107,9	107,8
В том числе:							
Оборот оптовой и розничной торговли; ремонта автомобилей и мотоциклов, млн сомов	1 287 491,7	1 567 160,9	1 815 719,9	2 206 786,9	2 605 890,1	3 059 620,5	3 560 741,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	117,7	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,3	106,1	110,5	106,8	108,0	107,9	108,5
Гостиницы и рестораны, млн сомов	41 191,1	56 217,0	70 496,2	86 061,7	103 170,8	122 477,9	146 074,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	123,5	107,0	107,0	107,1	107,0	106,0	106,5

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	123,5	107,0	107,0	107,1	107,0	106,0	106,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	111,7	110,0	114,0	112,0	111,0	110,4	110,4
Маалымат жана байланыш, млн сом	43 061,3	45 448,6	48 684,5	52 303,2	56 136,0	60 248,5	64 662,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	103,1	102,5	103,0	103,8	104,0	104,2	104,2
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,3	103,0	104,0	103,5	103,2	103,0	103,0
Башкалар, млн сом	222 767,7	250 185,1	281 670,6	312 798,5	347 344,1	384 811,2	427 972,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	101,4	102,3	102,5	103,3	103,5	103,7	103,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	117,4	109,7	109,9	107,5	107,3	106,9	107

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожид.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Индекс цен, в % к предыдущему году	111,7	110,0	114,0	112,0	111,0	110,4	110,4
Информация и связь, млн сомов	43 061,3	45 448,6	48 684,5	52 303,2	56 136,0	60 248,5	64 662,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	103,1	102,5	103,0	103,8	104,0	104,2	104,2
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,3	103,0	104,0	103,5	103,2	103,0	103,0
Прочие, млн сомов	222 767,7	250 185,1	281 670,6	312 798,5	347 344,1	384 811,2	427 972,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	101,4	102,3	102,5	103,3	103,5	103,7	103,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	117,4	109,7	109,9	107,5	107,3	106,9	107

**2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасында негизги капиталга инвестициялардын
көлөмүнүн болжолу**

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Негизги капиталга инвестициялар, млн сом	168 537,4	221 716,0	263 358,1	308 814,5	357 586,7	414 002,0	487 410,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	118,8	128,1	113,7	112,6	112,2	111,5	113,8
Анын ичинде:							
Ички инвестициялар, млн сом	141 394,9	167 438,8	204 044,5	243 720,9	285 499,8	333 157,6	397 794,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	134,6	115,3	116,6	114,7	113,5	112,3	115,4
Республикалык бюджет (өзгөчө кырдаалдарга каражаттарды кошкондо), млн сом	23 473,3	8 000,0	8 000,0	10 000,0	11 000,0	12 000,0	13 000,0
Жергиликтүү бюджет, млн сом	5 336,3	6 088,6	6 518,2	7 039,8	7 743,7	8 447,5	9 151,3
Ишканалардын жана уюмдардын каражаттары, млн сом	56 860,5	68 283,0	85 362,7	105 090,3	122 669,0	141 152,3	170 534,7
Банктардын кредиттери, млн сом	3 285,5	3 860,7	4 549,3	5 335,4	6 232,8	7 257,3	8 426,9
Калктын каражаттары жана Кыргыз Республикасынын резиденттеринин кайрымдуулук жардамы, млн сом	52 439,3	81 206,5	99 614,3	116 255,4	137 854,3	164 300,5	196 681,1

Приложение 10
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики на
2025–2029 годы

**Прогноз объема инвестиций в основной капитал
в Кыргызской Республике на 2025–2029 годы**

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Инвестиции в основной капитал, млн сомов	168 537,4	221 716,0	263 358,1	308 814,5	357 586,7	414 002,0	487 410,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	118,8	128,1	113,7	112,6	112,2	111,5	113,8
В том числе:							
Внутренние инвестиции, млн сомов	141 394,9	167 438,8	204 044,5	243 720,9	285 499,8	333 157,6	397 794,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	134,6	115,3	116,6	114,7	113,5	112,3	115,4
Республиканский бюджет (включая средства на чрезвычайные ситуации), млн сомов	23 473,3	8 000,0	8 000,0	10 000,0	11 000,0	12 000,0	13 000,0
Местный бюджет, млн сомов	5 336,3	6 088,6	6 518,2	7 039,8	7 743,7	8 447,5	9 151,3
Средства предприятий и организаций, млн сомов	56 860,5	68 283,0	85 362,7	105 090,3	122 669,0	141 152,3	170 534,7
Кредиты банков, млн сомов	3 285,5	3 860,7	4 549,3	5 335,4	6 232,8	7 257,3	8 426,9

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Тышкы инвестициялар, млн сом	27 142,5	54 277,2	59 313,6	65 093,6	72 086,9	80 844,4	89 616,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	73,7	194,7	104,6	105,4	107,3	108,0	107,1
Чет өлкөлүк кредиттер, млн сом	13 368,8	27 583,6	29 664,3	32 097,3	36 114,7	40 950,7	45 786,7
Чет өлкөлүк түз инвестициялар, млн сом	3 525,2	13 843,4	14 741,7	15 688,3	16 023,6	16 935,8	17 862,3
Чет өлкөлүк гранттар жана гуманитардык жардамдар, млн сом	10 248,5	12 850,2	14 907,6	17 308,0	19 948,6	22 957,9	25 967,2

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Средства населения и благотворительная помощь резидентов Кыргызской Республики, млн сомов	52 439,3	81 206,5	99 614,3	116 255,4	137 854,3	164 300,5	196 681,1
Внешние инвестиции, млн сомов	27 142,5	54 277,2	59 313,6	65 093,6	72 086,9	80 844,4	89 616,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	73,7	194,7	104,6	105,4	107,3	108,0	107,1
Иностранные кредиты, млн сомов	13 368,8	27 583,6	29 664,3	32 097,3	36 114,7	40 950,7	45 786,7
Прямые иностранные инвестиции, млн сомов	3 525,2	13 843,4	14 741,7	15 688,3	16 023,6	16 935,8	17 862,3
Иностранные гранты и гуманитарная помощь, млн сомов	10 248,5	12 850,2	14 907,6	17 308,0	19 948,6	22 957,9	25 967,2

**2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасында товарларды экспорттоонун
жана импорттоонун болжолу**

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Товарлардын экспорту	млн АКШ доллары	3 308,9	3 506,0	3 666,0	3 548,0	3 735,0	3 835,0	3 953,0
Өсүү темпи	%	146,8	106,0	104,6	96,8	105,3	102,7	103,1
Товарлардын импорту	млн АКШ доллары	12 352,0	13 400,0	14 400,0	15 400,0	16 400,0	17 400,0	18 400,0
Өсүү темпи	%	126,0	108,5	107,5	106,9	106,5	106,1	105,7
Товарларды экспорттоонун жана импорттоонун сальдосу	млн АКШ доллары	–9 043,1	–9 894	–10 734	–11 852	–12 665	–13 565	–14 447
Өсүү темпи	%	119,8	109,4	108,5	110,4	106,9	107,1	106,5
Тышкы соода жүгүртүү	млн АКШ доллары	15 660,9	16 906,0	18 066,0	18 948,0	20 135,0	21 235,0	22 353,0
Өсүү темпи	%	129,9	108,0	106,9	104,9	106,3	105,5	105,3

Приложение 11
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики на
2025–2029 годы

**Прогноз
экспорта и импорта товаров в Кыргызской Республике на 2025–2029 годы**

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Экспорт товаров	млн долл. США	3 308.9	3 506,0	3 666.0	3 548,0	3 735,0	3 835,0	3 953,0
Темп роста	%	146.8	106,0	104.6	96,8	105,3	102,7	103,1
Импорт товаров	млн долл. США	12 352.0	13 400,0	14 400.0	15 400,0	16 400,0	17 400,0	18 400,0
Темп роста	%	126.0	108,5	107.5	106,9	106,5	106,1	105,7
Сальдо экспорта и импорта товаров	млн долл. США	–9 043.1	–9 894	–10 734	–11 852	–12 665	–13 565	–14 447
Темп роста	%	119,8	109,4	108,5	110,4	106,9	107,1	106,5
Внешнеторговый оборот	млн долл. США	15 660.9	16 906,0	18 066.0	18 948,0	20 135,0	21 235,0	22 353,0
Темп роста	%	129,9	108,0	106,9	104,9	106,3	105,5	105,3

**2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынан продукциянын негизги түрлөрүн
экспорттоонун болжолу**

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Товарлардын экспорту	млн АКШ доллары	3 308,9	3 506,0	3 666,0	3 548,0	3 735,0	3 835,0	3 953,0
Өсүү темпи	%	146,8	106,0	104,6	96,8	105,3	102,7	103,1
Анын ичинде:								
Чыналуу лампалары	млн АКШ доллары	4,2	4,7	4,8	5,0	5,1	5,1	5,1
Өсүү темпи	%	53,8	110,7	103,2	103,1	103,0	100,0	100,0
Такта айнек	млн АКШ доллары	20,8	23,4	24,3	25,2	26,1	27,0	27,9
Өсүү темпи	%	51,7	112,6	103,8	103,7	103,6	103,4	103,3
Цемент	млн АКШ доллары	19,3	28,5	30,2	32,0	33,8	35,6	37,5
Өсүү темпи	%	73,9	147,9	106,0	105,8	105,6%	105,5	105,3
Кийим-кече предметтери жана кийим-кече буюмдары	млн АКШ доллары	97,0	123,1	129,6	137,5	148,5	157,5	167,0
Өсүү темпи	%	50,6	127,0	105,3	106,0	108,1	106,0	106,0

Приложение 12
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики на
2025–2029 годы

**Прогноз
экспорта основных видов продукции из Кыргызской Республики на 2025–2029 годы**

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Экспорт товаров	млн долл. США	3 308,9	3 506,0	3 666,0	3 548,0	3 735,0	3 835,0	3 953,0
Темп роста	%	146,8	106,0	104,6	96,8	105,3	102,7	103,1
В том числе:								
Лампы накаливания	млн долл. США	4,2	4,7	4,8	5,0	5,1	5,1	5,1
Темп роста	%	53,8	110,7	103,2	103,1	103,0	100,0	100,0
Стекло листовое	млн долл. США	20,8	23,4	24,3	25,2	26,1	27,0	27,9
Темп роста	%	51,7	112,6	103,8	103,7	103,6	103,4	103,3
Цемент	млн долл. США	19,3	28,5	30,2	32,0	33,8	35,6	37,5
Темп роста	%	73,9	147,9	106,0	105,8	105,6%	105,5	105,3
Предметы одежды и одежные принадлежности	млн долл. США	97,0	123,1	129,6	137,5	148,5	157,5	167,0
Темп роста	%	50,6	127,0	105,3	106,0	108,1	106,0	106,0
Овощи и фрукты	млн долл. США	155,7	162,1	169,8	185,3	200,7	216,2	231,6
Темп роста	%	74,5	104,1	104,8	109,1	108,3	107,7	107,1
Хлопок – волокно	млн долл. США	41,9	36,7	42,9	50,4	55,6	58,4	60,9
Темп роста	%	111,9	87,8	116,7	117,6	110,2	105,1	104,2

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Жашылчалар жана жемиштер	млн АКШ доллары	155,7	162,1	169,8	185,3	200,7	216,2	231,6
Өсүү темпи	%	74,5	104,1	104,8	109,1	108,3	107,7	107,1
Пахта буласы	млн АКШ доллары	41,9	36,7	42,9	50,4	55,6	58,4	60,9
Өсүү темпи	%	111,9	87,8	116,7	117,6	110,2	105,1	104,2

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасына негизги товарларды импорттоонун
болжолу

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Товарлардын импорту, бардыгы	млн АКШ доллары	12 352,0	13 400,0	14 400,0	15 400,0	16 400,0	17 400,0	18 400,0
Өсүү темпи	%	126,0	108,5	107,5	106,9	106,5	106,1	105,7
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	3 126,2	3 216,0	3 456,0	3 696,0	3 936,0	4 176,0	4 416,0
Өсүү темпи	%	95,7	102,9	107,5	106,9	106,5	106,1	105,7
Анын ичинде:								
Мунай жана мунай продуктулары	млн АКШ доллары	750,4	935,2	1 035,4	1 068,8	1 102,2	1 135,6	1 200,0
Өсүү темпи	%	84,0	124,6	110,7	103,2	103,1	103,0	105,7
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	707,6	897,8	1 014,7	1 047,4	1 080,2	1 112,9	1 176,0
Өсүү темпи	%	84,3	126,9	113,0	103,2	103,1	103,0	105,7
Бензин	млн АКШ доллары	277,3	362,0	393,3	395,0	396,0	396,0	396,0
Өсүү темпи	%	79,6	130,1	108,6	100,4	100,3	100,0	100,0

Приложение 13
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики
на 2025–2029 годы

Прогноз
импорта основных товаров в Кыргызскую Республику на 2025–2029 годы

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Импорт товаров всего	млн долл. США	12 352,0	13 400,0	14 400,0	15 400,0	16 400,0	17 400,0	18 400,0
Темп роста	%	126,0	108,5	107,5	106,9	106,5	106,1	105,7
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	3 126,2	3 216,0	3 456,0	3 696,0	3 936,0	4 176,0	4 416,0
Темп роста	%	95,7	102,9	107,5	106,9	106,5	106,1	105,7
В том числе:								
Нефть и нефтепродукты	млн долл. США	750,4	935,2	1 035,4	1 068,8	1 102,2	1 135,6	1 200,0
Темп роста	%	84,0	124,6	110,7	103,2	103,1	103,0	105,7
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	707,6	897,8	1 014,7	1 047,4	1 080,2	1 112,9	1 176,0
Темп роста	%	84,3	126,9	113,0	103,2	103,1	103,0	105,7
Бензин	млн долл. США	277,3	362,0	393,3	395,0	396,0	396,0	396,0
Темп роста	%	79,6	130,1	108,6	100,4	100,3	100,0	100,0
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	277,3	362,0	393,3	395,0	396,0	396,0	396,0

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл алдын ала нш жүзүндө	2024-жыл күтүлүүдө	2025-жыл болжол	2026-жыл болжол	2027-жыл болжол	2028-жыл болжол	2029-жыл болжол
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	277,3	362,0	393,3	395,0	396,0	396,0	396,0
Өсүү темпи	%	79,6	130,1	108,6	100,4	100,3	100,0	100,0
Авиакеросин	млн АКШ доллары	91,0	110,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0
Өсүү темпи	%	95,9	120,9	136,4	100,0	100,0	100,0	100,0
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	91,0	110,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0
Өсүү темпи	%	96,8	120,9	136,4	100,0	100,0	100,0	100,0
Дизель отуну	млн АКШ доллары	251,8	356,4	357,5	358,1	358,6	359,7	360,8
Өсүү темпи	%	71,4	141,5	100,3	100,2	100,1	100,3	100,3
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	248,0	351,0	352,1	352,7	353,2	354,3	355,4
Өсүү темпи	%	113,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	200,0
Көмүр	млн АКШ доллары	48,6	51,2	51,2	47,0	42,7	38,4	34,2
Өсүү темпи	%	218,0	105,3	100,0	91,8	90,9	89,9	89,1
Жаратылыш газы	млн АКШ доллары	65,8	66,0	66,0	67,5	69,2	72,5	75,0
Өсүү темпи	%	105,6	100,3	100,0	102,3	102,5	104,8	103,4
Конкреттүү тармактар үчүн атайын багытталган жабдуулар жана механикалык түзүлүштөр жана алардын бөлүктөрү	млн АКШ доллары	2 582,3	2 600,0	2 700,0	2 700,0	2 700,0	2 700,0	2 700,0
Өсүү темпи	%	227,9	100,7	103,8	100,0	100,0	100,0	100,0

2

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Темп роста	%	79.6	130,1	108.6	100.4	100,3	100,0	100.0
Авиакеросин	млн долл. США	91.0	110,0	150.0	150.0	150,0	150,0	150,0
Темп роста	%	95.9	120,9	136.4	100.0	100,0	100,0	100.0
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	91.0	110,0	150.0	150.0	150,0	150,0	150,0
Темп роста	%	96.8	120,9	136.4	100.0	100,0	100,0	100.0
Дизтопливо	млн долл. США	251.8	356,4	357.5	358.1	358,6	359,7	360.8
Темп роста	%	71.4	141,5	100.3	100.2	100,1	100,3	100.3
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	248.0	351,0	352.1	352.7	353,2	354,3	355.4
Темп роста	%	113.3	100,0	100.0	100.0	100,0	100,0	200.0
Уголь	млн долл. США	48.6	51,2	51.2	47.0	42,7	38,4	34.2
Темп роста	%	218.0	105,3	100.0	91.8	90,9	89,9	89,1
Газ природный	млн долл. США	65.8	66,0	66.0	67.5	69,2	72,5	75.0
Темп роста	%	105.6	100,3	100.0	102.3	102,5	104,8	103.4
Оборудование и механические устройства, специально предназначенные для конкретных отраслей и их части	млн долл. США	2 582.3	2 600,0	2 700,0	2 700,0	2 700,0	2 700,0	2 700,0
Темп роста	%	227.9	100,7	103.8	100.0	100,0	100,0	100.0
Электрические машины, оборудование и аппаратура	млн долл. США	648.6	670,0	700,0	720,0	750,0	770,0	800,0
Темп роста	%	121.8	103,3	104,5	102,9	104,2	102,7	103,9
Средства наземного транспорта и их части	млн долл. США	3 200,0	2 800,0	2 200,0	2 200,0	2 200,0	2 200,0	2 200,0

2

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Электр машиналары, жабдуулар жана аппаратура	млн АКШ доллары	648,6	670,0	700,0	720,0	750,0	770,0	800,0
Өсүү темпи	%	121,8	103,3	104,5	102,9	104,2	102,7	103,9
Жер үстүндө жүрүүчү транспорт каражаттары жана алардын бөлүктөрү	млн АКШ доллары	3 200,0	2 800,0	2 200,0	2 200,0	2 200,0	2 200,0	2 200,0
Өсүү темпи	%	436,0	87,5	78,6	100,0	100,0	100,0	100,0
Кара металлдар жана андан жасалган буюмдар	млн АКШ доллары	462,1	463,0	465,0	468,0	470,0	470,0	470,0
Өсүү темпи	%	104,6	100,2	100,4	100,6	100,4	100,0	100,0
Пластмасса жана андан жасалган буюмдар	млн АКШ доллары	261,4	280,0	290,0	300,0	300,0	300,0	300,0
Өсүү темпи	%	86,4	107,1	103,6	103,4	100,0	100,0	100,0
Каучук, резина жана алардан жасалган буюмдар	млн АКШ доллары	83,5	86,0	90,0	95,0	100,0	105,0	110,0
Өсүү темпи	%	82,6	103,0	104,7	105,6	105,3	105,0	104,8
Жер семирткичтер	млн АКШ доллары	49,8	55,2	56,9	58,7	60,4	62,1	63,8
Өсүү темпи	%	76,0	110,8	103,1	103,2	102,9	102,8	102,7
Жыгач жана андан жасалган буюмдар	млн АКШ доллары	77,8	90,0	100,0	102,0	104,0	106,0	107,0
Өсүү темпи	%	75,5	115,7	111,1	102,0	102,0	101,9	100,9
Кагаз, картон жана андан жасалган буюмдар	млн АКШ доллары	70,1	84,0	86,8	91,0	93,8	96,6	100,8
Өсүү темпи	%	83,9	106,1	103,3	104,8	103,1	103,0	104,3
Фармацевтика продукциялары	млн АКШ доллары	228,2	229,4	231,3	233,1	235,0	236,7	238,7
Өсүү темпи	%	95,7	100,5	100,8	100,8	100,8	100,7	100,8

3

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Темп роста	%	436.0	87.5	78.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Черный металл и изделия из него	млн долл. США	462.1	463.0	465.0	468.0	470.0	470.0	470.0
Темп роста	%	104.6	100.2	100.4	100.6	100.4	100.0	100.0
Пластмассы и изделия из них	млн долл. США	261.4	280.0	290.0	300.0	300.0	300.0	300.0
Темп роста	%	86.4	107.1	103.6	103.4	100.0	100.0	100.0
Каучук, резина и изделия из нее	млн долл. США	83.5	86.0	90.0	95.0	100.0	105.0	110.0
Темп роста	%	82.6	103.0	104.7	105.6	105.3	105.0	104.8
Удобрения	млн долл. США	49.8	55.2	56.9	58.7	60.4	62.1	63.8
Темп роста	%	76.0	110.8	103.1	103.2	102.9	102.8	102.7
Древесина и изделия из нее	млн долл. США	77.8	90.0	100.0	102.0	104.0	106.0	107.0
Темп роста	%	75.5	115.7	111.1	102.0	102.0	101.9	100.9
Бумага, картон и изделия из них	млн долл. США	70.1	84.0	86.8	91.0	93.8	96.6	100.8
Темп роста	%	83.9	106.1	103.3	104.8	103.1	103.0	104.3
Фармацевтическая продукция	млн долл. США	228.2	229.4	231.3	233.1	235.0	236.7	238.7
Темп роста	%	95.7	100.5	100.8	100.8	100.8	100.7	100.8
Одежда и ее принадлежности	млн долл. США	189.2	210.0	220.0	230.0	240.0	250.0	260.0
Темп роста	%	44.5	111.0	104.8	104.5	104.3	104.2	104.0
Продовольственные товары (включая сельхозсырье)	млн долл. США	1 159.0	1 160.0	1 170.0	1 180.0	1 190.0	1 200.0	1 210.0
Темп роста	%	98.9	100.1	100.9	100.9	100.8	100.8	100.8
В том числе:								

3

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Кийим жана ага тиешелүү буюмдар	млн АКШ доллары	189,2	210,0	220,0	230,0	240,0	250,0	260,0
Өсүү темпи	%	44,5	111,0	104,8	104,5	104,3	104,2	104,0
Азык-түлүк товарлары (айыл чарба чыйки затын кошкондо)	млн АКШ доллары	1 159,0	1 160,0	1 170,0	1 180,0	1 190,0	1 200,0	1 210,0
Өсүү темпи	%	98,9	100,1	100,9	100,9	100,8	100,8	100,8
Анын ичинде:								
Алкоголдук продукция	млн АКШ доллары	27,3	28,0	29,0	30,0	31,0	32,0	33,0
Өсүү темпи	%	111,4	102,6	103,6	103,4	103,3	103,2	103,1
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	12,8	14,5	15,0	15,5	16,0	16,5	17,0
Өсүү темпи	%	89,5	113,3	103,4	103,3	103,2	103,1	103,0
Арак	млн АКШ доллары	3,4	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Өсүү темпи	%	188,9	102,9	102,9	100,0	100,0	100,0	100,0
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	2,2	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Өсүү темпи	%	200,1	102,2	104,5	100,0	100,0	100,0	100,0
Шарап	млн АКШ доллары	4,0	4,0	4,2	4,3	4,5	4,6	4,7
Өсүү темпи	%	122,0	105,3	105,0	102,4	104,7	102,2	102,2
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	0,71	0,80	1,0	1,05	1,15	1,20	1,25
Өсүү темпи	%	99,5	112,7	125,0	105,0	109,5	104,3	104,2
Сыра	млн АКШ доллары	10,5	11,0	12,0	13,0	14,0	15,0	16,0

4

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Алкогольная продукция	млн долл. США	27,3	28,0	29,0	30,0	31,0	32,0	33,0
Темп роста	%	111,4	102,6	103,6	103,4	103,3	103,2	103,1
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	12,8	14,5	15,0	15,5	16,0	16,5	17,0
Темп роста	%	89,5	113,3	103,4	103,3	103,2	103,1	103,0
Водка	млн долл. США	3,4	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Темп роста	%	188,9	102,9	102,9	100,0	100,0	100,0	100,0
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	2,2	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Темп роста	%	200,1	102,2	104,5	100,0	100,0	100,0	100,0
Вино	млн долл. США	4,0	4,0	4,2	4,3	4,5	4,6	4,7
Темп роста	%	122,0	105,3	105,0	102,4	104,7	102,2	102,2
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	0,71	0,80	1,0	1,05	1,15	1,20	1,25
Темп роста	%	99,5	112,7	125,0	105,0	109,5	104,3	104,2
Пиво	млн долл. США	10,5	11,0	12,0	13,0	14,0	15,0	16,0
Темп роста	%	85,6	104,8	109,1	108,3	107,7	107,1	106,7
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	9,18	10,0	11,0	12,0	12,9	13,8	14,7
Темп роста	%	78,7	109,0	110,3	108,3	107,7	107,1	106,7
Табак и табачные изделия	млн долл. США	71,1	72,0	73,0	74,0	75,0	76,0	77,0
Темп роста	%	134,2	101,2	101,4	101,4	101,4	101,3	101,3
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	57,7	59,0	60,6	62,2	62,3	63,8	65,5
Темп роста	%	123,0	102,4	102,6	102,6	100,1	102,6	102,5

4

Аталышы	Өлчөө бирдиги	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
		алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Өсүү темпи	%	85,6	104,8	109,1	108,3	107,7	107,1	106,7
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	9,18	10,0	11,0	12,0	12,9	13,8	14,7
Өсүү темпи	%	78,7	109,0	110,3	108,3	107,7	107,1	106,7
Тамеки жана тамеки буюмдары	млн АКШ доллары	71,1	72,0	73,0	74,0	75,0	76,0	77,0
Өсүү темпи	%	134,2	101,2	101,4	101,4	101,4	101,3	101,3
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	57,7	59,0	60,6	62,2	62,3	63,8	65,5
Өсүү темпи	%	123,0	102,4	102,6	102,6	100,1	102,6	102,5
Буудай	млн АКШ доллары	67,9	70,3	74,1	80,0	82,0	84,0	86,0
Өсүү темпи	%	87,1	103,5	105,4	108,0	102,5	102,4	102,4
Анын ичинде ЕАЭБ өлкөлөрүнөн млн АКШ долл.	млн АКШ доллары	67,9	70,3	74,1	80,0	82,0	84,0	86,0
Өсүү темпи	%	87,1	103,5	105,4	108,0	102,5	102,4	102,4

5

Наименование	Единица измерения	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
		предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Пшеница	млн долл. США	67.9	70,3	74,1	80,0	82,0	84,0	86,0
Темп роста	%	87.1	103,5	105,4	108,0	102,5	102,4	102,4
В том числе из стран ЕАЭС, млн долл. США	млн долл. США	67.9	70,3	74,1	80,0	82,0	84,0	86,0
Темп роста	%	87.1	103,5	105,4	108,0	102,5	102,4	102,4

5

2025–2029-жылдарга Кыргыз Республикасынын региондорун өнүктүрүүнүн
болжолдуу көрсөткүчтөрү

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Региондук дүң продукт (млн сом) ¹							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	1 228 898,8	1 414 726,7	1 624 087,2	1 813 785,2	2 053 420,4	2 296 183,1	2 562 898,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,2	106,3	106,0	104,7	106,3	105,7	105,4
Дефлятор, мурдагы жылга карата % менен	113,4	108,3	108,3	106,7	106,5	105,8	105,9
Баткен облусу	41 824,2	48 221,4	54 679,4	60 271,0	66 614,5	72 962,0	79 859,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	105,9	107,1	105,5	104,1	104,0	103,5	103,4
Жалал-Абад облусу	121 928,0	138 715,4	158 074,5	174 939,7	199 303,7	220 808,6	243 363,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	105,7	106,8	105,7	104,9	107,1	104,9	104,3

¹ 2023-жылга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин баалоосу

Приложение 14
к Прогнозу социально-экономического
развития Кыргызской Республики
на 2025–2029 годы

Прогнозные
показатели развития регионов Кыргызской Республики на 2025–2029 годы

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Валовой региональный продукт (млн сомов) ¹							
Кыргызская Республика, всего	1 228 898,8	1 414 726,7	1 624 087,2	1 813 785,2	2 053 420,4	2 296 183,1	2 562 898,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,2	106,3	106,0	104,7	106,3	105,7	105,4
Дефлятор, в % к предыдущему году	113,4	108,3	108,3	106,7	106,5	105,8	105,9
Баткенская область	41 824,2	48 221,4	54 679,4	60 271,0	66 614,5	72 962,0	79 859,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	105,9	107,1	105,5	104,1	104,0	103,5	103,4
Джалал-Абадская область	121 928,0	138 715,4	158 074,5	174 939,7	199 303,7	220 808,6	243 363,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	105,7	106,8	105,7	104,9	107,1	104,9	104,3
Иссык-Кульская область	102 866,8	114 978,7	130 459,1	133 534,4	149 628,4	165 560,0	182 131,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	90,7	102,9	108,0	98,0	107,3	105,9	105,2

¹ Оценка Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики за 2023 год

Аталышы	2023-жыл алдын ала иш жүзүндө	2024-жыл күтүлүүдө	2025-жыл болжол	2026-жыл болжол	2027-жыл болжол	2028-жыл болжол	2029-жыл болжол
Ысык-Көл облусу	102 866,8	114 978,7	130 459,1	133 534,4	149 628,4	165 560,0	182 131,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	90,7	102,9	108,0	98,0	107,3	105,9	105,2
Нарын облусу	30 075,9	34 759,6	39 769,5	44 270,2	48 162,9	52 910,2	57 760,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	103,5	108,2	104,3	104,7	103,9	103,5	102,8
Ош облусу	84 768,5	98 060,4	110 486,4	121 867,8	137 025,9	151 963,4	166 665,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	105,4	108,4	103,8	104,0	106,5	104,8	103,6
Талас облусу	45 191,1	50 428,3	55 888,7	61 738,1	68 703,1	74 485,9	80 726,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	105,0	105,3	104,1	104,4	105,7	103,2	103,0
Чүй облусу	183 158,3	213 580,5	242 752,7	269 830,8	308 563,0	345 108,8	391 235,4
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	110,2	108,4	106,1	104,8	107,1	106,4	107,7
Бишкек шаары	549 196,6	633 364,9	733 659,6	836 361,8	949 921,5	1 069 810,0	1 204 284,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	109,7	105,2	106,1	105,8	106,2	106,0	105,9
Ош шаары	69 889,4	82 617,6	98 317,1	110 971,3	125 497,4	142 574,1	156 871,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,0	108,1	108,7	105,1	105,6	106,6	103,2
Айыл чарбасынын, токой чарбасынын жана балык уулоочулуктун дүң продукциясы (млн сом)							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	378 699,3	406 022,5	437 803,0	468 844,1	504 995,4	537 355,9	567 939,8
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	100,6	102,5	102,8	102,9	103,1	103,3	103,4

2

Наименование	2023 год предв. факт.	2024 год ожд.	2025 год прогноз	2026 год прогноз	2027 год прогноз	2028 год прогноз	2029 год прогноз
Нарынская область	30 075,9	34 759,6	39 769,5	44 270,2	48 162,9	52 910,2	57 760,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	103,5	108,2	104,3	104,7	103,9	103,5	102,8
Ошская область	84 768,5	98 060,4	110 486,4	121 867,8	137 025,9	151 963,4	166 665,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	105,4	108,4	103,8	104,0	106,5	104,8	103,6
Таласская область	45 191,1	50 428,3	55 888,7	61 738,1	68 703,1	74 485,9	80 726,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	105,0	105,3	104,1	104,4	105,7	103,2	103,0
Чуйская область	183 158,3	213 580,5	242 752,7	269 830,8	308 563,0	345 108,8	391 235,4
Темп реального роста, в % к предыдущему году	110,2	108,4	106,1	104,8	107,1	106,4	107,7
Город Бишкек	549 196,6	633 364,9	733 659,6	836 361,8	949 921,5	1 069 810,0	1 204 284,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	109,7	105,2	106,1	105,8	106,2	106,0	105,9
Город Ош	69 889,4	82 617,6	98 317,1	110 971,3	125 497,4	142 574,1	156 871,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,0	108,1	108,7	105,1	105,6	106,6	103,2
Валовая продукция сельского хозяйства, лесного хозяйства и рыболовства (млн сомов)							
Кыргызская Республика, всего	378 699,3	406 022,5	437 803,0	468 844,1	504 995,4	537 355,9	567 939,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	100,6	102,5	102,8	102,9	103,1	103,3	103,4
Индекс цен, в % к предыдущему году	105,1	104,6	104,9	104,0	104,5	103,1	102,3
Баткенская область	27 410,6	29 128,1	31 288,6	33 595,2	35 833,1	37 777,1	39 519,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	96,9	101,6	102,4	103,2	102,1	102,3	102,3
Джалал-Абадская область	71 727,3	76 452,3	81 921,8	87 876,0	94 739,6	101 777,6	107 570,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	101,8	101,9	102,2	103,1	103,2	104,2	103,4

2

Аталышы	2023-жыл алдын ала иш жүзүндө	2024-жыл күтүлүүдө	2025-жыл болжол	2026-жыл болжол	2027-жыл болжол	2028-жыл болжол	2029-жыл болжол
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	105,1	104,6	104,9	104,0	104,5	103,1	102,3
Баткен облусу	27 410,6	29 128,1	31 288,6	33 595,2	35 833,1	37 777,1	39 519,2
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	96,9	101,6	102,4	103,2	102,1	102,3	102,3
Жалал-Абад облусу	71 727,3	76 452,3	81 921,8	87 876,0	94 739,6	101 777,6	107 570,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	101,8	101,9	102,2	103,1	103,2	104,2	103,4
Ысык-Көл облусу	48 283,7	51 353,2	55 819,3	59 777,1	64 386,3	68 512,2	72 512,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	99,8	101,7	103,6	102,9	103,1	103,3	103,5
Нарын облусу	26 644,0	28 259,8	30 802,3	32 848,78	35 529,8	37 806,5	39 958,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	100,0	101,4	103,9	102,5	103,5	103,3	103,4
Ош облусу	74 681,1	79 644,41	84 336,6	89 852,1	96 776,2	102 026,4	106 522,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	101,6	102,0	101,0	102,4	103,1	102,3	102,1
Талас облусу	29 499,7	31 241,8	34 103,7	36 085,7	38 602,6	40 657,0	42 989,2
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	97,2	101,2	104,1	101,7	102,4	102,2	103,4
Чүй облусу	98 250,3	107 686,8	117 134,3	126 272,6	136 424,4	145 952,4	155 944,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	101,5	104,8	103,7	103,6	103,4	103,8	104,5
Бишкек шаары	882,6	911,2	970,3	1 021,6	1 087,6	1 139,8	1 172,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	102,7	98,7	101,5	101,2	101,9	101,7	100,6

3

Наименование	2023 год предв. факт.	2024 год ожд.	2025 год прогноз	2026 год прогноз	2027 год прогноз	2028 год прогноз	2029 год прогноз
Иссык-Кульская область	48 283,7	51 353,2	55 819,3	59 777,1	64 386,3	68 512,2	72 512,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	99,8	101,7	103,6	102,9	103,1	103,3	103,5
Нарынская область	26 644,0	28 259,8	30 802,3	32 848,78	35 529,8	37 806,5	39 958,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	100,0	101,4	103,9	102,5	103,5	103,3	103,4
Ошская область	74 681,1	79 644,41	84 336,6	89 852,1	96 776,2	102 026,4	106 522,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	101,6	102,0	101,0	102,4	103,1	102,3	102,1
Таласская область	29 499,7	31 241,8	34 103,7	36 085,7	38 602,6	40 657,0	42 989,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	97,2	101,2	104,1	101,7	102,4	102,2	103,4
Чуйская область	98 250,3	107 686,8	117 134,3	126 272,6	136 424,4	145 952,4	155 944,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	101,5	104,8	103,7	103,6	103,4	103,8	104,5
Город Бишкек	882,6	911,2	970,3	1 021,6	1 087,6	1 139,8	1 172,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,7	98,7	101,5	101,2	101,9	101,7	100,6
Город Ош	1 320,0	1 344,8	1 426,1	1 514,9	1 615,8	1 706,8	1 750,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	98,1	97,4	101,1	102,1	102,1	102,5	100,3
Валовая продукция промышленности (с учетом стоимости переработки давальческого сырья, без учета покупной электроэнергии) (млн сомов)							
Кыргызская Республика, всего	492 127,8	551 106,5	614 247,4	624 028,2	693 315,3	740 994,6	786 595,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,7	103,2	107,2	98,2	106,8	104,0	102,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,4	105,4	104,0	103,4	104,1	102,8	103,3

3

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Ош шаары	1 320,0	1 344,8	1 426,1	1 514,9	1 615,8	1 706,8	1 750,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	98,1	97,4	101,1	102,1	102,1	102,5	100,3
Өнөр жайдын дүң продукциясы (иштетип алма чийки затты кайра иштетүү наркын эсепке алуу менен, сатып алынуучу электр энергиясын эсепке албаганда) (млн сом)							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	492 127,8	551 106,5	614 247,4	624 028,2	693 315,3	740 994,6	786 595,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	102,7	103,2	107,2	98,2	106,8	104,0	102,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,4	105,4	104,0	103,4	104,1	102,8	103,3
Баткен облусу	6 233,8	7 814,1	8 387,2	8 745,8	9 719,8	10 138,3	10 763,1
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	120,8	102,0	103,2	100,8	106,8	101,5	102,8
Жалал-Абад облусу	60 444,0	74 952,6	83 835,9	88 026,8	95 099,4	102 504,6	108 927,5
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	108,8	102,5	107,5	101,5	103,8	104,9	102,9
Ысык-Көл облусу	81 016,4	85 668,8	95 883,9	85 275,3	93 457,4	101 598,9	106 601,1
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	79,6	99,8	107,6	86,0	105,3	105,8	101,6
Нарын облусу	4 475,8	5 359,7	5 937,5	6 240,4	7 102,8	7 312,7	7 657,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	104,3	108,1	106,5	101,6	109,4	100,2	101,4
Ош облусу	20 745,2	27 946,3	29 867,6	31 298,8	34 903,8	35 956,7	37 949,9
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	117,1	106,0	102,7	101,3	107,2	100,3	102,2

4

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожид.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Баткенская область	6 233,8	7 814,1	8 387,2	8 745,8	9 719,8	10 138,3	10 763,1
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	120,8	102,0	103,2	100,8	106,8	101,5	102,8
Джалал-Абадская область	60 444,0	74 952,6	83 835,9	88 026,8	95 099,4	102 504,6	108 927,5
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	108,8	102,5	107,5	101,5	103,8	104,9	102,9
Иссык-Кульская область	81 016,4	85 668,8	95 883,9	85 275,3	93 457,4	101 598,9	106 601,1
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	79,6	99,8	107,6	86,0	105,3	105,8	101,6
Нарынская область	4 475,8	5 359,7	5 937,5	6 240,4	7 102,8	7 312,7	7 657,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	104,3	108,1	106,5	101,6	109,4	100,2	101,4
Ошская область	20 745,2	27 946,3	29 867,6	31 298,8	34 903,8	35 956,7	37 949,9
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	117,1	106,0	102,7	101,3	107,2	100,3	102,2
Таласская область	26 120,1	29 283,6	31 404,6	32 844,5	36 916,2	38 355,3	40 362,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	105,8	105,8	103,1	101,1	108,0	101,1	101,9
Чуйская область	218 699,6	240 115,7	269 352,0	280 698,4	313 543,6	335 381,0	357 652,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	121,9	103,8	107,8	100,7	107,3	104,1	103,3
Город Бишкек	66 214,5	69 868,5	78 272,3	79 178,5	89 237,2	95 970,9	101 984,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	121,5	103,8	107,7	97,8	108,3	104,7	102,9
Город Ош	8 178,4	10 097,2	11 306,4	11 719,6	13 335,2	13 776,2	14 696,4
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	107,7	106,0	107,6	100,2	109,3	100,5	103,3

4

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Талас облусу	26 120,1	29 283,6	31 404,6	32 844,5	36 916,2	38 355,3	40 362,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	105,8	105,8	103,1	101,1	108,0	101,1	101,9
Чүй облусу	218 699,6	240 115,7	269 352,0	280 698,4	313 543,6	335 381,0	357 652,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	121,9	103,8	107,8	100,7	107,3	104,1	103,3
Бишкек шаары	66 214,5	69 868,5	78 272,3	79 178,5	89 237,2	95 970,9	101 984,4
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	121,5	103,8	107,7	97,8	108,3	104,7	102,9
Ош шаары	8 178,4	10 097,2	11 306,4	11 719,6	13 335,2	13 776,2	14 696,4
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	107,7	106,0	107,6	100,2	109,3	100,5	103,3
Өнөр жай продукциясынын көлөмү (иштетип алма чийки затты кайра иштетүү наркын эсепке албастан, бирок сатып алынуучу электр энергиясын эсепке алуу менен) (млн сом)							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	482 801,5	524 256,4	584 497,5	593 723,2	659 769,4	704 998,9	747 310,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	102,7	103,1	107,2	98,2	106,7	103,9	102,6
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	106,2	105,4	104,0	103,4	104,2	102,8	103,3
Баткен облусу	5 690,0	6 114,7	6 543,9	6 822,3	7 589,1	7 921,2	8 409,1
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	120,8	102,0	102,9	100,8	106,8	101,5	102,8
Жалал-Абад облусу	52 666,1	56 874,1	63 555,3	48 663,9	53 678,7	62 601,0	66 521,6
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	108,8	102,5	107,4	74,0	105,9	113,4	102,9

5

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Объем продукции промышленности (без учета стоимости переработки давальческого сырья, но с учетом покупной электроэнергии) (млн сомов)							
Кыргызская Республика, всего	482 801,5	524 256,4	584 497,5	593 723,2	659 769,4	704 998,9	747 310,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	102,7	103,1	107,2	98,2	106,7	103,9	102,6
Индекс цен. в % к предыдущему году	106,2	105,4	104,0	103,4	104,2	102,8	103,3
Баткенская область	5 690,0	6 114,7	6 543,9	6 822,3	7 589,1	7 921,2	8 409,1
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	120,8	102,0	102,9	100,8	106,8	101,5	102,8
Джалал-Абадская область	52 666,1	56 874,1	63 555,3	48 663,9	53 678,7	62 601,0	66 521,6
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	108,8	102,5	107,4	74,0	105,9	113,4	102,9
Иссык-Кульская область	82 144,1	90 092,0	98 763,6	103 773,5	112 089,5	114 982,6	120 640,0
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	79,6	104,1	105,4	101,6	103,7	99,8	101,6
Нарынская область	4 675,2	5 200,2	5 748,7	6 022,9	6 861,6	7 069,0	7 402,2
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	104,3	105,6	106,3	101,3	109,4	100,2	101,4
Ошская область	17 276,4	19 325,6	20 654,2	21 746,5	24 275,5	25 024,2	26 410,5
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	117,1	106,2	102,8	101,8	107,2	100,3	102,2
Таласская область	26 253,5	29 467,8	30 891,1	32 173,2	35 845,1	37 267,0	39 062,1
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	105,8	106,5	100,8	100,7	107,0	101,1	101,5
Чуйская область	217 927,2	234 032,0	266 839,7	278 466,8	311 223,9	335 038,8	357 074,3
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	121,9	101,9	109,6	100,9	107,3	104,7	103,2

5

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Ысык-Көл облусу	82 144,1	90 092,0	98 763,6	103 773,5	112 089,5	114 982,6	120 640,0
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	79,6	104,1	105,4	101,6	103,7	99,8	101,6
Нарын облусу	4 675,2	5 200,2	5 748,7	6 022,9	6 861,6	7 069,0	7 402,2
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	104,3	105,6	106,3	101,3	109,4	100,2	101,4
Ош облусу	17 276,4	19 325,6	20 654,2	21 746,5	24 275,5	25 024,2	26 410,5
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	117,1	106,2	102,8	101,8	107,2	100,3	102,2
Талас облусу	26 253,5	29 467,8	30 891,1	32 173,2	35 845,1	37 267,0	39 062,1
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	105,8	106,5	100,8	100,7	107,0	101,1	101,5
Чүй облусу	217 927,2	234 032,0	266 839,7	278 466,8	311 223,9	335 038,8	357 074,3
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	121,9	101,9	109,6	100,9	107,3	104,7	103,2
Бишкек шаары	68 229,1	74 338,4	81 652,9	85 848,2	96 582,2	103 078,9	109 108,7
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	121,5	103,4	105,6	101,7	108,0	103,8	102,5
Ош шаары	7 939,9	8 811,7	9 848,1	10 205,9	11 623,8	12 016,1	12 681,8
Физикалык индекстин көлөмү, мурдагы жылга карата % менен	107,7	105,3	107,5	100,2	109,3	100,5	102,2
Кызматтарды көрсөтүү чөйрөсүнүн дүң чыгарылышы (млн сом)²							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	1 005 060,1	1 153 831,1	1 337 547,1	1 523 732,4	1 746 769,5	1 986 957,5	2 264 982,3

² 2023-жылга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин баалоосу

6

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Город Бишкек	68 229,1	74 338,4	81 652,9	85 848,2	96 582,2	103 078,9	109 108,7
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	121,5	103,4	105,6	101,7	108,0	103,8	102,5
Город Ош	7 939,9	8 811,7	9 848,1	10 205,9	11 623,8	12 016,1	12 681,8
Индекс физического объема, в % к предыдущему году	107,7	105,3	107,5	100,2	109,3	100,5	102,2
Валовой выпуск сферы услуг (млн сомов)²							
Кыргызская Республика, всего	1 005 060,1	1 153 831,1	1 337 547,1	1 523 732,4	1 746 769,5	1 986 957,5	2 264 982,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,0	106,2	105,3	106,1	106,5	105,9	105,8
Индекс цен, в % к предыдущему году	113,5	108,1	110,1	107,4	107,6	107,4	107,7
Баткенская область	34 939,0	40 790,5	46 955,7	52 678,7	58 912,8	65 799,3	72 923,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,0	108,0	104,6	104,5	103,9	104,0	102,9
Джалал-Абадская область	99 894,1	118 784,1	137 933,6	156 642,9	183 801,2	206 587,4	230 957,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,7	110,0	105,5	105,8	109,0	104,7	103,8
Иссык-Кульская область	45 402,9	51 927,3	60 985,2	69 334,7	81 675,4	93 650,2	105 403,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	108,4	105,8	106,7	105,9	109,4	106,8	104,5
Нарынская область	28 295,9	33 952,5	38 815,9	43 838,1	48 796,5	54 196,0	59 713,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,0	111,0	103,8	105,2	103,4	103,4	102,3
Ошская область	68 733,7	83 514,5	96 393,2	108 452,1	125 658,9	143 765,3	161 189,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,3	112,4	104,8	104,8	107,6	106,5	104,1

² Оценка Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики за 2023 год

6

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,0	106,2	105,3	106,1	106,5	105,9	105,8
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата, % менен	113,5	108,1	110,1	107,4	107,6	107,4	107,7
Баткен облусу	34 939,0	40 790,5	46 955,7	52 678,7	58 912,8	65 799,3	72 923,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,0	108,0	104,6	104,5	103,9	104,0	102,9
Жалал-Абад облусу	99 894,1	118 784,1	137 933,6	156 642,9	183 801,2	206 587,4	230 957,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,7	110,0	105,5	105,8	109,0	104,7	103,8
Ысык-Көл облусу	45 402,9	51 927,3	60 985,2	69 334,7	81 675,4	93 650,2	105 403,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	108,4	105,8	106,7	105,9	109,4	106,8	104,5
Нарын облусу	28 295,9	33 952,5	38 815,9	43 838,1	48 796,5	54 196,0	59 713,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,0	111,0	103,8	105,2	103,4	103,4	102,3
Ош облусу	68 733,7	83 514,5	96 393,2	108 452,1	125 658,9	143 765,3	161 189,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,3	112,4	104,8	104,8	107,6	106,5	104,1
Талас облусу	28 281,1	33 078,8	38 074,9	43 683,5	49 559,1	55 831,0	62 116,5
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,0	108,2	104,6	106,9	105,4	104,9	103,3
Чүй облусу	111 058,6	133 620,4	153 142,0	173 249,8	197 784,8	225 152,7	271 840,4
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,0	111,3	104,1	105,4	106,1	106,0	112,1
Бишкек шаары	519 129,1	577 601,3	667 712,3	766 116,4	874 905,5	997 290,8	1 140 175,0

7

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Таласская область	28 281,1	33 078,8	38 074,9	43 683,5	49 559,1	55 831,0	62 116,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,0	108,2	104,6	106,9	105,4	104,9	103,3
Чуйская область	111 058,6	133 620,4	153 142,0	173 249,8	197 784,8	225 152,7	271 840,4
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,0	111,3	104,1	105,4	106,1	106,0	112,1
Город Бишкек	519 129,1	577 601,3	667 712,3	766 116,4	874 905,5	997 290,8	1 140 175,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	108,0	102,9	105,0	106,9	106,1	106,1	106,1
Город Ош	69 325,7	80 561,7	97 534,4	109 736,1	125 675,3	144 684,9	160 662,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	104,9	107,5	110,0	104,8	106,4	107,2	103,1
В том числе:							
Валовой выпуск оптовой и розничной торговли; ремонт автомобилей и мотоциклов (млн сомов)³							
Кыргызская Республика, всего	351 715,1	415 397,2	501 461,40	589 236,20	703 406,3	824 813,9	965 431,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	115,5	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,4	106,1	110,5	106,8	108,0	107,9	108,5
Баткенская область	7 413,7	8 756,1	10 570,2	12 420,4	14 826,9	17 386,1	20 350,1
Темп реального роста, в % к предыдущему году	112,0	109,0	106,0	106,2	108,0	106,0	105,0
Джалал-Абадская область	33 980,1	40 132,6	48 447,5	56 927,6	67 957,9	79 687,4	93 272,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	114,0	110,0	108,2	108,0	109,5	107,0	108,0
Иссык-Кульская область	12 392,2	14 636,0	17 668,4	20 761,0	24 783,6	29 061,3	34 015,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	110,5	112,0	110,2	109,7	104,2	104,5	106,0

³Оценка Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики за 2023 год

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	108,0	102,9	105,0	106,9	106,1	106,1	106,1
Ош шаары	69 325,7	80 561,7	97 534,4	109 736,1	125 675,3	144 684,9	160 662,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	104,9	107,5	110,0	104,8	106,4	107,2	103,1
Анын ичинде:							
Дүң жана чекене сооданын дүң чыгарылышы; автомобилдерди жана мотоциклдерди ондоо, (млн сом)³							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	351 715,1	415 397,2	501 461,40	589 236,20	703 406,3	824 813,9	965 431,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	115,5	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,4	106,1	110,5	106,8	108,0	107,9	108,5
Баткен облусу	7 413,7	8 756,1	10 570,2	12 420,4	14 826,9	17 386,1	20 350,1
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	112,0	109,0	106,0	106,2	108,0	106,0	105,0
Жалал-Абад облусу	33 980,1	40 132,6	48 447,5	56 927,6	67 957,9	79 687,4	93 272,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	114,0	110,0	108,2	108,0	109,5	107,0	108,0
Ысык-Көл облусу	12 392,2	14 636,0	17 668,4	20 761,0	24 783,6	29 061,3	34 015,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	110,5	112,0	110,2	109,7	104,2	104,5	106,0
Нарын облусу	4 727,1	5 583,0	6 739,7	7 919,5	9 453,9	11 085,7	12 975,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	109,0	110,0	108,5	109,0	110,1	108,0	107,0

³2023-жылга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин баалоосу

8

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Нарынская область	4 727,1	5 583,0	6 739,7	7 919,5	9 453,9	11 085,7	12 975,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	109,0	110,0	108,5	109,0	110,1	108,0	107,0
Ошская область	22 894,2	27 039,5	32 641,7	38 355,2	45 786,9	53 689,7	62 842,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	116,0	109,0	106,7	107,0	105,2	105,8	106,7
Таласская область	8 976,2	10 601,4	12 797,9	15 038,0	17 951,8	21 050,3	24 639,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	112,0	108,0	105,9	106,4	107,0	106,0	106,0
Чуйская область	48 050,6	56 750,7	68 508,7	80 500,3	96 098,0	112 684,4	131 895,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	115,0	111,0	109,0	109,0	110,0	109,4	107,6
Город Бишкек	186 056,6	219 744,3	265 272,1	311 704,8	372 100,5	436 324,9	510 711,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	118,0	112,5	110,3	112,0	111,3	109,0	108,5
Город Ош	27 224,3	32 153,5	38 815,3	45 609,4	54 446,7	63 844,2	74 728,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	112,0	108,3	106,4	107,0	109,0	109,1	107,0
Объем оказанных рыночных услуг (млн сомов)							
Кыргызская Республика, всего	1 594 511,8	1 916 645,6	2 213 907,5	2 654 992,1	3 109 256,2	3 623 519,0	4 195 403,1
Темп реального роста, в % к предыдущему году	114,9	109,8	108,2	108,9	109,4	108,0	107,4
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,9	109,5	106,8	110,1	107,0	107,9	107,8
Баткенская область	29 355,0	34 715,2	39 300,4	46 082,3	52 759,6	58 678,4	66 734,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	111,1	108,0	106,0	106,5	107,0	103,1	105,5
Джалал-Абадская область	136 699,9	164 655,0	190 799,0	228 345,7	264 853,6	306 353,0	355 665,1
Темп реального роста, в % к предыдущему году	113,9	110,0	108,5	108,7	108,4	107,2	107,7

8

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Ош облусу	22 894,2	27 039,5	32 641,7	38 355,2	45 786,9	53 689,7	62 842,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	116,0	109,0	106,7	107,0	105,2	105,8	106,7
Талас облусу	8 976,2	10 601,4	12 797,9	15 038,0	17 951,8	21 050,3	24 639,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	112,0	108,0	105,9	106,4	107,0	106,0	106,0
Чүй облусу	48 050,6	56 750,7	68 508,7	80 500,3	96 098,0	112 684,4	131 895,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	115,0	111,0	109,0	109,0	110,0	109,4	107,6
Бишкек шаары	186 056,6	219 744,3	265 272,1	311 704,8	372 100,5	436 324,9	510 711,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	118,0	112,5	110,3	112,0	111,3	109,0	108,5
Ош шаары	27 224,3	32 153,5	38 815,3	45 609,4	54 446,7	63 844,2	74 728,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	112,0	108,3	106,4	107,0	109,0	109,1	107,0
Көрсөтүлгөн рыноктук кызматтардын көлөмү, (млн сом)							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	1 594 511,8	1 916 645,6	2 213 907,5	2 654 992,1	3 109 256,2	3 623 519,0	4 195 403,1
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	114,9	109,8	108,2	108,9	109,4	108,0	107,4
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,9	109,5	106,8	110,1	107,0	107,9	107,8
Баткен облусу	29 355,0	34 715,2	39 300,4	46 082,3	52 759,6	58 678,4	66 734,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	111,1	108,0	106,0	106,5	107,0	103,1	105,5
Жалал-Абад облусу	136 699,9	164 655,0	190 799,0	228 345,7	264 853,6	306 353,0	355 665,1

9

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Иссык-Кульская область	46 581,1	53 964,7	60 516,0	70 292,6	79 425,1	89 984,6	104 666,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,9	105,8	105,0	105,5	105,6	105,0	107,9
Нарынская область	20 803,3	25 285,4	29 489,2	35 389,7	41 502,2	48 286,3	55 436,1
Темп реального роста, в % к предыдущему году	113,2	111,0	109,2	109,0	109,6	107,8	106,5
Ошская область	82 184,0	101 150,4	121 100,1	148 664,3	177 364,0	208 346,8	241 796,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	114,2	112,4	112,1	111,5	111,5	108,9	107,7
Таласская область	36 351,0	43 068,3	49 446,7	58 632,8	67 316,9	77 719,4	89 029,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	108,5	108,2	107,5	107,7	107,3	107,0	106,3
Чуйская область	175 383,1	213 745,5	253 847,6	309 950,2	367 464,6	432 178,8	492 265,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	116,0	111,3	111,2	110,9	110,8	109,0	105,7
Город Бишкек	951 808,0	1 144 283,9	1 314 972,9	1 576 038,5	1 852 215,6	2 159 498,6	2 510 910,1
Темп реального роста, в % к предыдущему году	116,6	109,8	107,6	108,9	109,8	108,1	107,9
Город Ош	115 346,4	135 777,1	154 435,6	181 595,9	206 354,7	242 473,2	278 898,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	109,1	107,5	106,5	106,8	106,2	108,9	106,7
Оптовая и розничная торговля; ремонт автомобилей и мотоциклов (млн сомов)							
Кыргызская Республика, всего	1 287 491,7	1 567 160,9	1 815 719,9	2 206 786,9	2 605 890,1	3 059 620,5	3 560 741,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	117,7	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Индекс цен, в % к предыдущему году	109,3	109,3	106,1	110,5	106,9	108,0	107,9
Баткенская область	23 730,3	26 310,9	29 060,2	33 424,7	38 039,8	44 066,5	50 617,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	112,2	101,5	104,1	104,1	106,5	107,2	106,5

9

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	113,9	110,0	108,5	108,7	108,4	107,2	107,7
Ысык-Көл облусу	46 581,1	53 964,7	60 516,0	70 292,6	79 425,1	89 984,6	104 666,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,9	105,8	105,0	105,5	105,6	105,0	107,9
Нарын облусу	20 803,3	25 285,4	29 489,2	35 389,7	41 502,2	48 286,3	55 436,1
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	113,2	111,0	109,2	109,0	109,6	107,8	106,5
Ош облусу	82 184,0	101 150,4	121 100,1	148 664,3	177 364,0	208 346,8	241 796,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	114,2	112,4	112,1	111,5	111,5	108,9	107,7
Талас облусу	36 351,0	43 068,3	49 446,7	58 632,8	67 316,9	77 719,4	89 029,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	108,5	108,2	107,5	107,7	107,3	107,0	106,3
Чүй облусу	175 383,1	213 745,5	253 847,6	309 950,2	367 464,6	432 178,8	492 265,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	116,0	111,3	111,2	110,9	110,8	109,0	105,7
Бишкек шаары	951 808,0	1 144 283,9	1 314 972,9	1 576 038,5	1 852 215,6	2 159 498,6	2 510 910,1
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	116,6	109,8	107,6	108,9	109,8	108,1	107,9
Ош шаары	115 346,4	135 777,1	154 435,6	181 595,9	206 354,7	242 473,2	278 898,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	109,1	107,5	106,5	106,8	106,2	108,9	106,7
Дүң жана чекене соода; автомобилдерди жана мотоциклдерди ондоо (млн сом)							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	1 287 491,7	1 567 160,9	1 815 719,9	2 206 786,9	2 605 890,1	3 059 620,5	3 560 741,0

10

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Джалал-Абадская область	114 512,8	131 460,9	149 382,2	179 905,4	210 134,7	251 489,2	291 023,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	115,7	105,1	107,1	109,0	109,3	110,8	107,3
Иссык-Кульская область	38 214,5	42 654,0	47 518,3	57 332,7	67 515,6	79 904,5	94 971,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,7	102,2	105,0	109,2	110,2	109,6	110,2
Нарынская область	15 298,0	16 896,7	18 734,0	22 893,1	26 788,2	31 963,2	37 749,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,9	101,1	104,5	110,6	109,5	110,5	109,5
Ошская область	75 460,9	86 629,3	98 530,8	122 473,9	141 338,8	167 677,6	195 303,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	115,0	105,1	107,2	112,5	108,0	109,8	108,0
Таласская область	29 010,0	33 118,9	36 790,4	44 511,0	52 083,4	61 308,0	72 404,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	110,1	104,5	104,7	109,5	109,5	109,0	109,5
Чуйская область	160 388,9	188 597,8	218 110,1	270 629,0	333 744,1	431 297,3	504 734,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	117,0	107,6	109,0	112,3	115,4	119,6	108,5
Город Бишкек	738 258,5	939 294,4	1 102 873,3	1 342 272,3	1 583 500,3	1 810 758,5	2 104 495,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	120,9	116,4	110,7	110,2	110,4	105,9	107,8
Город Ош	92 617,8	102 198,2	114 720,6	133 344,8	152 745,2	181 155,6	209 440,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	109,5	101,0	105,8	105,2	107,2	109,8	107,2
Валовая продукция строительства (млн сомов)							
Кыргызская Республика, всего	197 986,5	241 440,2	278 292,4	317 023,7	361 599,3	409 193,0	463 236,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	110,3	115,7	110,3	109,8	110,9	109,6	110,5
Индекс цен, в % к предыдущему году	102,7	105,4	104,5	103,8	102,9	103,3	102,5

10

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	117,7	111,4	109,2	110,0	110,5	108,7	107,9
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	109,3	109,3	106,1	110,5	106,9	108,0	107,9
Баткен облусу	23 730,3	26 310,9	29 060,2	33 424,7	38 039,8	44 066,5	50 617,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	112,2	101,5	104,1	104,1	106,5	107,2	106,5
Жалал-Абад облусу	114 512,8	131 460,9	149 382,2	179 905,4	210 134,7	251 489,2	291 023,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	115,7	105,1	107,1	109,0	109,3	110,8	107,3
Ысык-Көл облусу	38 214,5	42 654,0	47 518,3	57 332,7	67 515,6	79 904,5	94 971,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,7	102,2	105,0	109,2	110,2	109,6	110,2
Нарын облусу	15 298,0	16 896,7	18 734,0	22 893,1	26 788,2	31 963,2	37 749,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,9	101,1	104,5	110,6	109,5	110,5	109,5
Ош облусу	75 460,9	86 629,3	98 530,8	122 473,9	141 338,8	167 677,6	195 303,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	115,0	105,1	107,2	112,5	108,0	109,8	108,0
Талас облусу	29 010,0	33 118,9	36 790,4	44 511,0	52 083,4	61 308,0	72 404,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	110,1	104,5	104,7	109,5	109,5	109,0	109,5
Чүй облусу	160 388,9	188 597,8	218 110,1	270 629,0	333 744,1	431 297,3	504 734,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	117,0	107,6	109,0	112,3	115,4	119,6	108,5
Бишкек шаары	738 258,5	939 294,4	1 102 873,3	1 342 272,3	1 583 500,3	1 810 758,5	2 104 495,9

11

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Баткенская область	6 349,8	7 943,4	9 643,2	10 489,9	11 393,4	12 173,4	13 505,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	122,5	118,7	116,2	104,8	105,6	103,5	108,3
Джалал-Абадская область	29 497,2	33 971,2	38 518,8	43 226,4	48 691,2	55 020,3	63 690,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	108,3	109,3	108,4	108,1	109,5	109,4	113,0
Иссык-Кульская область	24 780,8	31 219,6	39 436,3	50 132,1	58 759,0	65 404,1	81 328,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	108,3	119,5	120,3	122,5	114,0	107,8	121,4
Нарынская область	4 683,7	5 211,7	5 838,2	6 531,8	7 131,6	7 982,6	8 865,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	98,4	105,6	107,0	107,8	106,2	108,4	108,4
Ошская область	15 896,5	18 385,4	20 484,1	22 520,4	25 162,5	28 001,7	30 919,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	103,7	109,7	106,9	105,9	108,6	107,8	107,8
Таласская область	5 155,5	5 017,0	5 539,7	6 144,1	6 788,3	7 523,1	8 272,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	169,4	92,3	105,9	106,9	107,4	107,3	107,3
Чуйская область	25 806,8	33 470,8	38 959,5	46 781,3	57 538,4	69 720,8	77 816,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	115,0	123,1	111,6	115,7	119,6	117,4	108,9
Город Бишкек	70 889,2	88 418,0	99 063,2	108 322,5	121 408,7	136 382,7	150 016,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,3	118,3	107,5	105,3	109,0	108,8	107,4
Город Ош	14 927,0	17 803,1	20 809,4	22 875,2	24 726,2	26 984,4	28 820,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	119,1	113,2	111,5	105,9	105,1	105,7	104,3
Объем инвестиций в основной капитал (млн сомов)							
Кыргызская Республика, всего	168 537,4	221 716,0	263 358,1	308 814,5	357 586,7	414 002,0	487 410,2
Баткенская область	5 905,0	7 065,0	7 522,0	7 978,0	8 513,0	9 266,0	10 332,0

11

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	120,9	116,4	110,7	110,2	110,4	105,9	107,8
Ош шаары	92 617,8	102 198,2	114 720,6	133 344,8	152 745,2	181 155,6	209 440,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	109,5	101,0	105,8	105,2	107,2	109,8	107,2
Курулуштун дүн продукциясы (млн сом)							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	197 986,5	241 440,2	278 292,4	317 023,7	361 599,3	409 193,0	463 236,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	110,3	115,7	110,3	109,8	110,9	109,6	110,5
Баалардын индекси, мурдагы жылга карата % менен	102,7	105,4	104,5	103,8	102,9	103,3	102,5
Баткен облусу	6 349,8	7 943,4	9 643,2	10 489,9	11 393,4	12 173,4	13 505,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	122,5	118,7	116,2	104,8	105,6	103,5	108,3
Жалал-Абад облусу	29 497,2	33 971,2	38 518,8	43 226,4	48 691,2	55 020,3	63 690,5
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	108,3	109,3	108,4	108,1	109,5	109,4	113,0
Ысык-Көл облусу	24 780,8	31 219,6	39 436,3	50 132,1	58 759,0	65 404,1	81 328,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	108,3	119,5	120,3	122,5	114,0	107,8	121,4
Нарын облусу	4 683,7	5 211,7	5 838,2	6 531,8	7 131,6	7 982,6	8 865,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	98,4	105,6	107,0	107,8	106,2	108,4	108,4
Ош облусу	15 896,5	18 385,4	20 484,1	22 520,4	25 162,5	28 001,7	30 919,5

12

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Джалал-Абадская область	28 990,4	37 571,7	39 568,9	45 165,4	48 006,6	58 556,0	67 382,7
Иссык-Кульская область	28 960,2	38 575,6	44 215,8	51 640,4	65 496,9	79 604,3	89 182,9
Нарынская область	3 740,0	4 015,8	4 497,7	5 015,0	5 616,7	6 579,5	7 221,5
Ошская область	12 162,4	13 527,3	14 903,1	16 290,2	17 688,9	20 099,6	25 522,5
Таласская область	5 546,3	4 270,0	4 530,0	5 520,0	6 100,0	6 460,0	6 700,0
Чуйская область	21 778,0	27 027,7	33 248,0	40 738,4	47 787,8	54 986,1	67 536,9
Город Бишкек	52 776,8	78 996,1	102 284,0	122 732,8	142 206,2	160 293,6	189 251,4
Город Ош	8 678,5	10 666,8	12 588,6	13 734,3	16 170,6	18 156,9	24 280,3
Численность занятых в экономике, тыс. человек							
Кыргызская Республика, всего	2 617,1	2 640,4	2 672,5	2 706,9	2 751,0	2 790,6	2 838,7
Баткенская область	179,6	181,2	183,4	185,7	188,8	191,5	194,8
Джалал-Абадская область	433,0	436,8	442,1	447,8	455,1	461,7	469,6
Иссык-Кульская область	172,3	173,8	175,9	178,2	181,1	183,7	186,9
Нарынская область	98,7	99,5	100,7	102,0	103,7	105,2	107,0
Ошская область	640,1	645,8	653,7	662,1	672,9	682,5	694,3
Таласская область	121,5	122,6	124,0	125,6	127,7	129,5	131,8
Чуйская область	356,5	359,7	364,1	368,7	374,7	380,1	386,7
Город Бишкек	499,5	503,9	510,0	516,6	525,0	532,6	541,8
Город Ош	116,2	117,2	118,7	120,2	122,1	123,9	126,0
Созданные рабочие места, единиц							
Кыргызская Республика, всего	109 168	130 624	136 226	140 825	144 803	148 348	151 572
Баткенская область	6 231	7456	7775	8038	8265	8467	8651
Джалал-Абадская область	26 494	31 701	33 061	34 177	35 142	36 003	36 785
Иссык-Кульская область	3 367	4 029	4 202	4 343	4 466	4 575	4 675
Нарынская область	1 647	1 971	2 055	2 125	2 185	2 238	2 287
Ошская область	6 497	7 774	8 107	8 381	8 618	8 829	9 021
Таласская область	3 035	3 631	3 787	3 915	4 026	4 124	4 214
Чуйская область	27 082	32 404	33 795	34 935	35 922	36 802	37 601
Город Бишкек	31 978	38 263	39 904	41 251	42 416	43 455	44 399
Город Ош	2 837	3 395	3 540	3 660	3 763	3 855	3 939

12

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала нш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	103,7	109,7	106,9	105,9	108,6	107,8	107,8
Талас облусу	5 155,5	5 017,0	5 539,7	6 144,1	6 788,3	7 523,1	8 272,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	169,4	92,3	105,9	106,9	107,4	107,3	107,3
Чүй облусу	25 806,8	33 470,8	38 959,5	46 781,3	57 538,4	69 720,8	77 816,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	115,0	123,1	111,6	115,7	119,6	117,4	108,9
Бишкек шаары	70 889,2	88 418,0	99 063,2	108 322,5	121 408,7	136 382,7	150 016,5
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,3	118,3	107,5	105,3	109,0	108,8	107,4
Ош шаары	14 927,0	17 803,1	20 809,4	22 875,2	24 726,2	26 984,4	28 820,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	119,1	113,2	111,5	105,9	105,1	105,7	104,3
Негизги капиталга инвестициялардын көлөмү (млн сом)							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	168 537,4	221 716,0	263 358,1	308 814,5	357 586,7	414 002,0	487 410,2
Баткен облусу	5 905,0	7 065,0	7 522,0	7 978,0	8 513,0	9 266,0	10 332,0
Жалал-Абад облусу	28 990,4	37 571,7	39 568,9	45 165,4	48 006,6	58 556,0	67 382,7
Ысык-Көл облусу	28 960,2	38 575,6	44 215,8	51 640,4	65 496,9	79 604,3	89 182,9
Нарын облусу	3 740,0	4 015,8	4 497,7	5 015,0	5 616,7	6 579,5	7 221,5
Ош облусу	12 162,4	13 527,3	14 903,1	16 290,2	17 688,9	20 099,6	25 522,5
Талас облусу	5 546,3	4 270,0	4 530,0	5 520,0	6 100,0	6 460,0	6 700,0
Чүй облусу	21 778,0	27 027,7	33 248,0	40 738,4	47 787,8	54 986,1	67 536,9
Бишкек шаары	52 776,8	78 996,1	102 284,0	122 732,8	142 206,2	160 293,6	189 251,4
Ош шаары	8 678,5	10 666,8	12 588,6	13 734,3	16 170,6	18 156,9	24 280,3

13

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожд.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Уровень общей безработицы, %							
Кыргызская Республика, всего	4,7	4,6	4,4	4,4	4,3	4,2	4,0
Баткенская область	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	5,9	5,6
Джалал-Абадская область	10,6	10,4	10,2	10,2	10,0	9,8	9,5
Иссык-Кульская область	5,4	5,3	5,1	5,1	5,0	4,9	4,6
Нарынская область	5,7	5,6	5,4	5,4	5,3	5,2	5,0
Ошская область	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Таласская область	2,3	2,2	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0
Чуйская область	4,6	4,5	4,0	4,0	3,9	3,7	3,5
Город Бишкек	4,0	3,8	3,4	3,4	3,2	3,0	2,7
Город Ош	2,6	2,5	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0
Среднемесячная оплата труда, сомов							
Кыргызская Республика, всего	33 258,0	35 966,8	38 336,9	40 876,4	43 585,2	46 056,9	48 765,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	100,7	101,9	102,1	103,1	103,6	104,5	104,5
Баткенская область	26 590,0	28 366,1	30 142,2	31 918,3	33 694,4	35 470,5	37 246,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	118,8	99,8	100,6	101,1	101,9	100,7	100,5
Джалал-Абадская область	29 688,0	32 034,5	34 481,0	37 027,5	39 674,0	42 320,5	44 967,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	109,0	100,9	101,9	102,6	103,4	102,1	101,7
Иссык-Кульская область	40 841,0	42 836,1	45 031,2	47 426,3	50 021,4	52 616,5	55 211,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,6	98,1	99,5	100,6	101,8	100,7	100,4
Нарынская область	33 645,0	35 565,2	37 585,4	39 805,6	42 225,8	44 646,0	47 066,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	118,0	98,9	100,1	101,2	102,4	101,2	100,9
Ошская область	23 958,0	26 043,3	28 328,6	30 713,9	33 199,2	35 684,5	38 169,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	110,7	101,7	103,0	103,6	104,3	102,9	102,4

13

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Экономикада иштеген адамдардын саны, миң адам							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	2 617,1	2 640,4	2 672,5	2 706,9	2 751,0	2 790,6	2 838,7
Баткен облусу	179,6	181,2	183,4	185,7	188,8	191,5	194,8
Жалал-Абад облусу	433,0	436,8	442,1	447,8	455,1	461,7	469,6
Ысык-Көл облусу	172,3	173,8	175,9	178,2	181,1	183,7	186,9
Нарын облусу	98,7	99,5	100,7	102,0	103,7	105,2	107,0
Ош облусу	640,1	645,8	653,7	662,1	672,9	682,5	694,3
Талас облусу	121,5	122,6	124,0	125,6	127,7	129,5	131,8
Чүй облусу	356,5	359,7	364,1	368,7	374,7	380,1	386,7
Бишкек шаары	499,5	503,9	510,0	516,6	525,0	532,6	541,8
Ош шаары	116,2	117,2	118,7	120,2	122,1	123,9	126,0
Түзүлгөн жумуш орундары, бирдик							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	109 168	130 624	136 226	140 825	144 803	148 348	151 572
Баткен облусу	6 231	7456	7775	8038	8265	8467	8651
Жалал-Абад облусу	26 494	31 701	33 061	34 177	35 142	36 003	36 785
Ысык-Көл облусу	3 367	4 029	4 202	4 343	4 466	4 575	4 675
Нарын облусу	1 647	1 971	2 055	2 125	2 185	2 238	2 287
Ош облусу	6 497	7 774	8 107	8 381	8 618	8 829	9 021
Талас облусу	3 035	3 631	3 787	3 915	4 026	4 124	4 214
Чүй облусу	27 082	32 404	33 795	34 935	35 922	36 802	37 601
Бишкек шаары	31 978	38 263	39 904	41 251	42 416	43 455	44 399
Ош шаары	2 837	3 395	3 540	3 660	3 763	3 855	3 939
Жалпы жумушсуздуктун деңгээли, %							

14

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожид.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Таласская область	31 177,0	33 223,7	35 470,4	37 917,1	40 463,8	43 010,5	45 557,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	113,5	99,7	101,1	102,1	103,0	101,7	101,4
Чуйская область	27 509,0	29 688,4	32 067,8	34 647,2	37 126,6	39 606,0	42 085,4
Темп реального роста, в % к предыдущему году	116,1	101,0	102,3	103,2	103,4	102,1	101,7
Город Бишкек	40 061,0	42 684,2	45 407,4	48 330,6	51 453,8	54 577,0	57 700,2
Темп реального роста, в % к предыдущему году	118,9	99,7	100,7	101,7	102,8	101,5	101,2
Город Ош	28 189,0	30 230,1	32 471,2	34 812,3	37 253,4	39 694,5	42 135,6
Темп реального роста, в % к предыдущему году	109,7	100,3	101,7	102,4	103,3	102,0	101,6
Прожиточный минимум, сомов							
Кыргызская Республика, всего	7 681,5	8 127,1	8 639,1	9 122,9	9 588,1	10 057,9	10 570,9
Темп роста, в % к предыдущему году	107,0	106,9	105,6	104,7	103,6	104,9	105,1
Баткенская область	7 516,2	7 735,3	8 052,4	8 366,5	8 625,8	8 893,2	9 168,9
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,1	106,7	105,1	103,9	103,1	103,1	103,1
Джалал-Абадская область	7 931,8	8 845,0	9 358,0	9 816,5	10 179,7	10 556,4	10 947,0
Темп реального роста, в % к предыдущему году	105,2	107,2	105,8	104,9	103,7	103,7	103,7
Иссык-Кульская область	7 137,2	7 893,9	8 359,6	8 760,9	9 085,0	9 421,2	9 769,8
Темп реального роста, в % к предыдущему году	105,3	106,9	105,9	104,8	103,7	103,7	103,7
Нарынская область	7 768,7	8 221,6	8 665,6	9 064,2	9 381,5	9 709,8	10 049,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	110,6	106,8	105,4	104,6	103,5	103,5	103,5
Ошская область	7 215,6	7 969,5	8 423,8	8 828,1	9 146,0	9 475,2	9 816,3

14

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Кыргыз Республикасы, бардыгы	4,7	4,6	4,4	4,4	4,3	4,2	4,0
Баткен облусу	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	5,9	5,6
Жалал-Абад облусу	10,6	10,4	10,2	10,2	10,0	9,8	9,5
Ысык-Көл облусу	5,4	5,3	5,1	5,1	5,0	4,9	4,6
Нарын облусу	5,7	5,6	5,4	5,4	5,3	5,2	5,0
Ош облусу	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Талас облусу	2,3	2,2	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0
Чүй облусу	4,6	4,5	4,0	4,0	3,9	3,7	3,5
Бишкек шаары	4,0	3,8	3,4	3,4	3,2	3,0	2,7
Ош шаары	2,6	2,5	2,3	2,3	2,2	2,1	2,0
Орточо айлык эмгек акы, сом							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	33 258,0	35 966,8	38 336,9	40 876,4	43 585,2	46 056,9	48 765,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	100,7	101,9	102,1	103,1	103,6	104,5	104,5
Баткен облусу	26 590,0	28 366,1	30 142,2	31 918,3	33 694,4	35 470,5	37 246,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	118,8	99,8	100,6	101,1	101,9	100,7	100,5
Жалал-Абад облусу	29 688,0	32 034,5	34 481,0	37 027,5	39 674,0	42 320,5	44 967,0
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	109,0	100,9	101,9	102,6	103,4	102,1	101,7
Ысык-Көл облусу	40 841,0	42 836,1	45 031,2	47 426,3	50 021,4	52 616,5	55 211,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,6	98,1	99,5	100,6	101,8	100,7	100,4
Нарын облусу	33 645,0	35 565,2	37 585,4	39 805,6	42 225,8	44 646,0	47 066,2

15

Наименование	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
	предв. факт.	ожид.	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
Темп реального роста, в % к предыдущему году	105,7	106,5	105,7	104,8	103,6	103,6	103,6
Таласская область	7 129,7	7 728,2	8 168,7	8 536,3	8 835,0	9 144,3	9 464,3
Темп реального роста, в % к предыдущему году	107,9	106,8	105,7	104,5	103,5	103,5	103,5
Чуйская область	7 343,8	8 078,7	8 506,9	8 915,2	9 227,3	9 550,2	9 884,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	106,5	106,9	105,3	104,8	103,5	103,5	103,5
Город Бишкек	7 901,1	8 552,9	9 040,5	9 474,4	9 825,0	10 188,5	10 565,5
Темп реального роста, в % к предыдущему году	108,1	106,9	105,7	104,8	103,7	103,7	103,7
Город Ош	7 433,3	8 340,3	8 849,0	9 273,8	9 616,9	9 972,7	10 341,7
Темп реального роста, в % к предыдущему году	104,6	107,1	106,1	104,8	103,7	103,7	103,7

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	118,0	98,9	100,1	101,2	102,4	101,2	100,9
Ош облусу	23 958,0	26 043,3	28 328,6	30 713,9	33 199,2	35 684,5	38 169,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	110,7	101,7	103,0	103,6	104,3	102,9	102,4
Талас облусу	31 177,0	33 223,7	35 470,4	37 917,1	40 463,8	43 010,5	45 557,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	113,5	99,7	101,1	102,1	103,0	101,7	101,4
Чүй облусу	27 509,0	29 688,4	32 067,8	34 647,2	37 126,6	39 606,0	42 085,4
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	116,1	101,0	102,3	103,2	103,4	102,1	101,7
Бишкек шаары	40 061,0	42 684,2	45 407,4	48 330,6	51 453,8	54 577,0	57 700,2
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	118,9	99,7	100,7	101,7	102,8	101,5	101,2
Ош шаары	28 189,0	30 230,1	32 471,2	34 812,3	37 253,4	39 694,5	42 135,6
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	109,7	100,3	101,7	102,4	103,3	102,0	101,6
Жашоо минимуму, сом							
Кыргыз Республикасы, бардыгы	7 681,5	8 127,1	8 639,1	9 122,9	9 588,1	10 057,9	10 570,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,0	106,9	105,6	104,7	103,6	104,9	105,1
Баткен облусу	7 516,2	7 735,3	8 052,4	8 366,5	8 625,8	8 893,2	9 168,9
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,1	106,7	105,1	103,9	103,1	103,1	103,1
Жалал-Абад облусу	7 931,8	8 845,0	9 358,0	9 816,5	10 179,7	10 556,4	10 947,0

16

Аталышы	2023-жыл	2024-жыл	2025-жыл	2026-жыл	2027-жыл	2028-жыл	2029-жыл
	алдын ала иш жүзүндө	күтүлүүдө	болжол	болжол	болжол	болжол	болжол
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	105,2	107,2	105,8	104,9	103,7	103,7	103,7
Ысык-Көл облусу	7 137,2	7 893,9	8 359,6	8 760,9	9 085,0	9 421,2	9 769,8
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	105,3	106,9	105,9	104,8	103,7	103,7	103,7
Нарын облусу	7 768,7	8 221,6	8 665,6	9 064,2	9 381,5	9 709,8	10 049,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	110,6	106,8	105,4	104,6	103,5	103,5	103,5
Ош облусу	7 215,6	7 969,5	8 423,8	8 828,1	9 146,0	9 475,2	9 816,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	105,7	106,5	105,7	104,8	103,6	103,6	103,6
Талас облусу	7 129,7	7 728,2	8 168,7	8 536,3	8 835,0	9 144,3	9 464,3
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	107,9	106,8	105,7	104,5	103,5	103,5	103,5
Чүй облусу	7 343,8	8 078,7	8 506,9	8 915,2	9 227,3	9 550,2	9 884,5
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	106,5	106,9	105,3	104,8	103,5	103,5	103,5
Бишкек шаары	7 901,1	8 552,9	9 040,5	9 474,4	9 825,0	10 188,5	10 565,5
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	108,1	106,9	105,7	104,8	103,7	103,7	103,7
Ош шаары	7 433,3	8 340,3	8 849,0	9 273,8	9 616,9	9 972,7	10 341,7
Реалдуу өсүү темпи, мурдагы жылга карата % менен	104,6	107,1	106,1	104,8	103,7	103,7	103,7

17